

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marjan Chełmickowski, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu św. Marcin 70.

Redaktor naczelny: Dr Marjan Seyda

Nr. 153

Poznań, niedziela dnia 2 kwietnia 1933

Rok XXVIII

Poznań, 1 kwietnia.

Niezawisła prasa ideowa a kształcenie charakterów

W kilku już zamieszczonych na tem miejscu artykułach omawialiśmy zagadnienie silnych charakterów w społeczeństwie, stojących głęboką samowiedzą obywatelską, żywym poczuciem obywatelskich praw i obowiązków. Stwierdziliśmy, że pierwszą i największą wpływ wywierającą szkołą charakterów jest rzetelny, duchem obywatelskim ożywiony dom rodzicielski. Stwierdzimy dzisiaj rzecz dalszą, że obok domu rodzicielskiego czynnikiem najbardziej decydującym o wyrobieniu w społeczeństwie tych zalet psychicznych, które są podstawą silnych indywidualności w dobrem znaczeniu tego słowa, podstawą mocnej kości pacierzowej jednostek i zbiorowości, jest niezawisła prasa ideowa. Ta rola niezawisłej prasy ideowej jest jej czynnością absolutnie najwybitniejszą i najszczytniejszą.

Zaślepienym przeciwnikom naszym, a prawdopodobnie nawet krótkowzrocznym spośród naszych przyjaciół wydaje się, że istota prasy narodowej wyczerpuje się w politycznej opozycji, uprawianej przez nią wobec rządów obecnych. A my tymczasem powtarzamy, cośmy już raz na tem miejscu oświadczyli, a mianowicie, że dla obozu narodowego, tem samem i dla prasy narodowej, rzeczą dziesięćkroć, stokroć ważniejszą jest stosunek do społeczeństwa, bo rządy zmieniają się, systemy rządzenia także, a naród był, jest i będzie.

W tem zrozumieniu „Kurjer Poznański” związał się z życiem, aspiracjami i duchową prężnością społeczeństwa ziem naszych całym swoim jestestwem. Powiedzieliśmy to zgorą 26 lat temu w pierwszym numerze pisma naszego, że widzimy w „Kurjerze Poznańskim” wzrastającą pracę narodową dla wykuwania z duszy zbiorowej walorów stałych i nieugiętych, zdolnych w służbie idei do wszystkiego. Związanie się pisma naszego ze społeczeństwem w sposób bezwzględny stało się przyczyną owego, dla ludzi obcych nam umysłowością niezrozumiałego, wręcz zrośnięcia się z „Kurjerem Poznańskim” jego Zwolenników i Czytelników.

Ten nasz stosunek wzajemny dał sprawie narodowej za czasów zaborczych, przed wojną, — śmiemy to twierdzić — korzyści olbrzymie; w toku zaś wojny światowej, gdy rozstrzygały się losy naszej ojczyzny, zaważył on pierwszorzędnie na szali. W Polsce wskrzeszonej przeżywalimy już różne okresy: różne były konstelacje, różne rządy, polityki, różna była potrzebna taktyka; ale zawsze, niezmiennie konieczne było i pozostało kształcenie mocnych, twardych charakterów dla pokonywania trudności wewnętrznych i przeciwstawiania się niebezpieczeństwom zewnętrznym.

Dzisiaj po przeciwnej nam stronie

Konkurs okien wystawowych

Inicjatywa „Kurjera Poznańskiego” na rzecz naszego kupiectwa

Pragnąc przyjść z pomocą naszemu rdzennie polskiemu kupiectwu w obecnym ciężkim okresie kryzysu i przyczynić się ze swej strony, jako najpoczytniejsze i najbardziej wpływowe na zachodzie Polski pismo codzienne do ożywienia obrotów handlowych, „Kurjer Poznański” podjął myśl, która w kołach kupieckich naszego miasta powinna spotkać się z gorącym przyjęciem.

A mianowicie „Kurjer Poznański” przystępuje do organizowania serii konkursów okien wystawowych. Celem konkursów jest wywołanie jak najszerszego zainteresowania publiczności kupującej dla uczestniczących w konkursach firm handlowych i pobudzenie jej chęci kupna w najodpowiedniejszym dla danej branży momencie.

W konkursie uczestniczyć mogą:

- wszystkie składy w Poznaniu,
- wszyscy Czytelnicy „Kurjera Poznańskiego”.

Składy, biorące udział w konkursie, podzielone będą na kilka grup, dla których urządzi się oddzielne konkursy (np. grupa bławatniczo-konfekcyjna, grupa spożywcza itp.).

W „Kurjerze Poznańskim” ogłaszać się będzie przez cały czas trwania konkursu spis wszystkich uczestniczących składów. Poza tem w każdym oknie umieści się odpo-

wiedni napis o uczestnictwie danej składu w konkursie. Napisów tych (na kartonie) dostarczy administracja „Kurjera Poznańskiego” bezpłatnie.

W czasie trwania konkursu (najwyżej tydzień) w części redakcyjnej „Kurjera Poznańskiego” zamieszczane będą artykuły, omawiające znaczenie i położenie poszczególnej branży handlowej oraz wywiady z poważnymi jej przedstawicielami. W ten sposób podtrzymane będzie zainteresowanie publiczności samym konkursem z wielką korzyścią dla kupiectwa.

„Kurjer Poznański” usilnie zachęcać będzie Czytelników do udziału w plebiscycie, mającym na celu premjowanie wystaw okiennych. Każdy czytelnik będzie miał prawo oddać swój głos na najlepszą, jego zdaniem, wystawę. Głosowanie odbędzie się kuponami, zamieszczonymi w „Kurjerze Poznańskim”. Trzy okna wystawowe, które otrzymają największą ilość głosów, nagrodzone będą dyplomami, a ponadto będą sfotografowane i reprodukowane w „Kurjerze Poznańskim” w dużych rozmiarach, co stanowiąc będzie pociągającą i korzystną reklamę bezpłatną. Obliczanie głosów odbędzie się z udziałem przedstawicieli kupiectwa.

Ażeby również i publiczność kupująca była konkursem tym bezpo-

średnio zainteresowana, pismo nasze postara się dla niej o pewne korzyści, które w dniach następnych ściślej określimy.

Przewidziane jest urządzenie konkursów okien wystawowych we wszystkich najważniejszych działach branżowych. Spis tych działów ogłosimy niebawem. Dzisiaj możemy tylko donieść, że urządzimy około ośmiu oddzielnych konkursów okien wystawowych w sezonie wiosennym. Pierwszy konkurs, który obejmie grupę branż: bławatniczej, konfekcji damskiej i męskiej, bielizniarskiej, artykułów męskich i damskich, towarów drobnych (t. zw. u nas „krótkich”), futrzanej, kapeluszy damskich i męskich itp., odbędzie się już w dniach najbliższych od czwartku dnia 6 do poniedziałku dn. 10 kwietnia rb. włącznie.

Donosząc Szanownym Czytelnikom, a zwłaszcza Kupiectwu, o podjęciu naszej inicjatywy, mającej na celu spotęgowanie objawiającego się zwykle w okresie wiosennym ożywienia ruchu handlowego, apelujemy do jak najwyższego zainteresowania się serją konkursów okien wystawowych, przez nas organizowanych.

Dalsze szczegóły opublikujemy w następnych numerach „Kurjera Poznańskiego”.

Przeciw nowej placówce żydowskiej

W ostatnich dniach nowa firma handlowa urządziła skład przy Starym Rynku 56 pod nazwą „Wolworth”, naśladując system amerykański „Wolworth”. Stwierdzamy, że jest to spółka żydowska, której właścicielami są: Reuter, jakoby „Amerykanin” z Katowic, i Fiszauf, Żyd łódzki.

Właścicielem domu, który żydowską tę firmę handlową do siebie wpuścił, jest p. Piotr Kryszkiewicz, który w swoim czasie już odnajdł na Wielkich Garbarach skład Żydówce.

Piętnując czyn p. Kryszkiewicza w obliczu opinii publicznej tak, jak on na to zasługuje, przestrzegamy społeczeństwo nasze przed nową placówką inwazji żydowskiej do ziem naszych zachodnich.

Stwierdzamy, że z poczucia obo-

zgrzyta się zębami z powodu naszego nieprzejednania i podtrzymywania społeczeństwa w tem, by było sobą, by Polak czuł się państwem obywatelom, a nie poddanym. Ale mogą przyjść czasy, kiedy ci, co obecnie na nas za to gromy rzucają, z głęboką będą się do nas odnosić wdzięcznością za to, żeśmy — wśród rozpasania łakomstwa, karierowiczostwa, wśród zaprzędawania się wielu dla stanowiska czy pieniędzy — uratowali w większości społeczeństwa charaktery. Bo tylko charaktery w społeczeństwie polskiem mogą do przytomności doprowadzić zachłanność niemiecką i utrzymać ją w karbach i tak samo tylko charaktery w

wiązku obywatelsko - narodowego, dla obrony i poparcia rdzennie polskiego kupiectwa, wydawnictwo nasze odrzuciło wszystkie ogłoszenia, jakie wspomniana firma żydowska przeznaczyła dla „Kurjera Poznańskiego”, „Orędownika Wielkopolskiego” i „Wielkopolani-
na”.

Obrady Klubu Narodowego

Warszawa, 1. 4. (Tel. wł.) Dziś przed południem rozpoczęły się obrady klubu parlamentarnego Stronnictwa Narodowego przy bardzo licznych udziałach posłów i senatorów. Obrady zagał prezes Rybarski, poczem rozpoczęła się bardzo żywa dyskusja. (w)

Sytuacja w Łodzi

Łódź, 1. 4. (Tel. wł.) Sytuacja jest jeszcze niewyjaśniona.

Drobni przemysłowcy z branży włókienniczej wobec przedłużenia się strajku okazują coraz większe zniecierpliwienie i zwrócili się do inspektora pracy Wojtkiewicza o rychłą interwencję. Są wszelkie szanse, że strajk zostanie zlikwidowany do poniedziałku.

Wygrane premjówki

Warszawa, 1. 4. (Tel. wł.) Dziś odbyło się ciągnięcie 4-proc. premjowej pożyczki inwestycyjnej z r. 1928. Wygrana 200 tys. zł padła na serję 3893 nr. 14. Wygrana 10 tys. zł na serję 6554 nr. 44, 735 nr. 32, 5609 nr. 12 8403 nr. 33, 7176 nr. 46. (w)

Na drugiej stronie zamieszczamy ósmy artykuł

Romana Dmowskiego

p. t.

„Rozszerzony obóz komunistyczny”

z wielkiego jego cyklu artykułów o „Obliczu dwudziestego wieku”.

Nowi abonenci, którzy się wylegitymują kwitem abonamentowym na kwiecień, otrzymają artykuły Dmowskiego, ogłoszone w „Kurjerze Poznańskim” w toku marca, bezpłatnie. Na przesyłkę należy dołączyć 10-groszowy znaczek pocztowy.

Polsce nie dopuszczają do tego, by naród nasz stoczył się śladem rozkładu bezwładnej masy rosyjskiej.

Praca nad umocnieniem charakterów, walka o charakterów tych nieugiętość — bez względu na taką czy inną konjunkturę polityczną — oto właściwa, oto główna racja bytu „Kurjera Poznańskiego”. Tak sprawę stawiamy nietylko my, tak samo pojmują ją ci, którzy długie lata szli z nami wiernie i męsko przez życie publiczne, jako też młode pokolenie, które w „Kurjerze Poznańskim” widzi wyraz swych śmiałych i energicznych dążeń narodowych. Zadaniu swemu pozostaniemy wierni zawsze i bezkompromisowo.

Oblicze dwudziestego wieku

VIII. Rozszerzony obóz komunistyczny

Najwybitniejszym rysem psychiki marksisty, stanowiącym podstawę, na której wyrasta jego umysłowość, jest nienawiść do przeszłości i do wszystkiego, co tkwi w nas i w naszym życiu, jako tej przeszłości dziedzictwo. Napięcie tej nienawiści u niektórych jednostek wprawiało mnie zawsze w zdumienie.

Potęga zwyczajów, nałogów, instynktów, będących spuścizną pokoleń, wioda ich nad duszą człowieka jest tak wielka, iż powiedziano, że umarli nami rządzą. Historia ludów zna częściowe i stopniowe, przez pokolenia posuwające się naprzód wyzwolenie się z podległości, rozkład instynktów tradycyjnych, nietylko w pewnych żywiołach społecznych, ale w całych społeczeństwach. Zawsze to było wynikiem bliskiego zetknięcia się z obcymi społeczeństwami, z obcymi cywilizacjami i poddania się ich wpływom.

Niepodobna wszakże byłoby wskazać przykładu tak nagłego, w jednym pokoleniu zachodzącego, wyparcia się przeszłości, tak bliskiego całkowitemu odcięciu się od niej i od jej spuścizny, tak wreszcie świadomego. Nawet początki islamu nie wytrzymują w tym względzie konkurencji z marksizmem.

Jaka siła mogła to sprawić? W czym ci ludzie znaleźli oparcie dla tak radykalnego przeciwstawienia się patriotyzmu przeszłości, pojęciem i instynktom swego środowiska?...

Takiego oparcia nie mogło dać w Europie nic, co było jej, co z niej pochodziło, co żyło jej tradycją. Marksizm taki, jakim go znamy, mógł się zjawiać i zdobyć taką siłę tylko dzięki temu, że w krajach europejskich istniał silny i zorganizowany żywioł, dla którego przeszłość Europy nie była jego przeszłością, spuścizną tej przeszłości nie była jego spuścizną, któremu były obce instynkty społeczne, zwyczajne, pojęcia, wierzenia narodów europejskich. Miał on to wszystko swoje, odrębne i to go nie tylko odcinało od społeczeństw europejskich, ale im ostro przeciwstawiało. Marksizm w swojej całości mógł się narodzić tylko w łonie żydowskim, a jako pęd żydowski, tem samym już był przeciwieństwem wszystkiego tego, co wytworzyła w nas i w naszym życiu przeszłość europejska.

To pochodzenie marksizmu tłumaczy nam drugi, również wybitny a z tamtymi ściśle związany jego rys psychiczny. Dla wykończonych marksisty społeczeństwo, z którego wyszedł i w którym żyje, jest społeczeństwem obcym. Jego stosunek moralny do tego społeczeństwa jest prawie taki sam, jakim był zawsze stosunek Izraela do ludów obcych. Dzieli on ludzi na takich, których można i trzeba zrobić prozelitami, i na takich, których trzeba wyniszczyć.

Marksista, o ile nie są Żydami, są w pewnym sensie prozelitami judaizmu. Niepodobna tu dłużej zastanawiać się nad Marxem, nad genezą jego ekonomii i, co ważniejsza, jego polityki, tem bardziej, że w tym względzie wiele jeszcze pozostaje do wyjaśnienia. Faktem jest, że sam Marx był nietylko Żydem, ale pochodził z rodziny rabinów; jeżeli zaś zrobimy spis najwybitniejszych, naczelných osobistości marksizmu od jego początków, we wszystkich krajach, czy to socjal - demokratów, czy komunistów, — blisko połowę miejsca zajmą w nim Żydzi.

Grunt dla marksizmu został przygotowany przez nowoczesny kapitalizm: nietylko przez zmiany, które zaszły w ustroju gospodarczym i budowie społecznej narodów europejskich, ale także i to przede wszystkim, przez wielką karierę, jaką zrobili Żydzi. Wolna konkurencja dała ogromną przewagę żywiołom bezwzględny, nie krępującym się żadnymi „przesadami”, to znaczy, nie podlegającym nakazom moralnym chrześcijaństwa, nie związanym ze społeczeństwem, nie będącym pod panowaniem jego tradycji i nie posiadającym instynktów społecznych.

Na klasycznym w tym względzie żywiołem byli Żydzi, dla których wszystko, co europejskie, było obcym; oni też w ustroju, opartym na wolności ekonomicznej, w którym społeczeństwo, jako całość prawie całkowicie zostało usunięte od wpływu na działalność gospodarczą jednostki, przeznaczeni zostali na zwycięzców, na panów położenia. Na ich też karierę pracowała masoneria i ustrój polityczny państw europejskich od czasu de-

klaracji praw człowieka. To też w połowie dziewiętnastego stulecia, w dobie narodzin marksizmu byli oni już potęgą. Byli nią nietylko przez pieniądze, zgromadzone w ich rękach, przez swą rolę w życiu gospodarczym, ale i przez swe stanowiska w życiu społecznym i przez wpływ, jaki zaczęli wywierać na życie duchowe Europy.

Tylko przy tej pozycji i tem wielkiem znaczeniu, które dał Żydom w Europie ustrój, nazwany przez nich kapitalistycznym, możliwe było narodzić się programu marksowskiego i osiągnięty przez ten prozelityzm.

Panowanie liberalizmu gospodarczego i politycznego oraz oparty na niem wpływ Żydów na społeczeństwa europejskie, miało drugi skutek, pierwszorzędnego znaczenia dla celów marksizmu. Jednostka ludzka coraz bardziej wyzwalała się z pod panowania tradycji, rozluźniała węzły moralne łączące ją ze społeczeństwem, wyzwalała się z obowiązków względem niego, zyskiwała coraz większą możliwość przeciwstawiania się społeczeństwu w dziedzinie politycznej, religijnej, moralnej, obyczajowej... Rostała szybko liczba jednostek usiłujących zerwać wszelkie więzy, dążących do całkowitej anarchii.

Ten typ psychiczny jest materiałem do organizacji marksizmu, bo marksizm nie idzie do anarchii, jeno do „dyktatury proletariatu”, a wiemy, jak ją rozumie i jak w jego planach wygląda wolność jednostki. Był on wszakże i jest dla marksistów nie-

zmiernie pożyteczny, jako prowadzący rozkład społeczeństw europejskich, który dla nich jest pierwszym warunkiem ich zwycięstwa. Ludzie tego typu, w ogromnej liczbie Żydzi lub pół-Żydzi, są przez marksistów uważani jeśli nie za swoich, to prawie za swoich, wśród nich zaś sympatję, dawniej dla socjalizmu, dziś dla komunizmu są bardzo powszechne i mają swój duży wyraz w literaturze. Ta „pars latruncolorum” idącej na podbój armii komunistycznej w niektórych krajach jest prawie tak liczną, jak sama armia.

Żydzi odgrywają pierwszorzędną rolę i w kapitalizmie i w marksizmie. Trzeba jeszcze czekać na całkowite wyjaśnienie stosunku wzajemnego Żydów - kapitalistów i Żydów - marksistów. To fakt, że nie jest on stosunkiem nieprzejednanych wrogów. Wiele danych wskazuje na to, że kapitaliści żydowscy na Zachodzie ułatwiali zwycięstwo rewolucji bolszewickiej w Rosji, jak i na to, że ta rewolucja inaczej się obeszła z kapitalistami Żydami, niż z nie - Żydami.

Wogóle nie należy żywić obaw, żeby w razie zwycięstwa komunizmu w Europie Żydzi stali się jego ofiarami. W rewolucji rosyjskiej nie byli ofiarami, ale robili raczej karierę. Często zwłaszcza na zachodzie państwa, wystarczało być Żydem, żeby zostać komisarzem bolszewickim. Z naszego doświadczenia wiemy, że najkonserwatywniejsi Żydzi z entuzjazmem witali zwycięstwa bolszewickie.

Nie pozawiony wymowy jest fakt, że drugim krajem, który po Rosji, zrobił rewolucję komunistyczną, o mało nie zwycięską, były Węgry, posiadające znaczną liczbę Żydów, i że to Żydzi ją organizowali.

Siła tedy komunizmu tkwi nietylko w marksistach, z ich odrębną psychiką i opartą na niej polityką, oraz w prowadzonych przez nich organizacjach. Składają się na nią obok tego liczne w krajach europejskich żywioły, szerzące anarchję moralną, żywioły przeciwspołeczne, wreszcie Żydzi, często niezależnie całkiem od stanowiska jakie w życiu zajmują, i od roli, jaką w niem dziś odgrywają.

ROMAN DMOWSKI.

Artykuł dziękuję Dmowskiego będzie zatytułowany:

„Komunizm w Europie powojennej”.

Wszyscy piją prawie bezalkoholowe

zdrowotne piwo grodziskie

ponieważ idealnie gasi pragnienie, rozbudza apetyt i ułatwia trawienie. Piwo grodziskie nie wywołuje otyłości i jest dozwolone chorującym na cukrzycę i rekonwalescentom.

dr 2940

Opinia francuska a knowania rzymskie

(Od własnego korespondenta

Paryż, 31 marca.

Kilka dni temu z ust p. Winstona Churchilla padły ostrzegawcze słowa: „Wątpię, żeby było rozsądnem natłoczyć Francji w obecnych warunkach plan, proponowany przez p. MacDonalda. Nie sądzę też, żeby mogła go ona przyjąć”. A dalej: „Jeżeli Europa mogła w tym roku jeszcze zażywać pokoju, to dzięki puklerzowi Francji. Miejmy się też na baczności, by go nie nadwyżyć!”

Nie można było w sposób bardziej prosty i dobitny scharakteryzować obecnej sytuacji, gdy na wielką skalę są zakrojone z jednej strony intrzygi rozbrojenkowe, a z drugiej rewizjonistyczne. Po tem oświadczeniu angielskiego męża stanu mniemano tutaj, że rząd francuski zajmie również zdecydowane stanowisko wobec zakusów rzymsko-londyńskich-berlińskich. Niestety jednak, p. Paweł Boncour wypowiedział naprawdę ostatnio mowę na temat polityki zagranicznej, ale bynajmniej nie okazał się kategorycznym co do projektowanego „klubu pokoju”. Nie odrzucił bowiem ostatecznie rzymskiej inicjatywy, a tylko odłożył ją na „lepsze czasy”!

Dwuznaczność stanowiska, zajętego przez ministra spraw zagranicznych, jest bardziej jeszcze uwypuklona zdecydowaną działalnością „trzech” — Anglii, Włochy, Niemcy — oraz energicznym wystąpieniem Małej Ententy. P. Boncour bowiem lawiruje, starając się uspokoić trzy państwa Europy środkowej oraz Polskę, ale nie stawia absolutnego weta przeciwko projektom rozpatrywanym nad Tybrem. A jednak minister spraw zagranicznych Francji musiał przyznać, że losy pokoju, czy też wojny rozegrają się w najbliższych miesiącach. Dlatego

„Kurjera Poznańskiego”

go wobec tego nie sprzecyzował dobitnie francuskiej polityki?

Pytanie to stawiają sobie tutaj wszyscy. Dlatego też mowa ministra Boncoura spotkała się ze zromumiałą krytyką. Natomiast energiczne wystąpienie Małej Ententy pozyskało ogólną aprobatę. Jej odważne oświadczenia wykazują jasno, że bynajmniej nie ma ona zamiaru odegrania roli ofiary i poddania się operacji rewizji, zamierzonej przez dwóch dyktatorów, a popieranej przez byłego członka Labour-Party. Tym „rzeźniczym” zakusom, jak wyraził się jeden z postów, Rumunia, Czechosłowacja, Jugosławia i Polska oprą się bezwzględnie.

„Bojowy” — a nie pokojowy plan MacDonalda-Mussoliniego poruszył do głębi tutejszą opinię. To jego dobra, jeżeli można powiedzieć, strona. Narodowe koła polityczne francuskie — oświadczyły się też energicznie przeciwko niemu, podkreślając, że żąda od Francji nietylko poświęcenia bezpieczeństwa, ale także aljansów, czyli — honoru. Nawołują też one, aby Francja pozostała silną. Tylko bowiem w ten sposób powstrzymać zdoła Niemców i ich popleczników od kryminalnych projektów. „Bądźmy silnymi!” — oto hasło coraz częściej powtarzane i czytane. „P. Ramsay MacDonald, — pisze Emile Buré — stanowi niebezpieczeństwo dla Europy i dla świata. Jeżeli nasz rząd nie wystąpi z oświadczeniem, że pozostaje przy boku sprzymierzeńców Francji, przeciwnych wszelkiej rewizji traktatów, narzucanej małym państwom przez wielkie, to w niedługiej przyszłości wybuchnie wojna. Pod tym względem nie należy żywić żadnych złudzeń”.

Skonsolidowanie natomiast Małej Ententy, zacieśnienie jej węzłów z Pol-

Tg 1050

ską, może stworzyć silny front rzekomo „małych państw”, występujących w obronie traktatów, a przeciwko zakusom „trzech” wielkich. One to także w chaosie ogólnym zdają się ponieważ przedstawiać zdecydowaną siłę utrzymania porządku europejskiego. Francja stała zawsze po stronie małych narodów. Dlatego też środowiska narodowe oraz uświadomiona opinia publiczna domagają się od swego rządu nergicznego zaznaczenia stanowiska, a to tembardziej, iż zgodne jest ono z interesami Francji.

Jeżeli akcja Paryża, paraliżująca monstrialne wprost projekty rewizjonistyczne, jest konieczna, to niemiędzy należy równocześnie rozwinąć szeroką propagandę we Wielkiej Brytanji, wykazując opinii angielskiej ryzyko nowej wojny, do której pcha sam Londyn przez popieranie zamiarów germańsko-włoskich. Tego zdania jest były minister Flandin, powracający z dłuższej podróży po Anglii i po krajach północnych. Oświadczył on ostatnio w „Echo de Paris”, że uważa za jedno z największych niebezpieczeństw fakt, iż rewizja traktatów żądana przez Niemcy, popierana przez Mussoliniego, otrzymała również aprobatę rządu Wielkiej Brytanji! Należy więc społeczeństwu angielskie ostrzec przed niebezpieczeństwem nowej pożogi, wywołanej rewizją traktatów.

Tymczasem jednak większość prasy angielskiej z „Timesem” na czele opowiada się za zmianą granic. „Times” oświadcza nawet bez ogródek, że należy natychmiast zabrać się do zagadnień rewizji traktatów. Dodajmy, że niestety takie samo stanowisko zajęli nietylko francuscy socjaliści, ale także lewicowy odłam radykałów. Co bowiem oświadcza „La République” naczelną organ p. Daladier? — „Porozumienie czterech państw jest najpewniejszym środkiem, jedynym może, mogącym skonsolidować pokój. Jest naszym zadaniem doprowadzenie do tego układu”. „Nikt nie przewiduje dowolnej zmiany istniejących traktatów, i to ani na korzyść Niemiec, ani na korzyść żadnego innego państwa. Przewiduje się natomiast, że cztery wielkie narody, będące stałymi członkami rady Ligi Narodów, przeprowadzą dyskusję co do możliwości pewnych zmian terytorjalnych, zasięgając pod tym względem opinii wszystkich państw zainteresowanych; dopiero na wypadek, gdyby udało się im dojść do jednogodnego układu, poddanoby tę propozycję Lidze Narodów, jako suwerennemu sędziemu”!

„La République” broni oczywiście tezy rzymskiej. Wychodzi ona z założenia, że obecna krytyczna sytuacja międzynarodowa nie jest spowodowana jedynie faktem, iż niektóre narody zostały rozbrojone, ale całym szeregiem postanowień traktatu, z którego jedne obrażają „sprawiedliwość”, a inne „zdrowy rozsądek”. I taka kampania i propaganda za „klubem pokoju” jest prowadzona codziennie przez rękomych obrońców praw człowieka i obywatela! Dziwnym zaiste zbiegiem okoliczności zarówno francuscy, jak i angielscy pacyfści z p. MacDonaltem na czele stają się obecnie adwokatami rewizjonistycznej faszyzmu i pangermanizmu.

I. Briares.

Ostrzeżenie!

I tnię tylko jeden oryginalny i niezawodny, we wszystkich kulturalnych państwach używany preparat

DARMOL
czekoladki przeczyszczające

znany od kilkudziesięciu lat.
Prosimy więc żądać wyraźnie
„Darmol” gdyż preparat ten
bywa często podrabiany!

Tg 975

W poniedziałek, dnia 3 b. m. odbędzie się o godz. 20 na salce Stronnictwa Narodowego św. Marcina 65 w podwórzu

Zebranie Informacyjne

Ogniska Zeńskiego Związku Młodych Narodowców

na które zaprasza się Panie chcące należeć do Związku.

Hotel spłonął doszczętnie pod Gdańskiem

Niezmiernie utrudniona akcja ratownicza — Jedna osoba zginęła w płomieniach, a kilka odniosło ciężkie rany

Gdańsk, 1. 4. (Tel. wł.) Dzisiejszej nocy wybuchł z niestwierdzonych dotąd przyczyn pożar w hotelu „Albin Sagert” w miejscowości Tlegenhof (Tychnowa). Gmach spłonął zupełnie.

Ogień ukazał się niespodziewanie, tak, że zaskoczeni płomieniami goście i służba tylko z trudem zdołali uciec z życiem. Wielu powyskakiwało z okien na podwórze lub na ściec, podtrzymywane przez straż. Innych w ostatniej chwili wyratowali strażacy przy pomocy drabin mechanicznych.

Trzy osoby ze służby, zamieszkałe na strychu usiłowały ratować się ucieczką przy pomocy skręconych lin z prześcieradeł. Dwom powiodło się to, a trzecia przy opuszczaniu się, wskutek zerwania się prześcieradła spadła

na ulicę, odnosząc ciężkie obrażenia. Jeden z gości zeskoczył tak nieszczęśliwie na podwórze, że złamał sobie nogi i odniósł poza to inne ciężkie obrażenia.

Akcja ratownicza z powodu szybkiego rozszerzania się pożaru ograniczyła się do ocalenia ludzi i zlokalizowania żywności, który, zwłaszcza w zachodniej części gmachu, szalał ze specjalną gwałtownością.

Usiłowania straży wyratowania zamieszkałej gospodyni niejakiej 26-letniej Klary Wolff, wzywającej rozpaczliwie o pomoc nie powiodły się. Wolffowa poniosła śmierć w płomieniach.

Pożar dopiero nad ranem ugaszono. Całe urządzenie hotelowe padło pastwą płomieni.

Katastrofa kolejowa w Palatynacie

Berlin, 1. 4. (Tel. wł.) Przy pracach budowlanych w tunelu kolejowym pomiędzy Pirmasens i Biebermuehle w Palatynacie wszystko zawało się na dystansie trzech metrów na krótko przed przybyciem pociągu towarowego.

Nie zauważwszy uszkodzenia, pociąg towarowy wpadł na gruzy, przy czym kilka wagonów uległo rozbiciu.

Maszynista i palacz odnieśli lekkie obrażenia. Dwa wagony bagażowe wbiły się w siebie.

Pod gruzami zasypanych jest dwóch robotników, którzy pracowali wewnątrz tunelu. Dotąd, mimo energicznych wysiłków, nie zdołano ich wydobyć na powierzchnię.

Hitlerowcy robią rewizję w — kościele

Pila, 1. 4. (PAT.) Wczoraj o godzinie 16 hitlerowcy w obecności żandarmów dokonali rewizji na plebanji w Zakrzewie u ks. dr. Domańskiego, prezesa Zw. Polaków w Niemczech. Jako powód rewizji podano ks. Domańskiemu poszukiwanie ukrytej broni.

Po dokładnym przeszukaniu całej plebanji zakrzewskiej hitlerowcy zażądali otwarcia kościoła. Dokonano tu również szczegółowych poszukiwań

nie szczędząc ołtarzy.

W czasie rewizji zebrała się przed kościołem ludność Zakrzewa, do której ks. Domański wygłosił słowa uspokojenia. Zarówno na plebanji, jak i wewnątrz kościoła nic nie znaleziono.

Rewizja u ks. Domańskiego wywołała wśród ludności polskiej wielkie wrażenie. Równocześnie podobnych rewizji dokonano u 5 Polaków w Zakrzewie, również bez żadnego wyniku.

Pełny tekst planu Mussoliniego

Londyn, 1. 4. (PAT.) „Daily Herald” podaje pełny tekst planu Mussoliniego w sprawie porozumienia 4 mocarstw, twierdząc, że poniżej opublikowany tekst jest autentyczny:

Art. 1. Cztery wielkie mocarstwa zachodnie — Niemcy, Francja, Wielka Brytania i Włochy — zobowiązują się urzeczywistnić między sobą skuteczną politykę kooperacji celem utrzymania pokoju w zgodzie z paktem Kellogga i z paktem nieużywania przemocy. Mocarstwa te zobowiązują się również działać w zakresie stosunków europejskich tak, aby ta polityka pokoju mogła być przyjęta w razie konieczności również i przez inne państwa.

Art. 2. Cztery mocarstwa potwierdzają zasadę rewizji traktatów pokojowych w zgodzie z odpowiednimi artykułami paktu Ligi Narodów na wypadek, gdyby z tego powodu miała powstać możliwość wywołania konfliktu między państwami. Mocarstwa oświadczają ponadto, że zasada rewizji może być zastosowana tylko w ramach działalności Ligi Narodów i w atmosferze wzajemnej zgody i solidarności.

Art. 3. Francja, W. Brytania i Włochy oświadczają, że w razie i o ileby konf. rozbrojeniowa osiągnęła tylko częściowy wynik, równość praw, uznana dla Niemiec, ma nabrać istotnego znaczenia a Niemcy zobowiązują się realizować tę równość praw w stadjach stopniowych, jakie zafiksowane zostały przez stopniowe porozumienia, zawarte przez 4 mocarstwa zwykłymi drogami dyplomatycznymi. Cztery mocarstwa zobowiązują się osiągnąć porozumienie z Austrią, Węgrami i Bułgarią.

Art. 4. We wszystkich kwestiach politycznych i niepol. europ., i poza-europejskich, jak również w dziedzinie kolonialnej 4 mocarstwa zobowiązują się zajmować, o ile możliwe, zgodne stanowisko.

Art. 5. Niniejsza umowa polityczna o porozumieniu i współdziałaniu zostanie, o ile to potrzebne, przedstawiona parlamentom do zatwierdzenia w ciągu 3 miesięcy. Będzie ona trwała 10 lat i będzie mogła być odnowiona po upływie tego czasu na taki sam okres, o ile nie zostanie wypowiedziana przez żadną ze stron przed upływem terminu.

Art. 6. Niniejszy projekt zostanie zarejestrowany w sekretarjacie Ligi Narodów.

Dlaczego niemiecki statek?

Gdynia, 1. 4. (Tel. wł.) Niemiecki statek „Parana”, należący do Hamburg-Sued, rozpoczął dziś załadunek wielkiego transportu polskich szyn kolejowych (4500 tonn) z przeznaczeniem do Brazylii.

Dziwić się należy, że tak poważnego transportu nie zdołano uzyskać dla polskich statków handlowych, których kilka od szeregu miesięcy spoczywa beczynnie w porcie gdyńskim. S. B.

Niech nikogo nie będzie, kto by nie złożył ofiary na ratowanie Bazyliki Wileńskiej

Przepowiednia pogody na niedzielę: Po nocy chłodnej w ciągu dnia naogół zachmurzenie z przejściowymi przejaśnieniami, chłodno, nieznaczne opady deszczowe, słabe wiatry północno-zachodnie.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.89 zł, w Gdańsku 8.90 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk. niem. w dewizach 212.15 zł, gotówką 211.00 zł, za 100 guld. gd. w dewizach 173.91 do 174.59 zł, gotówką 173.57 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 1. 4. 1933 r.
Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poz. konwers. 42¼, za 4% poz. inwestycyjną 104.— oraz za 3% poz. bud. 40.50

Z pożyczek komunalnych obracano 8% obl. m. Poznania z r. 1926 po 92.—% w transakcjach.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. handlowano mniejszą ilością 4½% listów dol. starych po 36¼ w zaoferowaniu, natomiast poszukiwano 4½% listy dol. amort. po 41.— bez oddawców, również płacono za 4% listy zast. konwert. 35¼%, zaś 4½% listy żytnie konwert. ofiarowano po 5¼ — bez obrotu.

Akcje bankowe i przemysłowe bez notowania.

Włosy to nie wełna — a mycie głowy to nie pranie!

Włosy kobiece są zbyt delikatne na to, aby do mycia ich używać zwykłego mydła. Wymagają one specjalnej pielęgnacji! Shampoo Elida, delikatny i absolutnie wolny od sody, nadaje włosom niezrównaną puszystość i jedwabisty połysk.

SHAMPOO ELIDA

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papiery procentowe:
(Kurs w procentach nominalu)
5% Pożyczka konwersyjna 42¼% P.
8% obl. m. Poznania z 1926 r. 92.—% +
4½% dol listy P. Z. K. 36¼% O.
4% listy zastaw. konw. ostempl. P. Z. K. 35½% P.
(Kurs w złotych)
4% Premj. Poż. Inwestycyjna 104.— P.
3% poz. budowl. serja I 40¼ P.
Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 1. 4. 1933 r.
Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: 1. żyto poznańskie 700 g/l	18,00
2. żyto pomorskie 695 g/l 3. pszenica poznańska i pomorska 721 g/l 4. owies poznański i pomorski 445 g/l	
Ceny transakcyjne:	
Zyto 375 tonn par. Poznań	18,00
Ceny orientacyjne:	
Zyto	17,75—18,00
Usposobienie spokojne.	
Pszenica	33,50—34,50
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień 681—691 g/l	14,25—15,00
Jęczmień 643—662 g/l	13,75—14,25
Usposobienie słabe.	
Owies	11,00—11,50
Usposobienie spokojne.	
Mąka żytnia 65 w/w w work.	27,50—28,50
Usposobienie spokojne.	
Mąka pszenna 65 w/w w work.	51,00—53,00
Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie	8,75—9,50
Otręby pszenne	9,50—10,50
Otręby pszenne (grube)	10,50—11,50
Rzepak	45,00—46,00
Rzepak	42,00—47,00
Gorzycza	40,00—46,00
Wyka latowa	12,50—13,50
Peluszka	12,00—13,00
Groch Victoria	21,00—24,00
Groch Folgera	35,00—40,00
Łubin niebieski	7,50—8,50
Łubin żółty	9,00—10,00
Seradela	1,75—12,75
Koniczyna czerwona	70,00—105,00
Koniczyna biała	60,00—95,00
Koniczyna szwedzka	85,00—105,00
Ziemniaki jadalne	2,10—2,40
Ziemniaki fabr. za kilo %	11

Ogólne usposobienie spokojne.
Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 190 tonn, pszenicy 105 tonn, owsa 15 tonn, grochu Victoria 15 tonn, koniczyny szwedzkiej 2 450 kg.
Uwagi: Specjalne gatunki ziemniaków eksportowych ponad notowanie.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 1. 4. 1933 r.

Dewizy:

	trans.	sprzed.	kup.
Belgia	124,53	124,84	124,22
Londyn	30,58	30,73	30,44
N. Jork kabel	8,927	8,947	8,907
Paryż	35,07	35,16	34,98
Praga	26,47	26,53	26,41
Szwajcaria	172,35	172,8	171,92
Włochy	45,83	46,05	45,61
Berlin	212,80		

Tendencja niejednorodna.
Papiery wartościowe i obligacje:
3% poz. bud. 41,75

4% poz. inwest.	103,50
5% poz. konwers.	43,50
6% poz. dolarowa	55,50—55,75
w drobnych odcinkach	55,63—56,00
7% poz. stabiliz.	54,75—55,00
4% poz. dolarowa	54,75

Tendencja mocniejsza.
Akcje w złotych:
Bank Polski 76,00
Starachowice 9,75
Tendencja utrzymana.

PŁODY ROLNICZE

Berlin, 1. 4. 1933 r.
Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg. reszta za 100 kg.

Pszenica march.	196,00—198,00
Tendencja spokojna.	
Zyto march.	155,00—157,00
Tendencja spokojna.	
Jęczmień browarowy	172,00—180,00
Tendencja cicha.	
Jęczmień pastewny i przemysłowy	163,00—171,00
Tendencja cicha.	
Owies march.	123,00—126,00
Tendencja spokojna.	
Mąka pszenna	23,00—26,90
Tendencja spokojna.	
Mąka żytnia	20,50—22,60
Tendencja spokojna.	
Otręby pszenne	8,40—8,90
Tendencja spokojna.	
Otręby żytnie	8,75—9,00
Tendencja spokojna.	
Groch Victoria	20,50—23,50
Groch drobny jadalny	19,00—21,00
Groch pastewny	13,00—15,00
Peluszka	13,00—14,00
Bob	12,50—14,50
Wyka	14,00—15,00
Łubin niebieski	9,25—10,50
Łubin żółty	12,50—13,75
Seradela nowa	17,00—21,50
Kuchy łniane	10,50
Kuchy z orzecha ziemnego	10,50
Kuchy mielone (maczka)	10,20
Wytłoki suche	8,60
Śrót Soya ekstrahowany 46% loco Hamuburg	9,00
Śrót Soya ekstrahowany 46% loco Szczecin	10,10
Płatki ziemniaczane	14,30—14,70

Giełdy zbożowo-towarowe

Kraków, 31. 3. Pszenica dw. czerwona stand. 34.75 — 35.25, targowy stand. 30.50 do 31. dw. czerwona 74.75 kg. 37.50 — 38, żyto dw. stand. 19.50 — 20, targowe stand. 19 — 19.50, owies dw. stand. 14.50 — 15, targowy stand. 13.75 — 14.25, jęczmień na krupy stand. 16.50 — 17, mąka pszenna okr. krak. grysik pszeny 65 — 66, grysikowa 60 — 63, 45 proc. 61 — 62, 60 proc. poz. 52 do 53, mąka żytnia okr. krak. 65 proc. 31.50 do 32, sitkowa 21 — 23, razowa 25.50 do 26.50, mąka żytnia okr. poz. 65 proc. 31.50 do 32, otręby żytnie i pszenne 9 — 9.25. Tendencja spokojna, dowozy średnie.

Warszawa, 31. 3. Pszenica jara czerwona 36.50 — 37.50, jednolita 35.50 — 36.50, zbierana 34.50 — 35.50, wyka 14 — 14.50, peluszka 13 — 13.50, seradela podw. czyszczona 12 — 13, łubin niebieski 8.50 — 9, żółty 12 — 13, rzepak zimowy 47 — 49, kuchy łniane 19.50 — 20.50, rzepakowe 14.50 do 15, słonecznikowe 16.50 — 17. Usposobienie spokojne, reszta bez zmian.
Gdańsk, 31. 3. Pszenica 128 f. 21, 125 f. 20.50, żyto 120 f. eksport. 10.75, konsumcyjne 11, jęczmień I kat. 10.10 — 10.40, średniej 9.70 — 10.10, gorszej 9.25 — 9.50, groch Wiktorja 12.50 — 16.25, zielony 17.50 — 23, otręby żytnie 6.80 — 7, pszenne 7 — 7.25. Podaż mała, tendencja spokojna.

Akcja bojkotu Żydów w Rzeszy rozpoczęta

Narazie bojkot będzie trwał przez sobotę z przerwą do środy — Zmienione oblicze ulic Berlina — Spokojny przebieg akcji — Wyłączenie dzienników i wydawnictw — Żydzi usunięci z sądownictwa w Prusach

Berlin, 1. 4. (Tel. wł.) Rozpoczęła się dziś na terenie całej Rzeszy systematycznie przeprowadzana przez szturmowców akcja bojkotowa Żydów. Zwrocona jest ona głównie przeciw kupcom i wielkim domom towarowym, których spisy sporządzone uprzednio przez odnośne związki zawodowe i zrzeszenia kupców chrześcijańskich wykorzystują posterunki SA. i SS. Posterunki te rozmieszczono planowo z ogromnymi plakatami przy wszystkich składach i sklepach żydowskich, nie dopuszczając do otwarcia magazynów.

Akcja narazie potrwa tylko przez sobotę, poczem nastąpi przerwa do środy południa, jak przewiduje to zresztą półrządowe postanowienie partii hitlerowskiej. Tłumaczy się je tem, że jakoby propaganda antynie miecka zagranicą osłabia. W razie dalszego zaostrzenia jej względnie utrzymania — bojkot, począwszy od środy, zostanie podjęty na nowo.

BERLIN

W GODZINACH PORANNYCH

W Berlinie pierwsze godziny poranne nie przyniosły początkowo żadnej zmiany. Większość sklepów i poważniejszych domów towarowych oraz bazarów otworzyła jak zwykle swoje lokale, zachęcając specjalną reklamą do kupna. Jedynie wielki dom towarowy „Tietza” wraz z filjami zamknął swoje podwoje od rana. Natomiast „Wertheim”, „KDW” wraz ze swymi filjami, „Dom Towarowy” w zachodniej części miasta, „Michel i Leiser”, „Israel” jak zwykle były otwarte. Związczą domy towarowe „Michel i Leiser” próbowały przetrzymać bojkot nie zamykając podwoi, nawet po oficjalnym podjęciu akcji, która zaczęła się w pełni punktualnie o godzinie 10.

Na ulicach ukazały się wówczas samochody oraz patroli SA. i SS. w uniformach hitlerowskich, niosąc wielkie plakaty z napisami: „Niemcy kupujcie tylko u Niemców”, „Niemcy brońcie się przed żydowskim zalewem”, „Niemcy nie kupujcie u Żydów!”, „Niemcy brońcie się przed żydowskimi fałszami o rzekomych pogromach i kupujcie tylko u Niemców!”, Te ostatnie napisy ukazały się również w języku angielskim.

HASŁO BOJKOTU RZUCONE

W ciągu pół godziny t. j. już koło 10 i pół wykład miasta uległ zupełnej zmianie. Większość sklepów żydowskich z tą chwilą zamknęła swoje podwoje. Hitlerowcy w dwójkach i trójkach postawiali się pod drzwiami poważniejszych domów towarowych. Przy wejściach magazynów „Michel i Leiser”, na placu Wittenberga ulokowała się specjalna straż z członków SA. i SS. Na kandelabrach przed domem zawieszono ponadto plakaty wzywające do bojkotów lekarzy-Żydów i adwokatów żydowskich. Podobne sceny zauważyć można przy wejściu domu towarowego „Israel” przy ulicy Spandawskiej. Przed bojkotem uchronił się wielki dom towarowy Karstadt na placu Hermanna, gdyż według oficjalnego komunikatu z rady nadzorczej i zarządu tegoż przedsiębiorstwa usunięto już poprzednio Żydów.

Sama akcja narazie ma naogół przebieg spokojny. Policja, której patroli przechodzą gęsto ulicami utrzymuje porządek.

PRZYGOTOWANIA PRZEDWSTĘPNE

Berlin, 1. 4. (PAT.) W piątek wieczorem zawiadomili organizacje nar. socj. o cofnięciu zarządzenia, że właściciele żydowskich przedsiębiorstw muszą wypłacić pracownikom dwumiesięczną pensję z góry. Uchwale tę motywuje się tem, że związek właścicieli tomów towarowych zagwarantował normalną wypłatę zarobków pracownikom na przyszłość.

Równocześnie ogłoszono zawiadomienie, że od bojkotu wyłączone są wszystkie dzienniki, a więc również i prasa, wydawana przez Ullsteina, Mossego itd. ponadto wszystkie zakłady użyteczności publicznej.

Wieczorem odbyły się propagandowe pochody i zgromadzenia. Mówcy nawoływali do karności podczas bojkotu.

ROZPORZĄDZENIE KOM. SPRAWIEDLIWOŚCI

Berlin, 1. 4. (PAT.) Pruski komisarz sprawiedliwości wystosował do

naczelnych instancji sądowych i prokuratorskich w Prusach okólnik, w którym nakazuje udzielanie sędziom-Żydom urlopów.

W razie oporu zastosowany ma być przez władze zakaz przestępowania

Kontrakcja żydowskiej międzynarodówki w Londynie i Paryżu

Londyn, 1. 4. (PAT.) Wśród Żydów londyńskich toczy się obecnie silna walka między olbrzymią masą, a niektórymi bogaczami, należącymi do wysokiej finansjery.

Poszczególni bankierzy żydowscy z Rotszyldem na czele obawiają się o los swoich zamrożonych kredytów w Niemczech na wypadek dalszego zaostrzenia się stosunków z racji bojkotu.

Akcja Rotszylda popierana jest usilnie przez ambasadora niemieckiego w Londynie, aby w porozumieniu z rządem Hitlera oddziaływać uspokajająco na Żydów angielskich. Jednak nacisk masy Żydów angielskich jest tak silny i zdecydowany, że akcja Rotszylda i ambasadora Rzeszy nie ma nadziei powodzenia.

Akcja ta została w bardzo poważny sposób sparaliżowana przez gest lorda Readinga, który wygłosił w izbie lordów przemówienie przeciwko rządo-

progów przez sędziów pochodzenia żydowskiego. Cofnięte mają być również pełnomocnictwa, wystawione adwokatom-Żydom do zastępowania interesów państwa w procesach.

Hitlera udał się z ostatnią wizytą do ambasadora niemieckiego i oświadczył mu, że na znak protestu przeciwko temu co rząd niemiecki podejmuje wobec Żydów rezygnuje ze stanowiska wiceprezesa tow. angielsko-niemieckiego w Londynie. Rezygnacja Readinga wywołała wielkie wrażenie i niewątpliwie krok ten znajdzie licznych naśladowców.

Koła niemieckie w Londynie czynią wysiłki, aby ocalić pozycję Niemiec, zdobytą w ciągu ostatnich kilku lat, a którą obecnie w ciągu kilku zaledwie tygodni utraciły.

Paryż, 1. 4. (PAT.) Organizacje żydowskie we Francji rozpoczynają dziś w Paryżu i w całej Francji kampanię bojkotową przeciw towarom niemieckim. Komitet walki z antysemityzmem zwołuje w Paryżu szereg zebrań protestacyjnych przeciw ekscesom hitlerowców w Niemczech.

W kraju i w świecie

Układność

Pismo byłych peowiaków a obecnych pułkowników („Gazeta Polska” nr. 87) powitało rozwiązanie Obozu Wielkiej Polski na obszarze całego państwa okrzykiem radosnego zadowolenia jako — koniec majfi.

Ta radość i przyjemność to ich rzecz. Oprócz radości jest spostrzeżenie:

Młodzi endecy niewiele zdają się mieć wspólnego ze starymi endakami. Młodzi mają czas na odpowiedź. I niechybnie odpowiedzą. Tylko trochę cierpliwości. Tej odpowiedzi, która idzie, jak życie, ani się nie uniknie ani się nie — rozwiąże.

Starsi muszą bardziej się spieszyć z odpowiedzią. Oczywiście nie na wszystko. N. p. nie wymaga odpowiedzi skwaszona uwaga o „najbardziej oklepanych frazesach starych ramolów z własnego obozu”. Widać, że mają i doświadczenia i kłopoty ze „starymi ramolami własnego obozu”. Czuj się, że mówią z serca. Niech sobie ulżą.

Wystarczy ograniczyć się do poibieżnej może, uproszczonej zapewne, ale stanowczej niewątpliwie, oceny z zakresu polityki zagranicznej: „Starczy endecy w polityce zagranicznej radzą uprawiać metodę wazelinową”.

Odrzuć wazelinę. Także jakoś łatwo im na myśl przychodzi. Jest pod ręką. Nie bez powodu. Obóz narodowy nikomu, nigdzie, nigdy. A tamten obóz komus, gdzieś, trwale. To powszechnie wiadomo. Lepiej zostawić sobie wazelinę.

Jakież to jednak wygląda, w rzeczywistości, to zamiłowanie do polityki nadmiernie układowej obozu narodowego w zestawieniu z polityką stanowczą obozu pomajowego? Nie od rzeczy będzie z lotu ptaka przebiec główne zdarzenia okresu jego rządów. Czy aby nie okaza się, że, w świetle nie słów, lecz działań i zdarzeń, jest właśnie odwrotnie?

Wrzesień 1926. Niemcy dostają stałe miejsce w Radzie Ligi, a Polska nie dostaje, gdy jeszcze w marcu 1926 to się im nie udało, i pp. Luther i Stresemann musieli wyjechać z Genewy bez wstąpienia do Ligi. Między marcem i wrześniem był maj 1926. Obóz narodowy nie chciał się godzić na upośledzenie w stosunku do Niemiec i

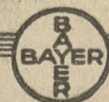
na zawracanie głów t. zw. miejscem powstałem. Dzisiaj mówi się, że cztery wielkie mocarstwa w Europie to są te cztery państwa, które mają stałe miejsce w Radzie Ligi, a zatem jest uzasadnienie ich bliższej współpracy. To układnie przyjęto we wrześniu 1926 r.

Sierpień 1929. Wielka narada w Hadze nad odszkodowaniami, bezpieczeństwem i usunięciem okupacji Nadrenji. Mimo wielokrotnych oświadczeń p. ministra Zaleskiego w Warszawie, Paryżu i Brukseli, że Polska musi mieć głos w tej sprawie, załatwia się w Hadze bezpieczeństwo i usunięcie okupacji bez dopuszczenia wogóle Polski do tych narad i bez cienia zastępczego bezpieczeństwa w miejsce okupacji, czego Polska żądała.

Październik 1929. Na oltarzu tego pięknego pojednania z Niemcami w Hadze składa Polska na dobិតkę, w układzie z Rzeszą z 31 listopada 1929, wyrzeczenie się praw likwidacji mienia obywateli niemieckich w Polsce, oraz prawa odkupu 14 tys. osad na pograniczu zachodnim, stworzonych przez Komisję Kolonizacyjną pruską. Obecni osadnicy na tych włościach to Niemcy, ale obywatele polscy, a jednak Polska zręka się praw względem nich w układzie z Niemcami, tem samem tolerując opiekę niemiecką nad obywatelami polskimi. Bezprzykładne w dyplomacji.

Do nabycia we wszystkich aptekach.

ng 8812

ng 8 850

Marzec 1931. Oprócz układu z 31 listop. 1929, korzystnego dla Niemiec z jednostronnymi naszymi ustępstwami, jest układ handlowy z 17 marca 1930, na obie strony dający jakieś korzyści, jak zwykle układy handlowe. Niemcy ratyfikowały korzystny dla siebie tak zwany likwidacyjny, ale nie chcą ratyfikować handlowego. Mimo to u nas ratyfikuje się w marcu 1931 oba. Ale wówczas oczywiście wchodzi w życie tylko likwidacyjny, jako ratyfikowany obustronnie, a handlowy nie, bo ratyfikowany tylko w Polsce. Dobry wynik układności.

Październik 1932 i marzec 1933. Dn. 25 października 1932 uchwała Rada Ministrów w Warszawie wprowadzenie na kolejach w obszarze Gdańska wyłącznie polskiego pieniądza, a dnia 26 listopada 1932 w Radzie Ligi w Genewie p. minister Beck wycofuje to zarządzenie. Dnia 6 marca 1932 wzmacnia rząd polski udział na Westerplatte w Gdańsku, a dnia 14 marca 1932 w Radzie Ligi p. minister Beck zobowią-

Chore kobiety osiągają przez użycie naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa lekkie wypróżnienie, przyczem połączony to jest nieraz z nadzwyczaj dobroczynnym działaniem na chore organy. Tg 1047

zuje się do wycofania. Zaczyna się nieukładnie, ale kończy układnie.

Grudzień 1932. W naradzie pięciu państw Anglii, Francji, Włoch, Stan. Zjednoczonych i Niemiec, przyznaje się Niemcom, choć to grono jest to tego nieuprawnione, uchwałę z 11 grudnia 1932 zasadę równouprawnienia w zbrojeniach. Dnia 14 grudnia 1932 zawiadamiają o tem komisję główną konferencji rozbrojeniowej. Delegat polski wypowiada uwagi ujemnej oceny i zastrzeżenia, ale godzi się na przyjęcie do wiadomości tej uchwały z 11 grudnia 1932 o równouprawnieniu, gdy właśnie trzeba było nie godzić się na przyjęcie do wiadomości.

A co, zużyto się waselinki niemało. Zachowajcie ją sobie. Obawiam się, że przyda się jeszcze.

STANISŁAW STRONSKI.

Światowej sławy

B. S. A. MOTOCYKLE

1933 ng 8 888

modele na składzie.

Żądajcie bezpłatnych katalogów

B. S. A. Gen. Przedst. Warszawa, Czackiego 12

Poznań: Kazimierz Falkiewicz, Dąbrowskiego 25

Mały ruch graniczny

Warszawa, 1. 4. (Tel. wł.) — Na terenie pogranicza polsko-litewskiego odbyło się kilka lokalnych konferencji władz granicznych i administracyjnych w sprawie t. zw. małego ruchu granicznego. Konferencje zostały zakończone pomyślnymi wynikami co do otwarcia granicy od dnia 11 kwietnia. (w)

Protesty wyborcze

Warszawa, 1. 4. (Tel. wł.) — Sąd Najwyższy rozpatrzy protest wyborczy z okręgu święciańskiego 24 kwietnia. (w)

GILZY Normitan
najdoskonalsze w gatunku
Pr 9 325-70.26 Stanisława Wołoszyńskiego

zawsze
KONIAKI WINKELHAUSENA
wszędzie

ng 8 816

Walka o mury Bazyliki Wileńskiej

Wilno apeluje do całej Polski

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Wilno, 30 marca.

Gdy przed dwoma laty odwiedziła nasze miasto nienotowana od blisko 100 lat powódź, przyniosła ona nietylko zniszczenie wielu gospodarstw, zdevastowanie ogrodów, pól, łąk itd., lecz wdarła się do podziemi katedry wileńskiej, podmywając fundamenta i powodując znaczne obniżenie się murów tak, iż w wielu miejscach zarysowały się bardzo poważne pęknięcia.

Blizsze zbadanie stanu prastarej budowli wykazało, iż jest on tak groźny, że wymaga niezwłocznej akcji ratunkowej, bo w przeciwnym razie zagraża Bazylice wileńskiej nawet ruinie.

Zaalarmowane tym raportem fachowców sfery duchowne, nie odkładając sprawy do „lepszego czasu“, przystąpiły do akcji ratowniczej.

Powołano przedewszystkiem do życia specjalny Komitet Ratowania Bazyliki, na czele którego stanął biskup Michałkiewicz; kierownictwo sekcji finansowej objął śp. dyrektor Stanisław Białas, a po jego zgonie, znany także na terenie Poznania katolicki działacz społeczny, ks. Aleksander Mościcki.

Wysiłki komitetu poszły przede wszystkim w kierunku zdobycia odpowiednich funduszy na przeprowadzenie robót konserwatorskich, które poprzedziły gruntowne badania murów i podziemi Bazyliki.

Już wiemy, jak doniosłych przy tej okazji dokonano odkryć historycznych przez ujawnienie t. zw. krypty królewskiej i przez odnalezienie puszki z sercem króla Władysława IV oraz szczątków króla Aleksandra Jagiellończyka i dwu małżonek Zygmunta Augusta: królowych Elżbiety i Barbary Radziwiłłówny.

Niewątpliwie dalsze badania i roboty konserwatorskie doprowadzą jeszcze do nowych odkryć historycznych. Ale narazie ustalono, iż gmach Bazyliki znajduje się w znacznie gorszym stanie, niż to początkowo przypuszczano.

Zbudowany na lekkim wzniesieniu, położonym ongiś w widłach Wilji i Wilejki, w znacznej swej części spoczywa na gruncie bagnistym i wspiera się na drewnianych palach, z których większość zbutwiała i nie stanowi już oparcia dla potężnych murów świątyni. Dalsze badania ustaliły, że proces usuwania się i rozsadzania murów trwa już od dłuższego czasu, a powódź go znakomicie przyspieszyła, wytwarzając stan niemal katastrofalny.

W takich warunkach pobieżny remont, jak to się mówi — tatanie dziur, byłby bezcelowym marnowaniem grosza, gdyż jedynie natychmiastowe, gruntowne zabezpieczenie fundamentów i wzmocnienie murów może zapobiec runięciu świątyni.

Ten ogrom pracy wymaga także wielkich sum pieniędzy. Według obliczeń fachowców całkowity remont Bazyliki wileńskiej kosztować będzie conajmniej milion sto do miliona dwustu tysięcy złotych.

To też przed Komitetem Ratowania Bazyliki stanęło zadanie, którego spełnienie wymaga niebylejakiej pracy i wysiłku. Przedewszystkiem opodatkowało się duchowieństwo diecezji wileńskiej i z tego źródła wpłynęło stosunkowo w krótkim czasie 51 tysięcy złotych. Dalej poszły zbiórki w parafjach i ofiary diecezjan, które także dały poważną kwotę, bo aż 120 tysięcy złotych.

Wiadomość o niebezpieczeństwie, grożącym prastarej świątyni, rozeszła się po całym kraju, a nawet wyszła poza granicę Polski i wnet poczęły napływać zewsząd ofiary, które dotychczas dały 108 500 zł.

Z akcji społecznej ratowania powoździan na konserwację Bazyliki udało się uzyskać 33 tys. zł. Ponadto 15 tys. zł zapomogli wpłacił Bank Polski.

Natomiast czynniki rządowe pozostały wobec akcji ratowania katedry wileńskiej dziwnie obojętne.

Wprawdzie, w swoim czasie, premier Prystor oświadczył uroczystie, iż rząd obejmuje opiekę nad mauzoleum królewskim i temi szczątkami, jakie w niem zostały ukryte, ale dotychczas opieka ta ma charakter wyłącznie „moralny“; bo wszelkie kołatanie o większą zapomogę na ratowanie Bazyliki — pozostały bez wyniku.

Jedynie ówczesny minister skarbu, p. Jan Piłsudski, do którego apelowano, jako do Wilnianina, wyasygnował 4 000 zł z t. zw. oszczędności budżetowych. Prezydent ofiarował z własnych funduszy 500 zł, a w Belwederze wogóle delegacji Komitetu Ratowania Bazyliki wileńskiej nie przyjął.

W tych warunkach nie pozostało nic innego, jak nadal apelować do ofiarności społeczeństwa polskiego, by zdobyć owe 800 tys. zł, niezbędne dla zakończenia robót. Postanowiono więc zorganizować specjalną zbiórkę w całej Polsce. Termin tej zbiórki wyznaczony został na dzień 2 kwietnia rb.

W całej Polsce, po parafjach, w mieście i na wsi, wre praca przygotowawcza i dlatego Wilno z wdzięcznością i spokojem spogląda w przyszłość, wierząc, iż wspólnym wysiłkiem całej Polski uda się uratować piękne mury prastarej świątyni.

P. KOWNACKI.

Otyli żyją krócej...

Ich serca, obłożone wadą tłuszczu, pracują z wysiłkiem, wyczerpują się i odmawiają posłuszeństwa wcześniej.

Otyłość spowodowana jest złą przemianą materii oraz zaburzeniem czynności gruczołów dokrewnych.

Tylko ziola Magistra Wolskiego „Degrosa“ zawierają jod organiczny w postaci rośliny morskiej Yahanga, który wprowadzony do organizmu, pobudza gruczoły do należytej pracy, powodując szybkie spalanie nadmiernego tłuszczu. Są one skutecznym środkiem przeciwko otyłości i nie wymagają specjalnej diety.

Ziola oznak ochr. „Degrosa“

Do nabycia w aptekach, drogeriach (skład. apt.) lub w wytwórni: Magister Wolski, Warszawa, Złota 14. nr 880. Objaśniające broszury wysyłamy bezpłatnie.

„Po słońce Afryki“

Gdynia, 1. 4. (Tel. wł.) Statek „Polonia“ wyrusza w poniedziałek o godz. 14 na trzytygodniową wycieczkę do Portugalji, Hiszpanji i Casablanki. Udział w podróży bierze 300 osób, w tem 20 z Poznania. M. in. jedzie sławna rekordzistka polska Stanisława Walasiewiczówna.

Z listy pasażerów przekonano się można, że po „słońce Afryki“ wybiera się bardzo dużo wysokich dostojników państwowych, m. in. marsz. Senatu Szymański, b. min. skarbu Jan Piłsudski, dyrektor PAT'a Starzyński i inni. S. B.

CAŁY DZIEŃ SŁOŃCE

Dawniej trzeba było często całymi dniami pozostawiać bieliznę na słońcu, uważano bowiem, że jedynie promienie słońca przez działanie tlenu wybielają bieliznę. Jakże łatwo odbywa się to dziś przy stosowaniu Radionu! Radion w zupełności zastępuje bielienie na słońcu. Podczas gdy zawarte w Radionie czyste mydło usuwa brud z bielizny, miliony pęcherzyków tlenu nadają jej świeży, śnieżnobiały wygląd. Latem, czy zimą Radion zastępuje działanie promieni słonecznych.

RADION

BIELI JAK SŁOŃCE!

...A PRZEDTEM NAMOCZYĆ W PROSZKU SCHICHTA

**RADION ZNOWU STANIAŁ
1 PACZKA 80 GROSZY**

Włochy a Polska i Mała Ententa

Korespondent „Tempsa“ w Rzymie zamieszcza ciekawe informacje o stosunku prasy włoskiej do Małej Ententy i do Polski. Pisma włoskie podjęły niebawem kampanję przeciwko państwu, należącym do Małej Ententy. Zarzucają im, oczywiście całkiem bezpodstawnie i tendencyjnie, brak kultury politycznej, a nawet wprost stawiają je pod względem cywilizacyjnym na niskim poziomie. Dzienniki włoskie dowodzą, że państwa te łączą jedynie chęć utrzymania zdobyczy powojennych.

„Ataki włoskie — pisze dalej korespondent „Tempsa“ — oszczędzają jednak dotychczas Polskę. Nie ogłoszono pod tym względem żadnej napastniczej uwagi, a mimo to jest rzeczą pewną, że w stosunkach między obu krajami nastąpiło wyraźne ochłodzenie. Komentarze do projektu Mussoliniego nie ukrywały, że przewidywana przez niego rewizja traktatów miałaby dotyczyć w pierwszym rzędzie polskiego korytarza. Otóż poprzednio Włochy unikały wszelkiego zaangażowania się pod tym względem. Mussolini objawiał nawet wielkie sympatie dla Polski.

„W czasie wojny polsko - sowieckiej w r. 1920, gdy był naczelnym redaktorem „Popolo Italia“, popierał gorąco w artykułach, podpisanych swoim nazwiskiem, sprawę polską. Później, jako szef rządu, odegrał czynną rolę w czasie uznania wschodnich granic Polski. Popierał ją też niejednokrotnie w tonie Ligi Narodów. Można się więc było spodziewać, że Włochy faszystowskie będą usiłowały zachować równowagę między Niemcami a Polską, a to tem bardziej, że Polska, pozostając poza Małą Ententą, zajmowała stanowisko, które musiało odpowiadać Rzymowi. Słowem, wydaje się, że Polska mogła wierzyć w możliwość przyjaznej współpracy z Włochami i wszyscy wiedzą, że rzuciła już ona podstawy dla polityki gospodarczej jak najbardziej korzystnej dla Włoch.

„Projekt Mussoliniego może więc być uważany za dotkliwy zwrot w stanowisku Włoch wobec Polski. I dlatego wywołał on pewne oziębienie w stosunkach między obu krajami. W sprawie rewizji traktatów Polska objawia uczucia takie same, jak Mała Ententa. Wobec całkowitej zmiany misji, jaką miał spełniać w Rzymie hr. Potocki w charakterze ambasadora przy dworze włoskim, złożył on swój urząd przed objęciem placówki. Wreszcie Polska objawiła prawdziwą chęć bliskiej współpracy z Pragę, Belgradem i Bukaresztą. Można więc powiedzieć, że Polska zajęła stanowisko nieufne wobec Włoch. Mimo to Rzym nie zareagował jeszcze w żaden sposób. Włochy unikały sformułowania najmniejszej krytyki wobec Polski i wyraźnie oddzielają ją

od Małej Ententy. Taktyka ta mimo to wywołuje dwuznaczną sytuację między obu krajami.“

Tyle „Tempsa“. Telegram Mussoliniego do ambasadora włoskiego w Warszawie, przeczający szczegółowym informacjom prasowym o rewizjonistycznych planach rzymskich, jest niewątpliwie nowym dowodem taktyki, polegającej na odmiennym ustosunkowaniu się Włoch do Polski. Mimo to plany rewizjonistyczne, ujęte choćby w najbardziej ogólnikowej formie, godzą w podstawy pokojowej polityki polskiej.

Skuteczna ochrona cery

przed szkodliwym wpływem atmosferycznym tylko przez niezastąpiony krem biologiczny

Eukutol 6

Pudełko oryg. po zł 1.65, 1/2 pudełko po zł 0.90, wszędzie do nabycia. nr 8 803/4

Młodzież Katolicka

Pod tym tytułem wychodzi już od zeszłego roku w Warszawie dwumiesięcznik katolickiej młodzieży akademickiej. Leżą właśnie przed nami dwa pierwsze numery z b. r. Tak szata zewnętrzna, jak i treść mogą zadowolić najbardziej wybredniejszego. Dlatego ci wszyscy, co interesują się sprawami młodzieży katolickiej; co chcą sobie zdać sprawę z silnego ruchu katolickiego na naszych wyższych uczelniach — winni to pismo zaabonować.

Silny i porywający wieje duch z tego pisma. To też czyta je z zainteresowaniem starsze, jak i młodsze pokolenie katolickie. Brak takiego pisma dał się odczuwać. Dowodem tego szybko jego rozrost i łatwe przyjęcie się w społeczeństwie.

Przeznaczenie roczna 4.50 (dla młodzieży akad. 2.50). Numer pojedynczy 1,— zł. (50 gr.). Konto P. K. O. 140 530. Adres red. i adm. Warszawa, Koszykowa 11 m. 20.

2 kwietnia wielka kwesta na rzecz ratowania Bazyliki Wileńskiej — Składamy ofiary!

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

O „modernizację“ wsi

Przygniatająca część produktów rolnych zżywana jest przez ludność wiejską lwiej części naszego kraju w drodze najbardziej prymitywnych form, którą cudzoziemcy, zwiedzający Polskę, porównali ze stanem panującym w Chinach. Trzeba więc dążyć w interesie gospodarczym kraju do poprawy w naszej wymianie wewnętrznej. Trzeba usprawnić aparat handlowy, aby zapewnić drobnemu rolnictwu słuszny dochód z jego pracy i przez to wyciągnąć je ze stanu bierności, powolnego zamierania potrzeb i dobrowolnej abstynencji.

Jak już donieśliśmy na tem miejscu, pp. prof. dr. A. Bolland i doc. dr. St. Schmidt z Krakowa, w świeżo ogłoszonej publikacji, domagają się stworzenia typu prywatnego przedsiębiorcy — „komercjalizatora“ — któryby w stosunkach wiejskich objął funkcję fermentu drożdżowego gospodarki wymiennej, a stanowił równocześnie element podatny dla skupienia organizacji zbytu.

Działalność takiego pioniera gospodarczego miałyby być szerszą od zwykłej działalności handlowej, wymagałoby bowiem w niemieńskiej mierze rozwinięcia aktywności na polu technologiczno-gospodarczym. Dla ilustracji warto tutaj przytoczyć kilka przykładów akcji zbiorowych w powyższym sensie:

a) Standaryzacja produktów, których niejednorodność utrudnia zwiększenie obrotów zagranicznych. Przykład: gospodarstwo jajczarskie, gdzie brak gęstej sieci zbiornic, przestrzegających ściśle przepisów standaryzacyjnych, mści się na dalszej organizacji zbytu.

b) Normalizacja nadających się do eksportu artykułów przemysłu domowego (wyrobów koszykarskich, kilimów itp.), któreby pozwoliła obniżyć koszty produkcji i koszty handlowe. Rozszerzenie rynków zbytu (np. eksport do Stanów Zjednoczonych) należy tylko od należytego zorganizowania tej tak ważnej dziedziny wytwórczości krajowej.

c) Usprawnienie pogotowia aprowizacyjnego, a w szczególności pogotowia aprowizacyjnego armii. Trudności aprowizacyjne, jakie mogą się pojawić w wypadku wojny, naskutek rozproszkowania naszej organizacji zbytu, nie są naogół doceniane.

d) Usprawnienie obrotów między producentem rolnym a kupcem — detalistą w zakresie artykułów łatwo ulegających zepsuciu. Ułatwienie tych obrotów można uważać za pewną drogę do ożywienia wymiany między miastem i wsią.

e) Działalność w charakterze meża zaufania w dziedzinie finansowej i kredytowej, do dyspozycji instytucji państwowych, samorządowych wzgl. spółdzielczych.

f) Działalność wzgl. współdziałanie ze szkołą wiejską, w charakterze pomocniczego nauczyciela przedmiotów gospodarczych.

g) Współdziałanie z gminą wiejską w dziedzinie poczynań gospodarczych, w handlowym, nakładowym, przetwórczym, czy produkcyjnym tych słów znaczeniu.

Możnaby oczywiście wymienić szereg dalszych dziedzin, na których kapitał młodej inteligencji (pp. prof. Bolland i Schmidt pragną skierować absolwentów W. S. H. na karierę „komercjalizatorów wsi“), marnują się na podrzędnych nieraz stanowiskach biurowych, byłby wkładem, zapewniającym opłacalność, tak z punktu widzenia indywidualnych jednostek, jak i z punktu widzenia społecznego.

Z zadowoleniem notujemy wiadomość, że tutejsze Stowarzyszenie Polskich Dziennikarzy i Publicystów Gospodarczych zaprosiło p. prof. Bolland do Poznania. Interesujący odczyt autora streszczonego wyżej planu odbędzie się prawdopodobnie po świętach. Da nam to sposobność do powrócenia do niniejszego tematu.

Krótkie informacje gospodarcze

— Kontyngent przywozu węgla kamiennego do Austrii ma być, ze względu na stagnację w austriackim przemyśle węglowym zmniejszony o 25 proc.

— Zapasy złota w 12 amerykańskich Federal-Reserve-Bankach wzrosły w ciągu marca r. b. o 503 milj. dolarów, podczas gdy w lutym w związku ze znanym krachem na rynku pieniężnym odpływ złota z banków federalnych wyniósł 558 milj. dol.

Oblicze tegorocznych Targów Poznańskich

Bez względu na to, czy bleg wypadków potwierdził obiektywne dane o zahamowaniu postępującego kryzysu, wiosna każdego, a więc i obecnego roku przynosi z sobą pewne odprężenie gospodarcze, które w imię własnego interesu musi być przez handel i przemysł wykorzystane. Pod tym kątem widzenia następujący wywiad u dyrektora Międzynarodowych Targów Poznańskich, prof. Roppa nabiera cech aktualności.

Wieloletnia praktyka, a zwłaszcza doświadczenie roku ostatniego dowiodło — zaczyna prof. Ropp — że Międzynarodowe Targi Poznańskie spełniają swą rolę nie tylko jako pośrednik wymiany międzynarodowej lub międzydzielnicowej, lecz nawet zaznają się z sobą firmy pracujące w tym samym odległym od Poznania okręgu. W ostatnich Targach Poznańskich jedną z najpoważniejszych transakcji dokonała wytwórnia stołeczna, sprzedając towar kupcom również warszawskim. Zatem nawet dla przedsiębiorstw, nie mających założeń eksportowych lub własnych możliwości szerszej akcji, Targi Poznańskie stanowią źródło powiększenia obrotów, dając szeroką propagandę wspólną. Targi są racjonalizacją propagandy. Na tej fali wypłynął już na szerokie wody powodzenia niejedyn młodszy warsztat.

— Mimo to, Targi prawdopodobnie nie zeszły z drogi swych wytycznych eksportowych? — rozpoczynamy nasze pytania.

— Oczywiście, że nie! — odpowiada prof. Ropp. Udział zagranicy w tym roku będzie bardzo poważny. — Dzięki zapewnieniu sobie udziału oficjalnego Francji, nasz przemysł i handel zetknię się bez kosztownej podróży z przedstawicielami 16 kolonii francuskich w Afryce, Azji, Oceanji i Ameryce, reprezentujących ponad 70 milionów ludności. Komisarze kolonialni pragną widzieć, co Polska produkuje. Ponadto ujrzymy na Targach Hiszpanję i Czechosłowację oraz szereg innych państw. Szczególnie Hiszpania zasługuje na baczniejszą uwagę Polski, gdyż dotychczasowa nasza wymiana towarowa nie wyszła jeszcze z powłajaków, a jest to przecież kraj większy od Polski i dla nas jak najlepiej usposobiony.

— Czy, Panie Profesorze, Targi te-

goroczne poruszają jakie gospodarczo aktualne problemy?

— Będziemy mieli 3 takie pozycje: dwie na wewnątrz i jedną na zewnątrz: najpierw tanie budownictwo. Ponieważ ruch budowlany większych obiektów zawodzi, ze względu na zużożenie społeczeństwa, przeto Targi skoncentrowały swe usiłowania na zgrupowaniu tego wszystkiego, co otwiera drzwi przed tanim budownictwem, dostosowaniem do małych domków dla własnego użytku, tak obecnie popieranym przez kredytodawców. — Następnie próbujemy przeprowadzić szeroką kampanję tanioci w konsumowaniu polskich wyrobów i produktów. W tym celu ścigamy wielotyśięcną rzeszę do Poznania na Targi w dziesiątkach wycieczkowych taniach pociągów pośpiesznych z całej Polski, by im pokazać, co, gdzie, jak dobrze i tanio Polska produkuje. Wreszcie trzecie wielkie zagadnienie, to sprawa kompensaty handlowej, jaką ruszyliśmy z miejsca w stosunku do kolonii francuskich. Jest to obiekt ca. 560 milionów złotych, który stanowi wartość towarów sprowadzanych przez nas skądinąd bez zakupów w Polsce ze strony sprzedających nam te artykuły. To musi ustać i w tym kierunku w ramach tego, co możliwe i realne, idzie praca nasza.

— Sądzić wobec tego należy, że tegoroczne Targi należą być do udanych?

— Otwieramy Targi 30 kwietnia pod hasłem „aprowizacji międzynarodowej i wewnętrznej na najtańszym rynku“. To — mam nadzieję — zgrupuje około Targów odbiorców zmuszonych do uzupełnienia uszczuplonych zapasów i da widoki na uskutecznienie prawdziwie poważnych zamówień.

KRONIKA GOSPODARCZA

O rozwój żeglugi śródlądowej

Dla rozwoju rodzimej żeglugi wielkie znaczenie miałyby stworzenie instytucji, która ześrodkowałaby interesy polskiego żeglarstwa śródlądowego, pośredniczyła w zamówieniach na przewozy, koordynowała prace poszczególnych przedsiębiorców żeglugowych, zapewniając im równocześnie ładunki i t. d. W tym duchu wypowiedział się pierwszy narodowy Kongres żeglugi, odbyty w Warszawie w czerwcu 1933 roku. Poznański urząd wojewódzki w lipcu ubiegłego roku podjął inicjatywę powołania do życia takiej właśnie instytucji dla drogi wodnej Wisła — Odra i dla rzeki Warty. Niestety, z przyczyn od Urzędu wojewódzkiego niezależnych, inicjatywa ta nie przyjęła się. Jak dowiaduje się Agencja „Zachód“ koła zainteresowane, nabrawszy obecnie przekonania o celowości utworzenia takiej instytucji, zwróciły się do Urzędu wojewódzkiego z prośbą o ponowne podjęcie tej inicjatywy. (A. Z.)

PODATKI I OPŁATY

(p) Opłata stemplowa od kaucji hipotecznej. Władze skarbowe dokonały w ostatnim czasie wiele wymiarów opłaty stemplowej od umów stwierdzających ustanowienie kaucji hipotecznych. Przy tych wymiarach ma znaczenie istotne okoliczność, czy wierzytelność, na zabezpieczenie której służy hipoteka, już istnieje, czy też może dopiero powstać, i zależnie od tego stosuje się stawkę opłaty 1/2 wzgl. 0,1 proc. Władze skarbowe stanęły ra stanowisku, że niezależnie od wymiaru opłaty w wysokości 1/2 proc. od tej części kaucji, która służy na zabezpieczenie wierzytelności już istniejącej, należy jeszcze wymierzyć opłatę w wysokości 0,1 proc. od całej hipoteki. Na skutek interwencji Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu zdecydowało obecnie Ministerstwo Skarbu, że przy wymiarze opłaty w powyższych wypadkach należy oprócz się na tym stanie faktycznym, który istnieje w chwili sporządzenia pisma, zawierającego ustanowienie zastawu wzgl. hipoteki. W razie stwierdzenia zatem, że zastaw (hipoteka) zabezpiecza wierzytelność już istniejącą, należy oprócz 1/2 proc. opłaty od tych wierzytelności pobrać opłatę w wysokości 0,1 proc. jedynie od różnicy pomiędzy sumą, która ma być zabezpieczona zastawem, wzgl. zhipotekowana, a kwota wierzytelności już istniejącej.

Z KRAJU

(k) Bilans Komunalnego Banku Kredytowego. Miko jest w dzisiejszych kryzysowych czasach przegłądać dobry bilans bankowy. Takim bilansem jest zamknięcie rachunkowe za rok 1932 Komunalnego Banku Kredytowego w Poznaniu. K. B. K nie należy do dużych banków, jego kapitał obrotowy wynosi 60 milionów zł a po potrąceniu działu likwidacji dawnych hipotek niemieckich, prowadzonej na rachunek obcy redukuje się do 41,7 milj. W tej kwocie kapitał własny wynosi 5,7 milj. (13,7 proc.), obligacje komunalne 8,1 (19,4 proc.), depozyty, przeważnie terminowe, i rachunki bieżące 25,1 milj. (60,2 proc.), rezerwa 1,5 milj. (3,6 proc.), inne pasywa 3,1 proc., w czem zysk 577 tysięcy zł. Względnie ruchome pasywa banku redukują się do 26,6 milj. i są pokryte aktywami krótkoterminowymi w wysokości 12,7 milj., wykazując płynność banku na 48 proc. Również korzystnie przedstawiają się koszty handlowe banku gdyż wynoszą tylko 2,1 proc. kapitału obrotowego, a z doliczeniem podatków, amortyzacji i odpisów 1,8 proc. tego kapitału. Wydział i zarząd banku proponują Sejmikowi który obradować będzie 7 kwietnia b. r., wypłatę dywidendy od udziałów w wysokości 7 proc. (es).

(k) Zwiększony wywóz zbóż z Polski. Wywóz zbóż z Polski w pierwszym półroczu 1932/33 r. gospodarczego wyniósł 296 000 t., podczas gdy w tymże okresie czasu przed rokiem — 175 000 t. W szczególności wybitnie wzrósł eksport żyta.

(k) Dlaczego kupiectwo nie korzysta z warrantów? Wobec dociekań, dlaczego kupiectwo nie wykorzystuje kredytów warrantowych, należy stwierdzić, że jedyny koncesjonowany w Poznaniu dom składowy dotychczas nie wystawił warrantu kredytowego, Nikły stopień zainteresowania kół gospodarczych dla operacji warrantowych tłumaczy się zarówno brakiem tradycji w tym względzie, jak i nieufnością do ścisłości danych, zawartych w dowozie składowym. Główną atoli przyczyną niedorozwoju obrotów warrantowych jest spadek cen, który uniemożliwia magazynowanie towarów na dłuższe terminy. Kupiectwo, z obawy przed stratami na różnicy cen oraz z braku wystarczających kredytów obrotowych nie magazynuje towarów nawet we własnych składnicach, nie mówiąc już zgola o stosunkowo kosztownym magazynowaniu w publicznych domach składowych. Ożywienie kredytu warrantowego będzie możliwe na

Ocena pożyczki wewnętrznej

Prof. Adam Krzyżanowski, b. poseł w B. B. i sprawozdawca generalny budżetu, pisze w Przeglądzie Współczesnym nr. 131 z marca r. b. o pożyczce wewnętrznej:

— Dochody społeczeństwa są nikle i zniżające w ostatnich czterech latach ostrego przesilenia, skutkiem czego możliwości uzyskania pożyczki są wielce ograniczone. A to tem bardziej, ponieważ państwo obecnie już wyczerpuje w pewnej mierze owe możliwości. Zaciąga kredyt u obywateli w dwójakiej formie:

1. Jak świadczy ostatnie roczne sprawozdanie, wykłady oszczędnościowe Pocztowej Kasy Oszczędności wzrosły w ubiegłym roku kalendarzowym o olbrzymią, jak na nasze współczesne stosunki, kwotę 115 milionów zł. Równocześnie portfel listów zastawnych i obligacji banków państwowych, stanowiących własność Pocztowej Kasy Oszczędności, wzrósł o 70 milj. zł. Uzasadnionem jest przypuszczenie, że ten wzrost o 70 milionów zł polega przeważnie na skupie listów zastawnych i obligacji, znajdujących się w rękach państwa. Ich sprzedaż przez państwo była upłynnieniem rezerw skarbowych, dokonaniem gwoili wyrównania niedoboru budżetowego.

2. Państwo korzysta także z kredytu u dostawców: są w obiegu weksle skarbowe na rzecz dostawców.

Gdy mowa o zasobności społeczeństwa, z której państwo może czerpać w formie pożyczki, nasuwa się myśl, że przecie nasi obywatele notorycznie pewne kwoty pieniężne przechowują u siebie w domu w schowkach różnego rodzaju, a także deponują w bankach zagranicznych. Mnie się wydaje że kwoty te są znacznie mniejsze, niż się powszechnie przypuszcza. Ich wielkość jest sporna, ale pewne jest, że ich właściciele są nieufni. Obecnie można liczyć na zasilenie skarbu tylko kilku, co najwyżej kilkunastu milionami złotych, pochodzącymi z tego źródła.

Pożyczka długoterminowa oraz większa pożyczka, wynosząca 50 milionów zł lub więcej, jest nie na czasie.

W chwili, gdy uwagi te szły w świat, przyszły wiadomości o pożyczce nie 50 milj., lecz 200 milj., które skłoniły prof. Krzyżanowskiego do dopisku:

— Już po oddaniu do druku tego artykułu przeczytałem w dziennikach wiadomość, że rząd przedłożył sejmowi projekt ustawy, upoważniającej ministra skarbu do emisji biletów skarbowych w łącznej kwocie 200 milionów zł i do oznaczenia jej warunków. Projekt określa maksymalną granicę emisji. Zapewne istnieje zamiar stopniowego wyzyskiwania upoważnienia, zależnie od rozwoju wypadków.

Ze strony Klubu Narodowego w Sejmie również stwierdzono, że te 200 milionów nie ma podstaw w rzeczywistym stanie kraju.

szerszą skalę dopiero przy zwykłej tendencji cen oraz przy wzroście zarobków kupieckich (AZ).

(k) Konkursy Instytutu Praktycznej Wiedzy Gospodarczej. Instytut Praktycznej Wiedzy Gospodarczej ogłasza trzy konkursy na monograficzne opracowanie następujących tematów: 1. Warunki rentowności poszczególnych gałęzi przemysłu. 2. Formy organizacyjne polskiego handlu międzynarodowego. 3. Stan obecny i potrzeby rzemiosła polskiego. Termin nadsyłania prac do 1 września 1933 r., pod adresem: „Warszawa — Orła 4 — Instytut Praktycznej Wiedzy Gospodarczej“. Rozmiar: około 60 stron formatu handlowego pisma maszynowego, przyczem prace winny być napisane w dwóch egzemplarzach. Na konkurs mogą być nadsyłane tylko prace dotychczas drukiem nieogłoszone. Prace należy podpisać godłem autora. Szczegółowe informacje pod wyżej podanym adresem.

Z ZAGRANICZNY

(z) Francja zakazuje przywozu ziemniaków. Parlamentowi francuskiemu przedłożono ostatnio do zatwierdzenia projekt wprowadzenia zakazu importu ziemniaków do Francji i kolonii francuskich. Jako uzasadnienie podano silny wpływ ziemniaków zagranicznych, skutkiem czego producenci francuscy, oferując bardzo niską cenę, nie mogą pozbyć się nagromadzonych zapasów.

(z) Szaleństwo bogaczy wśród nędzarzy. Z Argentyny nadchodzi wysoce znamienna wiadomość. Oto w jednym tylko okręgu zarżnięto i — spalono — 30 000 owiec, ponieważ nie można było ich sprzedać. Do kawy, którą w ub. r. w Brazylii wrzucano do morza i zboża spalonego w Kanadzie, przybywa zatem nowy „kwiatek“ obecnej gospodarki światowej. Gdy jedna część świata ginie z głodu, bo miliony ludzi nie mogą znaleźć pracy, to w drugiej niszczy się z bezmyślną brutalnością dary boże.

WIADOMOŚCI POTO CZNE

Niezwykły zakład wychowawczy przy ul. Palacza NA ŚWIĘTA

W schronisku dla bezpańskich psów

Jest w Poznaniu przy ul. Palacza Urzędowy Zakład Obławy na Psy. W dwóch małych budynkach, wzniesionych obok starego fortu ochronnego, a otoczonych drucianym parkanem mieszkają sobie bezpańskie psy wraz ze swym wychowawcą, kierownikiem tego niezwykłego zakładu... wychowawczego.

Tu znajdują przejściowe schronienie wszystkie psy bezdomne, wędrujące się po ulicach Poznania.

Zakład ma obowiązek trzymać bezpańskiego psa przez 3 dni, podczas których prawowity właściciel ma prawo go odebrać. Jeżeli pies w przepisany terminie nie zostanie wykupiony, to 1) albo sprzedaje się go na licytacji, 2) albo zabiera go zakład anatomji przy uniwersytecie poznańskim dla celów doświadczalnych, wzgl. 3) przesyła się go do rakarni, gdzie się go zabija.

Za pierwszy dzień pobytu psa w zakładzie płać się 3.75 zł, a za każdy dzień następny po 75 gr dziennie.

Czy Panu — pytamy kierownika zakładu — nie żal oddawać psa, którego pan wychował?

— Owszem, zdarza się. Sam mam tutaj psa, który jest moim wiernym i niezawodnym stróżem. To ten wielki wilczur „Iwan”. Chwytałem go dawno, kiedy jeszcze był szczeniakiem i sam go wychowałem. Obecnie odpłaca mi się sowicie, pilnując zarówno dobytku zakładu, jak i mojej osoby. Czasem tylko popada w „melancholję” i wtedy, zdaje mi się, że myśli o daw-

nych czasach. Zresztą, kto wie. Żeby psa zrozumieć, to nie wystarczy przeżyć z nim dwa lub trzy lata. Trzeba znacznie więcej, a im dłużej się z psem współżyje, tem dokładniej dopiero poznaje się jego naturę.

Mniejsze psy biegają swobodnie po dziedzińcu zakładu.

Na licytację, która odbywa się raz w miesiącu na Wolnicy, przewozi się psy w specjalnych klatkach.

...To ten wielki wilczur „Iwan...”

Kronika policyjna

20 KRADZIEŻY I WŁAMAŃ

Dzisiejsza kronika policyjna notuje 20 doniesień o kradzieżach i włamaniach. M. i. zuchwałej kradzieży z włamaniem w biały dzień dopuszczono się w mieszkaniu p. Tadeusza Marwega przy ul. 3 Maja 5. Kradzieży dokonano między godz. 10 a 11. Włamywacze otworzyli zamki patentowe ołowiem i unieśli z sobą wielki łup. Splondrowali mieszkanie, zabrali odzież, biżuterję, 3 lornety i gotówkę. Straty dochodzą sumy 3 tys. zł.

Z mieszkania p. Czesława Cyranowskiego przy ul. Piotra Wawrzyniaka 17 skradziono 187 dzieł różnych autorów wartości około 700 zł. (kl.)

OFIARA „KOPERCIARZY”

Ofiarą t. zw. „koperciarzy” padł p. Stefan Jankowski z Wrześni (ul. Batoiego 2). Przy użyciu znanych tricków oszuści podsunęli p. Jankowskiemu bezwartościowe wycinki papieru i zabrali przytem gotówkę w sumie 500 zł. Tricki „koperciarzy” polegają na symulowaniu zgubienia i znalezienia pieniędzy, oraz na rzekomej rewizji osobistej, przyczem oszuści dokonywują „zamiany” portfela. (kl.)

NA GORĄCYM UCZYNKU

Na gorącym uczynku kradzieży czekolady właściciel „Kiermasz światowy”, p. W. Rymarski przytrzymał ekspedjentkę Barbarę Cegielkównę (ul. Ogrodowa 5). Cegielkównę osadzono w areszcie. (kl.)

Uprawdzili ojca

Wyrok w procesie braci Piaskowskich

Dzisiaj rano zapadł w sądzie okręgowym wyrok w procesie braci Piaskowskich i towarzyszy, oskarżonych o to, że w październiku ub. r. gwałtem wywieźli ojca swego ze wsi Jankowice i osadzili w zakładzie dla umysłowo chorych w Kościanie.

Sąd po przeprowadzeniu rozprawy, której część odbywała się przy drzwiach zamkniętych, uznał oskarżonych Piaskowskiego Gracjana i Stefana winnych pozbawienia wolności i za to skazał każdego na rok więzienia z zaliczeniem aresztu śledczego, a resztę kary zawiesił warunkowo na lat 5. Oskarżonych Wzię Tadeusza, Charasz-

kiewiczza Marcelgo i Piaskowską Lucję uwolniono od winy i kary.

W motywacji przewodniczący podał, że oskarżeni Piaskowscy popełnili przestępstwo ograniczenia osobistej wolności wbrew woli śp. Piaskowskiego i działali z całą świadomością bezprawności swego czynu. Jako okoliczność łagodzącą sąd uwzględnił ich dotychczasową niekaralność, a jako okoliczność obciążającą, że dokonali czynu na własnym ojcu. Co do reszty oskarżonych przewodniczący podkreślił, że padli oni ofiarą pomyłki. Część kosz-

Rehabilitacja

niesłusznie obwinionej

P. Janina Podsiadłowska z Poznania została w maju 1931 r. skazana na rok więzienia za krzywoprzysięstwo, którego dopuścić się miała w związku z pewną transakcją i procesem na tem tle.

Sąd Apelacyjny, do którego odwołała się skazana, zniósł wyrok I instancji, uwalniając p. Podsiadłowską od winy i kary. (kl.)

Nierozpoznany topielec

Donosiliśmy już o wyłowieniu z Warty zwłok nieznanego mężczyzny; dotychczas nie zdołano stwierdzić jego tożsamości. Topielec ubrany był w granatową odzież w paski, czarne trzewiki, w górnej szczęce brak mu kilka zębów. Jest to mężczyzna około 35 lat liczący. Zwłoki musiały długo już leżeć w wodzie. (kl.)

BARANKI

cukrowe i czekoladowe,

JAJKA

czekoladowe od najskromniejszych do ozdobnych, napełnionych czekoladkami,

ŚWIĘCONKI

z najlepszej czekolady i marcepanu na sztuki i na stolikach,

TORCIKI

pralinowe, orzechowe i ananasowe,

CZEKOLADĘ

w proszku i w bloku do mazurków,

MAZURKI

Pg 9534-62,164

w pięciu odmianach,

oraz masę migdałową i orzechową do mazurków i ciast

poleca

E. WEDEL

tów postępowania sądowego ponoszą bracia Piaskowscy, a resztę nałożono na skarb państwa.

Przy drzwiach zamkniętych

Przed sądem okręgowym toczył się proces przy drzwiach zamkniętych przeciwko niejakiemu Okupniakowi. Akt oskarżenia zarzucał mu, że dopuszczał się czynów niemoralnych z swymi nieletnimi dziećmi. 8-letnią córeczką i 5-letnim synem oraz 14-letnią pasierbicą. Sąd skazał go na 15 miesięcy więzienia, przyczem w czasie odbywania kary Okupniak poddany zostanie badaniom psychiatrycznym.

KALENDARZYK

Sobota, 1 kwietnia 1933.

Słońce: wschód 5,28 — zachód 18,27 — długość dnia 12 godzin 59 min.

Księżyc: wschód 7,35 — zachód 1,08 — przed pierwszą kwadrą.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Sobota, godz. 7 rano: Temperatura powietrza umiarkowana plus 2 st. C. Pogodnie. Wiatr południowo-zachodni. Ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 756 mm. — W ub. dobie temperatura najwyższa plus 13 st. Cels., najniższa plus 6 st. C.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: dziś plus 0,50 m.

Kal. rzek.: Teodora M., Hugon B. — jutro Franciszek a Paulo.

Kal. słow.: Zbigniew — jutro Ludomir.

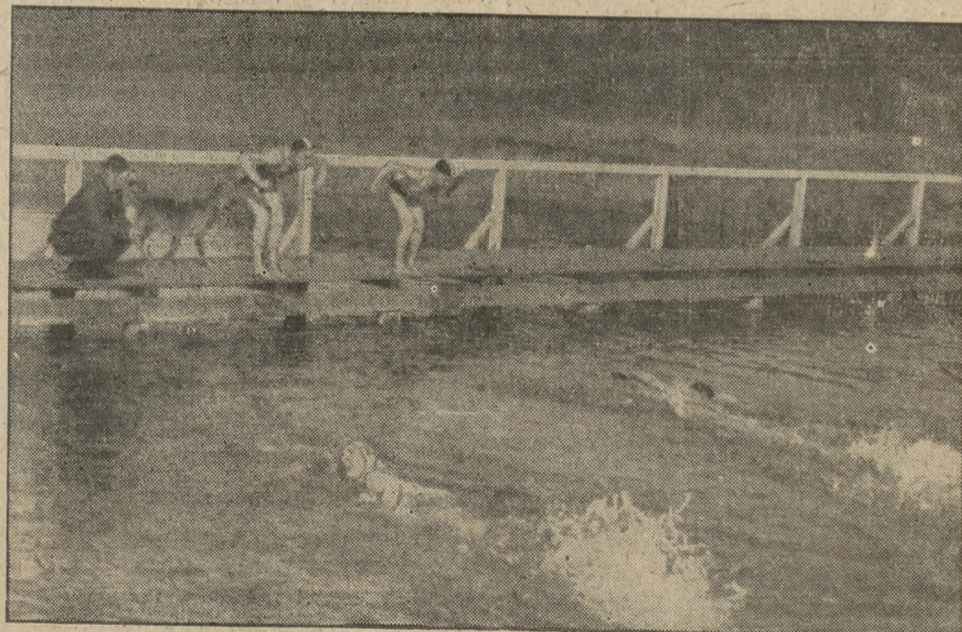
Nocna służba aptek

Sródmieście: Apteka pod Białym Orłem, St. Rynek 41. — Apteka św. Piotra, ul. Półwiejska 1. — Apteka św. Marcina, ul. Ratajczaka 12. — Apteka Śródecka, Rynek Śródecki 1.

Wilda: Apteka pod Koroną, G. Wilda 61.

Jeżyce: Apteka pod Gwiazdą, ul. Kraszewskiego 12.

Lazarz: Apteka p. Plucińskiego, ul. Marszałka Focha 72.

Poznańskie Tow. Plywackie odbywa już od marca stały trening do przyszłych zawodów pływackich.

KRONIKA KOŚCIELNA

— **Rekolekcje szkolne na Winiarach.** W ramach misji parafjalnej odbędą się w kościele na Winiarach 3-dniowe rekolekcje dla 17 i 27 szkoły powszechnej oraz dla szkoły w Piątkowie od poniedziałku 3 bm do środy 5 bm. Nauki odbywać się będą o godz. 10 i 15. Wspólna spowiedź wszystkich dzieci we wtorek o godz. 15. nazajutrz o godz. 8.30 wspólna ich komunja św. wielkanocna.

— **Rekolekcje w kościele OO. Franciszkanów.** W niedzielę 2 bm w czasie nabożeństwa popołudniowego o godz. 5-ej rozpoczynają się w kościele OO. Franciszkanów tegoroczne rekolekcje wielkopostne, które trwać będą przez cały tydzień. W dni powszednie konferencje wygłaszane będą po krótkim nabożeństwie, rozpoczynającym się o godz. 7.15 wieczorem.

OSOBISTE

— **Jubileusz pracy.** W domu pp. Grocholskich, ul. Marszałka Focha 94, obchodziła 1 bm 25-lecie pracy w charakterze gospodyni p. Katarzyna Mielnikówna.

— **Z Uniwersytetu Poznańskiego.** Dyplom lekarza uzyskał p. Zenon Edmund Włoch z Paterka. — Stopień magistra farmacji uzyskała p. Stefania Rostkowska z Wilna.

ŻYCIE SOKOLE

— **Okręgowy Wydział Sokolicki** zawiadamia, że zakończenie okręgowego kursu technicznego dla druhen odbędzie się w niedzielę dnia 2 bm na salce gimnastycznej Gimnazjum Jana Kantego przy ulicy Strzałowej.

— **Tow. Gimnastyczne „Sokół”**, Poznań III, Wilda, Zebranie plenarne w środę 5 bm, o godz. 20 u p. Zawadki, Górna Wilda 75.

WYSTAWY

— **W salonie Tow. Przyj. Sztuk Pięknych** jest obecnie wystawa „Plastyki”, która cieszy się wyjątkową sympatią i liczną frekwencją. W zespole tym wystawiają następujący artyści: Bartel Dąbrowska, Dziurzyńska, Rosińska, Eichlerowa, Eichler, Jackowski, Kaim, Marcinkowski, Ożmin Ożminowa, Pogowski, Prauziński, Samlicki, Serwin, Szymt Feliks, Szpinger, Wałkowski, Wroniecki i Wysocki. Salon otwarty w dni powszednie od godz. 10—15, w niedziele i święta od godz. 11—15.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— **Z Kola Pań L. O. P. P.** Doroczne walne zebranie Kola odbędzie się w środę 5 bm, o godzinie 18 w sali konferencyjnej Dyrekcji Kolejowej, Waly Zygmunta Starego 4. Na zebraniu p. porucznik Adam Kiciński wygłosi referat o udziale kobiet zagranicą w przygotowaniu ludności cywilnej do obrony przeciwlotniczo-gazowej.

— **Ze Związku Pań Doma — Oddział w Poznaniu.** Zebranie odbędzie się 3 bm, o godz. 17 w sali Śniadeckich Coll Medicum Uniwersytetu Poznańskiego, ul. Fredry 10, 11 p. Na porządku obrad odczyt p. Przyrembłanki „Ogródku działkowe i rośliny balkonowe”.

— **Ze Związku Hodowców Konia Szlachetnego w Wielkopolsce.** Walne zebranie członków Związku odbędzie się w poniedziałek, dnia 10 bm o godz. 16.30 na sali posiedzeń Wielkopolskiej Izby Rolniczej w Poznaniu, ul. Mickiewicza 33.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Dyrekcja Ogrodu Botanicznego** przy ul. Dąbrowskiego podaje do wiadomości, że ogród otwarty zostanie dla publiczności w niedzielę dnia 9 kwietnia rb. Godziny otwarcia od 8 rano do zmroku.

— **Biblioteka T. C. L. im. I. J. Kraszewskiego**, ul. Wrocławska 17, otwarta codziennie od godz. 12—13 i od 16—19; w soboty od 12—15. Kaucja 3 zł; abonament 1 zł, wpis 50 gr.

— **Na święcone dla biednych.** Stow. Pań Miłosierdzia par. św. Wojciecha do nosi, że urządza wielką loterię wielkanocną, w której wygrać można kilkanaście cennych premii i duże święcone. Losy tylko 50 groszy, do nabycia w firmie St. Kalamajski, pl. Wolności, i S. Kurpiński, ul. Pocztowa.

— **Święcone za 50 groszy!** Niebawem od lat powodzenie loterii wielkanocnej, urządzonej przez Polską Czerwoną Krzyż, spowodowało ponowne jej zorganizowanie. Loteria wielkanocna P. C. K. daje możliwość każdemu wygrania dużego święconego za minimalną sumę 50 groszy. Niech więc każdy korzysta i spieszy po losy, próbując szczęścia — do firm: Bracia Dawidowscy, Przybyła, Jerzykiewicz, Grabarkiewicz (kiosk przy ul. św. Marcina), Waberski. Czysty dochód zasili fundusze na pomoc bezrobotnym i na cele sanitarne P. C. K.

— **Chór męski „Arion”** odśpiewa w Kolegiate Farnej w niedzielę, dnia 2 bm podczas mszy św. o godzinie 12 szereg pieśni postnych Haendla, Vittoria, Palestrina w układzie średniowiecznym. Dyryguje p. Aleksander Klichowski.

— **Pierwszy „poranek eugeniczny”,** który się odbędzie w niedzielę 2 bm, o godz. 12.15 na sali Collegium Medicum ul. Fredry 10, poruszy temat nie nowy wprawdzie, ale niestety zawsze aktualny „O morfinie, kokainie i jej ofiarach” będzie mówić naczelny lekarz Kasy Chorzych miasta Poznania, p. dr Krysakowski. Piękny, obrazowy sposób przedstawienia niebezpieczeństw, groźących ludz-

kości od „białej trucizny”, znany nam już jest z podobnego wykładu prelegenta przed 2 laty i ściąganie bez wątpienia wielką ilość słuchaczy. Wstęp na wykład jest bezpłatny.

KRONIKA MIEJSKOWA

— **Poświęcenie magazynu firmy „Roman”.** Dziś przed południem nastąpiło otwarcie nowego magazynu artykułów męskich i damskich pod firmą: „Roman” w gmachu „Kurjera Poznańskiego” przy św. Marcynie 70. Właścicielem firmy „Roman” jest młody i rzutki kupiec p. Roman Bronisław Lechowski, który prowadzi od kilku lat magazyn tej branży w Kościance przy Rynku 23. Poświęcenie nowoczesnie urządzonej lokalij w obecności właściciela i grona przyjaciół, dokonał ks. wikariusz Kut z parafii św. Marcina, składając przedsiębiorczemu kupcowi w serdecznych słowach życzenia pomysłowego rozwoju jego placówki (kl).

— **Poziom kosztów utrzymania** w marcu rb. podniósł się w stosunku do stanu ustalonego w miesiącu poprzednim o 0.47 proc., jak to na dzisiejszym posiedzeniu ustaliła Wojewódzka Komisja do badania zmian kosztów utrzymania osób pracujących w handlu i przemyśle.

— **Z Poznańskiego Tow. Cyklistów i Motorzystów.** Nowy zarząd Tow. ma skład następujący: Józef Krzyżan, Chwałiszewo 53-54 — prezes, Edward Bandrowski — wiceprezes, Paweł Kędziora — sekretarz, Tadeusz Knasiecki — skarbnik, Tadeusz Zgola — kapitan, Jan Nowak i Bestry — radni. — Plenarne zebranie odbędzie się w dniu 3 bm, o godz. 20 w sali p. Jarockiej przy ul. Maształarskiej 9. Ze względu na bliskie otwarcie sezonu kolarskiego przybycie wszystkich członków jest pożądane. Sympatycy i goście mile widziani.

— **Ceny detaliczne nabiału,** notowane w mieście Poznaniu w dniu 29 marca: mleko niezbiernie 1 litr 22 gr. jaja 1 szt. 8 gr. twaróg 1 kg. 80 gr. masło solone 1 kg. 3.20 zł, masło mleczarskie 1 kg. 3.80 do 4.00 zł.

KRONIKA WYPADKÓW

— **Ulan ofiarą spłoszonych koni.** Na ul. Kraszewskiego spłoszyły się konie wojskowe 15 pułku ułanów, zaprzężone do wozu naladowanego siennikami. — Wskutek spłoszenia się koni ułan Mikolaj Kowalczyk spadł pod wóz i odniósł poważne pokaleczenia. Ułana opatrzyło pogotowie ratunkowe i przewiozło go do szpitala wojskowego. (kl)

KRONIKA POLICYJNA

— **Za kozę pójdzie do „kozy”.** P. Władysławowi Tucholce (ul. Wielka 12) skradziono z jego parceli na Polance dwie kozy. Okazało się, że kozy wprowadził niejaki Marjan Drzewiecki (ul. Sienna) (kl)

— **Świętokradztwo w kościele na Jezycach.** W kościele Najśw. Serca Jezusowego na Jezycach dopuszczono się kradzieży świec i pary kołczyków złotych z rubinami, ofiarowanych jako votum. Jako sprawcy kradzieży ujawniono Stefanję Koczorowską (Górna Wilda 41), z zawodu służącą, którą też aresztowano. (kl)

— **„Wywabiacze plam”.** W areszcie policyjnym osadzono Zygmunta Jurkowskiego (ul. Bóżnicza 16) i Jana Kaczmarka (ul. Wroniecka 18). Wymienieni trudnili się znanym już procedurą wywabiania plam na używanych znaczkach stemplowych Jurkowski wywabiał plamy, a Kaczmarek puszczał w obieg znaczki. (kl)

— **Tym razem nie udało się.** W piwnicach przy ul. Raczyńskich 2 dokonano w ostatnim czasie kradzieży węgla w licznych wypadkach. Pewnej nocy złodzieje piwnicznicy zniszczyli tam 6 kłódek zamykających piwnice. Jednego z ostatnich wieczorów stróż domu p. Surdyk przytrzymał na kradzieży węgla w piwnicy p. Zajęca trzech osobników. Jednego z nich, Maksymiljana Komorowskiego (ul. Pocztowa 11), osadzono w areszcie. (kl)

— **Pchnięty nożem.** P. Władysław Bilewicz, ul. Strumykowa 36, doniósł policji, że na Drodze Dębińskiej niejaki Franciszek Gosieniecki, ul. Wenecjańska nr. 5, pchnął go nożem i zranił go pod łopatką. (kl)

— **Za grę w „trzy blaszki”.** Pod mostem kolejowym na ul. Libelta za grę w „trzy blaszki” aresztowano Sylwestra Pinskię, Staszica 14 i Antoniego Kędziórę, Grudzieniec 46. (kl)

— **Za rozpowszechnianie fałszywych pieniędzy.** Jak poprzednio podaliśmy, ujęła policja jako podejznanego o kradzież u p. Antoniego Bergmana niejakięgo Czesława Januszkowiaka. Okazało się, że Januszkowiaka aresztowano nie za kradzież, lecz za rozpowszechnianie fałszywych pieniędzy. (kl)

JARMARKI

— **OBORNIKI.** We wtorek, dnia 4-go kwietnia rb. odbędzie się jarmark kramny, na konie, bydło i świnię.

— **OSIECZNA,** pow. leszczyński, Jarmark na konie, bydło, świnię, produkty rolne i towary kramne, odbędzie się we wtorek, dnia 4 kwietnia rb.

— **KÓRNIK.** W czwartek, dnia 6 bm. odbędzie się jarmark ogólny.

Z Poznańskiego

— **BARCIN.** (Z Banku Ludowego.) Walne zebranie Banku Ludowego odbyło się 23 marca w salce parafjalnej. Przewodniczył ks. proboszcz Aleksander No-

wicki. Odczytano protokół z rewizji związkowej, dokonanej przez ks. senatora Bolta z Pomorza. Ks. senator Bolt wyraził się o banku pochlebnie. Sprawozdanie zarządu wygłosił dyr. Tomczak zaś sprawozdanie rady nadzorczej wygłosił przewodniczący p. Chojnacki. — Udziały bankowe wynoszą obecnie 58 309 zł, natomiast wkłady oszczędnościowe 81 311 zł. Zysku do dyspozycji walnego zebrania pozostało 484 zł. — Zarządowi banku udzielono pokwitowania. W dalszym ciągu po podziale zysku przyjęto ponadto wzorowy statut spółdzielni. — Kwotę najwyższego kredytu dla każdego poszczególnego członka ustalono na 2000 zł. Przewodniczącym rady nadzorczej w mieście p. Władysława Chojnackiego, powołanego jako 3 członka zarządu, wybrany został rolnik p. Adam Ciesielski z Barcina wsi. Ustupiającym członków rady w osobach pp. Stefana Lewandowskiego z Szczepankowa i Antoniego Mielczarzewicza z Barcina wybrano ponownie.

— (Kradzież.) W tych dniach robotnikowi Doczowi skradziono 3 świnię.

— **OBORNIKI.** (Nowa placówka.) Powstała tutaj nowa placówka (skład artykułów męskich), założona przez p. Feliksa Fromma przy ul. Dworcowej. Poświęcenia dokonał ks. wik. Michalak.

— **Zmiana właściciela.** Nieruchomość położoną w Obornikach przy ul. Kopernika, nabył drogą kupna od p. Antoniego Fraszczyńskiego p. Stanisław Kasprzycki z Obornik. (kkc)

— **OSTRÓW.** (Zjazd dentystów.) Obradował tu zjazd dentystów okręgu ostrowskiego, któremu przewodniczył p. R. Kubicki. Udział był liczny. Radzono nad sprawami zawodowymi.

— (Popis uczennic.) Wybitna pianistka p. Zofia Minczykowska urządziła publiczny popis fortepianowy swych uczennic w auli gimnazjum żeńskiego. Poszczególne występy uczennic cechowała kultura muzyczna, nie brak było wśród uczennic wybitniejszych talentów.

— (Z sądu.) W listopadzie ub. roku czterech mieszkańców Jaraczewa: St. Skorupka, Jan Zawielak Stefan Staniak i St. Golon wybrali się wozem do pobliskiej miejscowości Panięki i okradło kopce ziemniaków Usiłował im w tem przeszkodzić stróż nocny Stefan Cwojdzinski. Pobito go za to do nieprzytomności i obrabowano z rewolweru, zegarka, gotówki i innych przedmiotów. Wyżej wymienionych skazał tutejszy sąd okręgowy każdego na 5 lat więzienia.

— (Z rady miejskiej.) Przez dwa długie wieczory obradowała miejscowa rada miejska nad budżetem miejskim na rok 1933-34. Głównym referentem budżetowym był p. adw. Kwiatkowski (Klub Narodowy). Budżet przewiduje w dochodach i rozchodach kwotę 1 017 039 zł. Jest niższy o około 120 tys. zł od budżetu zeszłorocznego. Finansowe położenie miasta nie jest świetne. Blisko jedna trzecia budżetu idzie na spłatę długu i odsetek. Ogromnym ciężarem dla miasta jest pożyczka niekorzystna, zaciągnięta w Ullena na budowę elektrowni. Przeciw budżetowi wystąpili socjaliści i enperowcy. Budżet przyjęło głosami Klubu Narodowego i nielicznej gromady innych grupowań. Preliminowanej subwencji na Federację Zw. Obrońców Ojczyzny nie uchwalono. (n)

— **SKALMIERZYCE.** (Wystawa S. M. P.) Stow. Młodych Polek urządziło wspólnie ze Stow. Młodej Polki wystawę prac ręcznych w Domu Katolickim. Otwarcie wystawy dokonał po przemówieniu powitalnym p. wicepatrona Ciesiolki ks. kanonik Piotrowicz.

— **SZAMOTULY.** (Pożar.) W zagrodzie rolnika Józefa Panasiaka w Gościejewie powstał pożar. Płomienie strawiły m. in. dach, wiązanek chlewa i stodoły długości 35 metrów. Straty wynoszą ok. 21 000 zł; pokrywa je Ubezpiecz. Kraj.

— (Kradzież.) Do majątności Chlebowo, własność p. Józefa Głowińskiego, włamali się nieznani sprawcy, kradnąc ze spichrza 20 centnarów żyta.

— (Z „Lutni”.) Koło śpiewu „Lutnia” wprowadza operetkę „Skalmierzanki”. Stronę muzyczną objął zespół muzyczny im. Fr. Chopina. Przedstawienie odbędzie się 2 kwietnia na sali hotelu „Eldorado”. (sc.)

— **ŚREM.** (Komisaryczny burmistrz.) Województwo poznańskie mianowało komisarycznym burmistrzem miasta Śremu p. Czesława Dębickiego. Odnośne pismo wpłynęło do magistratu w poniedziałek, 27 marca. Spełniły się więc przewidywania społeczeństwa śremskiego.

— **UJŚCIE.** (Kradzież.) W ub. tygodniu skradziono w gminie Mirosław 30 kur i 4 indyki osadnikowi Janowiakowi. Sprawców kradzieży nie zdołano dotąd ująć.

— (Uruchomienie tartaku.) Po dłuższej przerwie został uruchomiony w tutejszym mieście w ubiegłym tygodniu tartak p. Stanisława Urbańskiego z Chodzieży.

— (Zatrudnienie bezrobotnych.) Jak wiadomo, mamy w mieście ok. 300 bezrobotnych. Wydział powiatowy wyznaczył pewną kwotę na zatrudnienie tutejszych bezrobotnych przy naprawie drogi do Byszek.

— (Z Ochotniczej Straży Pożarnej.) W poniedziałek odbyło się w lokalu p. Marcinkowskiego roczne walne zebranie Ochotniczej Straży Pożarnej. Zebranie zajął prezes p. burmistrz Lewandowski. Po sprawozdaniach wybrano przez losowanie nowy zarząd.

— **ŻNIN.** (Komitet sportowy.) W ub. tygodniu utworzył się komitet sportowy celem ożywienia ruchu sportowego na tutejszych boiskach, oraz propagandy wychowania fizycznego przez urządzenie odczytów i imprez sportowych. Jedną z pierwszych imprez, urządzoną staraniem komitetu sportowego, będzie bieg na przełaj 3000 m o mistrzostwo miasta Żnina. Bieg ten: dostępny zarówno dla stowarzyszonych, jak i niestowarzyszonych, odbędzie się dnia 2 kwietnia rb. o godz. 2 po południu. Zgłoszenia zawodników należy skierować na ręce J. Kruzla, Żnin, Nad Gąsawką 14.

— (Kradzieże.) W nocy na niedzielę włamali się złodzieje do plebanij ks. Wawrzynowicza w Wencji, zostali jednak spłoszeni strzałami. Nauczycielowi w tej samej wsi, p. Goli, skradziono wszelki drób.

Z Pomorza

— **STAROGARD.** (Z sejmiku powiatowego.) Dnia 24 b. m. odbyło się posiedzenie sejmiku powiatowego. Na porządku dziennym m. in. znajdowało się uchwalenie budżetu na rok 1933-34 — Pp. Samplawski i dr Bałewski wysunęli szereg wniosków, domagających się obniżenia budżetu, lecz „sanacja” i jej sojusznicy enperowcy wszystkie wnioski oszczędnościowe klubu gosp. narodowego odrzucili, uchwalając poszczególne działy budżetu bez dyskusji. Członkowie Klubu gosp. narod. wobec tego gremjalnie posiedzenie opuścili. Teraz już bez jakichkolwiek przeszkód „sanacja” przy pomocy enperowców przyjęła cały budżet en bloc oraz uchwaliła cały porządek dzienny w myśl życzeń starosty p. Weissa.

Z Kaliskiego

— **KALISZ.** (Strzelnica idzie na licytację.) Strzelnica Bractwa Kurkowego, wystawiona w roku 1925 na uroczystym obchodzie 500-lecia Bractwa, ma na sobie niezalutnione zobowiązania finansowe, zaciągnięte przez ówczesny zarząd na jej wykończenie. Ponieważ zarząd Bractwa nie mógł podjąć zobowiązaniom, więc został w lasce Bożej całą tę nieruchomość bez opieki i konserwacji. Skutkiem tego od dwóch blisko lat okoliczni złodzieje powoli rozkradali z wielkim trudem wzniesioną strzelnicę i do niej przynależne urządzenia. Drewniane płoty i zasłony od kul pierwsze padły ofiarą; deszcze i wiatry zaczęły niszczyć wzniesione wały ziemne. Obecnie magistrat miasta, który jest także wierzycielem Bractwa, postanowił Strzelnicę uprzędkować i sprzedać z licytacji. Już od poniedziałku przystąpiono do pracy nad naprawieniem wałów i płotu.

— (Osobiste.) Wiceprokurator sądu okręgowego w Kaliszu p. Fortunat Gzowski i sędzia sądu grodzkiego w Sieradzu p. Kazimierz Scheuer, zostali mianowani sędziami sądu okręgowego w Kaliszu. — Asesor sądowy p. Edward Moszczyński mianowany został sędzią sądu grodzkiego w Kleczewie.

— (Z życia garnizonu.) W Kaliszu bawili w sprawach służbowych p. pułk. Dąbrowiecki. Szef Intendencji D. O. K. VII i p. pułk. dr. Osmolski, szef sanitarny D. O. K. w Poznaniu. Również bawili w Kaliszu w sprawach służbowych p. kpt. Stanisław Gortys, inspektor uzbrojenia D. O. K. VII. (pk.)

— **PYZDRY.** (Kasa pożyczkowa.) — Władze sejmiku powiatu konińskiego otworzyły w mieście Pyzdrach oddział powiatowej komunalnej kasy pożyczkowej. Do sprawowania czynności w kasie tej wyznaczony został p. Trębaczewicz, urzędnik kasy takiej w Słupcy. (sm)

Afera „smalcowa” w Toruniu**Aresztowanie Żydów**

Z Torunia donosi (wd): Przed dwoma laty (w marcu 1931 r.) powstała w Toruniu fabryka smalcu pod firmą „Standart”. Już same nazwiska założycieli tej fabryki nie wroziły nic dobrego, bowiem jako wspólnicy odpowiedzialni tej spółki akcyjnej figurowali niejacy Selma Scharf, Henryk (?) Halbertal, a dyrektorem fabryki został Salomon Taube.

Obecnie wyszło na jaw, że „fabryka” ta wyrabiała i puszczała na rynek smalec jadalny, wyprodukowany ze

sprowadzanych z zagranicy odpadków tłuszczowych, przeznaczonych do celów technicznych. Odpadki te poddawano w fabryce toruńskiej rafinowaniu i otrzymywano w ten sposób smalec.

Ostatnio władze dokonały rewizji w fabryce „Standart”, przyczem zajęto około 100 kg towaru, który przesłany został do chemicznego zbadania. Sprawą zajął się prokurator, Salomon Taube i niejaki Rosenberg, „chemik”, osadzony został w areszcie.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

DZISIAJ KONCERT OPIEŃSKIEGO

W Teatrze Wielkim odbędzie się dzisiaj o godz. 20-tej koncert Orkiestry Symfonicznej m. Poznania. Program, który podaliśmy wczoraj obszernie m.ści między innymi nieznane u nas najnowsze dzieło Henryka Opieńskiego, który przybył z Morge, aby wziąć udział w koncercie. Dziełem tem są sceny biblijne na sola, chóry i orkiestrę, pt. „Syn maro-trawny”. W wykonaniu uczestniczy chór Tow. Oratoryjnego oraz artystka - śpiewaczka Lidja Barblan-Opieńska. Dyryguje prof. Raczkowski. Sam Opieński ujmie batutę, aby przedstawić kilka nieznanych dzieł dawnej muzyki polskiej w tem symfonie z wieku XVIII znalezionej w poznańskiej Bibliotece Archidiecezjalnej, a napisaną przez Wielkopolanina A. Danczowskiego. O dziele tem będzie mówił Opieński w poprzedzającej koncert prelekcji.

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Album Plastyk Pomorskich. Wydawnictwo to, zaopatrzone w okładkę ze stylizowanych motywów kaszubskich ma na karcie tytułowej uwagę: „Tom I” Znaczący to, że ma ukazywać się periodycznie jako ilustrowane resumé zdarzeń jakie zachodzą na terenie pomorskim w dziedzinie plastyki. Ze wychodzi w Bydgoszczy w siedzibie Grupy Plastyków Pomorskich to zupełnie naturalne. Wprawdzie Bydgoszcz „urzędowo” do Pomorza nie należy, lecz ku niemu kulturalnie ciąży i ruch plastyczny na Pomorzu obecnie u siebie skupia. Album składa się z 28 plasz. w tem 26 fotografii z obrazów i rzeźb, oraz dwa drzeworyty. Kto zwiędzał wystawę Grupy Plastyków Pomorskich, urządzoną niedawno w Tow. Przyj. Sztuk Pięknych odnowi swoje wrażenia przeglądając ten Album mieszczący prace znane mu po części już w oryginale. Poprzedził reprodukcje wstępem rozumowanym p. Marian Turwid, kreśląc krótko dzieje plastyki na Pomorzu przed niepodległością i rozwój lat ostatnich. Szk. e ten ma nie mała wartość orientacyjną i dodaje Albumowi wagi w sposób decydujący a jest też krótko streszczony w języku francuskim co warto zaznaczyć. Celem Albumu — jak dowiadujemy się z tego wstępu — jest między innymi, złączenie plastyki pomorskiej z całokształtem kultury polskiej. To też tłumaczy zam. ar. aby periodycznie go wydawać. Mieimy nadzieję że urzeczywistnieniu tej słusznej myśli nie stanie na przeszkodzie.

Z WALNEGO ZEBRANIA TOW. PRZYJ. SZTUK PIĘKNYCH

W piątek odbyło się w godzinach popołudniowych walne zebranie Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Poznaniu. Zagał je prezes hr. A. Bniński. Na przewodniczącą powołano sen. Seydę, na sekretarza p. Seweryna Wrzesińskiego. Sprawozdanie zarządu przedstawił sekretarz p. dr. Pajderski; o stanie kasy Towarzystwa referował skarbnik szamb. Cybichowski; ze stanu fundacji p. Witke-Jeżewskiego zdał relację adw. dr. Kolszewski.

Nad referatami wywiązała się dyskusja, w której udział wzięli pp. hr. Bniński, sen. Seyda, prof. Rudnicki, szamb. Cybichowski, naczelnik Walicki i p. Wrzesiński. Na wniosek przewodniczącego udzieliło zebranie pokwitowania skarbnikowi.

Naczelnik Walicki przedstawił zebraniu projekt poprawionego statutu Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych. Po dyskusji w której zabierali głos pp. prof. Rudnicki, dyr. Leitgeber, p. Wrzesiński, sen. Seyda i naczelnik Walicki został statut z małymi korekturami przyjęty. Po wyczerpaniu porządku obrad przystąpiono do rozlosowania wygranych. Wylosowano 37 dzieł sztuki, które będą podane do publicznej wiadomości wraz z nazwiskami osób, które je wygrały.

KRAJOZNAWSTWO

Krajoznawcy jada do Gniezna. Wiosenny sezon wycieczkowy rozpoczyna Poznański Oddział Pol. Towarzystwa Krajoznawczego w niedzielę, 2 kwietnia. O godz. 10.45 wyrusza z Poznania wycieczka do Gniezna. Zwiędzi ona świątynie gnieźnieńskie, a przy sprzyjającej pogodzie dotrze również do Dalek aby zwiędzić Uniwersytet Ludowy T. C. L. Prowadzi wycieczkę p. Fr. Jaśkowiak. Powrót do Poznania o godz. 19.37.

VARIA

Nowe książki. W bibliotece geograficzno-podróżniczej Książnicy-Atlas wyszła książka Jerzego Ostrowskiego p. t. „Brazylia Ziemia żaru” — Jerzy Mirski opracował jedno z zagadnień nowoczesnej szkoły p. t. „Współdziałanie młodzieży w pracy wychowawczej szkoły”. Książka wyszła nakładem Książnicy Atlas w bibliotece „Współpraca domu i szkoły w dziele wychowania młodzieży”.

WSZYSTKIE METODY SĄ DOBRE

W literackim salonie — „Nauka o literaturze” — Nazwa nowa, rzecz dawna — „Dobry smak” jako klucz uniwersalny — Wtedy jest najgorzej — Mała próba z Norwidem — Gluchota symboliczna, czy poprostu prawdziwa? — Twórca jest gospodarzem swego dzieła — Na to niema rady

Proszę o głos. Bo czemu w tak miłym salonie literackim, jakim jest Dział Kultury i Sztuki, nie mamy sobie pozwolić na dyskusję?

Pod napisem: „Co się zmienia w nauce o literaturze” (nr. 121 „Kurjera Poznańskiego”) przedstawił Dział za prof. Manfredem Kridlem narodziny i tezy nowej nauki: „Litteraturwissenschaft”, która zastąpi dotychczasową „historję literatury”. Będzie to nie tylko zmiana nazwy, nastąpi przesunięcie z historyzmu na estetyzm, z osobistości — na tekst. Literatura będzie rodzajem konkursu na dzieła z zamkniętymi kopertami autorów. To da możliwość ustalenia hierarchii artystycznej bez względu na okoliczności uboczne: kto zacz, jakiej narodowości itd. Między innymi korzyść będzie i taka, że można się będzie zająć bieżącą literaturą narówni z historyczną.

Wiele na ten temat jest do powiedzenia; ja tylko zwrócę uwagę, że i dotychczas choć nie było nowej nazwy, uprawiano nową naukę o literaturze i tak i owak: 1. albo w oparciu o dyscypliny pomocnicze jak historia, biografja, psychologia, 2. albo jako studjum estetyczne od strony formy, przy pomocy smaku, uznanego za miarodajny. Oba sposoby bywały niedostateczne, dobre zaś rezultaty dawały te, które — bez względu na nową metodę — wyznajdwały klucz do duszy, tworzącej dzieło. Tutaj cel uświęca środki wszystkie, oprócz kłamstwa, powierzhczości i snobizmu. Najgorszy badacz są ci t. zw. „dobrym smakiem”, którzy mają na wszystko jeden klucz. Bo wtedy ten trzeci, t. j. ogół, ciekawy zjawisk literackich, musi być rozjemcą między krytykiem a twórcą, ma więc dwa kłopoty zamiast jednego, a nie dano mu żadnego materiału pomocniczego, aby mógł samodzielnie coś osądzić.

Wyjaśnię rzecz na przykładzie. Cóż modniejszego dzisiaj, jak Norwid? Właśnie esteci zażądali od historii literatury wydania go im do osądzenia na nowo. Nikt się temu nie sprzeciwia, owszem jest to doskonała sposobność wypróbowania metod. Niewątpliwie Norwidowi stała się niejedna krzywda, pisywał rzeczy znakomite. Do takich należy utwór, który biorę za przykład: „Wczora i ja”. Znajduje się on w wydanej teraz przez Mirjama (Zenona Przesmyckiego) antologii „C. N. poezje wybrane”. Przytoczę ten wiersz w całości, wyciągając go dla oszczędności miejsca w rzadki, jak prozę (strophami):

1. Oh! smutna to jest i mało znajoma — gluchota. Gdy słowo słyszysz, ale ginie koma i jota...
2. Bo anioł wola... A oni ci rzeką: „zagrzmią!” Więc trumny na twarz załamujesz wieko — pod skalę.
3. I nie chcesz krzyknąć: Eli... Eli... Czemu? — Ach Boże! Zagle się wiatru liżąc północnemu wre morze.
4. W uszach mi szumi (a nie znam z teorii, co burza?). Więc śnię i czuję, jak się tom historii — zamarza...

Wydawca Mirjam w przypisach komentuje ten wiersz w sposób następujący:

W przedburzowych chwilach... powstała niniejsza dziwnie lapidarna a dziwnie drgająca medytacja. Poetę ścigają wyraźne przecucia, że jakies wczora się zamyka, że wre morze jakiejś przyszłości co dzisiejszością się już stawa. Ale w przecuciach tych jest sam bo otacza go smutna gluchota, bo „trzeźwi” ludzie słyszą słowa, ale nie rozumieją ich znaczenia bo gdyby anioł zawołał, oni spokojnie rzekliby: zagrzmią!... Wiersz 11 jest może aluzją do Francji, uosobionej w Paryżu, który ma w herbie okręt z wydętymi żaglami (str. 529, wiersz na 56).

Komentarz ten nie trafił mi do przekonania. W utworze nie ma mowy o przyszłości. Przecucia czego? Reku 1863? Wiersz ma datę 1860, ale wtedy nawet w Warszawie nie miano przecuć tych, a cóż dopiero Norwid, którego dusza szlakami przecuć i odczuć politycznych nie krążyła. Cudzą gluchotą wzruszać się lirycznie? Norwid jest naogół trudny w obcowaniu, ale taki komentarz, choćby o tych żaglach i Paryżu, obcowanie to kapitalnie utrudnia.

Ja mam starą szkołę czytania; dla mnie największą ambicją czytania jest widzieć czy piszącego; muszę go

sobie wyobrazić żywego, coś o nim wiedzieć. Otóż wiem o Norwidzie, że w tym czasie był już bardzo głuchy; wiem o tem z listów do Cieszkowskiego, Bentkowskiego; tracił słuch już od r. 1848, jako trzydziestoletni niespełna młodzieniec. A w dodatku na pierwsze dotknięcie tego wierszyku, lirycznego jak westchnienie, czułem, że w nim jest coś bardzo osobistego. Więc czyta! mi się ów wiersz w ten sposób:

1. Smutna jest gluchota, odcina bowiem człowieka od życia, które mało jest widzieć żeby w niem być. Choćby usłyszał słowo, to przecież nie wszystko — gdzieś intonacja, barwa — („Koma i jota”).
2. Zdaje mu się czasem, że słyszy coś: może to anioł wola? Pyta się, a ludzie go informują, że to grzmi. Raczej wiekiem trumny się odgrodzić!
3. W rozpaczy człowiek tak samotny ledwie się wstrzyma od krzyku: „Boże, czemuś mnie opuścił!?” Cóż z tego, że stojąc nad morzem życia, widzi jego fale i żagle. Chciałby przecież przeżywać burzę.
4. Cóż z tego, że ma teoretyczne pojęcie o burzy! Ma nawet szum w głowie, ale to nie burza, to dręczący stale współobaw gluchoty. Życie w tych warunkach stało się jak sen o dniu wczorajszym. Człowiek, który się zaczynał jako osobny „tom historii” odkąd ogłuchł, mawrażenie, że osobistość jego zatracca kontur indywidualny i z powrotem staje się częścią bloku przyrody, z której go Bóg — wielki rzeźbiarz — wywołał do życia ze wzrasta w skalę, pod którą stoi nad morzem życia.

Proszę powiedzieć bezstronnie, czy takie wyjaśnienie liryki, po zaznajomieniu się z twórcą jako człowiekiem, nie jest prostsze i pożyteczniejsze. Każdego przecież więcej wzruszy ten wiersz, tak pojmowany, niż gdyby go czytał, jako tetryczenie na ludzi, że nie mają tych „przecuć”, które miotają poetę, jak burza...

Osobistość tworząca jest bądź co bądź punktem orientacyjnym; powołanie się na nią ma w sobie coś autentycznego. Można zaś sobie wyobrazić, co przy metodzie estetycznej robi się z Norwidem w wypadkach bardziej złożonych. Ponieważ możliwościom zgadywań niema końca, więc kończy się na adoracji, która nie przekonywa, lecz szuka współwyznawców.

Nie trzeba przypisywać wielkiego znaczenia modnym nazwom nowych rzekomo metod. Nigdy nie wyjdzie z mody metoda, poczytująca twórcę za gospodarza w jego dziele sztuki. Trzeba go tylko odszukać i — z nim się liczyć.

Zyg. Wasilewski.
Warszawa.

Pisma nadesłane

„Praca i Opieka Społeczna”, zeszyt 4. Treść: J. Zagrodzki: „40-godzinny tydzień pracy”. — J. Wengierow: „Prawo prac w okresie pełnomocnictwa roku 1932”. — Dr. med. W. Chodźko: „Społeczne zadanie lekarza-praktyka w opiece nad umysłowo-chorymi”. — S. Jasiński: „Fundacje społeczno-opiekuńcze i lecznicze”. — A. Gadowski: „Kilka uwag w sprawie zawadomieniu o wypadkach przy pracy i o postępowaniu wymiarowem odszkodowań za wypadki”. — M. Chmieleńska: „Ogrody działalkowe a bezrobocie”. — W. Szumanówna: „Przeszkolenie urzędników opieki społecznej w Polsce”. — J. Komarnicki: „Wzrost wartości pieniądza, a rezerwy kapitałowe ubezpieczeń społecznych”. — Dr. L. Karpłówna: „Polska — Gdańsk w świetle umowy z dnia 4 marca 1930 r. dotyczącej ustawodawstwa żywnościowego”. — I. Zimmerspitzówna: „Formy walki ze znużeniem zawodowem robotnic”. — Kronika — Bibliografia — Adres Red. Warszawa, Min. Opieki Społecznej, ul. Długa.

„Przeгляд Pedagogiczny”, Nr. 11—12. Treść: Dyr. Ad. Rontdhaler: „Współpraca domu ze szkołą”. — O. Ovide Decrolym — Dr. St. Pilch: „W 40-lecie Polskiego Towarzystwa Filologicznego”. — B. Gaweciki: „Z psychologii dzieci i młodzieży”. — Dziesięciolecie szkoły faszystowskiej w cyfrach. — tm: „Z życia T N S W”. — Komunikaty Zarządu Głównego T N S W — Z życia Koła Warszawskiego T N S W. — Komunikat Komitetu Zbiórki na okręt „Dar Szkoły Polskiej”. — Fundusz poświęcony — W sprawie zmian w Pi-sowni” Polskiej Akademji Umiejętności — Dr. J. Gołabek: „Encyklopedia dla młodzieży”. — Curiosa — Kronika. — Adres Red. Warszawa, Bracka 18.

SALZBURSKI FAUST

Wiedeń, 30 marca.

Będzie to w istocie Faust rodem z Salzburga. Reinhardt, który inscenizuje tragedję Goethego pod gołem niebem na tegorocznych uroczystościach mozartowskich w Salzburgu, pod tym kątem obmyśla techniczno-dekoracyjną stronę widowiska. Scena — jak już donosiłem przed niedawnym czasem — będzie umieszczona w tzw. „Felsenreitschule”. Długość jej wynosi czterdzieści metrów, głębokość praktycznie nieograniczona, bo w akcji będzie brała udział nawet — góra Moenschberg, stanowiąca najdalszy plan. Szkic techniczny został już wygotowany przez budowniczego Holzmeistra. Jakże będzie wyglądało przedstawienie?

Około ósmej wieczorem, z tumu salzburskiego uderzą dzwony. Na ten znak, w oknach średniowiecznego miasteczka, które będzie ustawione w głębi sceny, zacząć błyskać światła. — Miasteczko to pod względem architektonicznym odtworzy stary Salzburg, a raczej uzupełni swoimi domkami te budynki, które się w mieście zachowały. Na pierwszym planie ujrzymy domek Fausta, pod którym ukaże się kuchnia czarownic, wykuta w skałę. Na lewo od domu Fausta ogródek Małgorzaty, jej domek i balkon Marty. Jeszcze dalej znajdować się będzie piwnica Auerbacha, zaś kilka schodków będzie prowadziło do góry na plac, na którym odbywać się będzie taniec wieśniaków w niedzielę wielkonoćną. „Der Schaefer putzte sich zum Tanz... Juchhe, so gieng der Fiedelbogen” itd. itd.

Od domku Fausta w głąb rozciągnie się wspomniane miasteczko średniowieczne sięgające aż do kościoła, który dotyka „Felsenreitschule”. Domy w których ma rozgrywać się akcja będą zbudowane tak, jak się je widzi czasem na obrazach średniowiecznych tj. nie będą miały ścian, aby było widać, co się we środku dzieje.

Zatem gdy zamilkną dzwony tumu, ukaże się na scenie czterech archaniołów, którzy inaugurują prolog w niebie. Umieszczeni będą w niszach arkad „Felsenreitschule”. Za nimi stanie się widoczny cały chór aniołów. Natomiast Głos Pana rozlegnie się aż z Moenschbergu. Mefistofeles zaś będzie mówił siedząc okrakiem na dachu jednego z domów, co ma symbolizować iż „ma ludzkość pod stopami”. Poszczególne dalsze sceny będą się rozgrywały w domkach, w ogrodzie itd., a za każdym razem oświetlony będzie reflektorami i od wewnątrz ten odcinek teatru o który idzie; reszta będzie pograżona w ciemności. Całą scenę zajmie tylko „przechadzka w dzień Wielkiejnocy” oraz Noc Walpurgji, do której będzie też użyty lasek pod Moenschbergiem. Dodać trzeba, że domek Fausta będzie miał nietylko jego izbę w środku i Kuchnię Czarownic pod spodem, ale na najwyższym piętrze będzie umieszczone obserwatorium astrologiczne.

Obsadę stanowią: Konrad Veidt jako Faust, Paula Wessely jako Małgorzata, Maks Pallenberg jako Mefistofeles i Tini Senders jako Marta. — Kostjumy rysuje malarz Ploebberger. Widma i zwidy Nocy Walpurgji będą w ubiorze wzorowane na średniowiecznym prymitywie.

Po tym „Fauście” obiecuje sobie Towarzystwo Uroczystości Salzburskich niemały magnes przyciągający. Koszta wyniosła około stu tysięcy szylingów, miejsc będzie 1500, więc nawet przy wielu powtórkach pokrywić się tak łatwo nie dały. To też Towarzystwo zażądało od wiedeńskiego Rządu takich sum za prawo transmisji radiowej zarówno „Fausta” jak imprez muzycznych, że w tym roku Europa chyba nie będzie słyszała przez radio uroczystości salzburskich.

W. S.

Książki nadesłane

Józef Morzewski: „Polska wyspa w powieści chodzieskim za czasów zaborczych”. Chodzież, 1932. Odbitka z „Ore-downika Wielkopolskiego”.
Prof. dr. Jan Wilczyński: „Poligamia czy monogamia?” Wilno, 1932. Nakł. L. Chomińskiego.
Marian Reiter: „Młodzież szkół średnich ogólnie - kształcących i zakładów kształcenia nauczycieli w Polsce według zawodu i stanowiska w zawodzie rodziców w ostatnim dziesięcioleciu (1921 do 1931)”. Warszawa 1933. Odb. s. „Kwartalnika Pedagogicznego”.

Mr. Franklin D. Roosevelt w towarzystwie Mrs. Henryki Morgenthau, podczas przejażdżki konnej w Waszyngtonie — ze swoim dworem.

Dziecko — zgrzybiałem starcem

Istnieje cały szereg chorób i dolegliwości uchodzących za nieuleczalne, czyli takich, wobec których wszelkie środki lecznicze, znane dzisiejszej nauce medycznej, zawodzą.

Do rzędu najosobliwszych, lecz, na szczęście, rzadko spotykanych chorób, na które medycyna nie tylko nie znalazła dotąd leku, — le nawet co do istoty których nie zdaje sobie zupełnie sprawy, należy t. zw. „choroba Warena”. Zapadają na nią dzieci już od najwcześniejszej młodości, nieomal w kolebce i umierają wśród objawów, które można zaobserwować tylko u osób bardzo wiekowych, o zużytym doświadczeniu organizmu.

Pewien chłopiec, nazwiskiem James Anderson, dotknięty wspomnianą chorobą, dożył lat jedenastu, lecz już w trzeciej wiosnie życia był umysłowo — i fizycznie nadzwyczaj rozwinięty. Jako 6-cio letnie dziecko, uchodził za fenomen natury i zdumiewał dojrzałością intelektualną i fizjologiczną nie tylko swe najbliższe otoczenie, ale i badających go mężów nauki, zjeżdżających się z wszystkich stron świata. Nagle, chłopczyk począł gwałtownie siewić; równocześnie wzrok stał coraz bardziej, na twarzy pojawiły się zmarszczki i charakterystyczne brzozy, a choć jego stał się ociężałym, niczem jakiegoś starca. Niebawem i pamięć zaczęła zawodzić, a już w 9-tym roku życia chłopak był całkowicie zdzieciniałym staruszką i umarł, a raczej zgasł skutkiem zupełnego zaniku wszystkich sił życiowych.

Inny, zupełnie identyczny, a niemniej charakterystyczny wypadek, zdarzył się w angielskiej miejscowości Hackney. Tam, ośmioletni chłopiec, dotknięty „chorobą Warena”, zmarł również na uwiad starczy, przyczem sekcja zwłok ujawniła, że serce, płuca oraz mózg dziecka, posiadały wszystkie cechy, znamionujące człowieka, który dożył co najmniej 80 lat.

Oczywiście, że nie wszystkie t. zw. „cudowne dzieci”, potrafiące w trzecim roku życia grać na fortepianie, w piątym wygłaszać kazań lub w siódmym — odczyty naukowe, uważać należy za dotknięte wspomnianą chorobą. Większość ich po przebiegu krytycznego okresu „cudownego” rozwoju, w późniejszych latach rozwija się już normalnie i umiera w sile wieku, a często przed wkroczeniem w okres ostatecznej dojrzałości męskiej. Kr.

Udka żabie znikną z karty obiadowej

Towarzystwo Przyjaciół Zwierząt w Czechosłowacji wyjednalo u rządu wydanie zakazu podawania w restauracjach udek żabich, cenionych jako przysmak. Motywem zakazu było okrutne obchodzenie się dostawców udek żabich z temi stworzeniami; obrywano im bowiem udka i poczem okaleczone w ten sposób żaby wrzucano z powrotem do stawu. Amatorzy egzotycznej potrawy będą musieli się jej wyrzec — o ile chodzi o Pragę.

Jak długo trwają gabinety powojenne

Największą stabilizacją odznaczają się rządy powojenne w Szwajcarii, Islandji i Holandji. gdzie przeciętna kadencja gabinetu trwa 3½ roku; w następnej kategorii pierwsze miejsce zajmuje Czechosłowacja, gdzie przeciętna kadencja gabinetu sięga 15 miesięcy. Najslabsza stabilizację wykazuje Jugosławia gdzie gabinety nie trwają dłużej, niż 5 i pół miesiąca przeciętnie, oraz Francja, gdzie ten okres nie przewyższa 6 miesięcy.

Na co może się przydać człowiek?

Pytanie to należy rozumieć dosłownie. Angielski chemik J. J. Lanson obliczył to dokładnie i oto rezultaty jego badań:

W ciele człowieka jest dość dużo płynów, aby napełnić 40-litrowe naczynie. Z tłuszczu można zrobić 7 kawalków mydła, a z węglanów można przygotować laseczki grafitowe do 9 tysięcy ołówków. Metali zawiera organizm stosunkowo mało. Z żelaza, jakie zawiera organizm ludzki, można by z ledwością wykuć 1 gwóźdź średniej wielkości. Zato wapnem można by wybielić spory pokój. Fosforu starczy na 2.200 zapalek.

Tajemnica życia goryli

Goryl intryguje nas i zaciekawia oddawna. Wiedzieliśmy jednak o nim dotychczas bardzo mało — ponieważ goryl jest bardzo czujny, trudny do podejścia i niebezpieczny. Dlatego też w filmach, gdzie według scenariusza występować miał goryl, używano zamiast niego... umiejętnie ucharakteryzowanego aktora.

Teraz jednak życie goryla nie przedstawia już dla nas tajemnic, dzięki śmiałej ekspedycji małżonków Osy i Martina Johnsonów, którzy od szeregu lat poświęcają się badaniu tajników dżungli afrykańskiej. A zdobyczy swoich nie strzegą zazdrośnie, jak to robi wielu badaczy. Małżonkowie Johnson polują... przy pomocy aparatu filmowego. Strzelby używają tylko w ostateczności, kiedy zagraża im śmierć nieuchronna wśród tyłu niebezpieczeństw, czyhających na każdym kroku.

Ostatniemi dziełami małżonków Johnson jest film dźwiękowy, nakręcony całkowicie w dżungli afrykańskiej — „Congorilla”.

Odważni podróżnicy utrwalili na taśmie filmowej wszystkie najciekawsze momenty życia nie tylko samych goryli, ale wielu innych niewidzianych dotąd w filmach zwierząt afrykańskich oraz tajemniczego czarnego ludu pigmejów.

Kulminacyjnym punktem tego niezwykłego filmu jest nakręcona z wielkimi trudnościami śmiertelna walka dwóch olbrzymich goryli. Dwoje tych wspaniałych zwierząt udało się małżonkom Johnson schwytać i przywieźć do Ameryki.

W „Congorilli” niema ani jednej „fikcyjnej” sceny, gdyż ani jeden metr taśmy nie został nakręcony w atelier. Niema ani jednego z trudnych tricków reżyserskich tak często stosowanych w dzisiejszej kinematografii. „Congorilla” jest dokładnym obrazem życia dżungli, takiego jakim jest ono naprawdę.

Wiosna idzie

Skończyły się już szare, chmurne, ponure dni zimy! Coraz częściej rozjaśniają świat radosne, złote promienie słońca. Idzie ku nam wiew szybko zbliżającej się wiosny.

A wraz z jej nadejściem następuje okres wzmożonego ruchu w handlu i przemyśle. Mimo biedy, w jaką kryzys pograżył większość społeczeństwa, wiosna każdego niemal zmusza, by kupił coś niecoś.

Ale klient czwartego roku kryzysu gospodarczego jest ostrożny, wybredny i trudny do zdobycia. Niema już wśród nas lekkomyślnych nabywców kupujących za drogie pieniądze byle co, byle jak i byle gdzie.

A że przytem towaru jest na rynku wbród, klient wiosennego sezonu 1933 roku ma w czem wybierać; nie każdy sklep ujrzy go w swych podwojach, nie po każdej towar sięgnie jego dłoń.

Względy tego klienta w okresie sezonowych, wiosennych zakupów zdobędą tylko najbardziej ruchliwi, umiejący najlepiej sprzedawać kupy i przemysłowcy.

Przedewszystkiem zaś ci, którzy znają i rozumieją wielką siłę reklamową ogłoszenia pomieszczonego w dziennikach i czasopismach, którzy potrafią umiejętnie postąpić się temi ogłoszeniami.

Odkał handel i przemysł zeszedł na drogi nowoczesnego rozwoju — ogłoszenie prasowe stało się klasycznym, niezawodnym, najpewniejszym i najtańszym środkiem reklamowym. Umiejtna reklama to nieodzowny warunek powodzenia w handlu i przemyśle.

Muszą o tem pamiętać kupcy i przemysłowcy w jasną i słoneczną, ale gospodarczo ciężką czwartą wiosnę kryzysu światowego.

Właśnie teraz trzeba się klientowi, bardziej i silniej, niż kiedykolwiek, przypominać, trzeba go witać i zapraszać do siebie, trzeba mu mówić o swym towarze. Mówić zaś najlepiej z lamów ogłoszeniowych dzienników i czasopism, które stale czytują. Głos kupca i przemysłowca z lamów tych płynący to najlepsza zachęta do kupna.

Prima - aprilisowa Uczta Szyderców

Dzisiejsza, z kolei 21 Uczta Szyderców, nosi motto „Prima Aprilis”. Wystąpią na niej Aleksander Janta-Polczyński (wiersze Kästnera), Jan Sztaydynger (dwie fraszki), Zygmunt Mąkowski (chleb w rękę i w nogach), Leon Gąsiorek (gitara hawajska), Chór Klubu Szyderców (tango Kurczewskiego, do słów H. Smuczyńskiego), T. W. Sulek (walc), Juliusz Znaniecki (trzy satyry), Jerzy Gerzabek („Przygoda”), Gwidon Mikłaszewski („Ja mam już dosyć jego żony...”), A. M. Swinarski powtórzy na żądanie dwóch pańienek swój sensacyjny „Pochód z Waweli”. Poza tem szereg niespodzianek, które Szydercy gotują członkom, a członkowie Szydercom. — Zgłoś się wcześniej po stolik, koczurku miły, bo będzie za późno.

Jutro wykład Perkitnego „Z serca Afryki do Poznania”

W ostatniej chwili przypominamy, że jutro, w niedzielę o godz. 18 odbędzie się wykład p. inż. Tadeusza Perkitnego z przeszło 100 kapitalnemi przełożeniami. Odczyt odbędzie się w sali 17 Coll. Minus, staraniem Pań Wincentek parafji św.-marcińskiej. Powyższe zdjęcie, dokonane przez p. Perkitnego w Afryce, przedstawia nam towarzysza wólczy, p. inż. Leona Mroczkiewicza z dwiema wiochatami „przyjaciółkami”.

O komedjach muzycznych

W zalewie najróżnorodniejszych innowacji, pojawiających się obecnie na repertuarach teatralnych, jedną z najciekawszych jest dążenie do połączenia scenicznie ujętego tekstu z artystyczną ilustracją muzyczną. Tę symbiozę literatury i muzyki, mającą zastąpić operetkę, nazwano w syntetycznym skrócie „komedją muzyczną”. Pojawienie się takiej formy powitać można z zadowoleniem.

Typową „komedją muzyczną”, pełną humoru, sentymentu i uroku świeżości — jest „Peppina”, która w Warszawie szła przeszło 130 razy, a wystawiona w Poznaniu, w „Komedji Muzycznej” podbiła publiczność swym wdziękiem i melodyjną muzyką.

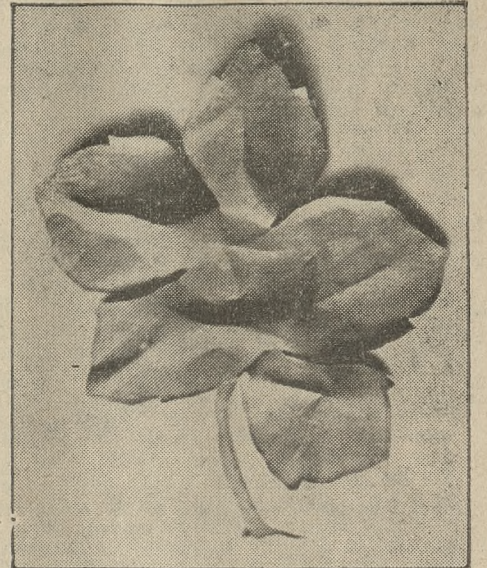
Taka innowacja teatralna stanowi bardzo trudne zadanie dla artystów, wymagając jednocześnie dużego wyrobienia komedjowego, nieprzeciętnej muzykalności i — pomimo wszystko

— orientacji w tych walorach operetki, które ożywiają całość i nadają jej specyficzny charakter.

Jeżeli chodzi o „Komedję Muzyczną”, to wszyscy wykonawcy poszczególnych ról stanęli na wysokości swego zadania, stwarzając widowisko barwne, ciekawe i artystyczne. Pp. Fontanówna, Nochowiczówna i Folański wnieśli z operetki i przejęli z komedji to, co było w obu tych formach scenicznych najlepszym, a pp. Czajkowski, Iwański i Kaden uczynili to samo vice versa.

W ten sposób próba symbiozy powyżej opisaną powiodła się, dając jedno z ciekawszych przedstawień w tym sezonie.

Listek figowy

Angielskim archeologom Sir Peyotłowi i Mac Williams'owi udało się odkryć w pobliżu wioski Paradysy nad brzegiem Eufratu starożytną, prawie skamieniałą szkatułkę z zielonego malachitu, na której widniał wryty w języku chaldejskim monogram E. A.

W szkatułce tej zamknięty był świetnie zakonserwowany listek figowy z tym samym monogramem, pięknie wyhaftowanym. Po długich badaniach stwierdzono, że monogram ten to inicjały imienia i nazwiska Ewy Adamowej, szkatułka zaś to coś w rodzaju szafy do rzeczy naszej pramiatki Ewy, a listek figowy to jedna z jej tualet.

Listek figowy był z czasów rajszych strojem najmodniejszym. Moda zmieniła się nieco. To co najmodniejsze będzie na wiosnę i lato tego roku, ujrzymy podczas jutrzejszej Rewji Mód w „Słońcu”, którą urządza Związek Obrony Przemysłu Polskiego i którą polecono mi zareklamować. Lecz tak się świetnie złożyło, że w chwili, gdy ten feljeton ukazuje się, wszystkie bilety na tę rewję są już wysprzedane, więc jej reklamować nie potrzebuje.

Zamiast tego wolętem pójść na herbatkę do właścicielki f-my „Femina”, której kreacje ujrzymy na jutrzejszej rewji. Pani Femina ubrana była w suknię z granatowego wełnianego crèpe ondołé, przylegającą zleka do figury; natomiast kołnierz sukni był z białego „peau d'ange”, co znaczy po polsku „skóra anielska”; kołnierz ten z tyłu był spięty wielkim guzikiem. — Suknia wykazywała w okolicy bioder szeroki pas; pas ten z przodu był spięty wielkim guzikiem... Tak była ubrana p. Femina.

Ja natomiast ubrany byłem w ciemnopopielaty garnitur, ozdobiony tylko dyskretną kratą, którego twórcą jest F. Banaś; podobny garnitur przyodziewe na jutrzejszą rewję jej konfeksjer Zygmunt Mąkowski, który na tejsze rewji „odtworzy plastycznie” słynny przebrój z Klubu Szyderców „mazura dzielnicowego”. Buciki moje, aczkolwiek nie podkute, pochodziły z f-my M. Kowal, zaś rękawiczki, krawat i skarpetki z f-my M. Dziennik; w przedpokoju zostawiłem, nabyty w tejsze firmie kapelusze (Geppert) — wszyscy bowiem Szydercy noszą kapelusze Gepperta, za wyjątkiem kol. Małoznanieckiego, który preferuje „créations Jeanne”.

Otóż, w ten sposób ubrani, rozmawialiśmy ze sobą o najciekawszych imprezach, które ujrzy Poznań w najbliższych 24 godzinach, mianowicie o primaaprilisowej „Uczcie Szyderców” i o „Rewji Mód”. Ponieważ, jak już wyżej wspominałem, bilety na rewję są wyczerpane, nie będę reklamował firm, które biorą w niej udział — ani tych firm, które ofiarowały na nią przeszło 3 000 premij! Zresztą — „Kurjer Poznański” umieszcza reklamy tylko w czynie ogłoszeń, który zainteresowanym firmom gorąco polecam!

A. M. SWINARSKI

Z naszej przyrody

Śpiewacy skrzydlaci wracają

Słońce kwietniowe i przymrozki ranne — Nadzieje nasze — Podarki kwietniowe — Ostatni termin powrotu naszych śpiewaków skrzydlatych — Pomysłowy ptaszek — Pokląska łkowa i ambitny zaganiał — Żurawie

Mamy słońce, sugerujące wiosnę... Przyleciały ciepłe wiatry z krainy „dobrej wieści”, z południa, z krainy wiecznego słońca. Przepędziły one mroźne, porywiste wichry, budzące nadzieje, że młoda czarodziejka wiosna obejmie wkrótce berto, dysząc wonią fiołków i konwalij leśnych...

Było tak: w dzień słońce grzeje, budzi się nadzieja, że ciepłe promienie pogrążone w mrokach nocy i mrozu białe gładzyszki i śnieżki, błękitne przyłasczki i fiołki obudzi do życia. Już miały kielki kwiatne przebić zmarzniętą grudę ziemi i wychylić na świat Boży główki kwiatne, gdy zjawia się groźny wróg kwiatów mróz i bezlitośnie dławi porywy zielne. I kielki ich zielone wtuliły się pod zeszłoroczne zwiędłe liście buków i dębów, pod suche igliwie sosen i świerków i pod mech i badyłki traw. Czeka na przybycie królowej swej i pani, chcąc ją powitać swą urodą i wonią. I blisko musi być ta chwila, bo rozpoczął się kwiecień...

Kwiecień rozściela kobierce kwiatów, powoła do życia na łąkach niezliczone kniaty i jaskry, na polach wykwitną błękitne dzwonki i dąbrówki, drobne pięciorniki w lasach, zwieszające wdzięcznie swe główki fioletowe sasanki, dalej podbiały, blade-złote kluczyki, stokrocie itd.

Dziś zadowolimy się nadzieją, że to wkrótce nastąpi, że je wkrótce ujrzymy.

Idąc lasem, witać je po imieniu będziemy jako swe dawne, miłe znajome, a one na powitanie odpowiedzą swą krasą, swą wonią.

Kwiecień obdarzy nas jeszcze innymi cennymi podarkami — niczem gwiazdor wilijny.

Oprócz kwiatów barwnych, upajających nas wonią, zaświeci promieniami ciepłymi słońce kwietniowe i zabłyszczą błękitem nieba. Łąki przetka złotymi kwiatami, runię traw obsypie — o poranku nihy deszczem gwiazdystym — i przyniesie nam w worku ptaszka, które rozgłoszą się w lasach, polach i naszych ogrodach.

Nietylko zmysły wzroku i powonienia, ale także słuch nasz wprawi w zachwyt, w upojenie.

Jakich to gości przyniesie nam kwiecień w podarku?

Wspomnieliśmy o powrocie boćka i jego połowicy, o zjawieniu się skowronka, śpiewaka Królowej Nieba. To był obiecujący początek.

Do połowy kwietnia, który jest ostatczym terminem powrotu naszych śpiewaków skrzydlatych, przyleci pokrzewka czarno-bista, lubiąca koncertować rankiem w gajach i na skraju lasów.

Razem z nią przyleci pokrzewka ogrodowa, szara, urocza ptaszyna o brzuszku białawym, której zdarza się, że gniazdko swe uwije w rurze pompy, skąd ją bezwzględnie rugują. Jej małżonek odznacza się inteligencją i jest bardzo pomysłowy.

Gdy ktoś zbliży się do gniazdka w krzaku, z hałasem zrywa się nagle, leci sekunde, w tem nagie, jakby rażony udarem ptasim, pada na ziemię. Idziemy więc, aby go podnieść. Gdy się zbliżymy, zrywa się znowu i ulatuje dalej od gniazdka i pada znowu. Powtarza ten manewr tak często, dopóki odległość od gniazdka stanie się dość wielką. Wówczas siada na gałęzi drzewa i uraczy nas swym śpiewem, abyśmy o gniazdku zupełnie zapomnieli.

Oprócz pokrzewek przyleci także ptaszek bardzo śpiewny, którego często spotkać można na łące, ponieważ tutaj się gnieździ. Wydaje on głos kląskający i stąd nazwa pokląska.

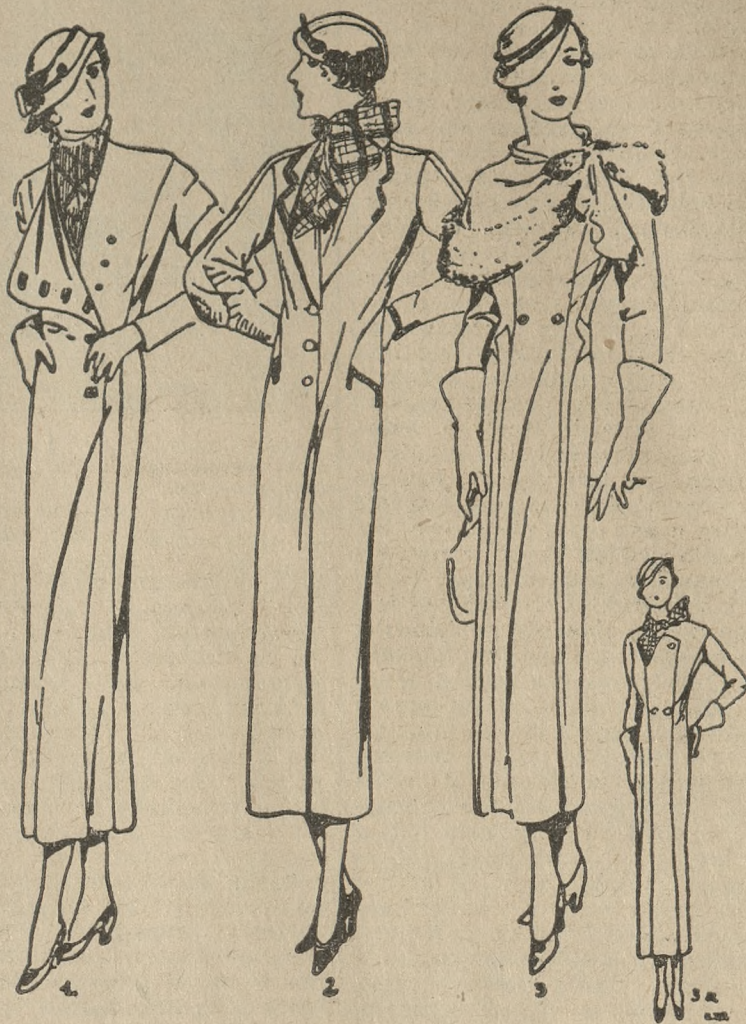
W tych dniach przylatuje do nas kopciszek, śpiewający przyjemnie.

Wymienić jeszcze należy o złotym brzuszku i szarym płaszczku małego zaganiałca. Ptaszek to ambitny, bo śpiewa tylko na wierzchołku drzew najwyższych. Wie o tem, że tam go wszyscy zobaczą i usłyszą.

Nie należy także zapominać o kulkulce i o śpiewającym na polankach dudku. Wkrótce też usłyszymy w leśną wilgę, ptaszka w złotym kubraczku którego śpiew jest tak głośny.

Nad ranem lecą w błękitach wysoko żurawie; głos ich brzmi tak tajemniczo i przejmująco. Kto raz usłyszy tych dzwonników jutrzni wiosnianej, nigdy go nie zapomni. EREL.

Najnowsze mody

Prosta linja wszędzie

Proste linje zwyciężają tak w płaszczach jak i w kostjumach. Zanikają również tak bardzo modne w sezonach ubiegłych cięcia fantazyjne. Płecy w płaszczach i żakietach są przeważnie gładkie, bez wyszyc, biz i tym podobnych ozdób. Zamiast guzików ostatnią nowością są metalowe „clips”, które stanowią jedyną ozdobę płaszcza.

1. Bardzo elegancki płaszcz popularny z jednym rewersem z jasnego

sukna. Rewers podszewkowany nieco ciemniejszym jedwabiem. Zapięcie na (złote) metalowe „clips”.

2. Płaszcz spacerowy z jasnego wełnianego marocain. Rewersy i kieszenie obszyte plisą z materiału ciemniejszego

3. Niezwykle efektowny płaszcz fantazyjny z zielonego wełnianego marocain z dopinaną pelerynką, obszyta lisem.

3a. Ten sam płaszcz na przedpołudnie, zamiast pelerynki wkoło szyi jest barwny szalik.

Kącik kosmetyczny

P. B. B. C. Pytanie postawione przez panią dotyczy właściwie więcej dziedziny czysto chemicznej, nie mającej tym razem nic wspólnego z kosmetyką. Ze względu jednak na treść interesującą ogół odpowiem dla pani umieszczając w postaci artykułu w następnym niedzielnym numerze „Kurjera Poznańskiego” pod tytułem „Czy można zastąpić cukier syropem kartoflanym”.

P. Zula B. Z listu Pani wnioskuje, że cerę ma Pani mieszaną, to znaczy policzki skłonne do luszczczenia, a nos, broda i czoło tłuste, czego dowodem są wyrzuty i wagi. Krem, który Pani stosowała, absolutnie się do tego celu nie nadaje, policzki musi pani natłuszczać kremem tłustym, aby uniknąć dalszego luszczczenia, a wagi i krosty może Pani usunąć tylko przy pomocy odpowiednich zabiegów kosmetycznych. Puder, który Pani stosuje, jest dość dobry, należy tylko używać jako podkładu odpowiedniego kremu. — Proszę myć twarz mydłem przetłuszczonym wieczorem, a rano wystarczy spłókać wodą zimną, poprzednio przegotowaną z odrobiną boraksu.

P. Kryśia. Bardzo mi przykro, ale niestety nie mogę Pani w tem miejscu udzielić odpowiedzi ze względu na jej charakter reklamowy.

Woda kolońska.

Można zupełnie śmiało powiedzieć, że w kosmetyce nie istnieje chyba preparat, cieszący się większym uznaniem, niż woda kolońska. Wynalazcą jej był Paul de Feminis, kupiec z Kolonii, prowadzący wówczas handel korzenny, on to w roku 1709 sporządził ten pełen uroku kosmetyk. Tajemnicę przygotowywania wody kolońskiej powierzył on przed śmiercią swemu siostrzeńcowi, imieniem Johann Anton Farina, który to rozprzestrzenił jej używanie w całym cywilizowanym świecie. Dzisiaj istnieje w Kolonii bardzo dużo firm, podających się za następców Farina, jak wielka jednak jest ilość tych fabryk, tak różne są rodzaje wód kolońskich sprzedawanych na rynkach wszechświatowych, nie mających często nic wspólnego z wyżej wymienionym preparatem. Ogólnie możemy powiedzieć że niema poprostu takiej fabryki perfumeryjnej, która by nie wyrabiała wody kolońskiej, jej tylko właściwej.

W skład wody kolońskiej wchodzi pewna ilość spirytusu, w zależności od mocy, oraz olejki eteryczne, których kompozycja wymaga nadzwyczajnych umiejętności i stanowi tajemnicę, znaną tylko danej wytwórni.

Olejki eteryczne, wchodzące w skład wody kolońskiej, mogą być sztuczne, bądź naturalne. Różnica polega tu jedynie na tem, że kiedy pierwsze są produktem czysto chemicznym, drugie otrzymuje się

wprost z kwiatów. Jakkolwiek chemia w tej dziedzinie poszła bardzo daleko naprzód, to jednak trzeba przyznać, że najbardziej precyzyjny olejek eteryczny sztuczny nie może zastąpić olejku naturalnego. Ze względu na szalenie wygórowaną cenę olejków naturalnych w zwykłych wodach kolońskich, mają zastosowanie przeważnie olejki eteryczne sztuczne.

Wybór wody kolońskiej i perfum powinien być, tak samo stosowany indywidualnie, podobnie jak inne kosmetyki. Nie należy nigdy używać perfum zbyt mocnych, gdyż dowodzi to tylko złego smaku i gminnego gustu, im bardziej zapach jest subtelny i delikatny, tem lepsze robi wrażenie na obecnych. Naogół blondynki powinny stosować perfumy o zapachach lagodnych np: fiołki, konwalie, heliotrop, albo kompozycje bardzo wytworne, kobiety ciemne i śniade — mocniejsze, jak tuberozy, bzu irysu, cyprysu oraz kompozycje o odcieniu bardziej ostrym. Dla mężczyzn najlepiej nadają się wody kolońskie kombinowane bez specjalnie przebijających zapachów kwiatowych.

Mgr. J. Kuntzówna.

Dokument bohaterstwa i piękna przyrody

Zapowiedź ponownego wyświetlenia w Poznaniu filmu, przedstawiającego wyprawę na Mt Everest, wzbudziła ogromne zainteresowanie. — Wszak wyprawa ta, która niestety pochłonęła dwie ofiary, była dokumentem niezwykłego bohaterstwa jej uczestników i odbywała się na tle bajkowych wprost, niespotykanych nigdzie krajobrazów himalajskich. Wyświetlenie poprzedzi przemówienie znanego geografą, dr. Czekalskiego, który jest nie tylko poważnym uczyńcem, ale i znakomitym mówcą.

Firmujące wyświetlenie filmu — Towarzystwa Tatrzańskie, Geograficzne i Polsko-Angielskie, dają rękomię wysokiej jego wartości. Ujrzymy go we wtorek, dnia 4 kwietnia o godz. 15 w sali kina „Słońce”. Przed sprzedaż biletów w cenie 0,49 i 0,99 zł w f-mie Szejbrowski (plac Gwary). Film ten doskonale nadaje się również dla młodzieży i polecany jest przez władze szkolne.

Sklepem bez wystawy

jest przedsiębiorstwo, które nie ogłasza się za pośrednictwem dzienników i czasopism

Chrześcijańska Spółdzielnia „Wiano”

Na tle ogólnego kryzysu, który szczególnie dotkliwie daje się uczuć przedewszystkiem instytucjom finansowym, jak skrawo odcina się chrześcijańska spółdzielnia „Wiano”, istniejąca w Poznaniu od r 1931 i rozwijająca się w sposób jak najbardziej dodatni pod każdym względem. Pomimo niespełna półtorarocznego istnienia, liczba członków na terenie całej Polski wzrosła do 5400 z sumą udziałów z góra, zł 400.000.— Tęgo rodzaju rozwój zawdzięczać należy przedewszystkiem solidnemu prowadzeniu spółdzielni przez zarząd, z p. dyrektorem Krzemieńskim na czele oraz dzięki intensywnej i sumiennej współpracy rady nadzorczej, pozostającej pod przewodnictwem dr. Stefankiego i komisji rewizyjnej której przewodzi p dyr Wachowiak. Poza tem ogromną atrakcją dla członków jest obok możliwości uzyskania taniego kredytu do wysokości zł 500.— na każdy wpłacony udział 50-złotowy (najwyżej może jeden członek posiadać 3 udziały), otrzymywanie bezzwrotnych zapomóg w razie wejścia w związek małżeński lub na wypadek śmierci. A zapomogi te są znaczne, bo wynosily w obu wypadkach po zł 1000.— na udział. Ale właśnie tutaj, przy całej atrakcyjności odnośnych punktów statutu pierwotni jego twórcy ujawnili optymizm, który zagroził po prostu dalszemu istnieniu Funduszu Zapomogowego „Wiana”, o ieby organa zarządzające nie spostrzegły niebezpieczeństwa i przez wniesienie na ostatnie walne zebranie odpowiednich zasadniczych zmian, nie zapobiegły mu radykalnie.

Jak zawsze w podobnych instytucjach znalazło się dosyć ludzi, którzy nie bacząc na charakter spółdzielczy „Wiana”, chcieli możliwie daleko wyzyskać sytuację tylko dla siebie, dając wzamian znikomemu minimum świadczeń ze swej strony. Spekulować na wypadkach śmierci nie dało się, zwłaszcza, że „Wiano” nie wypłaca zapomóg w razie samobójstwa. Ale na zapomogach małżeńskich spekulacja okazała się nadzwyczaj łatwa i dająca za groszowe wkłady tysiączne zyski. Jak zaznaczono wyżej, członek wpłacający np. 3 udziały, czyli zł 150.— i to ratami w ciągu 10 miesięcy, po upływie roku mógł korzystać z zapomogi w razie zawarcia ślubu (nb. tylko kościelnego). Ze pozatem członek taki wpłacał wpisowe w wysokości zł 10.— na udział, czyli zł. 30.— więc coraz więcej par narzeczeńskich przystępowało do spółdzielni i za wczekaniem rocznego terminu od chwili wstąpienia i przy wpłaceniu na przepadek tylko zł. 30.— wpisowego (bo udział pozostaje własnością członka pomimo wypłaty zapomogi), otrzymywali zł. 3.000.— Jeżeli zaś oboje narzeczeni zapisali się i wpłacili wpisowego zł. 60.—, oraz udziałów zł. 300.—, otrzymywali po zawarciu ślubu zł. 6.000.—! Bywały wypadki, (a blyoby ich bezwzmiennie o wiele więcej na przyszłość), że po uzyskaniu tej zapomogi, nie spodziewając się już nic więcej ze spółdzielni wyciągnęli, tego rodzaju kombinatorzy występowali z „Wiana”, wycofując nawet swej udziały.

Taka spekulacja była aż nazbyt pociągająca dla poszukiwaczy łatwych zysków. Tym sposobem łatwo zrozumieć że funduszowi zapomogowemu „Wiana” groziłaby poprostu ruina, bo inni członkowie nie zechcieliby opłacać coraz bardziej wzrastających składek na pokrycie pretensyj kombinatorów małżeńskich, wskutek czego instytucja znalazłaby się w absolutnej niemożności spełnienia swej obietnicy, tj. wogóle udzielania zapomóg i małżeńskich i pośmiertnych.

To też na ostatniem walnem zgromadzeniu, odbytem przy obecności ca. 270 członków w dniu 26. bm., zarząd wniosł tego rodzaju poprawki do statutu, że odtąd zapomogi ślubne będą wynosiły po zł 500.— na udział i że będą wypłacane w razie zawarcia małżeństwa dopiero w 2 lata od chwili wstąpienia do spółdzielni. Poza tem, aby umożliwić terminowe wypłacanie ślubnych i pośmiertnych zapomóg, włożono na wszystkich członków obowiązek stałego wpłacania miesięcznie po zł 2,50 od udziału na fundusz zapomogowy. Zoznaczyć należy, że zmiana statutu nie krzywdzi w niczem nowożeńców przez obniżenie im dotychczasowych zapomóg, gdyż jednocześnie zapewnia im możliwość korzystania pozatem i z zapomóg pośmiertnych i to w niezmienszonym rozmiarze zł 1000.— na udział podczas gdy dotychczas każdy członek mógł tylko raz otrzymać zapomogę Tęgo rodzaju zmiana statutu była koniecznością bezwzględna, która jedynie mogła dać trwałą podstawę do dalszego rozwoju tej, tak bardzo pożytecznej i potrzebnej instytucji. Była jednak na sali grupa, na szczęście nieliczna, tych, zawiedzionych w swoich nadziejach spekulantów, która drogą obstrukcji, usiłowała przeciwstawić się woli przynajmniej większości, jaka wszystkie proponowane przez zarząd zmiany uchwalili. Należy dodać, że do tego rodzaju decyzji, skłoniło zebranych znakomite prowadzenie instytucji przez jej organa zarządzające, czego dowodem były przedstawione bardzo szczegółowe sprawozdania rady nadzorczej, komisji rewizyjnej i zarządu, oraz bilans.

Na tymże zebraniu powołano do rady nadzorczej ks. Czesława Graetza, proboszcza par. Ludomy, pow. obornickiego. Na zebraniu obecni byli delegaci z innych dzielnic, mianowicie ze Lwowa, Wilna, Pomorza, etc.

Naumienić należy, że przed Walnem Zgromadzeniem odprawiona została Msza św. na intencje Spółdzielni, a Zgromadzenie uchwaliło zł. 100.— na Dom Parafjalny św. Marcina.

Analfabetyzm a szkoły

Cyfrы, dotyczące uczące się młodzieży w Polsce, dowodzą, że w porównaniu z innymi krajami nie stoimy bynajmniej na szarym końcu. Biorąc pod uwagę nasze wyższe uczelnie i uwzględniając wydziały teologiczne, filozoficzne, prawne, medyczne, inżynierskie i handlowe (a więc bez rolnictwa, wojskowości itp.), przekonamy się, że na 100 tysięcy mieszkańców liczymy przeszło 136 słuchaczy, wówczas gdy Belgja na tych samych wydziałach ma ich 121,9, Czechosłowacja 195,1, Francja — 156,1, Niemcy — 162,4 itd. Jeżeli liczbę słuchaczy wyższych uczelni na powyższych wydziałach w Polsce oznaczycie liczbą 100, to dla Belgji otrzymamy liczbę 89,6, dla Bułgarii 40,0, dla Czechosłowacji — 143,5, dla Francji — 114,8, dla Niemiec — 119,4, dla Szwecji — 110 itd. Tak więc poza Czechosłowacją, dla której odnośna cyfra jest stosunkowo dość wysoka, w dziedzinie wyższego szkolnictwa nie odbiegamy daleko od Europy Zachodniej.

O stanie wszakże oświaty w kraju decyduje nie tyle poziom jej wśród elity społeczeństwa, ile jej rozpowszechnienie wśród najszerszych warstw społecznych, a więc stan szkolnictwa powszechnego. Ale i pod tym względem nie możemy się uważać za upośledzonych, przeciwnie, cyfry dowodzą, że w tej mierze w zupełności znajdujemy się na poziomie Zachodu. Jeżeli przyjąć za 100 cyfrę dzieci w szkołach powszechnych w Polsce (na tysiąc mieszkańców), to dla Belgji otrzymamy cyfrę 93,0, dla Bułgarii — 79,1, dla Czechosłowacji — 109,6, dla Francji — 91,3, dla Holandji — 136,5, dla Szwecji — 97,4 itd. Stosunkowo zatem cyfry, obrazujące stan i frekwencję szkół powszechnych w różnych krajach, ukla-

dają się dla nas nawet korzystniej, aniżeli w zakresie szkolnictwa wyższego.

Dziwnem wobec tego wydać się może tak wysoki u nas stosunkowo odsetek nie umiejących czytać i pisać, t. j. zupełnych analfabetów. Biorąc pod uwagę stosunek analfabetów do ogółu ludności w wieku ponad 5 lat, liczymy ich u nas 35,6 proc., wówczas gdy w Finlandji tylko 1,0, we Francji 8,9 proc., w Czechosłowacji 7,0 proc., w Belgji 8,3 proc. itd.

Pomimo wysokiego odsetka słuchaczy wyższych uczelni i pomimo rozpowszechnienia nauczania początkowego, mamy więcej analfabetów, aniżeli gdziekolwiek (z wyjątkiem Bułgarii, Hiszpanji, Rosji i paru jeszcze krajów). Składa się na to wiele przyczyn. Jedną z nich jest niewątpliwie rozdarcie przedwojenne na trzy zabory, nauczanie w obcym języku, upośledzenie szkolnictwa u nas przez obce rządy itp. Bezpośrednio jednak rządy te nie wyraziły nam w tym zakresie takiej szkody, jak pośrednio. Należy bowiem wziąć pod uwagę zjawisko gdzieindziej mało stosunkowo znane t. zw. powrotnego analfabetyzmu. Jednostka, która zdobyła nawet umiejętność pisania i czytania, lecz w obcym języku, stopniowo zatracając ją, gdyż w życiu codziennym umiejętność ta stawała się zgoła zbyleczną. Tym sposobem nie powstawała w środowisku rodzimym odpowiednia atmosfera, sprzyjająca zachowaniu nabytej wiedzy, a młode pokolenie, wobec braku w domu książki i gazet, wpadało w analfabetyzm powrotny.

Na zmianę tych stosunków wpłynęło trwale dopiero szkoła polska, czasu jednak wymagać to będzie niemało.

Z. K.

5.000 km. na motocyklu

Rekordzista polski Nagengast mówi o przygodach rajdu

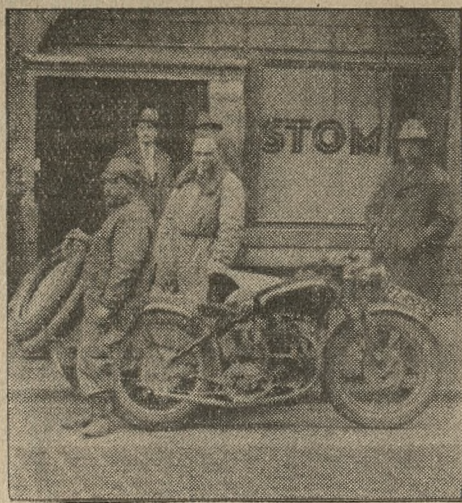
Jak już donieśliśmy, znany sportowiec i rekordzista motocyklowy p. Nagengast, powrócił wczoraj z rajdu po Polsce, przebywając na motocyklu trasę 5.000 kilometrów.

W rozmowie z przedstawicielami prasy p. Nagengast podzielił się swymi wrażeniami. Na rajd udał się z ramienia klubu sportowego „Unja”, którego jest długoletnim członkiem. Aczkolwiek nie krępowano go czasem, w którym miał odbyć przewidzianą trasę, jednak jako ambitny sportowiec pragnął się załatwić z przejęciem zadaniem w najkrótszym czasie.

Dlatego też — mówi p. Nagengast — pierwszy etap Poznań—Gdynia—Puck—Poznań, wynoszący 1.100 km., przebyłem w 18 godzinach. Gdyby Polska miała takie drogi wszędzie, jak n. p. w Poznańskim, wówczas cały rajd odbyłbym wygodnie bez szczególnego zmęczenia. Tymczasem, drogi w b. Kongresówce, a szczególnie na odcinku między Białostokiem a Grajewem są w stanie b. opłakanym; podobnie drogi w województwie wileńskim. Dlatego rajd, który odbyłem, kosztował mnie wiele zdrowia. Z towarzyszeniem klubowym z „Unji” p. Kiel-

pińskim jeździliśmy często „na głodnego”. Spożywszy śniadanie składające się z dwóch jajek na miękko, szklanki mleka i bułki, wytrwaliśmy na tem do pory kolacyjnej, na którą zjadaliśmy hurtem dwa obłady i kolację. Gdybyśmy odżywiali się normalnie — ciągnie nasz rozmówca — wówczas organizm nasz nie wytrzymałby wstrząsów na wyboistych szosach. Znużenie dochodziło do tego stopnia, że kilkakrotnie zasypiałem poprostu przy kierownicy. Towarzysz mój p. Kielpiński nie wytrzymał trudów podróży, w szczególności zaś silnych wstrząsów i zrezygnował z rajdu; w jego miejsce zabrałem p. Szymańskiego, który towarzyszył mi do końca. Cały rajd odbywałem na polskich oponach „Stomil”, specjalnie dostosowanych do naszych warunków drogowych. Nadmienić tu muszę, iż opony te służyły mi lepiej, aniżeli niejedne opony zagraniczne, na których odbywałem rajdy poprzednie. Po przebyciu 5.000 kilometrów na oponach „Stomil” zużył się protektor o grubości 0,4 mm., jest rewelacyjnie niskie.

Przy omawianiu całokształtu rajdu nie mógłbym pominąć milczeniem ustosunkowania się niektórych władz do turystyki sportowej. Przykładem najlepiej to uaoznacz. Przyjeżdżając do Częstochowy, zamierzałem w magistracie ostemplować książeczkę drogową.

Motocyklista Nagengast, który dokonał wspaniałego rajdu 5.000 km. na polskich oponach „Stomil”. Z tyłu na drugim planie prezes oddz. motocyklowego T. S. „Unja” p. dyr. Schulz.

Stąd skierowano mnie na komendę policji. Udałem się tam posłusznie i ku najwyższemu zdumieniu oświadczone mi co następuje: „Udzielimy panu poświadczenia, lecz uprzednio zbadaj musimy, czy nie należy pan do świata przestępczego”. Ponieważ nie uśmiechała mi się perspektywa pobytu w policji przez dwa dni i porównywania mojej podobizny ze znanymi postaciami z albumu przestępców, oraz ewentualnych porównywań kciuka na odciśniętych daktyloskopijnych, wsiadłem na motocykl i... odjechałem.

Drugi wypadek z Warszawy: Na poczcie głównej prosiłem o poświadczenie w mojej książeczce drogowej. Urzędniczka każe mi uściścić opłatę stemplową w formie znaczka stemplowego, kupiłem i przyklepiłem w książeczce. Wtedy urzędniczka decyduje się na skasowanie znaczka przez przekreślenie go, odmawiając jednak nietylko położenia stempla, ale nawet położenia swego podpisu. Urzędniczka była nieublagana i tłumaczyła mi, że może stempeł ze swoim podpisem położyć tylko na dokumentach. Ostatecznie starostwo grodzkie na Pradze włożyło stempeł, dając świadectwo prawdziwe.

Nadzwyczaj gościnnie przyjmowała nas delegatura wileńska Touring Clubu, gdzie podejmowano nas specjalnym bankietem. Do innych klubów nie zaglądaliśmy, ze względu na pośpiech. (kl.)

20-lecie cechu dekarzkiego

Cech dekarzski obchodził w tych dniach uroczyste 20-lecie swego istnienia.

Po nabożeństwie w kościele Pana Jezusa, w którym uczestniczyli członkowie cechu z sztandarem, odbyło się zebranie w sali „Strzechy Budowniczych”.

Po zagajeniu przez starszego cechu, i powitaniu członków uczczono pamięć zmarłych, a szczególnie zmarłego ostatnio śp. Stan. Gazeckiego z Obornik. Po sprawozdaniach, w imieniu komisji rewizyjnej wniósł p. Stefan Ciesielski ze Sremsu o pokwitowanie dla zarządu. Ustępujących na mocy starszeństwa członków zarządu wybrano ponownie. Oprócz więc starszego Cechu, należą do zarządu pp. J. Marciniak i St. Jackowski ze Srody. Do pocztu sztandarowego wybrano pp. Michała Chmiela, St. Kwiatkowskiego i Fr. Jarmarka z Poznania.

W wolnych głosach przemówił członek cechu p. Fr. Sobański z Borku. Mówca w nawiązaniu do jubileuszu, podkreślił szczególnie zasługi długoletniego sekretarza cechu, znanego przemysłowca poznańskiego p. Władysława Stopy. Podkreślił nietylko owocną jego pracę dla cechu dekarzkiego, ale przede wszystkim zasługi położone przez p. Stopę na stanowisku prezydenta Izby Rzemieślniczej. W uznaniu tej owocnej dla rzemiosła pracy, wręczył p. Sobański w im. kolegów artystycznie przez p. Stefana Malewskiego z Borku w debie rzeźbiona plakietę, wyobrażającą godło zawodowe z uwypukleniem dat uroczystościowych.

Wzruszony temi dowodami życzliwości p. prezes Stopa dziękował w gorących słowach i podkreślił bliski swój związek z rzemiosłem dekarzkiem.

Następnie p. Sobański wygłosił ciekawy referat o sprawach zawodowych i bież. bolączkach rzemiosła. Treść referatu świadczyła o głębokim zrozumieniu sprawy.

Po zebraniu odbyło się wspólne śniadanie, podczas którego pogadankę na temat spraw zawodowych zagał p.

prezes Stopa. Spotkanie to było tem miłsze, że wśród zebranych znajdowali się członkowie przybyli z różnych stron naszego województwa. Z urzędzonej podczas śniadania składki zebrano 33 zł. na odnowienie kościoła Pana Jezusa. (kl.)

Z działalności Młodych Polek

Związek Młodych Polek w Poznaniu odczuwa stałą troską pracę swych Stowarzyszeń i dąży do jej podniesienia, ożywienia i pobudzenia do większego wysiłku. W tym celu przystąpił Związek do ogłoszenia wśród swych Stowarzyszeń Konkursu Obowiązkowości. Do konkursu przystąpiło 225 Stowarzyszeń. Obecnie Konkurs dobiega końca.

Ciekawie przedstawiają się czyny nadzwyczajne Stow. Młodych Polek w licznych Stow. tworzą się sekcje charytatywne, udzielające pomocy materialnej i moralnej najbardziej potrzebującej ludności. Dużo Stowarzyszeń Młodych Polek sprawują opiekę nad t. zw. białym murzynkiem najbardziej zubożonymi dziećmi danego środowiska, dostarczając im opieki moralnej, żywności i ubrania. W tym celu urząda się przedstawienia i wieczornice. Zbierają też wśród druchon odzież, którą czyszcza i przerabiają dla biednych dzieci.

Zima, a specjalnie okres gwiazdkowy daje druchnom rozległe i wdzięczne pole pracy. Urządzały one ładne obchody gwiazdkowe, na których suto obdarowywały najbardziej potrzebujących dzieci odzież, bielizną i t. p. (S. M. P. Sędziny obdarowały 64 dzieci, Dobieżyn 50, Opalenica 27, Poznań-Lazarz 26, Poznań-św. Wojciech 20 i bardzo wiele innych). Wiele Stowarzyszeń obdarowuje całe rodziny (S. M. P. Strzałkowo 46 rodzin, Zduny 15 rodzin i t. d.).

Roztacza się także opiekę nad starcami, odwiedzając ich, dostarczając żywności i odzieży. Młode Polki biorą udział w kwestach na rzecz biednych, bezrobotnych i chorych. Udzielają nieraz nawet pomocy przy budowie przytułków, sierociniec, szpitali (S. M. P. Buk, Ostrów i inne). Druchny niektórych Stowarzyszeń składają się i codziennie zakupują kilkanaście bochenków chleba, które rozdają najbardziej potrzebującym (S. M. P. Kościan, Bydgoszcz i inne).

Pięknie okazują Młode Polki miłość bliźniego w czynie: S. M. P. Borzęciczki udziela pierwszej pomocy przy pożarze, a następnie przez 9 dni dostarcza pogorzelcom obiady. 11 druchon S. M. P. Dobieżyn wykupują ziemniaki gospodarzowi, któremu zmarła żona, a małe dzieci i dom zostały bez opieki. Druchny licznych Stowarzyszeń chodzą do przytułków i szpitali, by czytać starcom, biednym i chorym, by uprzyjemnić im czas.

Miła jest również troska Młodych Polek o naszych rodaków zagranicą. Wysyłają im czasopisma, książki, i prowadzą korespondencje, przysyłając wiadomości z kraju. Urządząją liczne kwesty, zbiórki na rzecz rodaków zagranicą. Znaczną jest także współpraca Młodych Polek z parafją, oddział S. M. P. należy do Akcji Katolickiej.

Dużą współpracę wykazują Stow. między sobą, udzielając pomocy, jak wykłady, pogadanki i t. d.

Patrząc na pracę Młodych Polek musimy stwierdzić, że jest to praca twórcza, mająca na celu przygotowanie dziewczęcia w duchu polskim i katolickim do życia.

Stowarzyszenia i zgromadzenia

„Stowarzyszenia i zgromadzenia” — zbiór obowiązków w Polsce przepisów prawnych. Poznań 1933 r. S. A. „Ostoja”. Broszura ta przynosi nowe rozporządzenia i okólniki, z których niektóre nigdzie jeszcze nie były dotąd drukowane — toteż jest ona nieodzowna w bibliotece każdego pracownika społecznego. Jak wiadomo — nowe ustawodawstwo o stowarzyszeniach i zgromadzeniach przynosi dużo zmian w dotychczasowej praktyce. Zorientować się w nich bez tekstu ustawy w ręku niepodobna. A nikt wszakże nie chciałby się narazić na trudności uniemożliwiające pracę organizacyjną.

Koncert w sali św. Marcina

We wtorek, 4 kwietnia, o godz. 20, odbędzie się w nowej sali koncertowej Poznania przy kościele św. Marcina interesujący koncert, w którym wystąpi znana z audycji radiowych śpiewaczka Lucja Pieprzówna. Młoda ta artystka, dysponująca zarówno pięknym głosem, jak i interpretacją pełną smaku i inteligencji — zaprosiła do udziału wybitnego pianistę prof. Franciszka Łukasiewicza. Artyści wykonają bogaty program, w którym zainteresują słuchaczy mało śpiewane arje operowe i pieśni (m. in. Szymanowskiego i Rózyckiego), jako też dzieła fortepianowe Schuberta, Schumanna, Tausiga i cykl etjud szopenowskich. Na koncert ten spodziewany jest udział elity towarzyskiej i kulturalnej miasta. Akompanjament objęła Jadwiga Kórnowska.

Bilety w cenie od 0,99—2,99 są już do nabycia w składzie p. Szejbrowskiego, Fredry 1 oraz przy kasie. Dochód przeznaczony na bezrobotnych par. św. Marcina.

Dla dzieci i młodzieży naszych Czytelników

„Laleczka z saskiej porcelany” i „Złotowłosa Marysia” w Teatrze Narodowym

W niedzielę, dnia 2 kwietnia, powtórzone będą na ogólne życzenie naszych abonentów dwie piękne bajeczki, które cieszą się niesłabnącym powodzeniem na scenie Teatru Narodowego. O godzinie 15 grana będzie piękna bajeczka p. t. „Laleczka z saskiej porcelany”, a o godzinie 17 podziwiać będą „nasz miłusiński” przemilę bajkę p. t. „Złota Marysia”. Bajeczki są urozmaicone śpiewami, niefrasobliwym humorem i pomysłowym tańcami układu baletmistrza Józefa Sawickiego. W głównych rolach wystąpią ulubienicy naszych czytelników z pp. Blanką Orszańską, Halską Libekówną, Czesławą Nadworną, Bronisławą

Broniczową, Franciszką Palańską, Józefem Klejertem, Zbigniewem Szczerbowskiem, Zenonem Laurentowskim, Stanisławem Winięckim na czele. (W przygotowaniu świetna sztuka historyczna H. Sienkiewicza p. t.: „Potop”. Sztukę reżyserował dyr. Zbigniew Szczerbowski).

Czytelnicy nasi, którzy pragną skorzystać z okazji nabycia biletów na powyższe przedstawienia po bezkonkurencyjnych cenach, zechcą wyciąć poniższy kupon do Teatru Narodowego i na podstawie tego kuponu administracja pisma naszego wyda żadaną ilość biletów w cenie I parter, balkon i łoża à 30 groszy, II parter à 20 groszy.

Nie wątpimy, że zakupienie tych bajeczek przez naszą Redakcję dla dzieci i młodzieży naszych abonentów spotka się z żywym uznaniem, i w niedzielę, dnia 2 kwietnia o godzinie 3 popoł. i o godz. pół do 5 popoł. obyrzmi Teatr Narodowy wypelni się do ostatniego miejsca rozbawioną młodzieżą. Pamiętajcie, że niedzielą, dnia 2 kwietnia, to dzień radości dla naszych najmłodszych czytelników.

Kupon na przedstawienie

Teatr Narodowy

ul. Ratajczaka 21 (Dom Rzemieśln.)

w niedzielę,

2 kwietnia o godz. 15 i 16.30

„Laleczka z Saskiej Porcelany” i „Złotowłosa Marysia”.

RUCH KOBIECY

pod redakcją: dr. Bożeny Stelmachowskiej.

Z życia młodzieży narodowej w Warszawie

W połowie marca odbyło się w Warszawie zebranie wszystkich grup żeńskiej młodzieży narodowej.

Zbiórkę zagała kol. Rzętkowska, kierowniczka sekcji kobiecej, podkreślając na wstępie, że grupa kobieca jest najsilniejszą dotychczas wśród polskich organizacji kobiecych i to zarówno pod względem liczebnym jak organizacyjnym.

Po uroczystym promowaniu kilkudziesięciu nowych koleżanek kol. Rytowska powitała nowe członkinie słowami zachęty do pracy, pracy bardzo trudnej.

Następnie — kol. Reutt wygłosił referat „o narodowym ustroju gospodarczym”. Ustrój i zagadnienie gospodarcze Polski winno się rozpatrywać pod kątem interesów narodowych; potęga gospodarcza i dobrobyt nie są celem samym w sobie, lecz środkiem do celu — stworzenia ram materialnych, w których mogłyby się rozwijać naród, spełnić swe poslannictwo. Myśl gospodarcza winna się liczyć z nastrojem psychicznym narodu. Główne

wytężne narodowej polityki gospodarczej to: 1) uniezależnienie się od innych narodów; 2) niezależność gospodarcza w razie wojny; 3) utrzymanie samowystarczalności gospodarczej; 4) załatwienie kwestji bezrobocia; 5) oparcie się o własność prywatną. Własny warsztat pracy gwarantuje pracę najwydatniejszą.

Następnie przemówiła kol. Iwanowska „o narodowej pracy kobiecej” podkreślając rolę i znaczenie kobiety.

Działalność kobiet musi iść w trzech kierunkach 1) zóbieńcie ścieżek, które mi się rozprzestrzeni idea narodowa po całej Polsce — t. j. zakładanie placówek, walka o zwycięstwo idei narodowej. Do tego zadania — walki o podstawę ideową, kobiety najlepiej się nadają, jako niezrównane pracowniczki na terenie społecznym.

Drugie zadanie kobiety narodowej — to wychowywanie młodego pokolenia w zasadach świadomości narodowej. Trzecie — to walka o własny warsztat pracy, jako podstawę bytu rodziny. A. O.

Powie może niejedna z Pań: „A skąd ja mam wiedzieć, kto jest chory?”

Oj, na to to łatwa odpowiedź; chociaż nie wszyscy chorzy są zarejestrowani w towarzystwach, jednak napewno w każdym niemal środowisku znajdzie się upośledzony jakiś krewny czy znajomy, którego Bóg obdarzył najcięższym krzyżem tj. chorobą! Czy można się dziwić, że taki osamotniony chory zanosi skargi do Boga na swoich bliźnich?

Ach! jakbym ja chciała, by te moje słowa wzbudziły refleksje, czy nie warto miłosierdziu przywrócić starej formy?

Nie czyń miłosierdzia tam, gdzie Ci to przyjemność sprawia, ale tam, gdzie go najwięcej potrzeba.

Z Tow. Ziemiarek Wlkp.

Dnia 27. b. m. odbyło się w Poznaniu Walne Zebranie Tow. Ziemiarek Wlkp. przy licznych udziałach członków.

Obrazy zaszczylił swą obecnością Jego Eminencja Ks. Kardynał Prymas Dr. Hlond. Jako goście obecni byli: przewodnicząca Rady Naczelnej Ziemiarek p. Eleonora Czarnowska, prezes Zw. Ziemiarek Wlkp. p. hr. Jan Żółtowski, przewodnicząca Zjednoczenia Kat. Zw. Polek p. Zofia Rzepecka i wielu innych.

Po zagajeniu zebrania przez przewodniczącą p. hr. Helenę Brezinę zabrała głos p. Eleonora Czarnowska, omawiając w dłuższym przemówieniu wytyczne oraz wyniki pracy komisji rolnej przy Unji Międzynarodowej Katolickich Stowarzyszeń Kobiecych.

W dalszym ciągu zebrania sprawozdanie Zarządu wygłosiła p. A. Finkowa a sprawozdanie Sekcji Organizacyjnej p. W. Chłapowska. Jednocześnie przyjęto następującą rezolucję, przedłożoną przez Sekcję Organizacyjną:

„W myśl listu pasterskiego J. E. Kardynała Prymasa Polski o życiu parafialnym, Ziemiarki obecne na Walnym Zebraniu w dniu 27 marca b. r. postanawiają rozszerzyć jeszcze więcej działalność swoją na terenie parafji, tak w akcji katolickiej jak i w stowarzyszeniach należących do Związków diecezjalnych”

Ostatnim punktem programu obrad przedpołudniowych był interesujący referat p. Dr. St. Wasylewskiego, w którym prelegent omówił znaczenie historyczne i społeczne mającego powstać w Poznaniu muzeum pamiątek zasłużonych kobiet wielkopolskich.

Po przerwie obiadowej o godz. 15 rozpoczęły się dalsze obrady sprawozdaniem sekcji ekonomicznej, które wygłosiła p. Jadwiga Szanińska. Sprawozdanie kasowe przedstawiła p. Zofia Tadrzyńska. o działalności sekcji pedagogicznej referowała p. Marja Grudzińska, o Związku

Kół Włościanek p. Zofja Zakrzewska o pracy Młodych Ziemiarek p. Iza Kurnatowska.

Bardzo ciekawy i nader starannie opracowany referat wygłosiła p. J. hr. Czarnańska na temat: „Kryzys w oświeleniu Foerstera”.

Zebranie zakończono wyborami do Zarządu, do którego weszła przewodnicząca gnieźnieńska Kola Ziemiarek p. Aleksandra Brzeska z Mierzewa.

Dokładne sprawozdanie z Walnego Zjazdu będzie wydrukowane w „Ziemiencie Polskiej”.

W środę, dnia 5 kwietnia, o godz. 14.15 wygłosi w Radio Pokoście Sekcja Organizacyjnej p. Wanda Chłapowska.

Narod. Organizacja Kobiet w Gnieźnie

Jedną z najczynniejszych organizacji żeńskich w Gnieźnie jest niewątpliwie Narodowa Organizacja Kobiet. W tych dniach odbyło się roczne walne zebranie, któremu przewodniczyła delegatka zarządu wojewódzkiego p. Krzyżogórska z Poznania, zaś na sekretarkę walnego zebrania powołano p. dr. Szalkowską.

Plan rocznej pracy przedstawia się według sprawozdań członków Zarządu następująco: zebrania plenarnych odbyło się 10 oraz 1 walne zebranie; na każdym zebraniu były wygłaszane pozytywne referaty. N. O. K. utrzymywała kontakt z emigrantami w Holandji i Francji przez regularne posyłanie czasopism, książek itd. Również na polu charytatywnym organizacja była czynna, pamiętając o najbardziej potrzebujących dzieciach.

Zwy ruch panuje w sekcji Młodych, prowadzi się tam systematycznie referaty, pogadanki, kursy oraz daje się członkiniom wszechstronne wyrobienie społeczne. W własnym zakresie urządzano obchody z okazji rocznic narodowych.

Po wyczerpaniu sprawozdań Zarządu p. Krzyżogórska pochwaliła żywotność N. O. K. o gnieźnieńskiej, podkreślając, że N. O. K. Gniezno zalicza się do najwydatniejszych w Wielkopolsce.

W myśl wniosku komisji rewizyjnej Zarządowi udzielono jednomyślnie pokwitowanie.

Do nowego Zarządu weszli pp. Bykowska, Glińska, Kluczyńska, Legowska, Morawska, Różakowska, Sambergerówna i Wesolkowa. Komisję rewizyjną tworzą pp.: Przyhyszewska, M. Kozłowska i K. Różakowska.

Podano również do wiadomości, że na zbliżającą się Wielkanoc urządzono zostanie święcone, zwrócono się przy tej sposobności z apelem do najmłodszych członków, by swą ofiarnością dopomogli zarządowi. Obszerny a treściwy referat pod tytułem „o roli Wielkopolski w życiu naszego narodu” wygłosił redaktor Cieślak.

Prawdziwe miłosierdzie

Z kół czytelniczek naszych otrzymujemy list następujący:

Laskawa Pani!

Od kilku lat jestem stałą i pilną czytelniczką Działu dla Kobiet, ale nigdy jeszcze żaden artykuł nie przypadł mi tak do gustu jak z niedzieli 12 marca pt. „Modne i niemodne”.

Podobał mi się być może, a nawet napewno dlatego, że czytając go zdawało mi się, że to moje zapatrywania na odnośny temat ktoś przeniósł na papier. Pragnęłabym te myśli troszkę rozszerzyć, aby dać upust mojej zbolalej duszy, bo sama niesety zabieram się do takich opuszczonych, samotnych, przez nikogo nie odwiedzanych, — a chora nieuleczalnie od trzech lat, cierpię z tego powodu niezmiernie.

Jeżeli więc Szanowna Pani będzie uważała te kilka słów, które mam skreślić, za odpowiednie do druku, byłoby to dla mnie wielką pociechą i radością.

Z poważaniem Kl. W., Poznań.

— Otóż tak się wiele mówi na temat miłosierdzia, a ono nie wyszło z mody — nabrano tylko innej formy. Czyż nie urządzają nasze Panie balów, podwie-

czorków, went itp. w imię miłosierdzia?

Warto jednakże zastanowić się nad tem, czyby nie było więcej zadowolenia i więcej chwały Bożej, żeby prócz udziału w tych imprezach także i osobiście pójść do chorego, który z powodu choroby jest opuszczony?

Lekarz zaleca dobre odżywianie i spokój i uzależnia od tego życie chorego, a tu ledwo na kawałek chleba starczy, którego wargi spieczono gorączką przyjąć nie chcą. A spokój? — jakże go mieć można, kiedy chory wciąż tylko sobie samemu oddany, o niczem nie myśli tylko o swej niedoli; nikt do niego nie przyjdzie, nie naprowadzi na inne myśli, nie pocieszy. — Jakaby mu radość sprawiło przeczytanie dobrego artykułu lub książki, porozmawianie z nim na ten temat. A jakim dobrodziejstwem by było załatwienie na mieście jakiejś sprawy chorego? Takie i tym podobne uczynki są miłosierdziem, którego chorzy wyczekują w długich godzinach osamotnienia. Ileż przez taką wizytę lez by otrzeć można, ile chorych odwiedzić od czarnych myśli i rozpacz, a ile błogostawieństwa spłynęłoby na tych odwiedzających? Przecież Chrystus wskazując nam miłosierdzie tylko o takim mógł myśleć.

Kobieta dzisiejsza

Typy

Temat o którym się wiele mówi, to „kobieta dzisiejsza” (patrz ankiety różnych pism), a twierdzi się przytem, że „nastąpiły ogromne zmiany w psychice kobiecej”, przyczem jeden krańcowy pogląd spodziewa się aż przemiany stosunków światowych i „nowej cywilizacji” wskutek tego, — gdy drugi krańcowy głosi, że „dawniejsze kobiety były lepsze”.

Oczywiście, można wygłaszać piornujące filippiki, przeciwstawiając naprz. taki typ „nowoczesnej panny”, jak Zaza z powieści Lubostawskiej, „Córka” takiemu typowi, jak... choćby panna Justyna z „Nad Niemnem” Orzeszkowej? — Ale czy można porównywać naprz. Anielę Tułodziecką ze Stryjeńską, albo Polą Negri.

Analiza porównawcza wykazuje co innego: tę samą co dawniej, różnorodność typów, a jedynie wzmocnienie się w typie dzisiejszym pewnych cech, które warunki życia dawniejszego przytłumiały.

Wśród kobiet dawniejszych mamy wielkie bogactwa typów. Sięgnijmy do literatury, która przecież maluje z żywego modelu. Weźmy Baśkę Wołodjowską i Marynię Połaniecką, a obok nich „Lalkę” Prusa i „Liteczko” Orzeszkowej. Weźmy panią Zygmuntową z „Nad Niemnem”, która wdową po powstańcu będąc syna wychowała na godnego następcę nie potrafiła i porównajmy ją z historyczną postacią księżną Gryzeldą Wiśniewiecką, Jeremiego żoną, panią cnót wielkich i mężnego serca, która wychowała nam — Michała Korybuta, a obok nich postawmy Barbarę Zulińską, Trauguttowego towarzysza matkę. Przypomnijmy sobie Zubrową z „Huraganu” Gąsiorowskiego i tę

weredyczkę, słynną kasztelanową Kosakowską, z której utarczek z austriackimi urzędnikami Józefa II i z jej koncepcją zaśmiewał się cały Lwów. A księżna Izabella Czartoryska i Emilia Plater. A Narcyza Zmichowska i — Klementyna z Tańskich Hoffmanowa i Cecylja Zyberk-Plater, a obok nich Zapolnia. A ciche bohaterki 1863 r. i obok nich te, o których, gdy kraj był w żałobie śpiewano: „Tańcujcie Polki! Teraz czas tańcować z bohaterami Oszmiań i Lidy”... Atmosfera ogólna moralna była inna — tak! ale nie doszukujemy się zbyt różnic w typach dawnych i dzisiejszych, byśmy się snadnie nie natknęli na „panią Dulską” i „Córkę Tułki”, z jej matką z „Sezonowej miłości” albo na — „Pamiętniki” Imci pana Jana Chryzostoma Paska... (nie wymieniamy innych).

Nie trzeba zapomnieć, że i Curie-Skłodowska i Józefa Joteykowa i Stryjeńska nie byłyby tem, czem są dla skarbnicy kultury narodu, gdyby urodziły się w innej epoce, w innych warunkach społecznych. Pierwsza polska lekarka — dr. Teresa Ciszewiczowa byłaby może dobrą panią ze dworu, leczącą domowymi środkami wieśniaków, jak to czyniły wszystkie ziemianki. Modrzejewska możeby się zamknęła w jakim klasztorze, by w życiu religijnym znaleźć ujście dla żaru duszy.

I w naszej epoce znajdujemy setki i tysiące postaci kobiecych, równie pięknych duchowo, jak te, które czynimy w przeszłości, a tylko — jak to zwykle bywa — przechodzimy obok, nie widząc ich, bo dopiero w perspektywie historii urastają one na symbole.

Przykład? — Nie będę wymieniał żyjących, choć mamy wśród nich polską Edith Cawell, której historia o tyle tylko różni się od rozstrzelanej przez Niemców w Belgji Angielki, że ta uszła

z rąk bolszewickich w Kijowie i — piechotą miesiącami szła ku Ojczyźnie, jak zaszczyty ścigany nędzarz-bohater. Nie będę wymieniał żyjących, choć jest wśród nich tyle, szlachetnego piękna duszy, i taka nieugiętość i rozmach, że serce zalewa gorąca fala wzruszenia na myśl o nich, — a przecież to Polki nie z jakiegoś jednego środowiska, ani z jednego miasta czy wsi, lecz znane mi w Warszawie i Poznaniu, we Lwowie i Wilnie, w Krakowie i na odległych kresach Polensia i Wołynia, z pod Baranowicz i z pod Pińska, ze Śląska i lubelszczyzny i z łowickiego. A piszę to, patrząc na ich spis i uprzytomniając sobie ich życiorysy i pracę i stosunek do człowieka i świata. Są wśród nich wybitne uczone i proste kobiety, które same się czytać i pisać uczyły, są lekarki i nauczycielki, są znane działaczki i szare pracowniczki, o których wie tylko najbliższa okolica, są młode matki i dziewczęta, są osoby świeckie i zakonnice.

Ale nie mówmy o żyjących. Scharakteryzujemy je ogólnie w osobnym rozważaniu cech „dzisiejszej kobiety” i różnic z „dawniejszą”.

Przypomnijmy teraz tylko te, które tak niedawno odeszły: harcerki wojny 1914—1921 r. — Jadwigę Tejszerską, Krasnickie i inne z tych miasteczek kresowych, gdzie „nocą rozlegały się nagle kroki czekistów i salwy karabinowe dawały znać, że znowu zginęło dla Ojczyzny kilkoro jej najlepszych dzieci”. Ileż wśród tych dziewcząt, których bezimiennie mogły pokryły gęsto zakordonowe obszary Wołynia i Podola, było hartu ducha, wytrwałości, czujnej myśli o drugich, nigdy o sobie. Ile serc, dla których nie wystarczyło, że na ich barkach spoczywał los całej rodziny, rozszerzały je na tę wielką polską

rodzinę — Naród. Dawały pracę, ofiarności hojnie, bez liczby, dawały — bo z ducha stać je było, bo serca paliły się miłością bez granic, bo — to były Polki! I nie uchroni rodziny przed rozstrojem, kto nie nosi w duszy nakazu służby dla Narodu, kto nie wzrasta w atmosferze przepełnionej idea.

A kiedy mowa o zmarłych... W pierwszych dniach stycznia r. b. odbył się w Oświęcimiu pogrzeb jednej z zakonnic tamtejszego Zgromadzenia Serafinek — siostry Eligji. Nie znam szczegółów jej pogrzebu, choć wiem, że był bardzo liczny, ale jawiła mi się wizja idącego za trumną tej zakonniczki bataljonu piechoty i poduszka z orderami niesiona i ostatnie „Jeszcze Polska nie zginęła... nad grobem. Bo to był porucznik wojsk polskich — Olga Stawicka, obrońca Lwowa, Wilna, Warszawy, uczestnik 3-go powstania górnośląskiego, odznaczona Krzyżem Walecznych i licznymi odznakami. Wierna siostra-bowaryszka młodego brata na froncie aż do chwili jego zgonu na polu bitwy, w której sama została ranna. Po wyleczeniu się z ran — pielęgniarka szpitalna, znow chwytająca za broń, gdy zerwały się orlecia lwowskie, i walcząca aż do chwili oswobodzenia Ojczyzny. A potem — ta wybuchowa gorąca natura kryje się w zaciszu klasztoru i — jak sama w przyjaźnej rozmowie z dawnymi koleżankami sądzącymi, że to jest tylko „nowy wybuch Olgi”, oświadcza: tam dopiero znajduje ukojenie i pełnię życia. W służbie zakonnej przeżyła lat 8, pracując ostatnio w ochronie klasztornej. Życie skończone, życie bujne i bohaterskie, a zamknięte pełnym akordem służby Bogu. A to była przecież jedna z kobiet dzisiejszych.

Z. Zalaska.

Warszawa.

MŁODY NARODOWIEC

UWAGI NA CZASIE

Czy nas jest za dużo czy za mało?

W związku z coraz bardziej ostrzegającym się kryzysem gospodarczym, stale słyszy się i czyta, że między innymi, winna tu jest za duża liczba ludności w poszczególnych krajach, no i w Polsce na pierwszym miejscu. Różni uczeni i niby-uczeni starają się dowiedzieć na podstawie danych statystycznych, że przyrost ludności jest za duży w stosunku do możliwości wyżywienia się i otrzymania pracy. A zatem — wnioskuje ci „mędrzy” ze swoich wywodów — należy ograniczyć liczbę urodzeń do jaknajmniejszej ilości, nie będzie bezrobocia, nie będzie kryzysów, nie będzie wojen.

Jak łatwo się każdy domyśli, pomysł ten jest żydowski i o żydowski interes przedewszystkiem tu chodzi. Wystarczy bowiem rozejrzeć się, kto popiera u nas najgorliwiej zmniejszenie liczby urodzeń, kto wydaje broszury, kto zakłada różne „poradnie świadomego macierzyństwa”, kto urządza odczyty i t. p. propagandę? Okazuje się, że sami Żydzi. różni — jak pisał Nowaczyński — „szabes boje” i jemu podobni.

O co więc im idzie? Wiemy wszyscy, że światowy kryzys gospodarczy wywołał wielki kapitał żydowski, doprowadzając swemi machinacjami szerokie masy do nędzy i bezrobocia. Ma tu szerokie pole do popisu komunizm, też wytwór tych samych Żydów. Ale tego jeszcze mało. Mało jest doprowadzić dziesiątki milionów ludzi do nędzy, mało wyrzucić na bruk miliony bezrobotnych, mało zaszczyć w duszach setek tysięcy obywateli jak komunizmu. To wszystko mało. Tem się „goja” zgnębi ale nie usunie, a trzeba jeszcze uzyskać dla „narodu wybranego” miejsce do rozwoju. Miejscowej ludności nie można przecież wyrucić gazami — jest to zbyt ryzykowne. A więc należy wmówić „gojom”, że dlatego jest źle, bo ich jest za dużo, że za dużo posiadają dzieci, które będą bez pracy i chleba, niech ograniczą ilość potomstwa do jednego — no do dwóch najwyżej, a kryzys od razu zniknie.

Procz tego względu czysto gospodarczego podają różne żydowskie pismaki wcale niedwuznacznie powody natury erotycznej, a więc większą swobodę, łatwiejsze rozwody i t. d. nie nadające się do wyszczególnienia, a których widomym znakiem jest założona w Warszawie „poradnia świadomego macierzyństwa” i rozpowszechnianie bibuły propagandowej. Tu znów celem jest zdemoralizowanie społeczeństwa. W normalnych czasach całe to towarzysztwo należałoby czempredziej zamknąć, choćby za obrazę moralności publicznej, nie mówiąc już o innych, bardziej dyskretnych sprawkach.

A teraz przyjrzyjmy się, jak Żydzi stosują wyżej wymienione rady do siebie. Otóż stosują, ale odwrotnie. Naczelną zasadą żydostwa, znajdującą swój wyraz w ich przykazaniach religijnych, jest mieć jaknajwiększą ilość małżeństw i jaknajwięcej dzieci. Wystarczy zaglądnąć do pierwszej lepszej żydowskiej rodziny, choćby najbiedniejszej, a zobaczy się całe mnóstwo bachorów. Brudne to, chorowite, pokryte robactwem, w nędzy, koszlawe, garbate, ale jest. Jest jaknajwięcej. Bo „nadarodu” nigdy nie jest za dużo. Za dużo jest tylko „gojów” i to przedewszystkiem Polaków. Gdzieindziej propaganda ta nie jest tak rozwinięta, choć ludność jest daleko więcej. Polskę jednak upatrzyli sobie Żydzi, jako swoją „ziemię obiecaną” i starają się nas z niej usunąć.

Ciekawe jednak jak właściwie przedstawia się u nas tak okrzykana sprawa przeludnienia? Polska obejmuje obszar 388.400 kilometrów kwadratowych, ludność posiada 32 miliony 100 tysięcy osób, czyli wypada 83 ludzi na kilometr. Po odliczeniu 4 milionów Żydów, wypada około 73 mieszkańców na kilometr, co nie jest wcale za dużo. Są kraje np. Belgja, Holandia, które posiadają po dwustu kilkudziesięciu mieszkańców na kilometr. Niemcy posiadając obszar mnie więcej tej samej wielkości, mają dwa razy tyle ludności, pomimo, że procent nieużytków rolnych jest grubo większy niż w Polsce.

Układ gospodarczy Polski jest tego rodzaju, że wszystkiego co nam potrzeba mamy pod dostatkiem. Mamy uro-

dzajną glebę, która przy odpowiednim staraniu może wydać zdwojone plony. dziś już przecież mamy nadmiar zboża. mimo, że nie gospodaruje się wzorowo. mamy olbrzymie tereny nie objęte uprawą (Polesie), które przy zmeliorowaniu mogą wydać tysiące tonn zboża. głodu więc nie potrzebujemy się obawiać. W skarby mineralne też jest Polska bogata, nie zabraknie nam ani ropy, ani węgla, ani narzędzi rolniczych

... Należy ukochać życie takim, jakie ono jest. Należy ukochać życie nad smutek wszystkiego co jest i być może; pogardzić wszystkim, co smutek i pesymizm niosą. Ukochać naprzód ciekawością, potem pragnieniem, wreszcie walką.

„Ozimina” — W. Berenta.

ZWIĄZEK MŁODYCH NARODOWCÓW Z GÓRY LECHA SPOGLĄDA CHROBRY

na pracę młodych narodowców w powiecie gnieźnieńskim

Związek Młodych Narodowców w pow. gnieźnieńskim, rażno zabrał się do pracy wychowawczej, czego dowodem zorganizowanie w ostatnich dniach kilku zebrań w naszym powiecie.

I tak w dniu 17 marca odbyło się miesięczne zebranie Z. M. N. ogniska Łubowo w lokalu p. Wankowskiego. Przewodniczył prezes ogniska kol. Wawrzyniak a referat wygłosił prezes powiatowy Z. M. N. kol. Jaźwiecki. Referent w blisko godzinny referacie omówił cele i zadania ognisk Z. M. N. ora. przedstawił obecne nasze położenie polityczne w obliczu wojującego hitlerizmu w Niemczech. Po omówieniu jeszcze całego szeregu spraw organizacyjnych solwował kol. Wawrzyniak zebranie hasłem „Młodzi czuwajcie!”

W dniu 18 marca, o godz. 20 odbyło się zebranie Z. M. N. ogniska Olekszyn w sali p. Gralaka w Łagiewnikach Kościelnych. Po zagajeniu zebrania przez prezesa kol. Radla, sekretarz kol. Majchrzak odczytał protokół z ostatniego zebrania, poczem zabrał głos prezes powiatowy kol. Jaźwiecki i wygłosił interesujący na temat polityki wewnętrznej referat. Po referacie wywiązała się ożywiona dyskusja, w trakcie której stawiano refe-

rentowi cały szereg pytań na które udzielał wyczerpujących odpowiedzi.

Trzeba tylko przebudować system gospodarczy w myśl wskazań obozu narodowego, zrzucić jarzmo żydowskiego kapitału i żydowskiej polityki, znuścić do emigracji nieproszonych pejsałych gości, a zmieści się nas w Polsce zupełnie swobodnie jeszcze drugie tyle.

Za dużo więc nas nie jest. Jest nas natomiast za mało, jeżeli weźmiemy pod uwagę stale wiszącą nad nami groźbę wojny z naszym odwiecznym wrogiem: z Niemcami.

T. KAMINSKI.

Co i jak widzą młodzi

Aktualna anketa

Warszawski dziennik „ABC”, znany również dobrze w Wielkopolsce, rozpiął przed kilku dniami aktualną i ciekawą ankietę n. t.: „Młodzi o sobie”.

Od dziesięciu dni napływają odpowiedzi, drukowane kolejno na łamach dziennika. O najważniejszych sprawach współczesnej Polski, z zakresu zagadnień politycznych, społecznych, gospodarczych, kulturalnych i religijnych, wypowiadają się przedstawiciele młodego pokolenia obojga płci. Wśród głosów młodego pokolenia znajduje się odpowiedzi ludzi, którzy już weszli w praktyczne życie zawodowe i młodzieży akademickiej, rekrutującej się z wszystkich warstw.

Ankieta ta posiada duże znaczenie. — Dlaczego? — Na to odpowiada „ABC” w ten sposób:

„Po pierwsze dlatego, że cały świat przeżywa dziś głęboki kryzys duchowy. Walka z tym kryzysem zdaje się przerażać siły starszego pokolenia, które zmęczone i zużyte, pozbawione mocnych podstaw ideowych i wyraźnej wizji przyszłości, błąka się po manowcach coraz większego chaosu.

„Po drugie dlatego, że w Polsce mimo pozorów dynamiki życie na swej powierzchni zamarło w bezwładnym impasie. Mocny nurt przepływa pod powierzchnią, to są idee i dążenia młodych.”

Ankieta ma te wartości ujawnić, skonfrontować je z moralnym i ideowym stanem posiadania i przeprowadzić przez ogień publicznej dyskusji i krytyki.

Plon tej ankiety postaramy się zebrać i uprzyśnić naszym czytelnikom w specjalnym artykule, który zamieścimy w „Młodym Narodowcu” w świątecznym numerze wielkanocnym.

ROBIMY GO DO NAS NALEŻY

oto dewiza Z. M. N. w pow. wrzesińskim

W dniu 26 marca zwołał Z. M. N. w Borzykowie wiec publiczny Władze z niewiadomych powodów, udzieliwszy początkowo zezwolenia, potem wiecu zakazały. Odbyło się jednak zebranie za legitymacjami na które w międzyczasie przybyło więcej osób niż na wiec. Przemawiał p. poseł Lewandowski oraz kol. Pawlak, delegat zarządu powiatowego z Wrzesni. Hymnem Młodych zakończono zgromadzenie.

Tegoż dnia w Brudzewie odbył się wiec, zorganizowany przez Z. M. N. Przewodniczył kol. Ildefons Żychowicz z Strzałkowa. Jako pierwszy przemawiał na temat sesji budżetowej p. poseł Przanowski. Jako drugi mówił delegat zarządu wojewódzkiego Z. M. N. kol. H. Szeib z Poznania. W dyskusji zabrało głos dwu obrońców „sanacji”. W czasie kiedy p. poseł Przanowski pokolei zbijał wywody i argumenty krzykaczy, zgromadzeni na sali członkowie „Strzelca” wszczęli wrzawę, dając władzom powód do rozwiązania wiecu. Odśpiewawszy „Rotę” zebrani w liczbie przeszło 100 osób rozeszli się Rozdano większą ilość propagandowych „Wielkopolaninów”.

Jeszcze tego samego dnia popołudniu o 16 godzinie odbyła się w Strzałkowie pogadanka dla członków Z. M. N. ze Strzałkowa i Mielżyna. Pogadankę prowadził kol. H. Szeib z Poznania. W dyskusji oprócz p. posła Przanowskiego zabierali głos inni członkowie ognisk Strzałkowo i Mielżyn. Pogadankę w serdecznym nastroju zakończono odśpiewaniem hymnu Młodych.

powołując do prezydium przedstawicieli Związku Młodych Narodowców i Str. Nar. Referat przeszedł godzinny z zapalem wygłosił poseł Petrycki. Mówca obszernie oświetlił znaczenie uniwersytectwa w życiu narodów, a przechodząc do nowej ustawy o szkołach akademickich, uchwalonej w Sejmie i Senacie przez B. B. i Żydów, poddał ją ostrej wyczerpującej krytyce. Że nauka polska na wysokim stoi poziomie i ceniona jest w całym świecie, tego mamy liczne dowody. Akademicy polscy w międzynarodowej organizacji studentów wybitnie zajmują stanowiska. Młodzi uniwersytecka w chwilach przełomowych zawsze czynnie okazała swój patriotyzm. Młodzieży tej patriotyzmu i służby dla państwa uczyć nie potrzeba. Nie zasłużyła ona na skrepowanie, jak nie zasłużyła na to polska nauka. Następnie przemawiali kol. J. Czarnecki oraz o aktualnych zagadnieniach politycznych pos. A. B. Lewandowski. Wszystkich mówców darzono hucznymi oklaskami. Zebranie miało przebieg bardzo poważny i spokojny.

Z Poznania

— Z Zw. Młodych Narodowców na Jezycach. W ciągu marca odbyły się w ognisku Związku Młodych Narodowców na Jezycach dwa zebrania. Zbierano się w lokalu p. Marczyńskiego przy ul. Kochanowskiego 8. Na zebraniu w dniu 10 marca wygłosił referat kol. R. Kończal na temat: „Dokąd idziemy?” Następnie z okazji 600-nej rocznicy śmierci Władysława Łokietka wygłosił krótki, lecz treściwy referat kol. J. Trzebiński. — Piąte z rzędu w bież. roku zebrani plenarne ogniska odbyło się w dniu 23 ub. m. Ciekawy i świetnie opracowany referat o Bolesławie Chrobrym wygłosił kol. Kaz. Szulc. W ognisku językiem zaprowadzono nowość, a mianowicie po każdym zebraniu (a w przyszłości w każdy czwartek) odbywają się schadzki koleżeńskie. Dotychczas schadzek tych odbyło się 3. — W miłym i serdecznym nastroju przy grze w szachy i t. p. spędzono po kilka godzin. — Praca w naszym ognisku sprawia satysfakcję, gdyż jak już raz podkreślaliśmy, w każdym zebraniu bierze udział przeszło 90 proc. wszystkich członków.

Z pow. poznańskiego

— Zebrania Związku Młodych Narodowców w pow. poznańskim. W niedzielę, 26 marca, odbyły się zebrania w Pobiedziskach, Kostrzynie i Swarzędzu. Udział w zebraniach wzięli z ramienia zarządu powiatowego kol. prezes adw. Howorka oraz kol. kol. Edward Budnik i Feliks Holasz z Poznania. Na zebraniach omawiano politykę wewnętrzną, zagraniczną oraz sprawę ducha bojowego w społeczeństwie polskim. Udział w zebraniach był bardzo liczny. Zebrania kończono każdorazowo hymnem Młodych i okrzykami na cześć obozu narodowego i jego przywódców. Dzień 26 marca raz jeszcze upewnił nas o sile obozu narodowego w powiecie poznańskim.

Z Wielkopolski

— Trzy zebrania Z. M. N. w pow. wolsztyńskim. W dniu 9 marca b. r. odbyło się w Nowej Wsi zebranie Z. M. N. przy udziale 40 członków, które zajął prezes kol. Jan Pasik. W krótkim słowie wstęp- nam wskazał na rolę młodego pokolenia.

ZWIĄZEK MŁODYCH NARODOWCÓW

Z GÓRY LECHA SPOGLĄDA CHROBRY

na pracę młodych narodowców w powiecie gnieźnieńskim

rentowi cały szereg pytań na które udzielał wyczerpujących odpowiedzi.

W dalszym ciągu nastąpiły komunikaty zarządu oraz przyjęto 6 nowych członków. Ponieważ zaważowało w ognisku stanowisko sekretarza przeto zebrani oddali je w ręce kol. Krausówny Janiny. Odśpiewaniem hymnu Młodych zebranie zakończono.

Dnia 26 marca odbyło się zebranie Z. M. N. ogniska Witkowo. Zebranie zajął prezes kol. Wałowski hasłem „Młodzi czuwajcie!” i odczytawszy porządek obrad udzielił głosu kol. Bartekiemu z Mogilna celem wygłoszenia referatu na temat „Nasza polityka zagraniczna i wewnętrzna”. W trakcie omawiania przez kol. Bartekiego naszej polityki „mocarstwowej” wobec Gdańska wkroczył na salę kom. P. P. p. Głowiński i chciał rozwiązać zebranie. Przewodniczący zaczął tłumaczyć p. komendantowi, że aczkolwiek obecni na zebraniu nie posiadają legitymacji, to jednak są mu osobiście znani, zatem w myśl obowiązującej ustawy zebranie może się odbyć. Referent, skończywszy swe uwagi o polityce zagranicznej przeszedł do stosunków wewnętrznych. Młodzież rozclądając się odśpiewała hymn Młodych.

Następnie przywitał przybyłego z Wolsztyna kol. Adama Przybyłę delegata zarządu powiatowego Z. M. N., który wygłosił referat o stosunkach w Polsce i zagranicą, charakteryzując stanowisko, jakie my, młodzi, musimy zająć wobec szerzącego się zła w Polsce. Odśpiewaniem hymnu Młodych zakończono zebranie. — Podobne zebrania odbyły się w Wiłżymiu i Tłokach; cieszyły się one wielką frekwencją.

— Z życia ogniska Młodych Narodowców w Żerkowie (pow. jarociński). W niedzielę, dnia 19 b. m. wieczorem odbyło się w salce parafialnej w Żerkowie przy liczny udział członków i gości zwykłe zebranie ogniska Z. M. N. Zebranie zajął prezes ogniska kol. Latusek witając serdecznie przybyłych gości, poczem wygłosił mocny referat p. t. „Zadania młodego pokolenia narodowego”. Następna część zebrania poświęcono uczczeniu piętnastej rocznicy Rarańcy oraz złożono hołd błękitnemu generałowi z okazji jego imienin. Obszerny odczyt, dotyczący wzmarszu Żelaznej Brygady pod dowództwem generała Józefa Hallera i bitwy pod Rarańcą, wygłosił kol. Latusek. Deklamację okolicznościową wypowiedział kol. Stanisław Dembiński, za co nagrodzony został rzesistami oklaskami. Nastąpiła jeszcze roganadka, dotycząca aktualnych spraw miejscowych. Kol. prezes polecał zebraniym abonowanie pism narodowych oraz podał członkom do wiadomości powstanie pisma „Czuwamy”. Hymnem Młodych zakończono zebranie.

— Zebranie sekcji Młodych Stronnictwa Narodowego w Chodzieży odbyło się w środę, dnia 15. b. m., w lokalu p. Łuki. Zebranie miało charakter referatowo-dyskusyjny. P. M. Sirzeliński wygłosił dwa krótkie odczyty, p. t. „Rola stronnictwa w życiu Narodu” i „Trzeba koniecznie coś ukochać”. Ostatni referat miał za temat upadek moralności w życiu prywatnym i społecznym. Po referatach odbyła się ożywiona dyskusja. Następnie uchwalono w najbliższym czasie zaprosić do Chodzieży posła, celem urzędzenia wiecu.

— Zebranie narodowe w Bydgoszczy. W d. 11 marca w sali „Resursy Kupieckiej” w Bydgoszczy odbyło się zebranie polityczne Związku Młodych Narodowców i Stronnictwa Narodowego. Zebraniu przewodniczył pos. A. B. Lewandowski,

ŻYCIE SOKOLE

Sprawdziany wytrwałej pracy sokolej

Doroczny zjazd wykazał silny rozrost Okręgu Kościańskiego

Kościan. Zjazd odbył się w sokolni przy udziale członków zarządu okr. oraz przeszło 60 delegatów z 25 gniazd męskich i 4 żeńskich; 6 gniazd nie przysłało swych przedstawicieli. Przewodnictwo dzielnicy reprezentował dh. prezes Wolski. Przed rozpoczęciem obrad odbył się w wielkiej sali pokaz gimnastyczny dzielnicowych ćwiczeń złotych przez zastęp druhów miejscowych pod kierownictwem p. o. naczelnika okr. dh. Banacha. Ćwiczenia wykonano sprawnie.

Obradom przewodniczył prezes okr. dh. Stróżyk, który wstępnie przedłożył szereg komunikatów organizacyjnych poczem bieżące sprawy techniczne referował dh. nacz. Banach. Po krótkiej dyskusji informacyjnej przystąpiono do sprawozdań zarządu: dh. prez. Stróżyka dch. wiceprezeski Augustyniakowej, jako przewodniczącej okr. wydziału sokolnic, dh. sekr. Kalszewskiego, skarbnika Trzybińskiego, nacz. Banach, naczelniczki Makowiakówny oraz dh. Fischbacha w imieniu komisji rewizyjnej. Ze sprawozdań tych wynika, że zarząd utrzymuje stały i żywy kontakt z gniazdami przez częste lustracje, tak administracyjne jak i techniczne, prze-

prowadzono zawody i kursy oraz odbył się sprawnie zorganizowany zlot okręgowy. Mimo różnych poważnych trudności praca w okręgu rozwija się prawidłowo i duch panuje dobry. Jedynie tylko strona finansowa pod względem opłat organizacyjnych dużo pozostawia do życzenia.

Nawiązując do sprawozdań, wygłosił dh. prezes dzielnicy dłuższe przemówienie, w którym na tle ideowych podstaw organizacyjnych i chlubnych tradycji, w gorących słowach wskazywał na zadania nasze w dobie obecnej, nawołując do obojętności i wytrwałości w służbie sokolej. Następnie odbyła się jeszcze ożywiona dyskusja nad sprawozdaniami i ogólnym rozwojem Sokolstwa, poczem w myśl wniosku komisji rewizyjnej udzielono jednogłośnie pokwitowania skarbnikowi i całejmu zarządowi.

W wyborach uzupełniających do zarządu wybrani zostali ponownie druhowie Wenski, Galecki i Trzybiński, a jako nowy członek dh. Jankiewicz. Zlot okręgowy uchwalono odbyć w Kościanie w sierpniu, poczem w wolnych głosach omawiano jeszcze różne bieżące sprawy organizacyjne.

Owoce i wydatna działalność Okręgu Poznańskiego w r. ub.

Doroczny zjazd rady Okręgu Poznańskiego odbył się w niedzielę w salce na boisku. Zebranie zagal prezes drh. Kapela. Z przynależących do Okręgu 69 gniazd reprezentowanych było 65. Ogółem zebrało się 250 delegatów i gości, co świadczy najlepiej o sile, jaką Okręg reprezentuje oraz o dużym i tak chwalebnie zainteresowaniu sprawami sokolimi. Następnie poproszono jednego z delegatów dzielnicy dh. senjora W. Gładysza, obok niego byli dh. dr. St. Celichowski i Wiktor Weselik.

Jako pierwszy złożył obszernie sprawozdanie prezes Irh. Kapela, wykazując dużą żywotność i rozwój okręgu zarówno pod względem liczebności jak i stanu posiadania przez założenie szeregu nowych gniazdowych sokolni i boisk. Mówca podkreślił sympatię, jaką naogół wszędzie dąży społeczeństwo pracy Sokola i wyraził nadzieję, że ciążące na Okręgu zadłużenie zostanie pokryte z pomocą społeczeństwa i wierzyli. Następnie sekretarz drh. Jaskowski podał szereg cyfr dotyczących działalności organizacyjnej i sekretariatu. Bardzo ożywioną działalność wykazało naczelnictwo, dzięki w dużej mierze niezamordowanej pracy drh. Rutkowskiego, który, niestety ustępując ze względu na słaby stan zdrowia. W dalszym ciągu skarbnik podał szczegółowe zestawienie finansowe, wedle którego obrót sięgał 8000 zł, poczem administrator omówił wykorzystywanie boiska i hali. Ostatnie sprawozdanie zdał w imieniu komisji rewizyjnej drh. Wolny, stawiając zarazem wniosek o udzielenie absolutorjum całemu zarządowi.

W obszernej dyskusji zabierali głos m. in. druhowie: Kapalczyński, Jęczkowiak, Brodzik, Wieniec; omawiano i poruszono szereg zarządzeń organizacyjnych oraz bolączek co do pracy w Okręgu, kierunku tej pracy, pozyskania do niej chętnych ludzi i wreszcie o sposobach pokrycia zadłużenia. Na wysunięte zastrzeżenia odpowiadał drh. Kapela, przedstawiając szczegółowo, opracowany na okres 10 lat, plan finansowy. W rezultacie zarządowi udzielono jednogłośnie absolutorjum, po-

Jak pracował Okręg Wągrowiecki

Wągrowiec. W niedzielę o godzinie 10.45 zagal zebrał prezes Rybarczyk i zdał przewodnictwo delegatowi dzielnicy druhowi wiceprez. Stoińskiemu. Stwierdzono obecność 9 gniazd na ogólną liczbę 11. Brak było gn. Szamocina i Popowa Kościelnego. Sprawozdania zdał druh prezes zarządu, oraz poszczególne prezosi gniazd. Sprawozdania wykazały stały rozwój w okręgu.

W związku z referatami przemawiała delegatka dzieln. wydz. sokolnic druchna Pawłowska, charakteryzując wszechstronnie cele i zadania druchen i druhów pod względem katolickim i narodowym. Delegat dzielnicy dh. wicepr. Stoiński dał szerszy pogląd na całą pracę w Sokole.

Zjazd prezesów i naczelników

Konin. Zjazd odbył się w Gosławicach w lokalu miejscowego gniazda. Z zarządu okręgu byli obecni prezes dh. Wrzałik z Lichenia, wicepr. dh. Maciejewski z Gosławic, poza tem dh. nacz. Nawrot. Przybyło ogółem 22 druhów. Delegatów przysłały wszystkie męskie gniazda okręgu — Gosławice, Lichen, Kaźmierz, Wilczyn, Skulsk, Dąbie n/Nerem, Ślesin i Kłodawa. natomiast nie było reprezentowane gniazdo żeńskie Skulsk, Gn. Konin organizuje się na nowo.

Zebranie zagal dh. prezes Wrzałik. Przewodniczył delegat dzielnicy dh. Władysław Karge, wicepr. dh. Maciejewski zdał sprawozdanie z lustracji, które odbyły się we wszystkich gniazdach. Własne orkiestry posiadają gn. Kłodawa i Skulsk. Następnie zatwierdziło zebranie wzory jednolitej rachunkowości i biurowości

czem wybrano komisję-matkę celem ustalenia składu nowego zarządu. Pod jej adresem zwrócił się w gorących słowach delegat dzielnicy drh. Gładysz, składając życzenia jak najlepszych obrad i zarządzając krótką przerwę.

Po wznowieniu obrad przystąpiono do uzupełniających wyborów zarządu. Dały one następujące wyniki: zatwierdzono kooptowanych i wiceprezesa — Macłowski, zast. sekret. — Jaszczka, zast. naczelnika — Oponeczewskiego. Ponownie wybrano dh. dh.: Paszkowskiego, Wawrzynczaka i M. Bvttara (pierwszy wiceprezes). Ponadto weszli: jako III wiceprezes — dh. Gładyszowa (stworzono też funkcję w uznaniu pracy wydziału sokolnic w okręgu), skarbnik — dh. Zaplacki, naczelnik — dh. Stefański oraz członkowie dh. dh.: Dzieliński, Pajchal, Krzesiński, Strugarek, Kowalczyk, Konwiński, Werner, Rolewska, Musielak i Zaleski. Do składu okr. wydz. sokolnic zatwierdzono jako sekretarke drch. Jezierską. Do komisji rewizyjnej powołano druhów: Kapalczyńskiego, Chalupkę i Wolnego. Do rady związkowej wyznaczono druhów: Kapela, Lewandowskiego, Byttera, Stefańskiego, Jaskowskiego, Krajewską i Kapalczyńskiego. Do zarządu dzielnicy delegowano druhów Kapela i Stefańskiego. Wreszcie sąd honorowy wybrano w składzie dh. i dh.: W. Gładysz, W. Weselik, W. Macłowski, B. Karge, Liberowa, Lewicka, Lotyczewska i Michalski.

Następnie przyjęto wniosek zarządu o zatwierdzenie gazетки sokolej jako organu okręgowego, a odroczone wniosek o przeletanie administracji boiska na rzecz „Sokolej Spółdzielni Budowlanej”. Na wniosek gniazda postanowiono udzielić zezwolenie na zorganizowanie zjazdu obwodowego w 1934 r. w Dopiewie z okazji 25-lecia. Wreszcie połączono zarządowi opracować na zjazd rady związkowej wniosek o ujednostajnienie umundurowania młodzieży, oraz co do odznaki dla członków honorowych. Po załatwieniu jeszcze szeregu drobniejszych spraw zakończono obrady.

Następnie odbyły się wybory uzupełniające, które dały następujące wyniki dch. i dh.: Kulińska — I wiceprezesa okręgu, Drybalski — skarbnik, Dahlke — sekretarz, Strzelecki — zastępca, lawnicy — Kukliński z Wapna i Ratajski z Margonina, Komisję rewizyjną tworzą: dch. Dahlkowa z Wągrowca, Jagodziński z Gołańczy oraz Piątkowski z Kocini.

Budżet uchwalono w sumie 545 zł. Zlot odbędzie się w Damasławku z okazji 10-lecia tego gniazda w terminie ustalonym przez zarząd. Wogóle całe zebranie przeszło w poważnej atmosferze rzeczowych obrad i świadczy o tem, że okręg znajduje się na drodze pięknego rozwoju.

gniazd w myśl projektów, przesłanych gniazdom do rozpatrzenia. Sprawy kasowe referował dh. wicepr. Maciejewski. Pomimo trudnych warunków, w jakich gniazda pracują i okręg — jest stan kasy zadawalniający. Gniazda o ile tylko mogą, wypełniają swe obowiązki chętnie i ofiarnie. Sprawy techniczne przedstawił naczelnik i zarazem instruktor okręgowy dh. Nawrot. Zlot postanowiono odbyć 27 sierpnia we Wilczynie w połączeniu z obchodem 10-lecia gniazda i poświęcenia sztandaru.

Zarząd okręgu spoczywa w oddanych szczerze sprawie sokolej rękach. Szczególnie dh. prezes Wrzałik oraz wicepr. Maciejewski dokładają wszelkich starań aby zapewnić rozwój okręgu tak pod względem technicznym jak i administracyjnym. To też spodziewać się należy, że starania ich odniosą pożądany skutek.

Życie harcerskie

W obronie polskości

W zjazd Oddz. Pom. Z. H. P. (26 kwietnia b. r. w Toruniu) wyraził gotowość harcerswa pomorskiego do obrony granic Rzeczypospolitej przed wrogimi zakusami Niemiec. Zjazd powziął również doniosłą — dla podtrzymania i wzmocnienia polskości zagranicą, zwłaszcza na polskich ziemiach niewyzwolonych — uchwałę o obowiązku przyjęcia na tegoroczne obozy drużyn jednej harcerki lub harcerza z poza granic państwa polskiego.

Jest to obowiązek polski nie tylko drużyn pomorskich, ale — każdej drużyny harcerskiej.

Wznowienie rycerskiej tradycji

Piękną inicjatywę podjęła Chorągiew Lwowska, projektując stworzenie dla starszych harcerzy sprawności, która ma ich związać silniej z naszymi kresami. Ubiegający się o nią winien wykazać znajomość danych terenów pogranicznych pod każdym względem, a więc: krajoznawstwa, stosunków na rodowojstwach, kultury duchowej i materialnej ludu.

W myśl dawnej polskiej tradycji rycerskiej zdobywca sprawności będzie nosił miano Zagończyka i jako oznakę ma mieć orle pióro na czapce i ciupagę z wyrzeźbionymi trzema żółędziami.

Sprawność ta ma m. in. niesłychanie wielkie znaczenie dla naszego stanu posiadania na kresach: Zagończyk będzie wśród mało nieraz uświadomionej narodowo ludności — rozsądkiem polskości i jej strażnikiem. W związku z tem jest rzeczą pożądaną, by miał jako oznakę nie tylko pióro i ciupagę z żółędziami — ale cały ubiór specjalny, taki, by przemówił do ludności miejscowej swym wyglądem estetycznym i przede wszystkim swymi cechami polskimi. Taki zatem strój narodowy — oparty na motywach ludowych danej części Polski — będzie bardzo pomocny Zagończykom w ich służbie narodowej na rubieżach Polski.

Prześliczny ten projekt pociągnie za sobą niewątpliwie dużo harcerzy, tak, że niedługo będziemy mieli nie tylko harcerzy ze sprawnością Zagończyka, ale całe gromady Zagończyków na wszystkich polskich kresach.

Zbliżyliśmy się wówczas jeszcze bardziej do typu dawnego rycerza polskiego, pełniącego czujnie i gorliwie swą służbę Ojczyźnie, i będziemy mogli zawołać, jak na ostatnim zjeździe naszego oddziału powiedział pięknie p. dr. Stein: Ojczyzno, Ojczyzno! Najmłodszy my rycerze — polscy harcerze u Twoich stoim stóp.

Uwaga — drużyny

Nieodzownym pomocnikiem harcerza jest pismo, które go orientuje we wszystkich sprawach harcerskich, nie naruszając przytem czystości ideologii harcerskiej, a przeciwnie utrwalając ją w jego sercu. Takiem pismem młodzieży harcerskiej całej Polski jest „Harcerz”. Niech znajdzie się w ręku każdego harcerza. Każda drużyna winna ułatwić to mniej zamożnym członkom, którzy nie mogą go zaprenumerować — wykładając „Harcerza” w harcówce.

Tembardziej, że „Czuj duch” z wyjściem marcowego numeru oficjalnie przestał być pismem dla młodzieży.

By nie było wątpliwości...

W sprawozdaniu ze zjazdu Oddz. Wlkp. podaliśmy, że jedyna ze zjazdowych komisja opiekunów odrzuciła wniosek o przestudowanie przez instruktorów harc. „Listu Pasternskiego ks. Prymasa” — przy jednym sprzeciwie. By usunąć jakieś wątpliwości, należy uzupełnić tę wiadomość tem, że jedynym sprzeciwiającym się odrzuconiu wniosku — był przewodniczący tej komisji drh. Edm. Węclawski (nie — opiekun), do chwili zjazdu p. o. sekretarz oddziału.

Z życia 19 Poznańskich Gromad Zuchów.

19. Poznańskie Gromady Zuchów przy szkole ćwiczeń P. S. N. M. i szkole przygot. im. Kopernika — są największym środowiskiem zuchowem na terenie Chorągwi Poznańskiej. Liczba zuchów w gromadach wynosi 130-tu. Gromad jest 6. Prowadzą je słuchacze Państw. Sem. Naucz. M. Dzięki poparciu dyr. sem. p. Juliana Wagi kierownika szkoły ćwiczeń p. prof. Tyliczyńskiego i przelożonej szkoły przygot. p. Dreżepolskiej — praca postępuje żywo naprzód, bez przeszkód, znajdując zrozumienie wśród rodziców. O żywotności gromad świadczą urządzane przez gromady imprezy, których od początku roku szkolnego do czasu obecnego odbyło się pięć.

Ostatnio dnia 19 lutego odbyła się „Obietnica Zuchowa” połączona z herbatką i tańcami. W zapelnionej rodzicami

i zaproszonymi gośćmi auli Seminarjum zuchy pisały bogatym repertuarem pieśni zuchowych, poczem 30-tu chłopców złożyło „obietnicę”. Dnia 25 lutego urządzili gromady kulię, w którym wzięło udział 90-ciu chłopców. Cztery koniki przy akompaniamencie śpiewu: wśród radosnych okrzyków wiozły uśmiechniętych zuchów na Malte. Powrót mimo kilku potłamanych sań i podartych spodenek nastąpił w wesołym nastroju, a zrobione zdjęcia pozostaną miłą pamiątką na przyszłość.

Przy gromadach istnieje Koło Przyjaciół, liczące 80-ciu członków. Instruktorem gromad jest dh. K. Czajkowski, a opiekunem dh. phm. R. Litwin.

Przygotowania do Złota Żeńskiego.

Obecnie przygotowuje się Zlot Harcerk Uczestniczki zlotu podzielone będą na szereg drużyn w charakterze specjalnym. Podstawową jednostką organizacyjną przy zgłaszaniu udziału w Zlocie jest zastęp. Stać w jednej drużynie zlotowej będzie zespolonych kilka zastępów z różnych środowisk. Momentem łączącym będzie specjalizacja, a więc np. obozownictwo, sport, samarytanstwo etc. Niezależnie od zajęć specjalnych, każda drużyna zlotowa samodzielnie rozbiła swoje namioty, wykona najważniejszy sprzęt obozowy i będzie gotować oddzielnie jedzenie.

Najwięcej zastępów zgłosiło się, jak to było do przewidzenia, do drużyn obozowniczych, których będzie aż trzy. Dalej będą 2 drużyny wychowania fizycznego i drużyna żeglarek. Również liczną będzie drużyna artystyczna.

20-lecie II. żeńsk. druž. harc. w Poznaniu.

W niedzielę 2. 4 br. „Dwójka”, pozostająca pod kierownictwem druchny St. Lewandowskiej urządziła uroczysty obchód dwudziestolecia istnienia drużyny Akademii połączona z wystawą odbędzie się na sali św. Marcina.

Pierwszy zastęp „Dwójki” zorganizowano 25. 3 1913 przy pomocy męskiej drużyny „Piast”. Jesienią istniały już 3 zastępy. Praca była uciążliwa. Z obawy przed policją druchny opuszczały drużyny, tak, że licznie zmniejszała się i powiększała naprzemian. W roku 1914 odbyło się pierwsze przyrzeczenie, oraz egzaminy na skautkę drugoklasową. Praca drużyny postępowała w dwu kierunkach: oświatowym oraz zdobywania stopni skautowych. Wycieczki w okolicę urządzano 2 razy w miesiącu, a corocznie na Zielone Świątki 2-dniowy obóz stały. Drużyna liczyła wówczas przeszło 100 druchen. Nawala bolszewicka w r. 1920 otworzyła drużynie nowe pole do pracy. Jedne z druchen wstępowały jako siostry do Czerw. Krzyża, inne chwytaly za broń w Legji Kobiet, reszta wieczorami szyła bieliznę dla żołnierzy i chodzila gotować obiady. Zbierano książki i gazety dla szpitali.

W następnych latach powojennych praca drużyny postępowała głównie w kierunku zdobywania stopni i sprawności harcerskich. Urządzono też liczne wycieczki i wieczornice. W r. 1932 „Dwójka” została drużyną starszo-harcerską. Eno.

Życie harcerki w Pleszewie.

Drużyny pleszewskie przygotowują coraz to nowe imprezy, celem zdobycia funduszu na kolonje letnie. W razie karnawału odbył się udany wieczorek III. druž. oraz popularny „Podkoziółek” K. P. H. Starsze zastępy drużyn potworzyły sekcje strzeleckie i pracują w zakresie sprawności przysposobienia kobiet do obrony kraju. Przewidziane są zawody o odznakę strzelecką oraz udział w zawodach strzelecko-lucznych Chorągwi Harcerki.

Gromadka zuchów, zamierzając również urządzić własną kolonję, zorganizowała miłą wieczornicę. Eno.

THE — Najlepszy środek przeciw zatwardzeniu
CHAMBARD
Żądać oryg. francuski.
nr 8849

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: T. E. z prośbą o biogosiawieństwo 20 zł.

Na kościół na Solacz: Szczerpanstwo Jelenicy zamiast kwiatów na trumnę śp. dr. Z. Jakowskiego 25 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 211 zł.

Dnia 31 marca rb. wypłaciliśmy Komitetowi budowy pomnika N. S. J. złożone w naszej administracji składki 474,05 zł.

Dani ma cudowną cesę!
- Tak, bo od urodzenia pielęgnowano mnie
MYDLEM BÉRE SZOFHANA!

Dziś premiera
w kinie „APOLLO”
najwspanialszego filmu lotniczego
„Eskadra śmierci”

BEZ PRZESADY:
Fenomenalne akrobacje lotnicze!
Karkołomne ewolucje w powietrzu
Brawurowe popisy!
Porywająca treść!

SŁOWEM: 8853
Film, jakiego naprawdę jeszcze nie
było, który wzruszy i zachwyci!

Seanse: 5, 7 i 9. Ceny miejsc od 45 gr.

Komunikaty „Rozwoju”

Żydowska fabryka gorsetów

Żydówka Jadwiga Szajowa urządziła wytwornie gorsetów i t. d. w mieszkaniu p. Moszczeńskiej, przy ul. Ratajczaka 31. Czy pani Moszczeńska nie wie, że umożliwiając egzystencję Żydówce, powiększa bezrobocie wśród swoich? Szajowa ogłasza przedsiębiorstwo pod skromną firmą „Jawiga”.

Żydofilia

Do zażydzenia naszego miasta przyczyniły się również następujące osoby:

Franciszek König, Wielka 18, oddaje żydowskiemu czeladnikowi

O mistrzostwo klasy A Pozn. OZPN walczą w niedzielę o godz. 11 „Warta” B z leszczyńskim „Sokołem” na boisku witasnem. Również na własnym gruncie spotyka się o godz. 14 „HCP” z gnieźnieńską „Stellą”. Oba te mecze zapowiadają się ciekawie ze względu na wyrównaną klasę przeciwników. Ponadto gra jeszcze „Legja” i „Liga”.

Pływanie

Zarząd PZP na pierwszym posiedzeniu (30. 3.) pod przewodnictwem marsz. Świątalskiego powziął cały szereg doniosłych uchwał. Postanowiono wprowadzić odznakę pływacką, o zasadach której pomówimy oddzielnie. Postanowiono odłożyć projektowaną fuzję okręgów cieszyńskiego i krakowskiego do przyszłej zimy, z tem, że siedziba nowego okręgu będzie ten ośrodek, który w ciągu bieżącego roku wykaże większą żywotność. Wreszcie zastanawiano się nad wprowadzeniem stopniowem przymisu su zdobycia P O S dla zawodników. Zarząd PZP opracował obszerny memoriał do PUWF i P W i min. oświaty w sprawie zrealizowania postulatów nauki pływania w szkołach średnich i w sprawie częściowego umożliwienia młodzieży szkolnej uprawiania pływania zawodniczego. W sprawie mistrzostw Polski (13 - 15) sierpnia zdecydowano w zasadzie powierzyć ich organizację „Cracovii”, z tem jednak zastrzeżeniem, że zawody odbywałyby się na pływalni 8-torowej w Łobzowie i że wybudowana byłaby wieża do skoków. W razie urządzenia mistrzostw Polski w Krakowie, uległby odpowiednim zmianom terminarz gier ligowych. Również odłożenie fuzji Krakowa ze Śląskiem Cieszyńskim zmieni rozkład gier o wejście do ligi.

Pięściarstwo

Zawody „Warty” B i „Polonji” leszczyńskiej, po rozwiązaniu „Goplanji” niewątpliwie jednego z najlepszych klubów pro-

Po 1.000 zł na nr. nr.: 3798 6186 9035
18520 18721 27921 27954+ 28122 29102 38940
41621 42267+ 42428 49313 54958 62514 65855
73704 74841+ 78064+ 80724 90853 94558 99258
105011 106078 108741 114442 114512. 122037
122843 124278 135706 135786 138722+.

Po 250 zł na nr. nr.: 139 70 72 326 583 725
53+ 960 1063 175 589 720+ 67 986 2175 277
395 448 629 91+ 776 844 87 3132 238 382+ 246
45 713 861 66 907 12 4095 165+ 317 56+ 412
99 518+ 66 73 704 849 67 910 58 64 5174 498+
579 931 6030+ 168 515 54+ 78 825 26 32+ 908
7115 65 374 94 776+ 8053 226 69 531 79 9208
475 79 665 981 10063 323 404 14 93 508 15 638+
860 65 97 11005 33 60 84 90+ 109+ 83 89+
202+ 407+ 30+ 31 601 29+ 31 51 700 56
12042 86+ 203+ 329 62 68 412 55 87 515 60+
705 56 882 905 13015 33+ 127 575 90 645 74
774 881+ 90 14055 65 120 23 52 90 436 551 682
766 866 77 921 62 15014 35 204 417 35 518
16025+ 320+ 68 429 521 915 17059 119+ 87+
361 67 96 429 72 627 67 704 63 75+ 18336 52
420 50+ 592 643 50 726+ 53+ 73 913 19094
108 347 435 44 578 20017 71 272 371 551 57 602
61 750 67 872 996 21014 36 206 300 6 52 570
98 661 811 942 22009 160 287+ 339 459 513 630
23035 140 254 384 99+ 422+ 500 634+ 97 709
44 970 91 24182 269 336 465+ 603 819 25090
320 66 445 886 90 911 56 68 89 26024+ 221+
422 66 549 600 76 707 95 879 27030 309 421 40
+ 49 610 26+ 802 71+ 992 28070 125 39+ 45
56 80 264 334 440 694+ 97 871 900 29194 228
34 449+ 88+ 542 645 761 30185 302 98 474 79
650+ 813 25 923 31056 92 93 273+ 386 403
584 648 98+ 789 811 32132 301+ 423 61 762
845 94 97+ 33158 235 493 553 67 678 91 759
939 34093 472 73 82 542 638 991 35113+ 23
269+ 319 90 644 743 84 856+ 964 67 36183 227
+ 72 321 97 504 831 37276 436+ 527 58 880.
38164 212 27 332+ 38 62 415 47 58 557 693
711 900 39204 45 63 575 681 702 40168 286 373
+ 417 599 799 889 906 17+ 41213 418+ 651 94
+ 833 939+ 42100 318 66 426+ 48 514 956+
72 83+ 43110 302 85 457 629 60 727+ 834
44121 83+ 261 62 466+ 92 526 82 677 78 705
52 803 45 921 45145 400 614 85 86+ 706 809
46027 92 645 47035 154+ 212+ 60 346 429 44
72 556 621+ 64 67 75+ 78 779+ 90 94 862

Piękne białe zęby: Chlorodont

Pasta do zębów
najwyższej jakości.
Oszczędna w użyciu

krawieckiemu z rodziną i czapnikowi z Kalisza, 2 pokoje. Żydzi pracują, a nasi krawcy i czapnicy daremnie szukają zatrudnienia.

Bogumił Vetter, Nowy Rynek 4, m. 21, oddaje Żydom pokój na składnicę i pakownię obuwia. Kilku Żydów zakłada tam spokój lokatorom pracą w niedzielę i święta, o czem z oburzeniem donoszą nam z kilku stron. Również portjer tego domu Kwieciński oddaje pokój dwóm Żydom.

Schach August i Gertruda, Rybakaj 23, oddają pokój wbrew woli gospodarza p. A. Pióro, Żydowi Abramowi Jcehok Krautowi.

W wszelkich sprawach prosimy się zwracać oświadczenie lub pisemnie do sekretariatu „Rozwoju” przy Al. Marcinkowskiego 26, dom ogrodowy, 2 piętro (Kolo Seniorów).

Związek Samoobrony Społecznej „Rozwój”

Składajcie ofiary na rzecz ratowania Bazyliki Wileńskiej w dniu 2 kwietnia r. b.

SPORT

Hokej na trawie

Z okazji otwarcia sezonu „Czarnych” zostaną rozegrane w niedzielę następujące zawody: o godz. 10 „AZS” i „Czarni” I, o godz. 11 30 „Berger” i „Czarni” I. Zawody powyższe odbędą się na boisku „Czarnych” przy Drodze Dębińskiej nr. 7.

wincjonalnych, odbędą się, przypominamy, dziś o godz. 19 30 w hali „ośrodku” Obok wspomnianych wczoraj ramowych walk program przewiduje spotkania we wszystkich kategoriach od muszej do ciężkiej. Skład „Warty” jest następujący: Sobkiewicz, Sipiński II, Jarecki, Maniecki, Matuśzewski, Maichrzak, Bączkowski i Mrówka.

Międzyklubowe zawody „Druż. Bli.”, „Warty” i „P. K. B.” urządziła „Druż. Bli.” w niedzielę o godz. 19 w sali „ośrodku”. Ze względu na współdziałanie zawodników „Warty” oraz czołowych pięściarzy z „Druż. Bli.” i „PKB” zawody te zapowiadają się dość ciekawie. Walki odbędą się w wagach od papierowej do średniej w których ze strony „Błękitnych” wystąpią: Koziołek, Stefański, Michalski, Lortek, Walkowiak, Kania, Lambryczak, Maciejewski, Staszak, Zieliński i Przybylski.

Różne

„Prima aprills”. W wydaniu głównym na 1 kwietnia daliśmy wśród wiadomości sportowych trzy tak zwane „kawaly prima-aprillowe”, które niniejszem wyjaśniamy. Niestety żydowski klub sportowy „Bar-Kochba” nie został zlikwidowany i istnieje on nadal i będzie odbywał swe treningi w myśl przydziału miejskiego komitetu w f. i p. w. na stadionie przy „Cybinie” w poniedziałki i wtorki od godz. 16 - 17. Również „Legja” nie zmienia swych barw, lecz faktem jest, że w jej szeregach gra Żyd Bernstein, o czem nasza publiczność winna dobrze pamiętać. Wiadomość podana pod „Różne” rozpoczynająca się od słów: „Opłakany stan finansowy...” może być w o. becnych warunkach tylko z pod znaku 1 kwietnia. Wreszcie notatkę o Żydzim Prennie podaliśmy jako „kawal” który niewątpliwie w najbliższych dniach się ziści.

48034 42 52+ 182 294 327 44 46 437 588 648
868 84 49120 90 236 368 495 743 979 50077 77
32 429 690 739 858 51090 129 64 249 603 49 746
834 38 53 967 52042 238 73 341 546 795 842
53001 28 147 64+ 67 91 245 65 387 28+ 59
561 613 81 774 924+ 81 54057 187 276 402 599
851 77 55182 96 382 402 588 677 712 78 98 969
56315+ 32 46 85 497 548 749 836+ 904 57105+
55 203 50 51 74 315 512 719 52 840+ 42 58005
35+ 197 201 367 82 84 420 659 714 985+ 59096
102 10 47 249+ 366 432+ 512 95 626 90 60052
159 202 94 401 16 74 564+ 781 945 61112 357
579 880 97 62039 53 100 05+ 49 219+ 24 69 98
533 689 701 51 58+ 99 855+ 63042 131 632
60+ 786 967 64026 116+ 61 202 375+ 735 67
888 65021 26 28 165 68 76+ 237 418 74 508 628
55 749 836 57+ 68+ 932 39 52 73 66131 200
335 465+ 594 849 70 839 51 67018 115 50 79
235 307 420 508 648 64 743 987 68048 117 416
25+ 707 09 871 921 38 44 69200 560 78+ 868
996+ 70072+ 82 101 349 685 773 882 85 71022
+ 33+ 123 39+ 254+ 75 323 66 449+ 54 585
894 72277 96+ 351 450 62 597 640 60+ 810 12
73062 75 111 85 266 307 35 487 570 79 63 681
843+ 65 84 980 74006 11 51+ 287+ 71 64 69
88+ 99 609 805 56+ 90 75046 112 41 212 17
73 411 55 535 63 618 775.

76028 33 176 225 394 505 77009+ 87 92 333
45 81 403 11 532 695 733+ 34 891 78054 280
333+ 43 88 488 780 898 938 57 79074 151 231
362 77 792 80000+ 45 164 87 93 282 89 313 87
695 737 40 814+ 54 964 07+ 81097 102 96 315
440 539 98 82124 330 479 670+ 864 957 83111
21 22 27 271 74 385 507 617 96 705 84 985 84163
+ 239 338 65 76 563 82 645 50 809 55 85038 89
139 233 367+ 571 600 05 735 49 76 80 87 886
86110 33 201 45 70 319+ 48 84 403 22+ 509
637 856 087 87050 125+ 257 329 434+ 505 39
69 758+ 956 88533 50 630 68 716 65+ 818 905
63+ 84 94 89110 69 72 291 382 85 413 535 81
602 810 25 912 47 90014 83 137+ 41 87 219 43
331 484 698 723 62 802 19 61 910 33 91118 604
80+ 90 795 92035 155 429 532 69 931 93137 237
306 441 99+ 534 62 73 79 93 619 38 713 907
94041 11 187 98+ 242 344 98 418+ 601+ 32+
87 774 863 905 87 95163+ 306 40 436 523 726
874 96131 71 255 331 56 474 539 67 87 976 80
97052 64+ 78 213+ 18 448 552 653 732+ 945
98210 25 55 93 331 400 05 540 641 95 953 99+
99059+ 67 96+ 152 370 415 523 604 712+ 814
71 84+ 100077 82 85 116 54 324 426 543 75+
690 807+ 921+ 101099 122 375 90 607 29 42
738 88 900+ 69 102300+ 514 920 73 103100 61
223 340 94 423 49 578 601 69 901+ 46 66
104096 138 370 470 552 640 805 105001+ 46 29
39+ 378 82 496 596 66+ 797 942 106133 58
390 423 64 506 742 00 918 21 107085 202 304 07
445 514+ 65 662 60 774 81 912 108053 94+ 636
701 09 81 924 30 109004 128 37 254+ 81 435
500 659 98 882 92 906 90 94+ 110112 348 416
60 509 38+ 622 802 112026 328 486 653 723+
871 92 958 112028 114+ 207 310 25+ 438 644
825 76 915 77 113004 112 85 396 478 680+
791 808 23 33 904 72.

114313 447 74+ 79 557 647 776 315 89
901+ 35+ 115028 37 131 313 468 526 35+ 61
612 23 715 836 951 118061 69 105 82 231+
422 564+ 689+ 707 908 117040 119 323 413
28 533 685 901 9 931 93 118075 276 361 475
723 32 79 819 62 119003 16+ 60 84 135 40 80
241 423 24 31 619 20 738 49 80+ 57 996 120143
110 78 310 11 42 87 594 758 71 931 121089
171 78 426 82+ 506+ 38+ 61 82+ 666 85 95
704 122082 456+ 62 523 81 812 25 38 123093
134 200 73 482 531 38 63 657 780+ 804 6 19

OSTRZEŻENIE! Chcąc nabyć proszki naszego wyrobu należy przy kupnie AKCENTOWAĆ i wyraźnie żądać ORYGINALNYCH proszków z „KOGUTKIEM” Gąseckiego, znanych od lat trzydziestu. Komu sprawa przykrość przyjmowanie proszku, niech żąda „Kogutków w postaci tabletek.” nr 8 851

56+ 77 124007 8 16+ 94 143 217 25 48 373
422 75 602+ 43 770 935 37+ 125133 63 261
94 339 472 82 669 749 859+ 905 126078 105 16
252 94 369 420 520 38 629+ 90 775 76 816
969 127102 84 97 214+ 81 302 39 59 476 91
584+ 757 814 54+ 67 76 983 123039 52 53 143
90 382+ 542 624 81 728 79 95 943 48 129058
106+ 373 419 543 95 632 43 50 835 63+ 90
941+ 63 64 91 130152 202+ 89 300 420 37 519
55 681 745 849+ 911 92 131035 126 71 256 76
300 26+ 527 622 759 74+ 132060 76+ 166+
326 77504 6 48+ 63 705 9 46 884 969 133124
94 295 305 479 586+ 756 807 52 134017 38 53
206 61+ 82 371 428 598+ 606 65 81+ 762
135406 612 72+ 76 746 138063 140+ 47 56 99
272 303 35 145+ 49 655 782 802 59 994+
137145 308+ 29 530 764 787 902 70 85 138084
205 20 55 322 535 700 5+ 83 805 58 71 925
77 139393 521 52 92 93 755 79 825 992
140159+ 225+ 89 474+ 556 634 742+ 141047
270 418 36 543 612 890 142207 330 416 45 588
99 600 51 729+ 860 71 972 143500 775 86 932
90 144169 98 298+ 618 776 806 922 25 45
145260 423 554 56 84 6717 733 76 870 146066
212 23 375 514 24 713 851 941+ 147245+
323+ 81 453 69 508 650 92 730 811+ 925 73.

Numery ze znakiem + wygrywają premje.

RADJO

Poniedziałek, dnia 3 kwietnia 1933 r.
Poznań (335 m) godz. 13.05 koncert gramof.; godz. 14.00 giełda; godz. 16.40 (W); godz. 17.55 „Ochrona najpiękniejszych zakątków przyrody polskiej” — wygl. dr. J. Rżoska; godz. 18.00 odczyt dla maturzystów; godz. 18.20 audycja żołnierska; godz. 19.28 sygnał czasu; godz. 19.30 „Miscelanea radiowe”; godz. 19.45 — 22.45 tr. z Warszawy; godz. 22.45 sygnał czasu — komunikaty.
Warszawa (412 m) godz. 12.10 koncert z płyt; godz. 15.35 skrzynka pocztowa — dr. M. Stępowski; godz. 15.50 płyty; godz. 16.25 lekcja języka francuskiego; godz. 16.40 „Gospodarstwo światowe” — p. Wacław Jastrzębowski; godz. 17.00 koncert muzyki węgierskiej w wyk.: Klary Dullien (skrzypce) i Tibora Riegera (fortep.); godz. 18.00 odczyt maturalny; godz. 18.25 muzyka lekka; godz. 19.20 „Skrzynka pocztowa rolnicza”; godz. 19.30 „Na widnokręgu”; godz. 19.45 prasowy dziennik radiowy; godz. 20.00 skrzynka pocztowa techniczna; godz. 20.15 operetka pt. „Noc miłości”. Walentinowa; w przerwie wiadomości sportowe; godzina 22.45 muzyka taneczna z płyt.
Programy zagraniczne: Koenigswusterhausen (1635 m) 19.35 muzyka lekka, 20.00 słuchowisko, 21.30 koncert kameralny, 23.00 muzyka lekka; Budapeszt (550 m) 20.10 koncert symfoniczny, 22.30 muzyka cygańska; Wiedeń (517 m) 20.10 rozmaitości, tr. z Gdańska, 22.25 muzyka taneczna; Sottens (404 m) 20.00 koncert popularny; Medjolan (501 m) 21.00 koncert ork.; Rzym (441 m) 21.00 koncert.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:
Dnia 31 marca 1933 r.
Stanisław Andrzejewski 16 dni, Aleksandra Owczarzakówna 1 r. 3 m. 20 dni, Stanisława Suchaneczka z d. Czerwińska, 32 l. Marja Porankiewiczówna, gospodyni, 84 l. Zbigniew Trafankowski, rejestrator, 20 l. Stanisław Nowak, ślusarz, 29 l. Wilhelm Bothe, destylator, 46 lat. Jadwiga Kaczmarkowa z d. Maszkiewiczówna, 49 l. Tomasz Kaźmierczak, robotnik, 75 l. Tadeusz Kokoszyński 2 m. 11 d. Tadeusz Albrecht, chłopiec do posyłek, 15 l. Marja Osesówna, robotnica, 21 lat.

OVOMALTINE
Próbki i broszury wysła bezpłatnie
Fabryka Chemiczno-Farmaceutyczna
Dr. A. WANDER S. A. Kraków
nr 8 817

Dziś w sobotę
godz. 19.30
w hali ośrodku
ulica Marcelińska
mecz bokserski towarzyski
POLONJA — WARTA rez.
Leszno — Poznań
W niedzielę, 2 kwietnia
godz. 11 boisko Warty
mecz o mistrzostwo A Klasy
SOKÓŁ Leszno — WARTA I b
oraz mecz towarzyski
godz. 16
POLONJA — WARTA IIg.
Warszawa — Poznań
dz 2 948

KANOLD
ten napis na każdym
cukierku gwarantuje
DOBROĆ!
KANOLD — LESZNO, Wlkp.
Pg 9 609-18.143

26-ta Loteria Państwowa
(Nieurzędowa.)
W dwudziestym dniu ciągnięcia 5 k'a-
sy, wygrane padły na numery następujące:
20.000 zł na nr.: 110111
Po 10.000 zł na nr. nr.: 84071 91344.
Po 5.000 zł na nr. nr.: 15662 21196 23532
26580 42152 67753 113467+ 126509
Po 2.000 zł na nr. nr.: 4445 32088 43229
44401 49250 71599 114345 119875 125908 132903
146525.

Piłka nożna
Mecz „Warty” z warszawską „Polonią”
rozpoczyna się w niedzielę o godz. 16 na
boisku „zielonych”

DROPSY
to cukierek odpowiedni dla każdej kieszeni,
tani, smaczny i orzeźwiający,
dlatego należy żądać wszędzie tylko dropy Fabryki cukierków

St. Marecki, Poznań, św. Wojciech 28.
Tel. 31-33. ng 8467
Towar pierwszorzędnej jakości

Korespondencja z Czytelnikami naszymi

SS. 5000. W najbliższym czasie ma wyjść rozporządzenie, rozszerzające kompetencje urzędów rozjemczych dla spraw kredytowych małej własności rolnej, na gospodarstwa do 100 mórg, a wówczas będzie się Pan mógł zwrócić do tej komisji o rozłożenie spłat na raty. Obecnie, póki kompetencji tej podlegają tylko gospodarstwa do 50 mórg, nie pozostaje nic innego, jak czekać. Nie ma Pan żadnej innej możliwości, chyba tylko wnieść o nadzór sądowy do sądu grodzkiego. Może Pan spróbuje tego środka, który nie jest zbyt łatwy. (aOK)

P. Wałęsa. Nadstane nam orzeczenie stało się już dawno prawomocne, więc przeciw temu orzeczeniu nic już zrobić nie można. Czy dalsze dobrowolne ubezpieczenie mogłoby spowodować wznowienie praw ubezpieczeniowych, nie możemy powiedzieć, bo nie wiemy, kiedy nastąpił okres, w którym dolepił Pan owe 425 znaczków. Niech Pa się w każdym razie poinformuje w tym kierunku w Ubezpieczalni Krajowej u referenta, który powie Panu najlepiej, mając wszystkie akta. Owego pracodawcę też Pan już nie może skarżyć, gdyż skarga przeciw niemu jest już przedawniona. (aOK)

Stały Czytelnik. Conajmniej kara pieniężna. (K)

W. J. 1887. Może brać najwyżej 12 proc. Co do wysokości dzierżawy: jeżeli umowa nie określa tego dokładnie, można przyjąć cenę średnią. (K)

P. Białkowski, Pobiedziska. W sprawie podatku od polowania niech Pan zgłosi zażalenie do wydziału powiatowego. Zwrotu zapłaconej grzywny nie może się Pan domagać, mimo amnestji. (aK)

Sz. Zaopatrzenie to wogóle nie podlega zajęciu za pretensje prywatne. Należy wnieść zażalenie przeciwko zaję-

ciu, a jeżeli zajęcia dokonał komornik sądowy, zażalenie do sądu. (aK)

H. J. B. Nie ma Pan żadnych praw, gdyż odstępnego nie wolno Panu brać. Nikt Pana z mieszkania nie wywłaszczył, Pan sam je odstąpił. (aK)

Ewu. Już odpowiadaliśmy dwukrotnie: podatku od kajaków niema. (aK)

SIWE WŁOSY
PRZYCIEMNIA NATYCHMIAST
juvenol
NA KAŻDY ŻĄDANY KOLOR
POD GWARANCJĄ NIESZKODLIWY
PARF. d'ORIENT WARSZAWA
ng 8200

RUCH W TOWARZYSTWACH

Stow. Polskiej Młodzieży Kat. pod wezw. św. Kazimierza Poznań - Jeżyce. Zwiedzenie spalarni śmieci odbędzie się 2 bm. Zbiórka o godz. 14 przy Tamie Garbarskiej (końc. przyst. tramw. 6).

Stow. Młodzieży Polskiej Staroleka urzędują w niedzielę 2 kwietnia rb. o godzinie 7.30 wieczorem wielkie przedstawienie teatralne sztuki p. t. „Na służbie” w sali „Polonia”.

Związek Inwalidów Cyw. oddział Jeżyce. Plenarne zebranie odbędzie się w niedzielę 2 kwietnia o godz. 15 w lokalu p. Tomikowskiego przy ul. Szamarskiego 18.

Stow. Młodzieży Polskiej „Orzeł”. Wspólna komunia św. wielkanocna odbędzie się w niedzielę 2 bm. na mszy św. o godz. 8.30. Zbiórka wszystkich druhow o godz. 8 obok salki parafjalnej.

Tow. Cechowej Czeladzi Stolarskiej. Zebranie plenarne odbędzie się w niedzielę 2 kwietnia rb. o godz. 11 w sali „Domu Rzemieślniczego”, ul. Fr. Ratajczaka. Na porządku obrad wykład p. Jana Jańczaka.

Korporacja Młodzieży Pozaszkolnej im. por. Żwirki. W niedzielę 2 bm. schadzka wszystkich kolegów o godz. 16, u kol. Szenka, Szewska 9.

Klub Towarzystki „Młodych Przyjaciół”. Trzecie spotkanie towarzyskie odbędzie się w niedzielę 2 bm. o godz. 17 w sali Szkoły Zaw. Gosp. przy ul. św. Marcina 89. Próba wykonawców programu odbędzie się tegoż dnia o godz. 15 w sekretarjacie przy ul. Ogrodowej 5, m. 18.

Tow. Hod. Gołębi Pocz. „Kanonier”. Dnia 2 bm. o godz. 10 odbędzie się zebranie plenarne w lokalu p. Fluxa przy ul. Obornickiej 45.

Koło Absolwentek V. Szkoły Wydziałowej. Dnia 2 bm. o godz. 11 schadzka celem omówienia szczegółów wieczornicy.

Komitet Towarzystw Dzielnicy Wildzieckiej. Plenarne zebranie odbędzie się w poniedziałek, dnia 3 bm. o godz. 19.30 w lokalu posiedzeń p. Kasprzakowej, ul. Kilińskiego 15. Na porządku referat referenta Pol. Czerw. Krzyża.

Związek Rzeźników Targowych, Dn. 3 bm. o godz. 18 odbędzie się zebranie plenarne w lokalu p. Jarockiej przy ul. Masztalarskiej 8 a.

Koło Absolwentów I. Szkoły Wydziałowej im. Działynskich. Zebranie plenarne Koła odbędzie się w poniedziałek 3 bm. o godz. 19.30 w szkole.

Tow. Śpiewacze „Harfa”. Zebranie plenarne odbędzie się w poniedziałek, dn. 3 bm. o godzinie 20 w sali Kina Polonia ul. Marsz. Focha 177. Na porządku obrad ciekawy referat o polskości Pomorza i życia Kaszubów.

Poznański Klub Sportowy. Zebranie plenarne odbędzie się w poniedziałek dnia 3 bm. o godzinie 19.30 w lokalu p. Szymańskiego przy Drodze Debińskiej.

Tow. Abstynenckie pod wezw. św. Kazimierza. Zebranie odbędzie się w poniedziałek, dnia 3 kwietnia o godz. 8 wieczorem na sali Drukarni i Księgarni św. Wojciecha, Aleje Marcinkowskiego 22. Wykład wygłosi p. dr. Wojtkowski p. t. „Trzeźwość i pijaństwo w dziejach dawnej Polski”.

Tow. Powst. i Woj. im. Bolesława Chrobrego - Stare Miasto. Plenarne zebranie odbędzie się w poniedziałek, dnia 3 kwietnia o godz. 19.30 na salce Domu Kat. na Śródcie.

Stow. Żeńskiej Młodzieży Kupieckiej. Zebranie plenarne odbędzie się we wtorek, dn. 4 bm. o godz. 7 wiecz. na sali Domu Król. Jadwigi, Al. Marcinkowskiego nr. 1.

Polski Związek Lokatorów i Sublokatorów - oddział Wilda zwołuje na poniedziałek 3 kwietnia na sali p. Zawadki przy ul. Górna Wilda 75 zebranie plenarne. Zarząd.

Tow. Nadzieja pod wezw. św. Łazarza. Zebranie plenarne dnia 4 kwietnia o godz. 19 na sali p. Dusika, ul. Marszałka Focha 82.

Tow. Restauratorów na Poznań i okolicę. Miesięczne zebranie odbędzie się we wtorek 4 kwietnia rb. o godz. 16 w lokalu Cukiernia Słowiańska przy ul. Marszałka Focha 70.

Tow. Przemysłowców Wilda. Zebranie plenarne odbędzie się we wtorek, 4 kwietnia o godz. 19, w lokalu p. Zawadki, Górna Wilda 75. — W kasie Funduszu Zapomogowego płatny jest wyplatek 82.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Mądrej głowie Dość na słowie. **Dwa słowa** Miaflor i Loran to nazwy znanych pudrów o przemiłym zapachu przytem ściśle higienicznych i dla każdej cery. Tylko **Loran i Miaflor** są oryginalnymi wyrobami firmy

Henryk Żak-Poznań
Pg 9 088-Ż 13,57

ABARID
=PUDER

nie zatyka por, nie psuje cery, nie zawiera metali. ng 8413

W schorzeniach kiszki, wzdęciach, zaparciach jest niezastąpiona **Naturalna Sól Morszyńska** Gen. Repr. Dr. K. Wenda. Warszawa, Krak. Przedm. 45. ng 8 197

KREM · PUDER
„DERNIER CRI”

WYTWORNE ELEGANCKIE PANIE
PARFUMERIE J. SZACH
Tr 1020

Dnia 31 marca r. b. o godz. 12,30 zmarła po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św. nasza droga matka, babka i teściowa ś. p.

z Szmelcerów

Antonina Stanisławowa Brzeska

przeżywszy lat 76. Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 4 kwietnia r. b. o godz. 16 z kaplicy przedpogrzebowej przy Wałach Jana III, na cmentarz św. Marciński przy ul. Bukowskiej. Msza św. żałobna za duszę drogiej Zmarłej nazajutrz o godz. 9,30 w kościele św. Marcina, dw 2944

Poznań, 3. Maja 3, Bydgoszcz, Aleje Mickiewicza 9, dnia 1. 4. 1933.

Zakład Pogrzebowy Braclia Nowak, Poznań, Plac Nowomiejski 10, tel. 10-46.

W smutku pogrążona **Rodzina.**

Dnia 1 kwietnia 1933 r., o godz. 5 rano zasnął w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony kilkakrotnie Sakramentami św., mój najukochańszy mąż i ojciec, nasz najdroższy jedyny syn i brat, ś. p.

Witold Rzepecki
sędzia

przeżywszy lat 33. Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 4 kwietnia o godz. 5 po południu z kaplicy przy Wałach Jana III. (róg ul. Fredry) na cmentarz farny przy ul. Bukowskiej. Nabożeństwo żałobne w środę o godz. 9-tej w kościele św. Wojciecha. dg 2947

W głębokim smutku pogrążeni
żona, synek, rodzice, siostra i rodzina.

Poznań, Wały Kościuski 9.

Dnia 31 marca 1933 r. o godz. 1, zasnęła w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nigdy niezapomniana siostra i ciocia, ś. p.

z Kosmowskich

Anna Labuszevska

w 77 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 3. bm., o godz. 5, z kaplicy św. Józefa do grobowca rodzinnego na cmentarz św. Marciński, przy ul. Bukowskiej.

W ciężkim smutku pogrążona **Rodzina.**
zg 18 439

We wtorek, dnia 4 kwietnia br., jako w pierwszą nad wyraz dla mnie bolesną rocznicę śmierci mego najdroższego syna, ś. p.

Stanisława Maciejowskiego
odprawioną zostanie **msza św. żałobna**

o godz. 8 w kościele O. O. Zmartwychwstania Pańskiego na Wildzie, na którą zaprasza wszystkich życzliwych pamięci Drogiego Zmarłego

w niezmiennym smutku pozostała **matka.**
zg 18 433

W piątek, dnia 31 marca 1933 roku, zmarł w Bogu, namaszczony Olejami św., mój ukochany mąż i ojczulek, najlepszy mój syn, nasz drogi brat i szwagier, ś. p.

Stanisław Nowak

przeżywszy lat 30 Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 2 kwietnia, o godz. 17.15 z kościoła cmentarza farnego, przy ul. Bukowskiej.

W smutku pogrążeni
żona z synkiem i rodziną.
zg 1. 4345

Po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, zmarł dnia 31 marca 1933 r o godzinie 10.30 nasz najdroższy syn, brat i wuj, ś. p.

Zbigniew Trafankowski

urzędnik adwokacki

przeżywszy lat 20 Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek po południu o godz. 4 z kaplicy św. Józefa na cmentarzu św. Marcińskiego przy ul. Bukowskiej.

W ciężkim smutku pogrążona Rodzina.
zg 18 453

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.
Poznań, Buk, Gostyń, Piaski, Stęszew, Powidz, Zagórów.

Przewielebnemu Ks. Dyr. Marlewskiemu Ks. Dr. Nowickiemu, całemu Duchowieństwu. Krewnym i Znajomym za wyrazy i dowody współczucia oraz za udział w pogrzebie mojej matki, ś. p.

Agnieszki Modrzyńskiej

składam najserdeczniejsze

Bóg zapłać!

Córka.

Poznań, Trzeciego Maja 7.

Pg 9646-54,167

We wtorek, 4 bm., w pierwszą rocznicę śmierci ukochanej żony i matki, ś. p.

z Galantowiczów

Marji Winkler

odbędzie się

msze św.

w Poznaniu w kościele P. Marji przy Katedrze o godzinie 9 oraz w tymże dniu w Raszkowie i Biedzrowie, o czym zawiadamia

mąż z córkami.
zg 18 438

Za oddanie ostatniej usługi Drogieму Zmarłemu, ś. p.

Wacławowi Swinarskiemu

oraz za okazane nam współczucie, składamy wszystkim najserdeczniejsze

Bóg zapłać!

żona, dzieci i rodzina.
zg 18 436
Poznań, w marcu 1933.

Niniejszem podaję do łaskawej wiadomości że z dniem 1 kwietnia br. przejąłem po firmie A. Mallnowski, dawniej E. Hahn

Piekarnię i Cukiernię

przy Rybakach 24/25.

Staraniem mojem będzie zadowolnić Szanowną Klientelę wyborowem pieczywem i rzetelną obsługą, 3 razy dziennie świeże pieczywo.

Polecam się łaskawym względom P. T. Publiczności

Wincenty Plich

zg 18 447 Poznań, św. Marcin 58 — Rybaki 24/25.

E L E W

z wyższem wykształceniem potrzebny zaraz. Zgłoszenia pisemne z podaniem życiorysu uprasza

„ROLNIK“ Spółz. Roln. Handl. z. o. u. STRZAŁKOWO
zg 18 448

SKŁAD FRONTOWY

na ul. Św. Marcin 33

od 1. 4. 33 do wynajęcia. Zgłoszenia od 2-3-ciej popol.
K. Lodi, Poznań, św. Marcin 33.
zg 18 450

Dnia 22 marca br., zginął tragiczną śmiercią w nurtach Warty, śpiąc za pomoc bliźniemu, nasz ukochany jedynak, brat, wnuk, wuj i kuzyn, ś. p.

Marjan Kaczmarek

w 19 roku życia. O ciężkim smutku jakim nas Pan Bóg doświadczył donoszą Krewnym, Przyjaciółom i Znajomym

rodzice z córką i rodziną.

Z chwilą odnalezienia zwłok podamy termin pogrzebu.

Msza św. na intencję odnalezienia zwłok odbędzie się w kościele farnym we wtorek, dnia 4. 4. br., o godz. 8.
Pg 9665-13.205

Myśl o przyszłości od najmłodszych lat

i nie opuść ani jednego dnia, żeby nie zaoszczędzić choć kilka groszy.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI MIASTA POZNANIA

(dawn. Bank Miasta Poznania)

przyjmuje wkłady oszczędnościowe od 1,- zł począwszy.

Wysokie oprocentowanie

Całkowite bezpieczeństwo

Centrala: ul. Nowa 10.

Oddziały: ul. 27 Grudnia 19. — ul. Marszałka Focha 48/50.

ng 8 826/7

Dr. med. Mieczysław Stabrowski

specjalista w chorobach dziecięcych

dg 2 893 przyjmuje od 3-5 po poł.

ul. Kantaka 1. I. p.

Telefon 30-48.

Przeprowadziłam się!

Dr. med. Marja Warchocka

Specjalistka w chorobach skórnych i wenerycznych

Skarbowa 4 — Tel. 23-50

Pg 9 616-13.100

Przeniosłem z dniem 1 kwietnia r. b.

KANCELARJĘ ADWOKACKĄ

z ul. Młyńskiej nr. 9 na

ul. 27. Grudnia nr. 16

CZESŁAW KANIASTY, adwokat.

zg 18 425

POLECAMY W OLBRYMIM WYBORZE PO NAJKORZYŚNIEJSZYCH CENACH

DYWANY ŻYWIECKIE

RECZNIE WIĄZANE. PRAWDZIWE TYLKO Z PŁOMBA FABR. „DYWAN ŻYWIECKI“
DYWANY PLUSZOWE, BOUCLE AKSMINSTRÓWE WELNIANE, IMIT. PERSKICH, POMOSTY, DYWANIKI — CHODNIKI

SPECJALNY SKŁAD DYWANÓW

BRACIA GORECCY

POZNAŃ UL. A. NIWA 2 — TEL. 18-40

Pg 9 664-13.100

Przedstawiciela fabryki obuwia

dla starozaprowadzonej fabryki wyrobów pasowych i MacKay na Poznańskie poszukuje się. Panowie obeznani z branżą obuwniczą, zechcą skierować oferty z podaniem życiorysu oraz odpisami świadectw do Kurjera Pozn. pod zg 18 437

Dr. med. Haendschke

były ordynariusz oddziału chirurgicznego i dla chorób kobiecych szpitala gwarectwa w Katowicach G. Śl., obecnie kierownik oddziału chirurgicznego szpitala Działonisk w Poznaniu, Grunwaldzka 49. Telef. 63-89. Godziny przyjęć: W dni powszednie od 11.30 — 12.30, w niedziele i po południu tylko po zameldowaniu telefonicznem.

Tiule — na firany i kapy 1-3 mtr. szerokości
Hafty-Koronki oraz wszelkie dodatki bielizniane poleca
Pg 9 639/40-54.159/60

H. Rakowska

Poznań, ul. Pocztowa 1.

Wielki wybór!

Niskie ceny!

RAZVITE
IDEALNY KREM DO GOLENIA
BEZ PONDZLA I WODY
ZMIĘKCHA
NAJTWARDSZY ZAROST
UDELIKATNIA CERĘ
EKONOMICZNY W UŻYCIU
CENA: ŚREDNIA TUBA zł. 2.20
DUŻA „ „ 3.70
JEN. REPR. NA POLSKĘ I W. M. GDAŃSK
ARTUR ADIN
WARSZAWA NOWOGRODZKA 40 TEL. 92-45

Tg 1049

Sprzedam na korzystnych warunkach

przedsiębiorstwo zbożowe

istniejące od kilkudziesięciu lat wraz z kamienicą, budyn gosp. i rolą w mieście. Zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zg 18 415

Róże krzakowe

kwitnące jeszcze w tym roku, śliczne odmiany z nazwiskiem i wykazem uprawy 15 sztuk róż i 10 wielokwiatowych cebul „Gładiole“ z 12.— włącznie opłaty pocztowej i opakowanie wysyła za zaliczeniem B. Kahl, Szkółka Róż, Leszno Wilk.
ng 8809

Dzień Mody Wiosennej

Szanownej publiczności polecają się jako
najkorzystniejsze źródła zakupu:

Cały Poznań mówi o nowo otwartej

firmie **A. Calińska**

znanej z swoich niskich cen oraz pierwszorzędných gatunków jak:
**Bielizny damskiej, pończoch, rękawiczek, jumprów,
bluzek, szalików, oraz trykotaży dla panów i dzieci.**

Poznań, ul. 27 Grudnia 7

dg 2906

telef. 12-81

Nowości Wiossenno-Latowe

teraz w olbrzymim wyborze!

ZNANE DOBOROWE GATUNKI

CENY PRZYSTĘPNE.

F. KAŻMIERSKI

SPECJALNY SKŁAD BŁAWATÓW

STARY RYNEK 38/39

dg 2904

TELEFON 31-47

Nowo otworzony skład obuwia

„IRENA”

Poznań, Aleje Marcinkowskiego nr. 17

Poleca

obuwie damskie męskie i dziecięce

po ostatnich najniższych cenach. dg 2931

Nowości
Wiosenne

OBUWIE

damskie, męskie, dziecięce

Najmodniejsze
kolory

FR. ROGOZIŃSKI i S-ka

Ceny przystępne.

Poznań, Stary Rynek 64 — telef. 20-07.

Ceny przystępne.

dg 2933

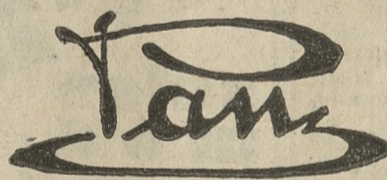
Spółka Wytwórcza Polskich Rymarzy i Siodlarzy

Oddział w Poznaniu

Podgórna 14.

Polecamy wyroby własnej produkcji znane ze swej dobroci. Torebki damskie skórzane od zł 1,75, kozłowe od 5,50 do najwykwintniejszych, teki skórzane od 3,50, walizy skórzane zł 8,00, nessler, kufty i parasole oraz wszelkie wyroby skórzano-galanteryjne. Ceny niebywale niskie.

dg 2917

NAJWIĘKSZY WYBÓR
W NOWOŚCIACH

WIOSENNYCH

WYKWINTNE ARTYK. MĘSKIE

właśc.: A. ST. BRODNIEWICZ
POZNAŃ-FREDRY 1

**KAPELUSZE-KRAWATY
KOSZULE - PIJAMY
CZAPKI - PŁASZCZE it. p.**

dg 2930

„Haftoplis”

wykonuje mereżkę, okrętkę, dziurki, plisowanie, dekalizowanie, hafty, monogramy, obciąganie guzików, nadrabianie stóp, podnoszenie oczek terminowo, najtaniej. dg 2907

St. Rynek 10, wejście Kurzanoga obok F-a Czepczyńskiego i Kruk filja Romana Szymańskiego 1 (plac Świętokrzyski).

Swój do swego —

Nowości wiosenne dla Panów:

Pyjamy, koszule, krawatki, rękawiczki, pończochy, skarpetki it. p. w wielkim wyborze po bardzo niskich cenach tylko w firmie

N. POTOCKI plac Wolności 10 naroż. Fr. Ratajczaka

dg 2915

kupujcie u Potockiego.

Każda elegancka, oszczędna Pani

kupuje **KAPELUSIK**

słomkowy, najmodniejszy w firmie

T. LUDWIG POZNAŃ

ul. Szkolna 9

dg 2909

Pierwszorządne Mody Męskie

Wielki wybór materiałów krajowych i zagranicznych poleca dg 2925

L. BŁAŻCZAK - POZNAŃ,

ul. 27 Grudnia 6, telefon 21-78.

W. WDOWICKI, POZNAŃ,

św. Marcin 20

poleca po cenach najniższych:

**Kapelusze damskie, wstążki, kwiaty,
pończochy, rękawiczki, bluzki, bielizna.**
Wybór otrzymi! dg 2913

**TOREBKI DAMSKIE
PARASOLE — WALIZY**

WIKTOR CZYSZ

POZNAŃ

ul. Szkolna 11 — naprzeciw szpitala.

dg 2905

Szykowne kapelusze damskie
w firmie

Ł. WISTUBA

obecnie w nowym lokalu przy
Alejach Marcinkowskiego 17, narożnik naprzeciw
kościółka św. Marcina. dg 2902

Dzień Mody Wiosennej

Szanownej publiczności polecają się jako
najkorzystniejsze źródła zakupu:

JADWIGA BONIN

UL. 27 GRUDNIA NR. 16

POLECA
PO POWROTCIE
z ZAGRANICY

dg 2936

KAPELUSZE, SUKNIE, PŁASZCZE
GOTOWE i NA ZAMÓWIENIA.

Ustalone zalety naszego obuwia:

Wygodne - Trwałe - Eleganckie

Szczegóły bardzo ważne przy zakupie bucików na okres wiosenny.

Damskie:

Gemzowe czarne . . . 9⁵⁰ zł
Gemzowe brązowe z przybraniem . . . 11⁰⁰ zł
Zamszowe czarne . . . 12⁵⁰ zł

Męskie:

Brązowe półbutki . . . 12⁵⁰ zł
Czarne półbutki . . . 12⁵⁰ zł
Brązowe ch. mowe ręcznie szyte . . . 21⁵⁰ zł

Wielki wybór w obuwiu dziecięcym.

Gwarantuje się nawet za najtańsze pary u nas zakupione. Upzejmie prosimy o obejrzenie ostatnich nowości wystawionych w oknie.

J. Pańczak

dg 2933

Zaufany Dom Zakupu Obuwia

Poznań, Sw. Marcin 64 - Telefon 70-00.

Nowości Wiosenne

Płaszczki - Komplet - Kostjumy

Suknie - Bluski

w wielkim wyborze — ceny bardzo przystępne
poleca dg 2914

Bon Marché

z. z o. p.

Poznań, Pl. Wolności 1

HURT.

DETAIL.

Kapelusze Damskie

ostatnie nowości w wielkim wyborze po znanych niskich cenach poleca dg 2897

M. MALCZEWSKI, Poznań
Szkołna 13, Filia św. Marcina 16/17.

Hurtownia Kapeluszy Damskich

Jan SOZAŃSKI

Poznań, Stary Rynek 84

Uwaga! Wejście z ulicy Zamkowej 8
poleca

KAPELUSZE DAMSKIE oraz wszelkie dodatki do stroju

Duży wybór!

Niskie ceny!

Pg 9 641-13 163

Polecam na sezon wiosenny

kapelusze damskie

w wielkim wyborze. Przerabiam, fasonuję podług najnowszych modeli.

W. Zemlerska

Magazyn Kapeluszy, św. Marcin nr. 51.
dg 2898

O tem wszyscy mówią!

Ze najkorzystniej kupuje się

PŁASZCZE DAMSKIE

w znanej firmie:

P. Szczawińska i S-ka

Poznań, Wodna 1.

Największy wybór — Najniższe ceny —
Przyjmujemy asygnaty „Kredytu“.

dg 2932

„Madeleine“

Zakład Kosmetyczny

Dr wej Magdaleny Poznańskiej.

Pielęgnowanie urody kobiecej i usuwanie jej defektów. Wyjątkowych zalet specjalistki kosmetyczki „Madeleine“. Porady bezpłatne.

Ul. Fr. Ratajczaka 29
telefon 54-37. dg 2929

„f. créations salon mod fredry 3“

Jak dla Pani, tak dla Pana dg 2923

KAPELUSZE

najnowsze modele
oraz wszelkie

artykuły jak: Bielizna, Trykoty, Pończochy, Rękawiczki, Szale, Krawaty, Laski, Parasole oraz dużo innych pięknych rzeczy poleca tanio

SVENDA i DRNEK nast.

Poznań, St. Rynek 65 pod zegarem.

dg 2922

Eleganckie kapelusze

tylko we firmie

M. Klatkiewicz

Poznań, ul. Szkołna 11.

CEGŁOWSKI

Poznań, Pocztowa 5

najtaniej

Kapelusze
Krawaty

Koszule
Pyjamy dg 2900

Materiały

MOLENDĄ

w jakości i cenie

niedoścignione

POZNAŃ

Plac Śto Krzyski 1

dg 2934

Uwaga! Tanie!

Wład. Julj. Schreiber
Poznań - St. Rynek 49

poleca:

Bieliznę damską, męską i dziecięcą oraz firany i kapy na łóżka

Specjalność:

WYPRAWKI niemowlęce

Przyjmuje asygnaty „KREDYT“
dg 2901

Nowości Wiosenne

Nadchodzą Codziennie

KALAMAJSKI

dg 2921

Firma EDMUND RYCHTER

nie zawodzi nigdy pod względem
NISKICH CEN

WYSOKICH gatunków i ogromnego WYBORU.

Nie trzeba być dzisiaj BOGACZEM by móc się dobrze UBRAC. Nawet przy skromnych warunkach materialnych zdobyć się można na estetyczny UBIÓR pełen SMAKU i ELEGANCIJ a taki UBIÓR to nie LUKSUS — to dziś konieczność ZYCIOWA, to elementarny warunek zdobycia dobrej pozycji w tak ciężkich czasach, do której każdy ambitny człowiek dążyć musi.

Polecamy po CENACH zobaczyć i kupić — nie setki, lecz tysiące metrów najlepszych bielskich gabardyn i kamgarnów — oryginalne płaszcze nieprzemakalne na trzech podszewkach — płaszcze gabardynowe — modne ubrania — kurtki skórzane — wiatrówki — spodnie — golfy i bryczesy.

Szczególnej uwadze polecamy nasze oddziały wykonania na MIARĘ, pod kierownictwem sześciu uzdolnionych krojczycy o światowej sławie.

Wszyscy Klienci wychodzą od nas zadowoleni i z zupełnym przekonaniem, że nie reklamujemy na wiatr lecz głosimy prawdę. WYDAJEMY NASZE TOWARY także i za bony low. Kredyt.

EDMUND RYCHTER Poznań ul. Fr. Ratajczaka 2
ul. Wrocławska 15
ul. Wrocławska 14
Filja OSTROW Wlkp. —

Zważać na Firmę. — Ostrzegamy, szczególnie prowincje, orzed łapaczami!!!

Amerykańska Fabryka gumy do zućia

poszukuje przedstawicieli na okręg Poznański z gwarancją gotówkową do sumy zł. 500. Oferty z referencjami sub. „Guma” do biura ogłoszeń S. Fuchsa, Łódź, Piotrkowska nr. 50. ng 8830

Rzeźnictwo

z kompletnym urządzeniem od zaraz do wydzierżawienia. zg 18 410

Walewicz, Gostyń, plac Marcinkowskiego 14

KAŁAMAJSKIEGO PREMJA ŚWIĄTECZNA

Przy zakupie powyżej 10,— złotych wydaje Kałamajski w okresie przedświątecznym bon na

WOLNY BILET DO „SŁOŃCA“

który można wykorzystać w miesiącu kwietniu.

P. 9 644/5-13 184/5

Szan. Publiczności podajemy niniejszem do łaskawej wiadomości, że otworzyliśmy w Poznaniu, przy ul. Pocztowej 22

SYNDYKAT

dla spraw administracyjnych, podatkowych, ściągania wierzytelności, ustalania czynszów dzierżawnych, przewłaszczeniowych, nabycia obywatelstwa polskiego oraz wszelkich innych spraw wchodzących w zakres władz państwowych i komunalnych.

Przyjmujemy również administrację kamienic.

Fr. Wesolek

Edw. Dziecielak

b. Inspektor Skarbowy.

em. Asesor i b. Vice-Starosta.

Telefon 24-24.

Pz 9 666-54 170

SILNE i ZDROWE DRZEWA I KRZEWY OWOCOWE I OZDOBNE oraz wyjątkowo piękne DRZEWA IGLASTE polecają po cenach niskich SZKÓŁKI PODZAMECKIE

poczta Maciejowice, woj. Lubelskie.

Cenniki na żądanie!

ng 8 198

„KELLY“ opony Samochodowe

niedoścignionej jakości 100% olej (Pensylwański) „PENNZOIL“ Części zamienne „Chevrolet“ — Akumulatory.

F. SZCZEPAŃSKI i SYNOWIE

Poznań, ul. Wielka 17, tel 30-07. ng 8 461

Ceny bezkonkurencyjne. Żądajcie ofert.

Samochód

8-mio cylindrowy 18/80 HP jak nowy, luksusowy, marki Studebaker, Model Commander, limuzyna 4-5 osobowa z reflektorami Zeissa, wartości 5.000,— dol.

przedam okazynie.

Łaskawe zgłoszenia uprasza się kierować do „Par“, Poznań, Al. Marcinkowskiego 11 pod „Reprezentacyjny“ 54.150. Pg 9608-54.153

DLA WYBREDNYCH PANÓW!

Oddawna oczekiwane ostrza do golenia

„TRIUMF“ „NARODOWE“ i „RECORD“

już wszędzie do nabycia. Tg 1 006

P. Płotka

Eleganckie
Kapelusze Damskie

Telefon 18-35 Poznań ul. Gwarna 10

dz 2 861.

JAK BRZMI WASZ HOROSKOP?

Pozwólcie mi wyjaśnić go Wam bezpłatnie.

Kto pragnie dowiedzieć się, nie placąc za to nic, co mogą powiedzieć gwiazdy o jego losach, czy czeka go powodzenie, bogactwo i szczęście o interesach, miłości, małżeństwie, przyjaźni i nieprzyjaźni, podróżach, chorobach, szczęśliwych i nieszczęśliwych okresach życia, czego należy unikać jakiego okazje wykorzystać oraz szeregu innych drogocennych informacji, może otrzymać horoskop życiowy według gwiazd i to zupełnie bezpłatnie.

BEZPŁATNIE otrzymacie natychmiast Wasz horoskop w objętości nie mniej niż 2 strony pisma maszynowego według gwiazd, sporządzony przez tego wielkiego astrologa, którego przepowiednie wprawiły w podziw najpoważniejszych ludzi obu półkul. Pozwólcie przepowiedzieć Wam bezpłatnie, czy zdumiewające, które mogą zupełnie zmienić kierunek Waszego życia, przynosząc powodzenie i szczęście. Należy tylko przesłać nazwisko i adres własnoręcznie wyraźnym piśmie, wskazać, czy mężczyzna czy kobieta (zameżna, żonaty panna lub kawaler) i podać dokładną datę i rok urodzenia. Pieniądzy przekazywać nie trzeba. Kto chce, może załączyć i z znaczkami pocztowymi (nie przesyłać monet) na pokrycie kosztów porta. Nie zwlekajcie zatem i napiszcie natychmiast pod adres ROXROY STUDIOS, Dept. 3530 C, Emmastraat 42, Den Haag, Holandia. Porto na list do Holandii wynosi zł 0.60.

N. B. Prof. Roxroy cieszy się największym uznaniem wśród swych wielu klientów. Jest on najstarszym i najslawniejszym astrologiem na kontynencie, praktykuje pod tym samym adresem już od przeszło 20 lat. Dowodem niezawodności jego przepowiedni służy fakt, że wszelkie prace, za które pobiera koszty, dostarcza na zasadach „zadowolenie pod gwarancją — inaczej zwrot pieniędzy“.

N. B. Prof. Roxroy nie zna języka polskiego i dlatego odpowiadać może tylko po niemiecku (na żądanie po francusku lub angielsku). Tg 1 045

Profesor ROXROY

znakomity astrolog

Kupno używanego samochodu

jest obecnie źródłem największych korzyści bezganny stan wielka wartość wewnętrzna przy niskiej cenie. to korzyści dla każdego dostępne przy kupnie naszych samochodów używanych.

Polecamy pierwszorzędną fabrykaty jak Minerva, Steyr, Fiat, Chevrolet, Tatra, Essex, Ford, i wiele innych z karoserjami wszelkiego rodzaju — także ciężarowe i wysylikowe nośn. 1-3 t. dogodnie warunki zapłaty dostawa wczesna

BRZESKIAUTO S. A.

POZNAŃ

ul. Dąbrowskiego 29

tel. 63-23, 63-65.

Pg 9 668-13.207

Polski Import Herbaty

Tomasz Żółtowski

Gdańsk, Hopfengasse 74

(Poznań tel. 63-01)

Herbaty „Maharadża“

w różnych opakowaniach, sortymentach oraz luzem.

W hurcie:

Herbaty oryginalne lub mieszanek luzem.

Zamów u swego dostawcy lub w Gdańsku! Dostawa franko!

DOBRZE! TANIO!

ng 17 945

„Haftoplis“

wykonuje mierzki, okretkę, dziurki, plisowanie, dekaturowanie, hafty, monogramy, obciąganie guzików, nadrabianie stóp, podnoszenie oczek terminowo najtaniej.

St. Rynek 10 wejście Kurzanoga obok Fa. Czepczyński i Kruk.

Filja Romana Szymańskiego 1 (plac Swietokrzyski).

Pg 8 922

Wszczęstowej sławy medjum „Ewigny“

odgaduje imiona, nazwiska, wyszczególnia najważniejsze fakty życia, określa charakter, zdolności, przeznaczenie. Warszawa, Szyller-Szkolnik, redaktor pisma „Swit“

Zórawia 47. Horoskop, przepowiednie zaoczne tylko jeden złoty (znaczkami pocztowymi). Napisać rok, miesiąc urodzenia. ng 8 189

Wróciłem

Lekarz D-ta

Witold Z. Rutkowski

Trzeciego Ma'a 3.

zg 18 430

Kancelarię adwokacką

otworzyłem

w Rożminie, ul. Riasztorna 52.

Feliks Łączewski adwokat

zg 18 429

Trumny

Wielki wybór — Ceny przystępne

Zakład Pogrzebowy „PALMA“

Półwiejska 2

zg 18 449

Studel-Motory

przyczepne do łodzi i kajaków, niedoścignione w konstrukcji i wytrzymałości. Obsługa nadzwyczaj prosta.

Reprezentacja na Polskę

W. Gierczyński i S-ka

Poznań, św. Marcin 13.

Na żądanie wysyła się oferty. zg 18 444

Zawiadomienie.

Wobec rozpowszechniania wiadomości, iż firma „PANTAREI”, Powszechnie Zakłady Magazynowe i Tranzytowe S. A. w Gdyni na wspólnotę interesów z firmą „Schenker i Co”, niniejszym zawiadamiamy, że tendencyjne te informacje są zupełnie bezpodstawne i, że winni szerzenia tych fałszywych pogłosków będą pociągani do odpowiedzialności sądowej.

Zarząd PANTAREI S. A. w Gdyni.
dg 942

Wapno, Cement, Gips, Trzcina sufitowa
i inne materiały budowlane ze składów lub loco budowlana taniej we firmie Pr 9 393-13.58

STEFAN PEŁCZYŃSKI, Poznań
Dworzec Towarowy, ul. Towarowa
Telefony: 76-05 i 76-56.

Egzystencja

dla fryzjera zapewniona, skład z pokojem w dobrym punkcie Gniezna od zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego Gniezno 39. zg 8 833

Więszą ilość

resztek szkła kryształowego

z okien wystawowych ma do oddania Towarzystwo Ubezpieczeń „Piaś”, Sp. Akc., Oddział w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 13. zg 18 443

Poszukuje się natychmiast

stenotypistki

inteligentnej i stenografującej a zarazem samodzielnej korespondentki. Zgłoszenia z podaniem warunków i referencji do Kurjera Poznańskiego zg 18 442.

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

Parcel

przyjmujemy jeszcze kilkadziesiąt do rozsprzedaży oraz rozparcelujemy tereny. Zgłoszenia do „Par”, Aleje Marcinkowskiego 11 pod 54.164. Pg 9642 54.164

Garderoba

w pierwszorzędnej cukierni w śródmieściu do wydzierżawienia. Gotówka potrzebna zł 3-4.100.— Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zg 18 440

Poszukuję dla mego urzędnika gosp.

który w czasie kilkoletniej współpracy z mną w dobrach Oporów, okazał wiele znajomości fachowej i energii oraz zdolności do samodzielnej pracy, posady samodzielnej dla żonatego. zg 18 432

Stanisław Cybulski, Oporów, p. Pawłowice, pow. Leszno

Licytacja zastawu

We wtorek, 4 kwietnia o godz 11,00, sprzedawać będę w firmie C. Hartwig S A Poznań, ul. Towarowa 15/20 na odpowiedzialność zainteresowanych, najwięcej dającym za gotówkę: Pg 9659-13.200

partję obrazów wybitnych malarzy polskich, salon mahon., wazy i wazony kryształowe, partję desek parkietowych, 40 kg herbaty, damskie kapelusze słomkowe, różnego rodzaju meble i różne inne przedmioty.

Brunon Trzeciak

zaprzys i ustanowiony rzeczoznawca i aukcjonator na Województwo Poznańskie, ul. W Garbary 34 — Telefon 21-26

PRZETARG PRZYMUSOWY

We wtorek, 4. bm, o godz. 13.30 w maj Zrenica, pow. Średek, sprzedam publicznie najwięcej dającym za gotówkę: ng 2692

12 tuczników — bekonów, 6 żrebaków 2 i 3 letnich, 5 żrebaków rocznych i 15 jałowic.

Następnie o godz 15.15 w maj Biernatki, pow. śremski: 1 samochód ciężarowy marki Ford.

Alojzy Pietruszewski

Komornik Sądu Grodzkiego w Poznaniu, Plac Wolności 9 Rewiru V.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzytyk: n 2335, z 21205, d 1811
i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmują się do godziny 12.

1 SPRZEDAŻE

Wanna
biała, Transmisja (10 m), Platforma (80 ctr.) tania Piechowiak, Katalaje, Kaliska obok tartaku Schoena. zdg 91 238

Kolonialkę
z delikatesami w centrum, dobrze prosperującą sprzedam tania zaraz. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 91 232

Skład
mebli i trumien od 50 lat wprowadzony interes w przemyśle i ruchliwej na Górnym Śląsku, mniejszości do sprzedania z powodu podanego wieku. Zgłoszenia E. Solorz Rybnik ul. Łony 9. zdg 91 356

Egzystencja
skład kapeluszy damskich w centrum o 2 dużych oknach wystawowych dobrze zaprowadzony do sprzedania z towarami bez. Dzierżawa 80 zł miesięcznie w powiatowym mieście 25 000 mieszkańców. Oferty Kurjer Poznański zdg 89 150

Plaszcze damski, Kostjumy
poleca gotowe wykonuje pierwszorzędnie miarowe najtaniej, najnowsze fasony, desenie. Józef Szuster, Stary Rynek nr. 76, piętro. Przyjmuje asygnaty „Kredytu”. zdg 91 192/3

2 parcele
po 500 mkw. łącznie soba na Osiedlu sprzedam bardzo tania Zgłoszenia Hotel Britania. zdg 91 396

Czujny
pies, Dobbermann, brązowy sprzedam Czajka 12 wieści 6 mieszkaniu 7. zdg 91 389

Singera
maszyna krawiecka używana tania na sprzedaż. Wally Król, Jądwi 2a, m. 17. zdg 91 384

Szklanki szlifowane Kieliszki szlifowane Najlepsza Porcelana
najtaniej tylko wprost Wroniecka 24, podwórce Hurtołnia Porcelany. zdg 91 386

Parcele
1000 mkw. dobrym punkcie sprzedam tania. Wiadomość „Hotel Britania”. zdg 91 370

Dom mieszkalny
w Katowicach przy gł. ulicy w którym znajduje się dobrze prosperująca rzeźnictwo, oraz pierwszorzędna restauracja i kiosk z wędlinami jest od zaraz do sprzedania wraz z obiektem powiększych interesów i mieszkażem. Potrzebna gotówka 110 000 zł. Zgłoszenia „Pa”. Katowice, wod 1246. zdg 9 691

Motocykl
Rudge z przyczepką, Bracia Nowaczyk, Górna Wilda 30. zdg 91 289

Place
pod wille, pod dom przy Sienkiewicza, sprzedam. Słowackiego 34, I. lewo. zdg 91 300

Parcele
Puszczykowsko, tania, Dabrowskiego 59, Frankiewicz. zdg 91 299

Jadalnia
strłowa bardzo tania, Stolarska, Bukowska 9. zdg 91 345

Dom
ze składem rzeźniczym, dobre położenie Bydgoszcz, elektryczny zapad, sprzedam Wpłata 18 000. Zgłoszenia Stefan Orla 40. zdg 91 361

Fiat 501
otwarty po głównym remoncie (nowy blok) na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 362

Wóz
na resorach jak nowy na sprzedaż. Wielkie Garbary 18, mieszkanie 9. zdg 91 380

Futro
krety holenderskie nowe tania sprzedam. Masztalarska 7, mieszkanie 4. zdg 91 177

Restaurację
sprzedam korzystnie. Kramarska nr. 9, m. 1. zdg 91 100

Nowoczesny
tapczan, garnitur klubowy nowy tania sprzedam. Pracownia tapicerska, Długa 11. zdg 91 097

1,75 pullovery męskie
z zamkiem 2,75; modne weliniane zamkiem 5,45; czapki od 0,90; rekawiczki od 0,65; kalessony macco 1,25; koszule macco 1,65; przodek kolorowy 0,85; białe płócienne 2,25; wierzchnie 3,45; 4,25; 5,45; popelina 0,95; kombinezony sztywne 0,95; deseniowe 0,55; weliniane 0,95; Fil-decose prima 0,95 szelki, krawaty, portmonetki, portfele, teki największy wybór najtaniej. Jądwi 40, naprzeciw Wodnej. zdg 91 094

Radjo
Phillipsa prąd zmienny nowe. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 088

Serwisy
części — kawy — moci — obiadu — niewykupione wyprzedaje najtaniej, słuczono dorabia. „Panna” porcelany, Poznań, Ozartorja 8. zdg 91 413

Sypialnie
kompletna biała duże kryształowe, me. lustra marmur gotowalnia 300.— Ul. Działyskich 10, m. 1. zdg 91 251

Serwis
kawowy obiadowy nie używany 6 osób, prawdziwa porcelana 40.— ul. Działyskich 10, m. 1. zdg 91 252

Samochód
reklamówka Chevrolet tania sprzedam. Restauracja, Szkołna 18. zdg 91 248

Samochód
Adlar 6 osob., nadający się reklamówkę tania, Tama Garbarska 26 mieszka. 23 zdg 91 261

Samochód
ciężarowy dwutonowy, nowocześnie koła bliźniacze okazynie na sprzedaż. Malcherek Górna Wilda 116. zdg 91 254

Restaurację
na Jeżycach — pierwszorzędna sprzedam Oferty Kurjer Pozn. zdg 91 310

Radjo
3 lampowy, rad staly 130 zł. — Matejki 6 podwórce prawo. zdg 91 313

Radjo
trzylampowe, bsteryjne, okazynie. Łankowa 14 m 22. zdg 91 322

Duży wybór
Niskie ceny! M. P. Gorzelski Wodna 7, nar. Słusarskiej. dg 2 895/6

300 procent
zarobki każdy nabywając laki Golewicy powiat Śrem. Sprzedaż koncesjonowane biuro parcelacyjne. Gajowa 4. zdg 88 815/6

Resztówka
70 buraczanej 3 kil pow. miasto 7 pokoi park jezioro 30 000 — wpłaty 15 000, Gościniac, 40 buraczanej od Niemca 20 000 wpłaty 15 000, 160 buraczanej budynki nowe 60 000 zł, wpłaty 30 000 wybór różnych. Behr Strzelno, Kuja. ng 8899/40

Samochód
reklamówka, nadająca się dla piekarczy, korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 328

Suknie
mało używane sprzedam. Wally Jądwi 22, m 9 zdg 91 334

Spodnie
kremowe, nowe tania sprzedam. Ul. Za Bramą 5 a, m. 6. Objeździe 1-5. zdg 91 340

Restauracja - kawiarnia
pełny konces. pracownia cukiernicza mieszkaniec sprzedam. — Wyjazd Oferty Kurjer Poznański zdg 91 339

Motocykl
Hudson, mało używany, sprzedam tania. Wękaże Kurjer Poznański zdg 91 222

Sprzedaż
Skład fryzjerski śródmieściu, egzystuje od lat 30 Blizsze — Małe Garbary 1, m. 1. zdg 91 221

Meble kuchenne
meble do holu wyprzedaje tania Konecki, wytwornia mebli kuchennych, Piaskowa 3, przy Tamie Garbarskiej. zdg 91 277

Jadalnia ciemnodębowa
tylko zł 300,—
używana — bufet kredens stół rozciągnany, 6 krzesel gobelinie — Poznański Dom Komisowy Dominikańska 3. Pg 9 649-13.176

Dom
ogród w Międzychodzie, 2 mieszkania wolne dla emeryta lub letnika. Wachowiak Poznań, Sołka 7, skład. zdg 91 316/7

Kanarki
premjowane, piane śpiewaki oraz samicki do legu sprzedam. — Domiński, Szamarzewskiego 32. zdg 91 126

Parcele
przy elektrycznością oświetlonej ulicy, sprzedam tania, Karol Ruse, Poznań, Szelag 42 (naprzeciw cementarza). rg 6 191

Jadalnia
dębowa, rzeźbiona, Skarbowska 8, mieszkanie 8. rg 6 179

Puszczykowsko
parcele przy stacji kolejowej sprzedam. Informacje dnie powszednie telefon 10-21. r 6 174

Pianino
sprzedam. Piotra Wawrzyniaka nr. 8, mieszkanie 10. zdg 91 220

Kolonialka
centrum, mieszkanie, powód wyjazd. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 343

Radjoapar
pianino — obraz Malinowskiego, motocykl sprzedam za bezcen zaraz z powodu wyjazdu zagranicę. — Zgłoszenia Sieroca 5/6. zdg 91 298

Motocykl
DKW jak nowy tania sprzedam. Czerniak, Mickiewicza 16. zdg 91 291

Maszyna
krawiecka dobrym stanie tania na sprzedaż. Adres Kurjer Poznański zdg 91 320

Jadalnia dębowa
nowoczesna zł 550,—
nowa, bufet kredens, stół okrągły do rozciągania 6 krzesel, dobre wykonanie — materiał najlepszej jakości Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 9 650-13.182

Elegancka sypialnia
brzostowa używana
bardzo dobre wykonanie wewnątrz mahoni — lustra marmury — gotowalnia — umywalki — piękny pokój wyjątkowo tania Poznański Dom Komisowy Dominikańska 3. Pg 9 647-13.178

Bardzo ładna sypialnia
dębowa zł 600,—
maszynowa, dobrym stanie marmur, lustrami, jak nowa kosztowała 2 800 Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 9 648-13.177

Dom Komisowy
Wroniecka 68 jest najtaniej i najdrożej zakupu. zdg 91 196

Lilji
białych prawdziwych większa ilość sprzedam. Sniegocka Grunwaldzka 27. zdg 90 664

Urządzenie składowe
odpowiednie nieomal dla każdej branży okazynie sprzedam. Słowackiego 38, parter, lewo. zdg 90 875

Koncesje
donożące 350 miesięcznie, mieszkanie 3 pokojowe centrum — sprzedam 3 000. Fachowość zbyteczna. Wiadomość skład cukierków Poznań Stary Rynek 63. zdg 90 557

Gabinet polerowany
orzech kaukaski
noblezny elegancki pokój bardzo ładny, cena naprawdę okazynie Poznański Dom Komisowy Dominikańska 3. Pg 9 645-13.175

Sprzedaj — Naprawa
wiecznych piór wszelkich systemów Skład Papieru — Montawia Wiecznych Piór — Józef Czoznowski — Poznań, Ratajczaka 2. zdg 90 864

Maszynę
krawiecką Singer, gramofon szafkowy tania sprzedam. Ostrowek nr. 15, mieszkanie 13. zdg 91 212

Sprzedam
okazynie męski pokój, lampa, narzutka. Adres Kurjer Poznański zdg 91 167

Jadalnię nowoczesną
jasna brzoza, krzesła brokat włoski, okazynie tania sprzedam. Oferty upraszam Kurjer Poznański zdg 91 165

Motor
benzynowy 4-6 koni sprzedam, zamienili na motocykl, Kempa, Szwarcz. zdg 91 102

Bezrobotny mechanik
reperuje tania maszyny do pisania do szkoły itp. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 207

Sprzedam
kanape, stół rozciągnany, umywalki, szafki, Piekary 10 mieszk. 6. zdg 91 206

Meble używane
wielkim wyborze poleca tania — Dom Komisowy Wroniecka 68. zdg 91 200

Bezpłatnie
meble i inne przedmioty przyjmuję w komis Dom Komisowy, Wroniecka 68. zdg 91 199

Luster
kilkanaście używanych poleca — Dom Komisowy, Wroniecka 68. zdg 91 198

Sypialnie
szafy, łóżka, stoły, krzesła, salony, gabinety poleca Dom Komisowy, Wroniecka 68. zdg 91 197

Wózek
dziecięcy, — dobrze utrzymany sprzedam. Szamarzewskiego 18, mieszkanie 10. zdg 91 188

Jadalnia używana
tylko zł 200,—
bufet, kredens, stół rozciągnany, 6 krzesel, czarna, Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 9 653-13.179

Hipoteka
12 tysięcy sprzedam korzystnie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 91 179

Młyn
motorowy sprzedam wydzierżawie korzystnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 178

Rower
trzykołowy dziecięcy sprzedam. Wysoka 1, m. 8. zdg 90 948

Wózek
dziecięcy dobrym stanie, Plac Nowomiejski 3, mieszkanie 12. zdg 90 938

Pianino
400 zł. Focha 41, m. 8 zdg 90 969

Parcele
ulica Zbawieńska, za Diakoniskami, przystępnie cenie za gotówkę. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 937

Gospodarstwo
72 morze, 4 morze, zarodo owocowego i warzywnego, budynki maszynowa, własny zapad motor., inwentarz żywy i martwy sprzedam. A. Kuhlmann, Gowarzewo, pow. Środa. zdg 90 936

Kolonialkę
towary, mieszkaniec 2 400 zł, sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 91 240

Wyjątkowo tania!
Sypialnia dębowa zł 350
dobrym stanie, ja knowa, lustrami, marmurem, gotowalnia, bardzo maszynowa, materace sprężynowe, krzesła, Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 9 652-13.180

Cztery
sypialnie eleganckie
nowoczesne, solidna praca wyjątkowo tania. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 9 651-13.181

Okazjal! Ciężka jadalnia
dębowa
rzeźbami, bardzo maszynowa; najlepsze wykonanie zupełnie jak nowa — bufet 2,30, kredens, stół okrągły 24 osoby, zegar Beckera, 10 krzesel, 2 fotele, skórzec, okazynie Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 9 654-13.183

Kamienica
restauracja, sala, ogród wycieczkowy z pawilonem i kolonadą, pełna koncesja (przy kupnie wolne) nowoczesna piekarnia z sklepem kolonialnym (na Górn. Śl.) sprzedam za 50 000 zł, gotówka 20 do 25 000 zł. Zgłoszenia przyjmuje Kurjer Poznański, ng 8 623

Parcel
pod wille kupie Oferty Kurjer
Pozn. zdg 90 689

Pompe
używana z rurami kupie, poszu-
kuje pomparski W. Stelmach,
Wspólna 45 parter. zdg 90 420

Gorczyce
kupuje Fabryka Musztardy An-
toni Piłński Bydgoszcz,
ng 8646

Srebro
srebro porcelane krystalny obra-
zy meble dżwany kupuje La-
mus Strzelce 1 telefon 58-58
Pz 8 940-53 402

**Brylanty
złoto i srebro**
kupuje place najwyższe ceny W.
Kruk Poznań ul. 27 Grudnia 6
dg 2771

Wanne
emalowana w dobrym stanie kupie.
Hanusz Poplińskich 6,
zdg 88 734

Wille
gowa kupie. Wpłaty 10 tysięcy.
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 89 541

Kupie
okazyjnie domowy magiel w do-
brym stanie. Oferty do Kurje-
ra Pozn. zdg 90 143

Lunetę
sztuca. Oferty Kurjer Poznański
zdg 90 775

Parcele
pod budowę wille kupie. Oferty z
cena Kurjer Poznański zdg 90 782

Piecyk
wannę używaną do kąpieli i ba-
nien na 600 litr. do wody kupie.
Oferty cena Kurjer Poznański
zdg 90 792

Drogerijne
naczynia kupuje. Starościska
1. I piętro.

Maszyny
do pisania używana kupie. Cena
Kurjer Pozn. zdg 90 790

Kolonjalke
kupie. Oferty Kurjer Poznański
zdg 90 844

Kupie
okazyjnie na dokonywanie warun-
kach maszyny do pisania. Oferty
Kurjer Poznański zdg 90 799

Rower
okazyjnie kupie. Oferty cena Kur-
jer Poznański zdg 90 734

Kupie
domek parcele. Wpłaty 8 000. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 737

Kupie
okazyjnie srebro stolowe na 6 o-
sob. dobrym stanie. Oferty pod-
aniem ceny Kurjer Poznański
zdg 88 852

Motor
Deutz 6 lub 8 konny. leżący na
gaz lub benzynie. Oferty z nume-
rem fabrycznym i ilością obrotów
prosze Kurjer Pozn. zdg 90 720

Kupie
wózek dla kupa zupełnie małego
na resorach lub bez. Opis i pod-
anie ceny Józef Piłczyński Lu-
dowski poczta Ludomy powiat
Oborniki. zdg 90 702

Restauracji
poszukuje celem kupna Oferty
Kurjer Poznański zdg 90 698

Lisa
srebrnego kupie okazjnie. Oferty
Kurjer Poznański zdg 90 697

Majątku ziemskiego
obojętne jakiego i gdzie położone-
go — byle dochodowego poszuku-
je do nabycia z pomocą zarządcy
niej pożyczki, zapłać sume od
której dochód majątku wynosiłby
4%. Oferty „Dla Nr. 60” Biuro
Ogłoszeń Pietraszek, Warszawa
Marszałkowska 115. ng 8 815

Rower
damski meki kupie. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 90 718

Sienkiewicza
dzielnia zupełnie kompletnie wy-
danie oprawione dobrze utrzymane.
kupie. Oferty pod 260 Ekspozycja
Kurjera Poznańskiego Gdynia,
ng 8 818

Psa
dobrana willa lub foksteria
treowanego kupie. Zgłosze-
nia Kurjer Pozn. zdg 90 855

Kupie
okazyjnie gazowy piecyk łazien-
kowy. Oferty Kurjer Poznański
zdg 91 006

Grunt
we wymiarze 15—20 000 m² w po-
bliżu ogrodu botanicznego przy
leżącym do ul. Dąbrowskiego
poszukuje Proszę o podanie ceny
i warunków wpłaty Kurjer Pozn.
zdg 91 031

Domek
kupie bliżej Poznania 8—10 ty-
sięcy wpłaty. Oferty Kurjera Po-
znańskiego zdg 91 020

Balans
(preese) kupie Oferty Kurjer
Pozn. zdg 90 998

Rower
używany. Oferty cena Kurjer
Pozn. zdg 90 966

Domek
jednomieszkaniowy ogródkiem
Poznania wszelkie utrzymanie.
woli kupie gotówka. Bez po-
średników Oferty podaniem
miejscowości ceny Kurjer Pozn.
zdg 90 951

Pianino
lub fortepian kupie. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 91 219

Kupie
gospodarstwo 300 mórg. Zgłosze-
nia Kurjer Poznański zdg 91 176

Kupie
kilkanaście — używanych szaf
wskiego rodzaju i inne używa-
ne meble Dom Komisarzy Wro-
niecka 6.6. zdg 91 136

Parcele
pod budowę domu kupie okolicą
Willa. Debiec. Oferty z pod-
aniem ceny Kurjer Poznański
zdg 91 187

Dom
w Poznaniu kupie przy wpłacie
10 tysięcy. Oferty z podaniem ce-
ny Kurjer Poznański zdg 91 186

Mikroskop
immersyjny dobrze utrzymany
kupie. Oferty cenę Kurjer Po-
znański zdg 90 950

Antyki
kupuje. sprzedaje Poczta 22.
zdg 90 935

Wózki
dziecięce używane kupuje Razer.
Szewska 11. zdg 90 920

Syfony miedziane
kupie Siedziński. Wroniecka 16.
zdg 91 227

Lampę elektryczną
do meskiego pokoju kupie. Zgło-
szenia Star Rynek 12 (skład cu-
kierków). telefon 12-42. zdg 91 225

Rower
używany w dobrym stanie. kupie.
Adres wskaże Kurjer Pozn.
zdg 91 341

Rower
trzykółkowy do rozwożenia towa-
rów kupie. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 91 090

Tokarnię
dwumetrowa i wiertarkę słupko-
wą kupie. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 91 091

Kupie
okazyjnie fornier debowy mahoni
szperówki. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 91 375

Samochód
mały 3 lub 4 kołowy. używany
na 2 osoby kupimy dla felerza
objazdowego chorych weteranów
63 r. Wiedomość cenę przesłać:
Związek Weteranów 63 r. Wro-
cławek Kujawski. zdg 91 359

Platformę
na 1 konia. do 20 ctr. kupie. —
Oferty cena Kurjer Poznański
zdg 91 207

Zamienie
parcele 1 000 m w samochod. —
Zgłoszenia Hotel Britania.
zdg 91 372

Wille
kupie mniejsza. Zgłoszenia Kurjer
Poznański zdg 90 616

Kamienicę
komfortowa przy Parku Wileńska
cena 325 000 sprzedam zamienie
na mniejszą. Agenci wykluczeni.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 440

Wille
dwumieszkaniowa nowowytodo-
wana Górczyn ośrodek kanaliza-
cja elektryczne światło prywatne
cena 27 000 sprzedam
Mieszkanie trzypokojowe
nabywcy wolne Adres wskaże
Kurjer Poznański zdg 90 753

Willa
puszczykowie jedno i dwumie-
szkaniowa ogrodem korzystnie na
sprzedaż. Piotrowski. Szamarzew-
skiego 1. zdg 90 719

Wille
4—5 pokoi z ogrodem kunię za go-
tówką. Oferty Kurjer Poznański
zdg 90 572

Administrację
domów obejmie właściciel domu
z synem. gwarancja Oferty Kur-
jer Poznański zdg 89 948

Kamienica
Poznaniu dochód 12 000. cena
85 000 wpłaty 40 000. Piotrow-
ski. Szamarzewskiego 1.
zdg 91 055

Kamienicę
komfortowa dochód netadowy
34 000 sprzedam 250 000 wpłaty
150 000. Gruszczyński Poczta-
wa 30. zdg 90 928

Kamienica
centrum. wolne ubikacje wjazd.
Korzystne warunki Oferty Kur-
jer Poznański zdg 91 319

Kamienicę
z ubikacjami przemysłowymi lub
z możliwością przerobienia, ewen-
tualnie do budowy kupie. Łas-
kawe zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdg 91 226

PIENIĄDZ

Kapitalistom
zdecydowanym przy niewielkim
wkładzie poważne dzienne zyski.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 207/8

6—8 000 zł
szuka doświadczony rolnik-agro-
nom na dzierżawę majątku —
zwrot z dobrym proc zapewnio-
ny Łaskawe zgłoszenia do Kurje-
ra Poznańskiego zdg 84 247

Kupuje
akcje Dr. Roman May. Oferty z
podaniem ceny Kurjer Pozn.
zdg 90 688

Wspólnika
(czki) cichego poszukuje do roz-
szerzenia dobrze zaprowadzonego
przedsiębiorstwa branży papierni-
cznej. Oferty Kurjer Poznański
zdg 88 766

Poszukuje
5 000 pierwsza hipotekę. Maszta-
larska 7. zdg 90 777

Palarnia kawy słodowej
zapadem elektrycznym słodownie.
samochód w dużym mieście powia-
nowem — oddam połowę udziału
w wysokości zł 2 200. Był zapew-
niony. Fachowość niekonięczna.
Okazja dla kupców i emerytów.
Zgłoszenia poważnych reflektan-
tów do „Par” Poznań Aleja
Marcinkawskiego 11 pod 54.140
Pg 9612-54.139

Wspólnika
z 500 złotymi poszukuje dobrze za-
prowadzone biuro. Oferty Ino-
wrocław. skrytka 48. zdg 90 544

Pożyczki
40—50 tysięcy na pierwszą hypo-
tekę nieruchomości wartości 160
tysięcy poszukuje. Dam wysoki
procent. Oferty kierować: Biuro
Ogłoszeń Korzeniowskiego 1 i no-
wrocław pod „Dobra lokata”.
zdg 90 545

Na
pierwsza pewna hipotekę potrze-
bie 6 000 zł. Adres Kurjer Poz-
nański zdg 90 851

3500 zł.
pożyczki poszukuje jako gwa-
rancja cesja na czynsz. — Zgło-
szenia Kurjer Poznański
zdg 91 182

10 tysięcy
poszukuje na I hipotekę. zabu-
dowania i gruntu wartości 100 ty-
sięcy Oferty Kurjer Pozn.
zdg 91 416

Poszukuje
wspólnika lub wspólniczkę z go-
tówką do zaprowadzonej restaura-
cji w śródmieściu. Zgłoszenia
Kurjer Poznański zdg 91 116

3 DO WYNAJĘCIA

Dwupokojowe
kuchnia 27 — miesięcznie portier-
stwo 1 pokój łącznie kuchnia —
wskaże Łukaszczyca 6 m. 14.
zdg 91 236

Składzik
z mieszkaniem Młkwa 7.
zdg 90 944

Skład rzeźniczy
od zaraz do wynajęcia. Wierzbie-
cice 25. zdg 90 163

6, 5, 4, 3 i 2
pokojowe mieszkania wskaże
„Domus” Plac Wolności 14 a —
Informacje bezpłatne zdg 86 847

Matejki 56
7 pokoi, 2 piętro Park Wileńska
niec od zaraz. Zgłoszenia stró-
żka. zdg 90 656

Matejki 58
6 i 5 pokoi parter całkiem odre-
montowane. Park Wileńska cen-
tralne ogrzewanie od zaraz —
Zgłoszenia portier. zdg 90 657

Dwupokojowe
dwa mieszkania parkiet, czynsz
miesięczny wynajmie. Nagórski
Willa Lanowa 15 koło „Ceciel-
skiego”. zdg 90 582

Wysokie sutereny
ul. Słowackiego 18. 5 dużych pokoi.
jako ubikacje handlowe. wy-
dzierżawie od zaraz. Zgłoszenia
telefon 66-89. Pg 8 915

2
pokoje z kuchnią próżne lub umie-
blowane dla bezdzietnych wynaj-
mie Szlach Strzelce willa Grefe
zdg 89 006

Siedmiopokojowe
zaraz do wynajęcia Matejki 57.
Informacje mieszkanie 3.
zdg 89 205

5 pokojowe
parter śródmieście zaraz odsta-
nie Adres wskaże Kurjer Pozn.
zdg 90 797

Skład
z mieszkaniem na każdej bran-
szy czynsz 100 zwrot kosztów 1 200.
Adres wskaże Kurjer Poznański
zdg 90 742

Bez pośredników!
Dwumieszkaniowa willa wolna
tanie. Solacz. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 90 746

Trzy
i dwupokojowe zaraz. Słoneczna
14. zdg 90 747

5
pokojowe mieszkanie nowej wille
słoneczne. solidnie wykończone
wygodami przy tramwaju. Ła-
zars. Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdg 90 718

9 pokoi
willa przy Operze parter. central-
ne ogrzewanie. Oferty do Kurje-
ra Poznańskiego zdg 90 693

Słoneczne
5 pokoi wszelki komfort. Aleja
Wielkopolska 43. zdg 90 274

Wydzierżawie
2 pokoje kuchnie i ogród Pa-
lacz 36. zdg 90 878

Pięć
pokoi śródmieście stonowane dla
adwokata na biuro odstąpię. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 91 009

Pokój
kuchnia, dzierżawa rok zgóry. —
Oferty podaniem zawodu Kurjer
Poznański zdg 91 034

Zaraz
wynajmie 6 pokoi odnowionych.
Czynsz miesięczny. Kraszewskie-
go 11. m. 17. zdg 91 069

3 pokojowe
mieszkanie. przynależnościami za
1 i pół rocznym czynszem i kosztu
eksmisji wydzierżawę gospodarz.
Zgłoszenia Kurjer Poznański.
zdg 91 218

Pokój
kuchnie na Jeźcach za czyn-
szem 25. — przy zwrocie kosztów
250. — zaraz. Adres Kurjer Pozn.
zdg 91 070

2
pokoje komfort zaraz. Górczyn.
St. Anapowskiego 17. Gospodarz.
zdg 91 125

Puszczkowo
wolne trzypokojowe kuchnia bli-
sko dworca. Zgłoszenia Jasna
12. restauracja gospodarz.
zdg 90 979

Dwupokojowe
kuchnia, łazienka światło elek-
tryczne. Wioślarska 12. Rataje.
zdg 90 974

Dwa
pokoje próżne inteligentnym. —
Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdg 91 062

Trzypokojowe
komfort. 1. piętro. Łazarz. Zgło-
szenia Kurjer Pozn. zdg 91 060

Słoneczne
mieszkanie 2 pokojowe. komfor-
towe tylko samotnym i pewnym
płatnikom odo zaraz. Aleja
Reymonta 19. zdg 91 051

3
pokojowe. komfortowe. śródmie-
ście. 100 rok zgóry. pośrednicy
wykluczeni. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 91 216

300
wolnych mieszkań. składów każ-
dego rodzaju. Pośrednicy bez-
płatnie. Zgłoszenia właścicieli
kamienic. Wierzbicice 27.
zdg 91 169

Trzypokojowe
wskaże Kurjer Pozn. zdg 91 230

Willka
z ogrodem 3 pokoje kuchnia przy
Teatrowej wynajmie właściciel.
Szwajcarska 13 miesz. 28.
zdg 91 141

5
pięknych. słonecznych pokoi.
komfort. obszerne korzystnie
wynajmie. Górczyn Czeszchowy-
ska 11. zdg 91 268

Dwupokojowe
słoneczne mieszkanie zaraz wy-
dzierżawie — Komandoria. In-
formacje: Górna Wille 45. m. 6.
dg 2 937

Centrum
dwa łącznie komfortowe pokoje.
Nowomiejski 5 a m. 9.
zdg 91 335

Mieszkanie
5 pokojowe z przynależnościami.
słoneczne. suche III piętra. cen-
trum do wynajęcia. Zgłoszenia
Kurjer Pozn. zdg 91 257

Pokój
kuchnie oddam z meblami —
Adres Kurjer Pozn. — zdg 91 400

Siedmiopokojowe
III. Dąbrowskiego 23 od 1. 5.
33 Zgłoszenia Dąbrowskiego 24.
mieszkanie 4. zdg 91 406

2
pokoje kuchnia pokój dla słu-
żek. światło elektryczne od zaraz.
Spokojna 25. m. 15. zdg 91 405

Nowoczesne
trzypokojowe okolicą Parku Wł-
sosa dzierżawa zgóry tylko po-
ważnemu reflektantowi od wła-
ściciela. Oferty Kurjer Poznański
zdg 91 369

Pokój
z kuchnią wydzierżawi gospo-
darz Ul. Górczyńska 27.
zdg 91 376

Trzypokojowe
komfortowe wydzierżawi gospo-
darz. Ul. Górczyńska 27.
zdg 91 377

Mieszkanie
7-pokojowe. centrum. wiadomość:
3. Maja 4. skład nabiálu. zdg 91 231

Dwa
słoneczne. duże. ładne pokoje z
komfortem telefon próżne lub
częściowo umioblowane. Mickie-
wicz 21. m. 6. Zgłoszenia od
11—4. zdg 91 387

9 SZUKA MIEZSK.

Pokoju
i kuchni lub portierstwa poszu-
kuje. Czynsz zaplać zgóry.
Oferty Oredowicki Wielkopolski
zdg 90 963

Mieszkania
lub ubikacji frontowych nadaja-
cych się dla obuwnika Pozna-
ni Place zgóry. Pośrednicy wy-
kluczeni Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 90 244

Mieszkań
różnej wielkości każdej dzielnicy
dla poważnych reflektantów po-
szukuje „Domus” Plac Wolno-
ści 14 a telefon 58-17. zdg 86 848

Redaktor
poszukuje zaraz 2 lub 3 pokoi z
kuchnią możliwie centrum —
Czynsz murowany ewentualnie
naprzd. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 89 898

Próżnych
1 do 2 pokoi lub małego mie-
szkania poszukuje solidna loka-
torka. Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdg 90 910

2—3 pokoje
z przynależnościami od gospodarza
dzierżawa miesięczna poszu-
kuje urzędnik etatowy. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 90 874

Szukam
3—4 pokoi słonecznych. przyna-
leżnościami blisko Chwałszewa.
Dzierżawa gwarantowana Oferty
Kurjer Poznański zdg 90 725

2 — 3
pokojowego mieszkania w śród-
mieściu albo Jeźcach poszukuje
samotna osoba za mies. dzierżawę
wprost od gospodarza. Oferty
do firmy Centralny Dom Tabeł.
telefon 34-45. zdg 90 911

Próżnego
rodzaj kuchni poszukuje małżeń-
stwo inwalida od gospodarza. —
czynsz pewny 25 miesięcznie oko-
lica dowolna. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 90 820

1 — 2
pokojowego mieszkania kuchnią
poszukuje etatowy urzędnik pań-
stwowy. zaplać czynsz zgóry. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 90 837

Urzędniczka
państwowa etatowa poszukuje od
1. 5. dwupokojowego kuchnią wy-
godami śródmieściu lub pobliżu.
tylko od gospodarza. Czynsz także
zgóry. Oferty Kurjer Poznański
zdg 90 729

2
dużych pokoi kuchnia łazienka
poszukuje w pobliżu Kaponiera.
30 złotych miesięcznie. — Oferty
Kurjer Poznański zdg 90 748

Mieszkania
5—6 pokojowego słonecznego w
centrum. I lub II piętro poszuku-
je pewny lokator. Oferty z warun-
kami do Kurjera Poznańskiego
zdg 90 037

2 pokoi
kuchni od gospodarza rok zgóry.
Jeźce. Oferty Kurjer Poznański
zdg 90 817

Mieszkania
jeden lub dwa-pokojowego szuka
bezdzielnego małżeństwo Oferty
Kurjer Poznański zdg 90 709

2 pokoi
centrum. łazienka od gospodarza.
pewny płatnik od 15 kwietnia.
Oferty do Kurjera Poznańskiego
zdg 90 714

4 — 5 pokojowego
mieszkania śródmieściu lub po-
bliżu poszukuje. Pośrednicy wy-
kluczeni. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 90 807

Lekarz-dentysta
poszukuje śródmieściu mieszkanie
4—5 pokojowego od gospodarza.
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 91 016

5
lub 6 pokoi w centrum poszuku-
je od 1. 7. 33 Oferty Kurjer Po-
znański zdg 90 986

Mieszkania
3—5 pokoi poszukuje małżeń-
stwo bezdzietne. Oferty Kurjer
Pozn. zdg 90 962

Emerytowany<

Pokój utrzymanie 95 zł urzędniczo. 3 Maja 3. mieszkanie 4. zdg 90 713
Wierzbicę 14. III. pietro. prawo. zdg 90 710
Słoneczny balkonowy. Wawrzyniaka 21. I. lewo. zdg 90 695
Dworcu Focha 27. mieszka. 12. zdg 90 389
Sympatyczny pokój 1. 4. Aleje Marcinkowskie- go 24. m. 31. Spandowska. ng 8620
Pokój mały wynajme. Ul. Łukasze- wicza 17. m. 1. zdg 90 876
Pokój osobne wejście wynajme. Św. Wojciecha 21. m. 5. zdg 90 877
Pokój Polna 29. m. 6. zdg 90 880
Dobrze elektryczność. Nowy Rynek 14/15. mieszka. 10. zdg 90 881
Klatki schodowej. frontowy. Poczto- wa 14. 5. zdg 90 882
Pokój Mickiewicza 34. m. 3. podwórze. zdg 90 865
Ratajczaka 11 a. mieszkanie 71. zdg 90 868
Gwarna 17. m. 9. pokój. zdg 90 861
Pokój czysty spokojny zaraz. Zielona 5. m. 6. zdg 91 046
Piekary 6 parter. lewo. dwuosobowy. nie- krepujący. zdg 91 033
Pokoik do wynajęcia Długa 18. m. 16. zdg 91 032
1-2 słoneczny. Poznańska 27. m. 6. zdg 91 027
Mały tylny utrzymaniem. bez Długa 12. I. prawo. zdg 91 019
Pokój wspólny skromnej Pani. Strza- wa 7. m. 35. zdg 91 010
Pokój ładnie umeblowany do wynajęcia. Grunwaldzka 5. m. 7. zdg 91 071
Słoneczny niekrepujący. Dabrowskiego 23. mieszkanie 7. zdg 91 073
2 słoneczne spokojne. ewtl. używa- niem kuchni. Matejki 59. m. 5. zdg 91 074
Niekrepujący Wrocławska 10/11. I. lewo. zdg 91 076
27 Grudnia 4. m. 4. telefonem. zdg 91 082
Pokój Strzelecka 31. m. 23. zdg 91 083
Wolny Półwiejska 38 a. m. 13. zdg 90 995
Pokój elektryczność. Dabrowskiego 28. m. 5. zdg 90 987
Zaraz słoneczny. Plac Bernardyński 1 a. III. zdg 90 981
Urzędnicze (dwom) czysty. spokojny klatki schodo- wej tania. Aleje Marcinkowskie- go 19. 7. zdg 90 978
Pokój Wierzbicę 39 a. m. 4. zdg 90 977
Pana lub pania na pokój przyjmie. — Skarbowska 21. mieszkanie 17. zdg 91 578
20,— zł pokój. Strzelecka 21. m. 7. zdg 90 972
20,— zł pokój. Maleckiego 23. par- ter. prawo. zdg 90 971
25,— Kwiatowa 6. m. 3. zdg 90 965
Dziewczyna do wszystkiego kochająca dzieci potrzebna. Grunwaldzka 17. m. 5. zdg 90 954
Aleje Marcinkowskiego 20. podwórzu. prawo. 36. zdg 90 953
Pokój frontowy 1. elektr. telefon. — Kantaka 89. m. 4. zdg 91 066
Pokoik Wrocławska 10/11. m. 2. zdg 91 061
Pokój św. Marcin 14. m. 9. zdg 91 054
Czysty Maleckiego 10. Kędzia. zdg 91 121
Dwuosobowy M Focha 49. m. 7. zdg 91 122
Śródmięście jeden lub dwuosobowy. elek- tryczność. Młyńska 3. m. 7. zdg 91 127
Panom ładny pokój. Zielona 7. m. 5. zdg 91 148

Dwuosobowy Woźna 1. I. zdg 91 134
Frontowy fortepianem 35. Wały Królo- wej Jadwigi 11. m. 10. zdg 91 152
Dwuosobowy Wały Kościuski 5. m. 2. zdg 91 130
Pokój Młyńska 5. m. 2. zdg 91 129
Pokój Sulewska. Mostowa 5. rg 6 180
Inteligentnemu Woźna 14b. — 15. rg 6 175
Słoneczny Wodna 11. mieszkanie 2. r 6 176
Jedno- dwuosobowy zaraz wolny. Cze- stawa 12. m. 7. zdg 91 164
Frontowy duży. łaźienka telefon zaraz. — Skarbowska 7. mieszka. 8. zdg 91 579
Przy Zamku miły pokój do wynajęcia Bóhm. Św. Marcin 43. m. 10. zdg 91 276
Pokój Piekary 7. mieszka. 8. zdg 91 209
Pokój ładny czysty tania. Dabrowskie- go 30. mieszkanie 8. zdg 91 204
Pokój utrzymaniem lub bez. Wodna 11. mieszkanie 3. zdg 91 191
Frontowy duży. Kreta 24. mieszkanie 3. zdg 91 184
Pokoik umeblowany tania. Za Grobla 5. m. 8. zdg 90 945
35 złotych 2 panom lub małżeństwu. Mo- stowa 30. m. 11. zdg 90 934
Jednoosobowy Mielżyńskiego 3. m. 9. zdg 90 932
Pokój Strzelecka 3. III. mieszkanie 10. zdg 90 929
Pokój 2 osobowy zaraz. Piekary 20/21. m. 5. zdg 90 926
Pokój zaraz lub 15 kulturalnemu panu (5). Szkolna 11. m. 12. zdg 91 174
Inteligentnym dwuosobowy. Kraszewskiego 5. mieszkanie 5. zdg 91 149
Wspólny pokój skromnej pani. Św. Marcin 20. m. 6. zdg 91 137
Pokój wolny. "Szewska 20. m. 5. rg 6 201
Pokój Wszystkich Świętych 5. m. 7. zdg 6 197
Dwuosobowy Szewska 13. m. 7. rg 6 198
Komfortowy Pręcynica 3 I ptr. dzwonic To- pińska. zdg 91 280
Młyńska 12. I. prawo. pokój. zdg 91 270
Woźna 7/8 pokój II. m. 5. zdg 91 315
Śródmięście frontowy. elektryka II. pietro za- raz. Szkolna 9 — 5. zdg 91 235
Staszica 19. m. 10. zdg 91 314
Pokój Kraszewskiego 19 — 7. zdg 91 312
Matejki 68. m. 1. wysoki parter. zdg 91 311
Elegancki niekrepujący. Telefon 60-75. zdg 91 309
Słowackiego 30 — 10. zdg 91 308
Wspólny Stroma 26. m. 11. zdg 91 265
Pokój panience — utrzymaniem — bez. Gwarna 8. m. 12. zdg 91 250
Elegancki solidnemu panu. Wypiańskiego 10. m. 9. zdg 91 243
Słoneczny elektryczność. Strzelecka 4. m. 4. zdg 91 244
15,— wspólny. Pocztowa. Zamkowa 4b. mieszkanie 5. zdg 91 092
Dwuosobowy balkonowy. Wały Jana III. 11. mieszkanie 9. zdg 91 096
Pokoik utrzymaniem bez zaraz względnie 15. Jasna 5. m. 5. zdg 91 099
Blisko dworca. Focha 27. m. 9. front. zdg 91 195
Pokój Sew. Mielżyńskiego 25a. miesz- kanie 10. zdg 91 111
Pokój także przyjezdny. Kreta 4. II. prawo. zdg 91 119
Słowackiego 41. m. 11. pokój z elektrycznością. I. pietro. zdg 91 155

Słoneczny jednemu. dwom panom tania. Św. Wojciech 21. mieszkanie 41. zdg 91 163
Młyńska 12 a. II. pietro. elegancki elek- tryczność. niekrepujący powyżej. ma panu. zdg 91 364
Pokój słoneczny. Podgórna 10. mieszka- nie 23. zdg 91 366
Pokój utrzymaniem Marcina 11. mie- szkanie 2. zdg 91 346
Dwom panom pełnem utrzymaniem. — światłem wygodą 75. Plac No- womiński 5. m. 31. zdg 91 347
Pokój słoneczny zaraz. Dabrowskiego 71. mieszkanie 1. zdg 91 353
Półwiejska 2 — 6 (utrzymaniem) dwuosobo- wy. jeden. także dni. zdg 91 354
Łakowa 14. m. 5. dwóch panów. zdg 91 392
Niekrepujący modnie umeblowany wynajme lepszej pani lub panu. Działyn- skich 1. m. 8. zdg 91 393
Odnowiony umeblowany balkonem tania. — Stroma 27. m. 9. zdg 91 388
Pokój umeblowany utrzymaniem. elek- tryczność. — Św. Marcin 66/67. m. 10. zdg 90 925
12 SZUKA POKOJU
Skromnego z 20 — niekrepującego śródmię- ście. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 856
Pokoju w centrum chętnie parter na pra- cownie kapeluszy. poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 91 344
Próżnego w śródmięściu poszukuje. Oferty Kurjer Pozn zdg 91 394
13 LOKALE
Skład z przyległym pokojem Aleje Mar- cinkowskiego przy Placu Wolno- ści. stosowny na każdą branżę. za miesięczną dzierżawę powa- żnym lokatorem wynajmie go- spodarz. Blizsza wiadomość w firmie Bracia Miethe. Gwarna 8. popoł. od godz 4—5. zdg 88 733
Ubikacje nadające się na warsztat zaraz tania do wynajęcia. Małe Gar- bary 7 a. II. zdg 89 159
Naprzeciw Sady Apokaliptycznej Pocztowa 2. I. pietro. 5 ubikacji do wynaję- cia na biura. Głowska. zdg 90 091
Elegancki lokal handlowy (jednoizbowy). bankowym zsmachu śródmięścia odstąpię kompletnym. solidnem urządzeniem. szeroka klientela. Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 900
Lokale na warsztaty fabrykacji lub składnicy zaraz do wynajęcia. — Liczbiską. Kanalowa 17. zdg 90 736
Szukam składu na pieczywo (Jeżyce). — Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 603
Ubikacje na warsztaty zaraz wolne. Marsz. Focha 78. portier. rg 6 157
Szukam lokali restauracyjnych ca 100 m² mam własne urządzenie. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 044.
Składu wolnego w Poznaniu poszukuje. Posrednicy nie wykluczeni. Zgło- szenia Kurjer Pozn zdg 91 017
Śródmięście lokal na kasyno. klub. biura wy- najme. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 202
Duża jasna sala. trzy weneckie okna. centralne ogrzewanie. najlepszym miejscu Starego Rynku 80/82. pierwsze pietro. front na lokal handlowy lub krawiectwo. miesz- kaniem. wytwórnie konfekcji. tania. Wiadomość Administracja domu. Telefon 50-13. zdg 90 941
Skład próżny. każda branża wynajme gospodarz. Woźna 1. zdg 91 133
Skład z przyległym mieszkaniem w śród- mięściu oddam. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 241
Skład żelaza w centrum Poznania. dobrze za- prowadzony. sprzedam. Zgło- szenia Kurjer Pozn. zdg 91 333
Skład przyległym mieszkaniem do wy- najęcia od gospodarza. Kościel- na 35. zdg 91 321
Skład ładny jasny. obszerny w cen- trum miasta do wynajęcia. Zgło- szenia Kurjer Pozn. zdg 91 258
Próżnego składu. nadającego się na fry- zjerskie z przyległym mieszka- niem w śródmięściu poszukuje. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 91 385

14 DZIERŻAWY
Wydzierżawie interes zbożowy bezkonkurencyj- ny. prowincja lub przyjęcie wspóln- ica. współwzrost. Potrzebne do 20 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 89 687/8
Restauracja - winiarnia w Sremie przy rynku w najlep- szym położeniu z całkowitem u- rządzeniem zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia przysyłać Wł. Lu- kowski Srem. zdg 90 011
Dzierżawy 400—600 mórg wprost od właściciela szuka od zaraz doświadczo- ny agronom. blisko Poznania. — Oferty z dokładnem opisem do Kurjera Pozn. zdg 89 276
Poszukuje dzierżawy majątku 300 do 500 mórg od właściciela. Oferty przysyłać Jan Szulcowski. Mi- jatek. Leszcze. p. Kłodawa. pow. Kolo. zdg 87 544
Wydzierżawie na sezon letni restauracja ka- wiarne w letnisku nad Wartą. Ul. Jasna 16 m. 1. zdg 87 244
Wydzierżawie mój dobrze zaprowadzony skład towarów kolonialnych i restaura- cja w mieście na Kujawach. — Obrót w roku 1932 zł 165 000. — (Ważny reflektant) którym zależy na dobrej egzystencji racza się zwrócić do Kurjera Poznańskiego zdg 90 781
Role i lake 9 mórg wydzierżawie przy Romanu Maja. Wiadomość Wy- spiańskiego 19. m. 8. zdg 90 784
Skład mieszkanie dla rzemieślnika wydier- żawie. Karwowskiego 1. zdg 90 744
Do wydzierżawienia dom letniskowy z restauracją skład z mieszkaniami. Informacje Hotel Riviera telefon 8. zdg 90 726
Restauracja pełna koncesja bez konkurencji. wieś 1 300 mieszkańców od zaraz do wydierżawienia. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 90 673
Wydzierżawie lub sprzedam 4 działki ogródk. Aleje Marcinkowskiego 15. mie- szkanie 3. zdg 90 863
Warsztat kowalski i kolodziejski w powodu choroby wydierżawie wprost od właściciela w Poznaniu. Zgłosze- nia do Kurjera Poznańskiego zdg 90 850
Dzierżawy 1 000 mórg. objęcie 45 000; 500 objęcie 12 000; 400 objęcie 15 000; 200 objęcie 6 000. Jaskiewicz Po- znań Fredry 6. zdg 90 676
Koncesję alkoholowa wydierżawie. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 445
Ogród owocowy 6 mórg ziemi. inspekt. mierzywa wydierżawie zaraz. — Kobylepole. Wasołówka. zdg 91 004
Plac 700 m² przy Asnyka (Słowackie- go) 2 pokoje. kuchnia. szopy wy- dierżawie zaraz. Oferty Kurjer Poznański rg 6 192
Garażu motocyklowego okolica Stary Rynek poszukuje. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 91 215
Kiosk względnie składzik nowowybudo- wany tuż przy Sądzie Grodzkim od zaraz do wynajęcia. Zgło- szenia A. Lisowski Poznań. ul. Pocztowa 23 (firma Ribbeck). Pz 9 662-13.155
Ogród około 500 kwadr. metr. w śród- mięściu tuż przy Placu Wolności. ogrodzony piękna siatka wspa- niałe wejście z bramy. odpowia- dający na każdy przemysł itd. wynajmie gospodarz. Oferty Kur- jer Pozn. zdg 91 245
Piekarzowi wydierżawie skład mieszkanie. ubikacje na piekarnie miasto pe- wna egzystencja. sposobność usa- modzielniejsia położenie. dzierża- wa korzystna. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 91 415
Restauracja w centrum. dobrze prosperująca korzystnie do odstąpienia. Zgło- szenia Kurjer Poznański zdg 91 113
15 LETNISKA i UZDROWISKA
Panienska potrzebniaca wypoczynku na wsi szuka odpowiedniego miej- sca na czas dłuższy w okolicy suchej. lesistej natchetniej w lesniczówce. Oferty z opisem. ce- na do Kurjera Pozn. pod zdg 90 892
Letnisko wila Bosfor 18 km. od Poznania. Do wynajęcia w całości. 10 ubi- kacji las. jezioro. łódka. telefon. kościół na miejscu. Maj. Bataro- wo p. Tarnowo Podg. zdg 88 372
Sanatorjum „Sanato” Fundacja Imienia sp. Doktorowej Zofji Aleksiewiczze- wej Iwonicz—Podkarpacie. Cho- roby gruźlicowe stawów. kości (gruźlica. reumatyzm) zaburzenia przemiany materji (artretyzm. o- tyłość) rekonwalescencja. Znako- mita kuchnia starannie leczenie. Prospekty za nadesłaniem znacz- ka 30 groszy. ng 3 811
Dwupokoje letnisko — kto da stała prace nieczyźnie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 924

Inteligentna panienska z lepszego. niezamożne- go domu pragnie dla poratowa- nia zdrowia spędzić lato na ma- iatku lesniczówce lub samotnej osoby wzamian za drobne wy- sługi gospodarskie. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 90 903
Puszczykówo wila Zofia. Pokoje słoneczne. zdg 90 970
Letnisko w Pieninach wila 3 pokojowa umeblowana w Krościenku nad Dunajcem do wy- najęcia na lato. Oferty do Ku- riera Poznańskiego zdg 86 866
16 OSOBISTE
Grafolog — London! nabierania latwoiernych przez pospolite wróżki. chiromantki. jasnowidzów. Obecnie z medjum światłowej sławy. zdumiewajaco odkrywa wszelkie tajemnice z charakteru pisma. anonimów. foto- grafji. Wyszczególnia najważ- niejsze fakty w sprawach zycio- wych, majątkowych. rozwodo- wych. określa charakter. zdolno- ści. przewidzenie. Tysiące pod- dziekowań. Dla niezamożnych seans 2 złote. Próba analiza dla zamiejscowych 1 złoty w znacz- kach napisac rok miesiąc urodze- nia. Dyskretne. niekrepujące przyjęcia od 3—7 wieczorem. Po- znań. Śniadeckich 4. m. 10. zdg 91 205
Sprostowanie Z ogłoszeniem z dnia 22. 3. 33. w którym p. Stanisław Bobrowski unieważnia blankiet gwarancyj- ny na zł 500. niemam nic wspóln- ego. Edward Muszalski. Po- znań. Al. Szelarowska 5. zdg 91 409
Zaginal pinczer brazowy. Zwrot wynagro- dzeniem. Wolnica 3. Frankowski. rg 6 196
Zgubiona książeczka wojskowa na nazwi- sko Stanisław Urbański. Gniezno. 3. Maja 21. unieważniam. ng 8 832
22 ROZMAITE
Akuszerka Kleinwächterowa Poznań. cen- trum. ul. Romana Szymańskiego 2. bierzsze pietro lewo drugi dom od placu Świętokrzyskiego. zdg 73 335
Sztandary i Filet wykonuje tania Skowroń- ska Poznań Strzelecka 33. m. 14 zdg 90 996/7
Udzielam kursu ondulacji tania Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 91 285/6
Malarskie prace pokojowe tania wykonuje. Oferty Oredownik Wielkopolski zdg 91 211
Okazja Bardzo tania wykonuje olejne obrazy na płótnie. Oglądać co- dziennie. Śniadeckich 6 a. m. 10. zdg 89 873
Koldry wykonuje. stare przerabia. Smo- czyńska. Kwiatowa 8. zdg 90 404
Przeprowadzki zwożki wykonuje szybko. tania. Prosiński. Śniadeckich 6 zdg 90 250
Dachy szklane naprawia. klatki pod gwarancją. Szklarnia Jasiński. św. Marcin 43. dz 2853
Iwonicz-Zdrój poleca do kuracji domowej sól jodobromowa stoik pól kg zł 2 25 Woda mineralna butelka 1 50. Za- dać w drogeriach lub od Dyrekcji Zdroju. dz 2 573
Moje bezkonkurencyjne środki homeo- patyczne. ziołowe leczą bez śladu wszystkie nawet najbardziej za- awansowane przypadłości gruźli- cy (suchoty) Leczą również sy- filis i jego skutki rezydowa wy- kluczona. Pozatem cierpienia żo- ładka. kiszki watroby. płuc. ner- wowe. nerwowe. sercowe. kobiece. weneryczne reumatyczne artetyczne sklerozę i inne. Zgłoszenia pi- semne lub osobiste Posiadam lic- zne podziękowania. Zakład Przy- rodolecznicy Marmolowej. Kró- lewska-Huta Rynek 7. ng 8207
Hemoroidy Czołpiki hemoroidalne „Varicol” (z kogutkiem) usuwają ból. pie- czenie. swedzenie. krwawienie zmniejszają guzy (żyłaki). Sprze- dają apteki. ng 8 179
Przerabiam fasonuje garsonki. swetry itp. wykonuje nowe „Tricot” Pocz- towa 23. Pz 894511.17
Homeopatyczne leczenie gruźlicy. cukrzycy. nowo- tworów oraz innych zstaryłych chorób wewnętrznych. kobiecych. pliczowych. Dr. med. Herwich. Katowice. 3 Maja 40. Odpowiedź za znaczkiem. Pz 9 229-71.23
Pluskowy z zarodkami wytepiam radyka- nie gazami trującymi jako wszel- kie robactwo. Wawrzyniak (na- stępca Amiens) Stary Rynek 4. mieszkanie 4. zdg 84 889
Pluskowy wytepia „Gazolit”! Nowowynaleziony płyn. zdg 86 077

Artystyczna naprawa dywanów. Adamecki. Piekary 18. zdg 87 730
Salon Mód Łukowskiej. Kantaka 2 komplety. suknie. płaszcze. kost- jummy. modele francuskie. Ceny znacznie zniżone. zdg 88 460
Sypialnie lakieruje i szpacetluje. Bukow- ska 31. tel. 7312. zdg 89 184
Dachy wszelkich rodzaj naprawia dobrze i tania. Anders. Wrocławska 14. telef. 56-17. zdg 89 885
Potrety — Oprawa obrazów — najtaniej Grobla 1 a. skład. zdg 90 760
Obiady smaczne 0.50 wyborowe 0.70 — Marcina 53. zdg 90 765
Słynna chiromantka z długoletnią doświadczenia prak- tyką przepowiada przeszłość. ter- rażniejszość przyszłość z rak z fizjognomji. grafologii. fotografji i kart. Liczne podziękowania. — Przyjmuje od 10—11 i od 3—3 wie- czór. Franciszka Ratajczaka 15. mieszkanie 10. II. pietro i wejście w Pasażu Apollo prawo po schodach. zdg 90 800
Gratis herbata ciastkiem do obiadu. Kantaka 4. lewe schody. II. zdg 90 918
Krawcowa wykonuje tania według najnow- szych żurnali eleganckie płaszcze kostjummy suknie. przeróbki. Mielochowa Rybaki 1. parter. zdg 90 895
Obiadów bardzo dobrych szukam. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 819
Pracownia chołwek przyjmuje wszelkie za- mówienia. najchietniej z powie- rzonego materiału. — Stanisław Trzeciak. Ogrodowa 6. mieszka- nie 13. zdg 90 756
Koncesję na wyszynk wódek w Poznaniu poszukuje. Oferty do Kurjera Pz- nańskiego zdg 90 722
Uwaga! Może dostarczyć dziennie 30 kon- szych jaj. Oferty Kurjer Poz- nański zdg 90 721
Uwaga Uwaga Za darmo! Przytnię 10 par półokoch do nad- robienia stony i narobie Ci i pare darmo. Podnosze oczka i wyra- biam najtaniej wszelkie półokochy i skarpety z własnej lub do- starczonej przędzy. Pracownia półokoch „Adam” ul. Kolejowa 39. mieszkanie 10. zdg 90 214
Psychografolog Chiromanta. Harold. Skarbowska 13. parter m. 2. przyjmuje co- dziennie. zdg 90 195
Oddam dziewczynkę dwutygodniowa na własne. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 630
Pracownia Gorsetów „Wanda” Gorsety na miare Gorsety gotowe — Pasy do ciay — Paseczki sportowe Bustozone wszel- kiego rodzaju. Re- paracje gorsetów Ratajczaka nr 27 parter. zdg 90 994
Właściciele „wil” — ogrodów Zakładam. odmawiam fachowo i tania ogrody wszelkiego rodzaju w Poznaniu i na prowincji. Plany. kosztorysy. drzewka. krzewy. róże do nabycia. Zakłady Ogrod- nicze. Gancarek Poznań. Stru- nykowska 18. telefon 78-39. zdg 90 875
Zioła lecznicze według przepisów sław- nych lekarzy przeciw chorobom żoładka. kiszki. płuc. nerwów. watroby. nerek. pecherza. hemo- roidom. upławom. obstrukcji. kam- ieniom żółciowym. kaszlowi. astmie. blednicy. sklerozie. artre- tyzmowi. reumatyzmowi etc. Za- dajcie bezpłatnej broszury opo- czajacej. Adres: Apteka — Liszki. Pz 9 533-62.168
Nuty Białe gotowe — Wszystkie skoń- czone — Bałajka gra — Trze- ba umieć się rozstać — Jestem w Panu zakochana oraz nowo- ści przegrwane białe poleca A. Cybulski. św. Marcin 9/10 ng 8 831
Krawcowa tania. Nowakowa Składowa 12. zdg 90 857
Chiromantka biegła. Pocztowa 30. m. 33. zdg 90 853
Wózki dziecięce. budki. pociąga cerata. gumy na składzie. Razer. Szewska 11. zdg 90 919
Krawcowa wykonuje suknie 6 płaszcze 15.— Łakowa 7. parter lewo. miesz- kanie 1. zdg 91 036
Wszystkie nowości polskie. francuskie niemieckie. angielskie. posiada Czystelnia Dimpł. plac Wolności 11. zdg 91 030
Żurnale mód Najnowsze wydania wielki wy- bór. Tania bo prywatnie! Sob- czak. Grudnia 20. podwórze. 12- ter. zdg 91 032

Odkurzają
elektroluxem Tel. 25 20 27 Grudnia 16 zdg 91 015

Przeprowadzkę
ciężarówka przyczepka 85 kilometrów cene Kurjer Pozn. zdg 90 992

Leksykon
Mayera 21 tomów. Sw. Marcin 30 m. 9. zdg 91 024

Salon mód
szyje elegancko, tanio kostiumy, płaszczy i suknie. Wielkie Garbary 33. 11. m. 7. rg 6189

Zakład dentystyczny
Cieszkowskiego 4 centrum (obok Akwawitu) wykonuje sztuczne zęby złote korony i mostki po niskich cenach zdg 90 947

Kapelusze
modernizuje tanio śliczne fasony Piekary 25 m. 3. zdg 90 922

Ondulacja
manicure - tanio po 0.80. Sew. Mielżyńskiego 25a. l. zdg 91 140

Bluzki
wełniane ręczne prace najnowsze fasony - naprawa firan tynbowych filet wykonuje Chwałszewo 38/39. m. 9. zdg 91 136

Ślawną grafolog
jasnowidzica Wierzbice 27. parter. zdg 91 172

Prace malarskie
tanio sumiennie - Jan Botha Wierzbice 24a. ng 8 851

Po
bardzo korzystnej cenie wykonuje wszelkie rzeczy trykotarskie ubranka dziecięce, płaszczyki bluzki swetry oraz kostiumy kąpielowe. Praszewskiego 5. zdg 91 306

Przepisują
na maszynie od 20 groszy strona. Steinkowa. ul. Ratajczyka 11a. mieszkanie 101. zdg 91 098

Szyje
elegancko tanio. Sw. Józefa 3. mieszkanie 8. zdg 91 351

Garderobę
damską według najnowszych żurnali wykonuje tanio. Słowackiego 59. mieszkanie 9. zdg 91 352

Metapsychografolog
Mobot. Woźna 5 piase przepowiednia anonimy. zdg 91 332

23 OZENKI

Pragnę
poznać pannę, celem ożenku. Po ważne zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego Leszno Komieniusza. ng 8647

Panna
lat 19, posagu 45 000 w gotówce posłubi kupca urzędnika. "Przyzłość" Ogrodowa 5. m. 7. zdg 90 904/5

Dwudziestoczeroletni
właściciel przedsiębiorstwa (wysoki) natwazie korespondencje w celu matrymonialnym. Oferty z fotografia Kurjer Poznański ng 8841/2

Trzech blondynów
wiek 27-30 rzemieślnicy przemysłowcy, posiadający przedsiębiorstwa własne poszukują z braku znajomości pań do lat 30 z gotówką, wyprawa w celu ożenku. Wdówki nie wykluczone. Sprawa honorowa. Oferty z fotografia Kurjer Poznański zdg 90 066/7

Inteligentny
przystojny kawaler lat 31, posiadający 5 000 gotówki, posłubi bezwzględnie odpowiednio sytuowaną pannę lub wdówkę. Fotografie i rzetelne odpowiedzi przesyła. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 89 496

Urzędniczka
lat 33 szuka towarzysza sympatycznie przystojnego pana (urzędnika). Cel matrymonialny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 770

Wdowiec
lat 45 kupiec posiadający dobry interes własna nieruchomości posesja fabryczna wartości ca. 150 tysięcy zł szuka z powodu braku znajomości na tej drodze żony, panny lub wdowy bezdzietnej 30 do 35 lat religijnej nie dziesiętych zasad, z odpowiednim majątkiem. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia z dołączeniem fotografii do Kurjera Poznańskiego zdg 90 780

Szukam
towarzyski życia pannę lub wdowę bezdzietną co najmniej gotówka lub też emerytura 45-55 lat. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 90 916

Szatynka
lat 23, inteligentna, religijna, mużkalna biedna pragnie poznać pana do lat 45 w celu matrymonialnym. Wyczerpujące oferty proszę kierować do Kurjera Poznańskiego zdg 90 810 Dyskrekcja zapewniona.

Kawaler
inteligentny lat 28 na stanowisku, ma wiarę przyjaźni przystojną pannę z charakterem w celu matrymonialnym Oferty Kurjer Pozn. pod zdg 90 805

Kawaler
mechanik na stałej państwowej posadzie lat 35 wysoki mający co najmniej gotówki pozna pannę przystojną do lat 32 celem ożenku. Po ważne oferty z fotografią do Kurjera Poznańskiego zdg 90 759

Kawaler
lat 27 z majątkiem szuka panny z gotówką zamierzającym do interesu wiek obojętny. Cel matrymonialny Oferty Kurjer Poznański zdg 90 849

Która
z pań najchętniej samodzielnych krawcowych pragnie poznać przystojnego kawalera lat 29 dobrze sytuowanego w celu matrymonialnym. Sprawa traktuje poważnie i dyskretnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 233

Krawcowa
panna lat 24 całkowita wyprawa zapozna urzędniczką rzemieślniczką Cel matrymonialny Oferty Kurjer Poznański zdg 90 808

Współniczkę
zamierzającym restauracyjnym, wesola gościnną gotówka 3 000, zaraz przyjdzie do spółki, ożenek niewykluczony. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 219

Cudzoziemiec
sytuowany, przystojny temperamentny młody brunet pozna ta droga przystojną, wysokiego wzrostu elegancką pannę Cel matrymonialny. Po ważne oferty możliwie z podobizną upraszam Kurjer Poznański zdg 91 008

Wdowa
bezdzietna, przystojna do czterdziestki, posiadająca większe mieszkanie, skład bielizny dla powiększenia obrotów poszukuje dobrze sytuowanego męża. Oferty Kurjer Pozn. zdg 91 144

Młoda
sympatyczna bezdzietna wdowa bardzo dobrego charakteru, niebrzydka pragnie przyjaźni starszego inteligenta odpowiednio sytuowanego wiek 40-45 lat Cel matrymonialny. Oferty upraszam Kurjer Pozn. zdg 91 273

Poznanianka
inteligentna muzykalna o znanej dobrej rodzinie sierota posiadająca całkowita wyprawa oraz 3 pokoje mieszka, chciałaby poznać na tej drodze pana na odpowiednim stanowisku Cel matrymonialny. Zgłoszenia tylko rzeczowe do Kurjera Pozn. zdg 91 269

Brunetka
przystojna, bogata, szuka męża na stanowisku. Oferty z fotografią do Kurjera Poznańskiego do Kurjera Poznańskiego ng 8 846

Brunetka
inteligentna, miła, lat 20, wyjdzie zamaż za człowieka inteligentnego, materialnie niezależnego ewentualnie wyższego urzędnika do lat 35. Łaskawe zgłoszenia pod nr. 1000 do administracji Słowa Pomorskiego, Toruń. ng 8 847

Znudzony
samotnością kawaler, kupiec samodzielny i mieszkaniec, lat 42, brunet szuka odpowiedniej partii. Łaskawe wyczerpujące zgłoszenia upraszam Kurjer Poznański zdg 91 242

Szatynka
lat 21, majątku 10 tysięcy, wyjdzie za urzędnika na stałej posadzie. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 289

Poznam
inteligentną, przystojną pannę niebiedną, cel matrymonialny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 91 336

Dla
siostry mej młodej, inteligentnej, muzykalnej, posiadającej wyprawa z braku znajomości szukam męża. Po ważne zgłoszenia panów kulturalnych na stanowisku proze kierować pod nr. zdg 91 089 do Kurjera Poznańskiego.

Wdowiec
49 lat, właściciel kamienicy Poznań pozna panna stosowny wiek odpowiednia gotówka lub nieruchomości młodego uosobienia. Cel matrymonialny. Oferty możliwie z fotografią i opisem proszę skierować Kurjer Poznański zdg 91 175

Kawaler
lat 33, urzędnik państwowy bez należów wysoki, sportowiec, posiadający 6 tysięcy złotych gotówki pragnie poznać pannę do lat 30 niebiedną kulturalną, zgrabną wzrostu średniego. Cel matrymonialny. Oferty wraz z fotografią, za której zwrot reze do Kurjera Poznańskiego w Poznaniu zdg 91 353

Przystojny
lekarz (wojskowy) trzydziestoletni kawaler posłubi inteligentną możliwie niebiedną pannę. Oferty bezanonimowe Kurjer Poznański zdg 91 397

Dwudziestopięcioletni
przystojna blondynka jedynaczka córka właściciela trzech kamienic oraz wysokowartościowych parcel posłubi najchętniej lekarza adwokata Oferty Kurjer Poznański zdg 91 385

24 NAUKA

Bardzo
pięknie pisać nauze w kilku lekcjach. Gniatczyńska Długa 11 parter. zdg 90 907/8

Szukam
pomocy łacina matematyka fizyka. - Reflektuje poważnie sily profesorskie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 90 193

Kursy
stenoграфии, pisanie maszyna, kielogowosci 4 kwietnia. Tyrana Zaworska Strzelecka 33 zdg 89 742

Szkola Tańców
Szczyrak Szczyrkówna Pocztowa 23, została umniejszona do własnego lokalu Wrocławska 14, parter. zdg 90 886

Angielskiego
gruntownie udzielam, wymowa londyńska. Skarbowa 5. m. 7. telefon 21-69. zdg 89 963

Niemieckiego
lekcyj i konwersacyjni udziela akademik niemiecki Oferty Kurjer Poznański zdg 90 803

Tanio
udzielam lekcji fortepianu ewtl. ćwiczenia na miejscu niemieckiego stenografii niemieckiej oraz przepisuje na maszynie. Patrona Jackowskiego 29 mieszkanie 8. zdg 90 762

Tańce
towarzyskie - sceniczne wycyca - Baletmistrz Szczurek. Skarbowa 1. zdg 90 455

Lekcyj
za pokój udzieli student. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 193

Kursy Handlowe
Tadeusza Preisa Skarbowa 11 1 kwietnia. zdg 90 625

Korepetycyj
udzieli tanio były nauczyciel gimnazjum. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 034

Angielski
francuski udziela student. Praktyka w Afryce studia w Ameryce Lekcja w 1. - Dabrowskiego 36 mieszkanie 8. zdg 91 205

Kroju
i szycia w trzech miesiącach wycyca. Gwarancja. Dabrowskiego 33. zdg 90 931

Nauczyciel-ka
z gotówką do prywatnej szkoły (ewentl. spółka). Spieszne zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 91 363

Student
udzieli pomocy lekcjach pozmiom szkół wydziałowych średnich godzinna 0.35 Oferty Kurjer Poznański zdg 91 350

25 MUZYKA

Pianino
sprzedam. Poplińskiego 12. m. 20. zdg 89 230

Akordeon
kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 766

Lekcyj
gry fortepianowej teorii udziela dobrze tanio. Poznańska 56. m. 4. zdg 90 834

Gruntowne
lekcje fortepianu. Strzelecka 28b. parter. zdg 90 743

Lekcyj
śpiewu, gry fortepianowej tanio Stroma 26. m. 11 zdg 91 263

Gry
fortepianowej udzielam przystępnie. Rencowa - Dabrowskiego 5. zdg 91 296

26 ROZRYWKA

Kino „Sfinks“
wyświetla „Kochanka Czterech z Legii“. zdg 88 468

Szaradziści
W każdym kiosku nabyć możecie interesujący Tygodnik Rozrywek Umysłowych. zdg 90 145

Sympatyczny
pobyt poleca „Paryżanka“ Półwiejska 30. koncert. zdg 91 047

Kino „Tezca“
Sto metrów miłości. zdg 91 160

Najciekawsze
książki powieściowe można znaleźć w Wypożyczalni. Gwarna 20. Ostatnie nowości i dzieła wyczerpane zdg 91 274

Najbogatszy
wybór książek powieściowych dla dorosłych i młodzieży w Wypożyczalni. Strzelecka 2. Abonament 1 zł. zdg 91 275

Kino „Muza“
Lazarz. Focha 23. 100 metrów miłości. Dwunasta i Pozorzelska w rolach głównych. zdg 91 325

Dziś
w restauracji „Pod Słońcem“, Półwiejska 5. całkowita zmiana programu. zdg 91 371

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Początkująca
biurowistka poszukuje posady - Wynagrodzenie skromne. Oferty Kurjer Poznański zdg 89 724

Kelner
z roczną praktyką szuka posady od 1 kwietnia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 89 889

Handlowiec
rzutki energiczny z gwarancją szuka posady lub zastępstwa. - Oferty Kurjer Poznański zdg 89 949

Szofer - ślusarz
szuka stałej posady zaraz. Roman Appolt. Oborniki. Ozarkowska 20. zdg 90 684

Żelazniak
z ukończoną szkołą handlową poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdg 90 175

Starszy
czeladnik rzemieślniczy poszukuje posady od zaraz Oferty Kurjer Poznański zdg 90 198

Ekspedjentka
piekarsko-cukiernicza poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 197

Panienska
z dobrego domu szuka posady w reczycielki pan domu na wieś lub do dzieci. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 90 540

Ogrodnik
lat 26, samotny w swym zawodzie wszechstronnie gruntownie wydoskonalony szuka od 1. 4 lub później posady Łaskawe oferty uprasza Bogusław Janowski - ogrodnik. Golub ul. Wodna (Pomorze). zdg 1

Szofer - mechanik
długoletnia praktyka jazdy kilkuletnie samodzielne prowadzenie warsztatu samochodowego przyjmie posadę szofera. Alojzy Dórr. Miedzychód ng 8645

Freblanka
Wielkopolska z prawem nauczania niemieckiej z praktyką kursem pielęgniarstwa poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia Paniczak. Grudziadz Malomłyńska 7 dla M. K. zdg 90 142

Biegła
stenoğrafistka polsko - niemiecka z długoletnią praktyką biurową poszukuje zaraz lub później odpowiedniej posady Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 89 331

Poszukuje
posługi na popołudniu. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 772

Wdowa
inteligentna młoda poszukuje posady gospodyni zarządczyni u samotnej osoby. Miejsce obojętne Oferty Kurjer Poznański zdg 90 774

Pomocnica
krawiecka poszukuje pracy. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 894

Pracznia
szuka prania. Woźna 3. m. 7. zdg 90 831

Gorzelnik kasjer
lat 33 zna wszelką kszalkowosc. soletwo z długotnia praktyka. dobrze polecony szuka stałej posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 258

Panienska
do dzieci i lekkich prac domowych przyjmie posadę od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 789

Posługaczka
młoda, sumienna, uczciwa i czysta poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdg 90 750

Posługaczka
szuka 3 X w tygodniu posady. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 752

Posługi
szukam. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 754

Miła
młoda, znająca co najmniej kszalkowosc gospodarstwa poszukuje posady ewentl. w biurze na wsi. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 90 758

500 zł
kaucji za posadę. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 716

Elektromonter
poszukuje posady ewentualnie za wożnego. Na życzenie kaucja. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 712

Szofer
monter 13-letnia praktyka bardzo dobrymi świadectwami poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 711

Freblanka
wychowawczyni długoletnia praktyka dobre świadectwa poszukuje posady. Miejsce obojętne. Polna 11. mieszkanie 4. zdg 90 708

Śluząca
z dobrem gotowaniem uczciwa i pracowita. Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 162

Damski
krawiec szuka posady w dobrej szwalni, może przymierzać. Miejsce obojętne Oferty Kurjer Poznański zdg 90 478

Gospoia
samotna, lat 23 nawskroś uczciwa, długoletnie świadectwa zna kuchnia szycie zajmie się wszelką pracą u samotnej inteligentnej osoby. również wyjazd Oferty Kurjer Pozn. zdg 91 072

Pracznia
czysta, szuka prania albo gruntowne spratanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 123

Wdowa
w średnim wieku inteligentna, poszukuje posady gospodyni u samotnej osoby od zaraz. Miejsce obojętne Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 973

Posługaczka
młoda, poszukuje posady do biurowej od zaraz. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 90 967

Stenotypistka
starsza, z stenoğrafia polsko-niemiecka poszukuje zajęcia popołudniu względnie wieczorem. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 89 960

Dziewczyna
kilkuletnie świadectwa, szuka posady do wszystkiego bez spania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 879

Panienska
zaufana wprawna pilna poszukuje jakiegokolwiek zajęcia najchętniej do krawca do maszyny i reki. Dabrowskiego 27 m. 13. Poznański zdg 90 854

Krawczyni
na elegancką garderobę szuka posady w domu Oferty Kurjer Poznański zdg 90 832

Elektromonter
3-letnia praktyka szuka jakiegokolwiek posady. Miejsce obojętne. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 696

Szofer - ogrodnik
długoletnia praktyka dobremi świadectwami szuka posady. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 869/70

Inwalida
wojenny malarz pokojowy poszukuje pracy Wykonuje wszelkie prace samodzielnie po cenach bardzo przystępnych Zgłoszenia uprasza Towarzystwo Pomocy Inwalidom Wojennym. Poznań, ul. Kozia 8. pokój 5. telefon 29/94. zdg 90 932/3

P. P. Cukiernicy!
Kto weźmie intel. chłopca od zaraz lub później w naukę? Własna pościel ubranie i bielizna. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 91 007

Ekspedjentka
młodsza dzielna branży papierniczo-galanteryjnej z bardzo dobrymi referencjami, świadectwami poszukuje posady od zaraz lub później. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 005

Młodsza
ekspedjentka poszukuje posady w składzie nabiału. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 018

Maszynistka
początkująca poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 013

Krawcowa
szyje elegancko, przyjmując pracę w domu. Kramarska 23. m. 9. rg 6178

Dziewczyna
poszukuje posady z gotowaniem od zaraz. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 91 213

Pracznia
szuka pracy, prania, posady, tanio dom, poza dom. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 171

Dziewczyna
skromna czysta z gotowaniem i wszelkiej pracy poszukuje zaraz posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 185

Gospoia
dobrem gotowaniem do wszystkiego poszukuje posady od zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 90 943

Ogrodnik
kawaler, lat 25 poszukuje posady samodzielnie lub pomocnika zaraz lub później znany w swym zawodzie. - Skrzypczak. Bobulczyna poczta Wronki. zdg 90 921

Kupiec
kolonialny kaucji 1000. - szuka posady inkasenta magazyniera itd. Oferty Kurjer Pozn. zdg 91 181

Panienska
do dzieci, lekkich prac domowych poszukuje posadę. Oferty Kurjer Pozn. zdg 91 232

Pomocnica
aptekarska egzamin wojewódzki poszukuje posady lub zastępstwa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 91 237

Poszukuje
posady panienska do dzieci ze szyciem od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 342

Dziewczyna
poszukuje posady zaraz do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 327

Dziewczyna
poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 91 324

Uczciwa
wiejska dziewczyna z gotowaniem szuka posadę. Oferty Kurjer Pozn. zdg 91 253

Uczciwa
młodsza dziewczyna z co najmniej gotowaniem poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 91 249

Poszukuje
posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 91 247

Stenotypistka
młoda bardzo inteligentna, młodej powierczowości biegle pisząca na maszynach przyjmie posadę. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 91 246

Szofer
mechanik, kawaler, lat 23, obeznany w naprawie samochodów, silników ropnych oraz maszyn parowych, poszukuje posady - wymaganie skromne. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 91 203

Pomorzanka
lat 30, intelig. spokojna, rodna zaufania, umiejąca dobrze gotować prowadzić dom, przyjmie posadę wycieczki w domu kulturalnym. Oferty Chelmino. Poprzeczna 11. m. 1. zdg 91 402

Osoba
inteligentna doświadczona w gospodarstwie domowym przyjmie posadę samodzielną, chętnie zajmie się dziećmi. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 408

Prasowaczka
poszukuje pracy po domach, z gotowaniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 91 391

Długoletni
sekretarz adwokacki z dobrą opinią przyjmie w biurze adwokackim lub kupieckim z kaucją. - Oferty Kurjer Poznański zdg 91 433

Panienska
jako uczennica fryzjerska szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański pod zdg 91 105

Pracznia
doświadczona szuka jeszcze kilka prań. Marsz. Focha 51. m. 10. zdg 91 197

Polecam gorąco
do każdej pracy panna inteligentna, niezmiernie krytyczne polozenie materialne, wie

Szofer - ślusarz

poszukuje posady na majatku obeznanym lokalnie z prowadzeniem młocznicy parowej. Złozoszenia Młocznicy Krzesiny, P. Poznań. zdg 90 555

Panienska

do jednego lub dwojga dzieci z robotkami. co szkolnik z szcymem poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 425

Szukam

dla syna ukończona szkoła wydziałowa nauki Rolniku, firmie sbożowej w Poznaniu: wzgl. prowincji. Łaskawe złozoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdg 90 481

Uczciwa

dzievczyna do pomocy rotowania oraz wszelkiej pracy poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 204

Sierota

uczciwa, pracowita, szuka poslugi lub posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 281.

Stenotypistka

biegła maszynistka, znająca ksiązkowość poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 462

Maturzystka

inteligentny towarzyski, dobry wykladowca poszukuje posady nauczyciela domowego, korepe tytora sekretarza osobistego towarzysza podróży. Miejscowość obojerna. Wymagania skromne. Wynagrodzenie pieniężne niekonieczne. Łaskawe oferty prosze skierować do Kurjera Pozn. zdg 90 543

Robotnik

uczciwy i religijny (uchodźca z Prus wschod.) prosi o jakakolwiek prace. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 231

Starsza

szluzaca z gotowaniem i praca domowa poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Pozn zdg 90 442

Inwalida wojenny

maszynista znający centralne ogrzewanie poszukuje posady wzgl. stróżowa. Złozoszenia uprasza Towarzystwo Pomocy Inwalidom Wojennym Poznań ul. Koźca 8, pokój 5 telefon 29-94. zdg 90 209/10

Panienska

z porządnej rodziny dobrze poleciona poszukuje posady najchętniej u bezdzietnego państwa. Złozoszenia Kurjer Poznański zdg 89 670

TEATRY

Teatr Polski: Dziś „Mamusia” gość wyst. Janiny Biesiadeckiej. Niedziela, 2. 4. o godz. 3: „Sw Joanna” z Zaklicką. Niedziela, 2. 4. o godz. 8: „Mamusia”.

Teatr Wielki (Opera): Niedziela, 2 kwietnia godz. 3 po pol. ceny zniżone, poraz ostatni w sezonie „Lili chce śpiewać”. Niedziela, 2 kwietnia o godzinie 8: „Gri-Gri”.

Teatr Nowy: Dziś „Sprawa Moniki”. Niedziela, 2. 4. „Sprawa Moniki”.

Komedja Muzyczna: Dziś „Peppina”. Niedziela, 2. 4. „Peppina”.

Teatr Narodowy: Niedziela, 2. 4 o godz. 15: „Laleczka z Saskiej Porcelany” w Poznaniu. Niedziela, 2. 4. o godz. 17: „Złotowłosa Marysia” w Poznaniu.

DZISIAJ W KINIE

Apollo: „Eskadra śmierci”. **Aurora:** „Przygoda Subwotora” i „Za grzechy brata”. **Golosseum:** „John Gilbert jako Dżentelman contra Złoczyńcy”.

Corso: „Kapitan Gwardji Królewskiej” oraz „Człowiek Zwierzę”. **Muza:** „Sto metrów miłości”. **Metropolis:** „W tajnej służbie”. **Odeon:** „Flip i Flap 10 minut strachu”. **Oaza:** „Nenita Kwiat z Hawanny”. **Orzeł:** „Czarny As”. **Renaissance:** I. „Krwawy Wąwóz” II. „Żywy pocisk”. **Roxy:** „Ostatnie spotkanie”. **Sfinks:** „Kochanka Czterech z Legji”. **Słońce:** „Mężczyźni w jej życiu”. **Teatza:** „Sto metrów miłości”. **Wilsona:** „Goźina z Tobą”.

Wszelkie materiały techniczne
Blachy - Pręty - Rury miedziane i mosiężne
Norblina, u jedynych przedstawicieli
ST. GRABIANOWSKI i SKA
dg 2 023 SP. AKC.
Poznań, Plac Wolności 14a tel. 40-10

Panienska
z ukończona szkoła handlowa poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 89 677

Panienska
sierota, dobrej rodziny, miłym charakterem pracowała w składzie papieru przy bufcie dobre świadectwa zna język niemiecki dzielna ekspedientka poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 89 253

Poszukuje
posady woźnego portiera lub robotnika do składu Długoletnie świadectwa, ostatnia posada 12 Kurjer Poznański zdg 89 624 lat. Służę maia kaucja Oferty

Panienska
inteligentny rodziców, szkoła handlowa i z robotkami szuka jakiegokolwiek zajęcia miejscowość obojerna. Złozoszenia do Kurjera Pozn. zdg 90 598

Panienska inteligentna
lat 22 z lepszym wykształceniem, dobrego domu, pięknie maluje i haftuje, kochająca dzieci poszukuje posady bony o ile możności na wsi zaraz lub później. Łaskawe złozoszenia Kurjer Pozn zdg 88 738

Szofer - ogrodnik
kawaler kilkoletnia praktyka poszukuje posady zaraz lub później. Złozoszenia Kurjer Pozn. zdg 88 792

Gospoia - kucharka
lat 40 dlugoletnie, dobre świadectwa poszukuje posady na maia iatek Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 847

Ogrodnik
bartnik kawaler lat 28 praktyki 11 obeznanym wszechstronnie w swym zawołzie z dobrimi referencjami poszukuje posady zaraz podwózkowego. Złozoszenia Kurjer Poznański zdg 89 598

Dziewczyna - kucharka
z dobrem gotowaniem potrzebna od zaraz. Poznań. Złozoszenia z odpisem świadectw do Kurjera Poznańskiego zdg 90 988.

Dziewczę
lat 15-17 z wychowaniem religijnym mające chęć się wyuczyć przy kuchni i jadlołajni może się zgłosić piśmiennie do Orodownika Wielkonolskiego zdg 90 839

Uczeń
fryzjerski z prowincji potrzebny 11 Przybylski, ul. Strumykowa 42 zdg 90 787/8

Dziewczyna
od zaraz. Konopnicki 8. zdg 90 372

Specjaliści - Kierownicy - Ekspedjenci
działów platerowego i srebra, obrazów i ramowania oraz dywanowo-dekoracyjnego potrzebni od zaraz. Wyczerpujące oferty w Kurjerze Poznańskim zdg 89 646

Potrzebny
zaraz i forys wysłużony kawalerzysta, umiejący dobrze powozzić. Złozoszenia do Młajetności Samostrel powiat Wyrzysk. zdg 90 539

Poszukuje
agentek (6w) celem sprzedaży artykułów pierwszej potrzeby. — R. Łęczycki Poznań Chwaliszewo 70, m. 3. zdg 90 631

Blacharze - kotlarze
wykwalifikowani na dokładne roboty poszukiwani. Reflektuje się na dobrych fachowców. Placze Łaskiewicz Lublin ng 8306

Włodarz
potrzebny do samodzielnego gospodarowania na majątności 250 morg na Pomorzu. Oferty „Par” Poznań. ng 8 126

Młodsza
szluzaca pilna uczciwa cośkolwiek gotowania zaraz potrzebna. Łozia Mickiewicza 13. zdg 90 768

Młoda
samodzielną gospodynią do samotnego pana potrzebna. Ciesiewicz Gajowa 6. zdg 90 786

300,—
miesięcznie zapracujesz maszyną pończosniczą Rekord, cena 250 zapasowe cylindry, igły polecia Zofia. Poznań. Szkolna 9 zdg 90 897

Dziewczę
do poslugi z utrzymaniem, najchętniej sierota. Wiadomość Kurjer Pozn zdg 90 893

Posłaicy
z kaucja potrzebni „Express” — 27 Grudnia 16. zdg 91 014

Uczennice
do szycia potrzebne. Dabrowskiego 38

Wychowawczyni
inteligentna z niemieckim językiem lub samodzielną słuza do wszystkiego. Złozoszenia Grochowa Łaki 3. I mieszkanie 3. zdg 90 764

Bank Spółdzielczy
poszukuje natchmiast członka Zarządu, wkładem 5 000 zł. zabezpieczonych. Oferty poważnych refektantów Kurjer Poznański zdg 90 699

Podróżniacy
branży towarów krótkich na woj. poznańskie otrzyma kolejkę miniaturowa dodatkowo. — Artykuł masowy galanterii. Oferty Kurjer Poznański zdg 89 756

Akwizytor
akwizytorów
rutynowanych inteligentnych poszukuje we wszystkich większych miastach woj. poznańskiego pomorskiego i Górnego Śląska celem sprzedaży systemem ratalnym i za gotówkę artykułów o łatwym zbyciu wśród urzadzików. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 574

Poszukuje
młodej zdolnej elewki biurowej obeznaney z maszyną do pisania. Złozoszenia z fotografią życiorysem i podaniem warunków do Kurjera Pozn. zdg 90 806

Uczennice
do szycia — króci Kraszewskiego 8 mieszkanie 18 zdg 90 990

Potrzebny
rzeźnik do prowadzenia składu kaucja. Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 969

Pięciu
sprzedawców do reklamowej sprzedaży na targach poszukujemy świadectwo handlowe, stolik 40 złotych na towar potrzebne. Ulatolin Ogrodowa 16. zdg 90 964

Uczeń
zaraz potrzebny. Restauracja. Sew Mielżyńskiego 5. zdg 91 056

Szluzaca
do wszystkiego potrzebna zaraz. Stanisław Zechner Marszałka Focha 189 m. 2 zdg 2 935

Podmistrza
murarskiego z ludźmi i rusztowaniem do wykonania kilku budowli pożądana gotówka 5-10 000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 050

Kierownik
gastronomiczny z kaucja 2-3000 zł potrzebny. Adres wskaze Kurjer Poznański zdg 91 042

Pomocnik
krawiecki na kostiumy i plaszcz damskie potrzebny Wrocław 3 m. 6. zdg 90 949

Krawcowa
dzielna. Złozoszenia Górna Wilda 43. m. 12. zdg 90 942

Krawiecki
pomocnik zaraz na stałe potrzebny pożyczka 300 pod zastaw maszyny. Pomocnik Agencja Kurjera Poznańskiego. Wronki ng 8843/4

Krawcowa
potrzebna. Siroma 22. Łacifeks zdg 91 025

Podręczna
uczennice. Piekary 7. m. 7. zdg 91 023

Dziewczyna
do wszystkiego zaraz. Patrona Jackowskiego 29. mieszkanie 8. zdg 90 761

Dziewczyna
do wszelkiej pracy domowej. chętnie sierota. wycucie szycia, własna pościela. Złozoszenia W. Garbary 19 m. 3 zdg 90 872

Młodsza
dziewczynie. poslugi. srody. eoboty. Adres Kurjer Pozn zdg 90 793

Potrzebna
inteligentna nianie niemowlęcia i dwulenięgo. Praktyka konieczna. Gasiorowskich 5. m. 9. zdg 90 728

Dziewczę
do dziecka potrzebne. — „Aptopark” Przemysłowa. nar. Wujka. zdg 90 733

1 500 zł miesięcznie
zarobić poważny refektant samodzielnie uczciwa praca w dwóch wieczornych godzinach dziennie. Fachowość niekonieczna. Do objęcia 1 800 zł. Złozoszenia Kurjer Poznański zdg 90 760

Szofer

mechanik kaucja 800. — Adres wskaze Kurjer Pozn. zdg 91 224

Bankowiec

obeznany dokładnie z prowadzeniem wszelkiego rodzaju spraw procesowych potrzebny od zaraz na prowincji. Złozoszenia z podaniem życiorysu, referencji i wymaganego wynagrodzenia pod lit. KKO 1000 do adm. Kurjera Poznańskiego dg 2 939

Żelazniak

dobry ekspedient i kalkulator. obeznan z branżą potrzebny do składu żelaza i artykułów budowlanych Odpisy świadectw i referencyj z podaniem warunków przy wolnym stole i stacji doo Kurjera Pozn dg 2 945

Poszukuje

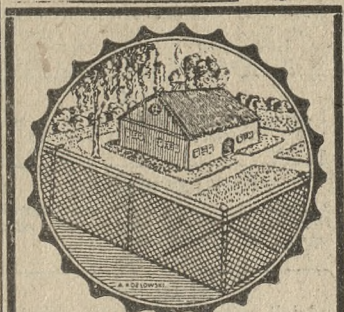
dobrej kucharki, kuchnia warszawska. Złozoszenia między 4-8. Matejki 68. m. 9. dg 2 938

Marszantę

samodzielną z dłuższą praktyką przyjmie Svenda Drnek Stary Rynek 65. zdg 91 294

Dziewczyna

do dwoje dzieci na letnisko może się zgłosić. Obrebska Szwajcarska 12. zdg 91 292

Długoletnie

doświadczenie i specjalizacja bez przerwy w fabrykacji kompletnych paikantów żelazno-druclanych — daje najlepszą gwarancję za wyrobę nasze

„Drutownia - Poznań”

Fabryka płotów i siatek druczanych
Poznań, ulica św. Marcina 45
Telefon 24-11

Prosimy żądać ofert bez zobowiązania!
Pg 9 495-13.189

Uczeń lub wolontarjusz

do branży kolonialnej uczciwy, z porządnej rodziny potrzebny od zaraz. Piśmienne złozoszenia do Kurjera Poznańskiego rg 6 199

Chirurgiczna

branża obeznaną pracownikiem (ca) potrzebni. Oferty Kurjer Pozn zdg 91 145

Uczciwe

dziewczę do posytek potrzebne. Wielkie Garbary 50 m. 25. zdg 91 278

Krawcowa

dobra siła potrzebna na stałą pracę. św. Wojciech 7. m. 11. rg 6 190

Marszantka

może się zgłosić zaraz. Plac Sapięziński 11. sklad. rg 6 133

Sprzedawców

do sprzedaży wielkiego wynalazku. „Samochron”, plac Bernardyński 1a. zdg 91 166

Poszukuje

wspólnika (czki) gotówka 1 000. stały dochód zapewniony gwarancji. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 201

Krawcowa

3 stała praca sukienki przyjmie Pilińska. Lodowa 1 Łazarz. zdg 91 189

Pomocnik

fryzjerski starsza siła. Skarbowska 4. w niedziele 4-6. zdg 90 940

Obciagaczka

samodzielną potrzebna. — Adres Kurjer Pozn. zdg 90 933

Dziewczynę

do dzieci 7 i 10 lat inteligentna. uczciwa poszukuje zaraz. Warunek odbore polecenia. dłuższe świadectwa. Złozoszenia 10-12 lub 3-5 Prusa 2. m. 6. zdg 91 077

Dziewczyna

do dzieci, prac domowych. Skarbowska 6. m. 4. zdg 91 091

Biurowa

zdolna kupcowa, ksiązkowość, maszyna, mogaca trochę podróżować potrzebna. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 146

Bufetowa

potrzebna zaraz do restauracji. Prusa 40 510 z. Oferty Kurjer Poznanski zdg 91 155

Dziewczyna

do restauracji i prac domowych z dobrym charakterem piśma. Złozoszenia restauracja „Atlantic”, Stary Rynek 80/82. tel. 17-19. rg 6 203

Przyjme

kierownika z kaucja do prowadzenia restauracji w dobrm położeniu. Złozoszenia Kurjer Poznański zdg 91 109

Czeladników

szweskich na meska prace poszukuje zaraz z mieszkaniem. Koscielna 13. m. 1. zdg 90 991

Szluzaca

zaraz gotowaniem. św. Marcin 77. sklad kapeluszy. zdg 91 365

Kursy

stenografii, piśmnia maszyną, księgowości, korespondencji, rachunkowości rozpoczynam 4 kwietnia. Tyran-Zanina. Strzelecka 33. Słabym bezpłatna pomoc. zdg 91 095

Mechanik

lub robotnik z kaucja do 500 zł potrzebny. Złozoszenia Kurjer Poznański zdg 91 101

Poszukujemy natchmiast

kilku inteligentnych i wymownych pan i panów. powyżej lat 24 do bardzo dobrej pracy. Dochód miesięczny 400 do 600 zł. Złozoszenia wraz z dokumentami w poniedziałek i wtorek od godz. 11 do 13-tej. Poznań. ul. św. Marcina 22 L. prawo. Pg 9 663-54.169

Wspólnika-kierownika

rzutkiego korespondenta młodszego 400 zł poszukuje zaprowadzone dobre przedsiębiorstwo Poznań. Złozoszenia „Par” Al. Marcinkowskiego 11 pod 54.168. Pg 9 661-54.168

Chcesz zarobić?

Sprzedawaj gospodarzom rolnym tanią a doskonałą książkę o leceniu zwierząt domowych. Złozoszenia do Biura Oczłoseń „Par” Poznań. Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. 13.191. Pg 9 660-13.194

Inkasent-wożny

fabryka chemicznej potrzebny. kaucja 1 500-2 000. Złozoszenia Kurjer Pozn. zdg 91 281

Masażystka

rutynowana. Działyskich 9. mieszkanie 5. zdg 91 264

Poszukuje

się 1 dziewczyny do kuchni i do wszelkiej pracy do restauracji. Złozoszenia restauracja „Atlantic”, St. Rynek 80/82. godz. 17-19. rg 6 202

Na ból głowy
tylko
proszek z żabką
Pw 8 906

Starsza Francuzka
bona do dzieci umiejaca reczno robotki i szyc potrzebna od zaraz lub 15. 4. 331 Świadectwa z podaniem pensji. (Wymagania skromne.) Drowa Borowska Kartyzy (Pomorze). zdg 91 357

Dziewczę

siłne pozaszkolne lub starsze. uczciwe które umie robić pończochy na długiej maszynie pończosniczej lub ma chęć się wyuczyć oraz do wszelkiej pracy domowej i pomocy w składzie potrzebne Opieka zapewniona. Złozoszenia Kurjer Poznański zdg 91 360

Marszantka

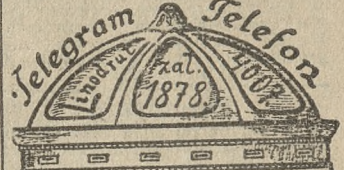
samodzielną tylko pierwszorzędną siła z ekspedycja zaraz. — Złozoszenia przy św. Marcinie 68 w niedziele od 12 do 2 godz. Skład. zdg 91 395

Dziewczynę

wiejska do dzieci pracy ogrodowej przyjmie. Debiec. Wisłowa 102. zdg 91 399

Szluzaca

z dobrem gotowaniem do wszystkich prac domowych od zaraz potrzebna. Złozoszenia od godz. 6 tej nocy. Kopczyńska Marszałka Focha 100. zdg 91 381

PO 6 LETNIEJ PRZERWIE

przystąpiłmsi znów do ustawiania kompletnych płotów druczanych. Najtańiej i w najlepszym wykonaniu polecamy: siatkę 4-kanne siatkę 6-kanne tkaniny metalowe — kompletne płoty liny druczanej konopne itp. A. Zwierchowski i S. ka. Poznań ul. Półwiejska 1 dz 2 539

Shampoo
Mydło
Krem
Puder
ŚNIEG TATRZAŃSKI FALKIEWICZA POZNAŃ
Pg 9492-13.31

Humor zagraniczny

— Czy podobałby ci się mężczyzna bez oka?
— Mam wrażenie, że nie.
— W takim razie, spróbuj nieść parasol w inny sposób.
(Lustige Sachse — Lipsk). S. F.

Przedpłata
na miesiąc kwiecień 1933 r. za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.14, kwartalnie zł 12.40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7.50, w innych krajach zł 9.50. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie piśma, a abonent nie ma prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 25 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie czwartej 100 gr. na stronie drugiej 120 gr. przed wiadomościami potocznymi 200 gr. od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadw. Złozoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nocy w wypadkach do godz. 22 u stróża; do wydania wieczornego „drobne